

**Text** 

Introductory and Intermediate Levels

Roma Franko

# **Ukrainian for Speakers of English**

# Text

# Roma Franko



Detselig Enterprises Ltd.
Calgary, Alberta

#### Ukrainian for Speakers of English: Text

© 1994 Roma Franko Department of Languages University of Saskatchewan Saskatoon, Saskatchewan

#### **Canadian Cataloguing in Publication Data**

Franko, Roma Z.

Ukrainian for speakers of English: text

Includes index ISBN 1-55059-095-2

1. Ukrainian language – Textbooks for second language learners.\* 2. Ukrainian language – Study and teaching as a second language.\* I. Title.

PG3827.3.F72 1994 491.7'982421 C94-910714-X

Detselig Enterprises Ltd. 210, 1220 Kensington Rd. N.W. Calgary, Alberta T2N 3P5

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any form or by any means without permission in writing from the publisher.

Printed in Canada

SAN 115-0324

ISBN 1-55059-095-2

### **PREFACE**

Ukrainian for Speakers of English is intended for students who have no knowledge of Ukrainian. All of the material is presented from the point of view of a student who knows how to speak English, but who may not know the formal rules of English grammar. Thus, before a new point in Ukrainian grammar is introduced, students are first reminded about what they know, either formally or informally, about a similar structure in English.

In organizing the grammar points that are included in this program, an innovative approach has been used to assist students in making their way through the intricacies of a highly inflected language. Instead of presenting all of the inflected parts of speech simultaneously, they are introduced one at a time.

As an example, in Lessons 2-10, the focus is on learning how to conjugate Ukrainian verbs in the present tense. The adverbs and conjunctions that are included in these lessons are not inflected, and the pronouns that are presented are used only in the nominative case. This selective approach permits students to focus their attention fully on learning the endings that are used in conjugating verbs in the present tense.

The grammar explanations in the text are brief and simple; they convey only as much information as a student can be expected to assimilate in the early stages of learning a second language. Numerous examples, summaries, and charts are included to assist the learner in organizing the information that is being presented.

After a grammar point has been introduced and explained, the student is able to apply what has been learned about that particular structure by actively engaging in carefully co-ordinated oral exercises and mini-conversations that are to be practised in class, in the language lab, and at home. The written exercises provide both the student and the instructor with a means of checking how thoroughly the grammar structures have been learned.

There are either four or six pages of written exercises to accompany every lesson. The number of oral exercises varies according to the difficulty of the material that is being presented. An answer key is appended to *Oral Exercises*. There are fewer oral exercises in the later lessons; it is expected thatas students progress through the program they will be able to create more of their own conversations and dialogues based on the grammar and vocabulary that they have assimilated.

In deciding upon the vocabulary to be included in this text, a deliberate effort was made to select words that are useful both for illustrating the grammar points that are being made in a lesson, and for providing the student with a basic vocabulary for conversing about routine matters related to everyday living. While the intent was to adhere as closely as possible to standard literary Ukrainian, for a number of the words, mainly nouns, more than one Ukrainian equivalent is given. A few of these words may be considered dialectal, but they are used so commonly by speakers of Ukrainian in Canada, that it would be a disservice to the students to exclude them. The words that appear in slanted script are not used in the exercises, but students who are planning to travel to Ukraine should familiarize themselves with them as they are likely to hear them there.

This text and the accompanying workbooks have been piloted for two years in Introductory and Intermediate Ukrainian courses at the University of Saskatchewan, and for one year at the University of Regina. The response of the students to the carefully structured way of organizing the grammar has been enthusiastic, and the results have been most gratifying.

On the basis of this experience, it is recommended that the first twenty-two lessons be completed in an Introductory Course at the university level. In the Intermediate course, in which students from a variety of backgrounds may be enrolling, the first twenty-two lessons should be reviewed thoroughly before work is begun on the remaining sixteen.

At first glance, this suggested division of the lessons between the Introductory and the Intermediate courses may appear to be uneven; however, a closer examination of the text will reveal that there is less material, in terms of both vocabulary and grammar, in each of the first twenty-two lessons that in the later ones. For a broad overview of the content of this text, see the first four pages in Lesson 1.

At the high school level, Lessons 1-22 could be completed in a three-year program. In a four-year program, it should be possible to complete Lessons 1-25. The amount of material that can be covered depends, of course, on the number of hours that are allocated in a school to the teaching of a second language. It is more important to ensure that every grammar point is learned thoroughly before preceding to the next one than to try to move too quickly through the program in order to complete a given number of lessons.

By the end of Lesson 22, students have mastered approximately 100 verbs, 500 nouns and pronouns, and 100 adverbs, prepositions, and conjunctions. This functional vocabulary permits them to carry on a great variety of conversations about events occurring in the present. They are also able to use the basic verb to be in talking about the past and the future, Given the systematic and thorough structure of the program, students acquire the ability to use the language proficiently and competently and are motivated to continue their studies at the next level.

The Intermediate portion of the program enables students to speak the language in a more native-like manner. They learn how to use all the verbs in the past and future tenses, and in the imperative and conditional moods. They also acquire modifiers, i.e. adjectives and numbers, that enable them to speak more expressively. Their level of competency and their confidence in their language abilities makes it possible to introduce readings from a variety of sources: newspapers, magazines, Ukrainian readers, and letters from penpals in Ukraine. In sum, completion of the program lays the foundation for further formal and informal acquisition of the language, and for the study and enjoyment of Ukrainian literature.

## **ACKNOWLEDGEMENTS**

I gratefully acknowledge the financial assistance of:

The Ukrainian Canadian Foundation of Taras Shevchenko President's SSHRC Research Fund, University of Saskatchewan University Publications Fund, University of Saskatchewan

I also gratefully acknowledge the assistance of:

The Division of Audio-Visual Services, University of Saskatchewan

I owe a special debt of gratitude to the following persons:

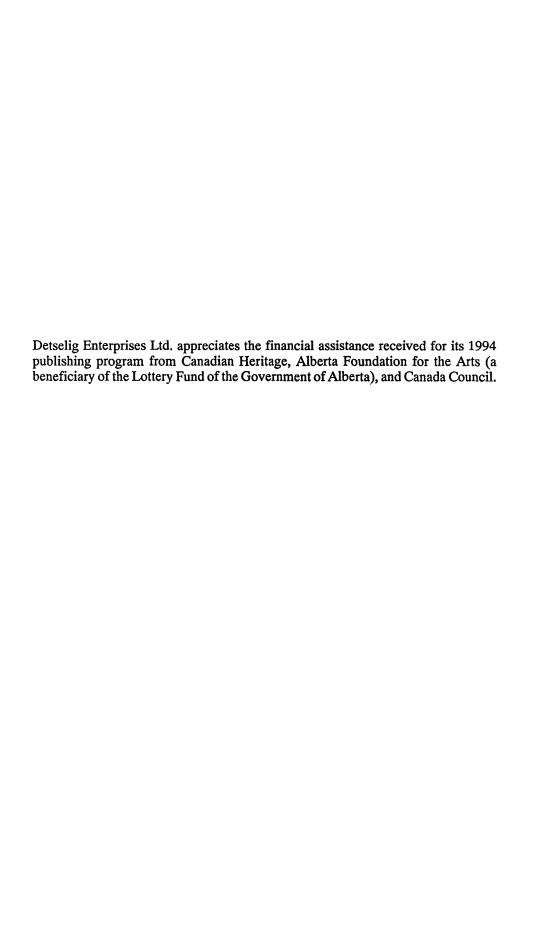
Mike Kaweski, a former student in one of my Ukrainian courses, for the patience, perseverance, attention to detail, excellent judgment, and good humour that he displayed in executing the demanding task of preparing camera-ready copy for publication.

Sonia Morris, my sister and sometime co-author, for her wise counsel and careful reading of all of the materials during both the pilot and final stages of this project.

Stefan Franko, my husband, for his unfailing encouragement, moral support, patience, and understanding.

I also wish to express my sincere thanks to everyone who assisted me in any way in the preparation of the various phases of this program: Dr. Earl Misanchuk, Prof. Maryna Romanets-Komolova, Natalka Karaieva, Frank Harrington, Roman Nemesh, Natalia Haiova, Albert Kachkowski, Ilariya Maximiuk, and Tanya Mysak.

This book is lovingly dedicated to the memory of my father, Roman F. Stratychuk (1902-1986), who learned to cherish Ukrainian in the burdey (sod hut) where he was born in what is now Saskatchewan, and who gently nurtured a love for the language and its literature in his children and grandchildren.



## **TABLE OF CONTENTS**

		•
A.	Introduction to Ukrainian for Speakers of English	1
	A.1 Program Components	1
	A.2 Text	1
	A.3 Oral Exercises	4
	A.4 Introductory Audio Cassette	4
	A.5 Audio Cassettes	4
	A.6 Written Exercises	4
В.	Introduction to Ukrainian	5
	B.1 The English Alphabet	5
	B.2 The Ukrainian Alphabet	5
	B.3 Similarities among English and Ukrainian Letters	5
	B.4 Spelling	6
	B.5 Differences in Ukrainian Usage	6
LE	SSON 2	7
	Vocabulary	7
	Pronouns: Personal Pronouns	9
D.	B.1 First Person Pronouns	9
	B.2 Second Person Pronouns	9
	B.3 Third Person Pronouns	
		10
~	B.4 Personal Pronouns: Summary	11
C.	Verbs Present Tense	11
	C.1 Conjugation of Verbs	11
	C.2 To Be: Present Tense Conjugation	12
	C.3 бу́ти: Omission in the Present Tense	13
	C.4 бу́ти: Emphatic Use in the Present Tense	14
	C.5 бу́ти: Omission with Emphatic Adverbs	14
	C.6 Summary	15
D.	Adverbs	15
E.	Interrogative Particle: чи	16
	CCON 2	17
	SSON 3	17
Α.	Vocabulary	17
В.	Conjunctions	19
	B.1 And	19
	B.2 But	20
	B.3 Or	20 21
	B.4 Either or	21
	B.6 Both and	21
C	Interrogative Pronouns	22
٠.	Titelia Parile Timbana mammamamamamamamamamamamamamamamamam	22

LE	SSON 4	23
A.	Vocabulary	23
В.	Verbs	24
	B.1 Present Tense in English	
	B.2 Present Tense in Ukrainian	
	B.3 Conjugation of Ukrainian Verbs in the Present Tense	
	B.4 Omission of Personal Pronouns in Ukrainian	
	B.5 Grouping Ukrainian Verbs into Conjugations	
C.	Verbs: First Conjugation	
••	C.1 Present Tense Stem Ends in a Vowel	
	C.2 Present Tense Stem Ends in a Consonant	
n	First Conjugation: Vowel Stem 1	
υ.	D.1 Present Tense Stems	
	D.2 Present Tense Conjugation	
_	· -	
E.	Negative Particle: не	30
	SSON 5	31
	Vocabulary	
В.	First Conjugation: Vowel Stem 2	
	B.1 Present Tense Stems	
	B.2 Present Tense Conjugation	
	В.3 пи́ти	33
C.	Reflexive Verbs	34
	C.1 Present Tense Stems	34
	C.2 Present Tense Conjugation	35
	C.3 Usage of Reflexive Verbs	36
	SSON 6	
A.	Vocabulary	37
B.	First Conjugation: Consonant Stem 1	38
	B.1 Present Tense Stems	38
	B.2 Present Tense Conjugation	39
	B.3 Irregular Present Tense Stems	39
C.	First Conjugation Verbs: Comparison of Personal Endings	41
D.	Verbs: Auxiliary (Helping) Verbs	41
	Indefinite Pronouns	42
***	Е.1 хтось, щось	42
	Е.2 хтонебудь, щонебудь	42
	E.3 де́хто, де́що	43
	Е.4 ніхто, ніщо	43
	E.5 ycí	44
	E.6 ycé	44

LE	SSON 7	45
A.	Vocabulary	45
В.	First Conjugation: Consonant Stem 2	46
	B.1 Present Tense Stems	46
	B.2 Present Tense Conjugation	46
	B.3 Altered Present Tense Stems	47
	B.4 Irregular Present Tense Stems	48
C.	First Conjugation: Mixed Group	49
	C.1 Present Tense Stems	49
	C.2 Present Tense Conjugation	49
	C.3 Conjugation of Reflexive Verbs	49
	Summary: Personal Endings of First Conjugation Verbs	50
E.	Adverbs: Location and Directional Motion	50
	E.1 The Difference between де and куди́	50
	E.2 Adverbs like де and куди́	51
	E.3 More Adverbs like де and куди́	51
	E.4 Summary	52
<b>F.</b>	Negation	52
. =	CCON O	F0
	SSON 8	53
	Vocabulary	53
В.	Verbs: Second Conjugation	54
	B.1 Consonant Stem Group	54
_	B.2 Consonant Stem Subgroups	54
C.	Second Conjugation: Consonant Stem л, н, р	<b>55</b>
	C.2 Present Tense Conjugation	55
ъ	· ·	
	Second Conjugation: Reflexive Verbs	56
E.	Second Conjugation: Consonant Stem ж, ч, ш, щ	56
	E.1 Present Tense Stems  E.2 Present Tense Conjugation	56 57
	E.3 Altered Present Tense Stem: бігти	57
TE	Subordinate Clauses	58
r.	Subjection Clauses	30
LE	SSON 9	59
A.	Vocabulary	59
В.	Second Conjugation: Consonant Stem 6, B, M, II, c	60
	B.1 Present Tense Stems	60
	B.2 Present Tense Conjugation	60
C.	Second Conjugation: Consonant Stem A, 3, c, T	61
	C.1 Present Tense Stems	61
	C.2 Present Tense Conjugation	62
	C.3 Consonant Stem Changes: First and Second Conjugations	62
D.	Second Conjugation: Vowel Stem	63
	D.1 Present Tense Stems	63
	D.2 Present Tense Conjugation	63
E.	Summary: Personal Endings of Second Conjugation Verbs	64

F.	Impersonal Sentences	64
	F.1 Unspecified Subject	64
	F.2 треба	65
	F.3 мóжна	
	F.4 прóшу	66
G.	Emphatic Particle: ж (же)	66
	SSON 10	67
	Vocabulary	67
В.	v 6	68
	Summary: Present Tense Endings of Ukrainian Verbs	69
D.	Verbs of Motion	70
	D.1 Durative and Iterative Verbs	70
	D.2 List: Verbs of Motion	71
	D.3 Using Verbs of Motion in Sentences	71
LE	SSON 11	73
	Vocabulary	73
	Nouns	75
D.	B.1 Number	76
	B.2 Gender	76
	B.3 Gender-Marked Endings of Ukrainian Nouns	77
C.	Definite and Indefinite Articles	78
	Demonstrative Pronouns: ue, to	78
E.	Substitution of Pronouns for Nouns	79
	E.1 Singular Nouns  E.2 Plural Nouns	79
	E.3 Nouns without Distinctive Gender	81 81
	E.4 Ukrainian Nouns with Distinctive Gender	82
F.	Conjunction: Ta	82
г.	Conjunction: 14	02
LE	SSON 12	83
A.	Vocabulary	83
В.	Declension	84
C.	Three Declensions of Ukrainian Nouns	85
	C.1 Hard Declension Nouns	85
	C.2 Mixed Declension Nouns	85
	C.3 Soft Declension Nouns	86
	C.4 Summary Chart: Three Declensions of Ukrainian Nouns	86
D.	Nominative Case	87
	D.1 Subject	87
	D.2 Complement (Predicate Noun)	87
	D.3 Noun in Apposition	88
E.	Formation of Noun Stems	89
	E.1 Feminine and Neuter Nouns	89
	E.2 Masculine Nouns	90

F.	Nominative Plural Endings	. 91
	F.1 Feminine and Masculine Nouns	
	F.2 Neuter Nouns	
	F.3 Summary Chart: Nominative Plural Endings	92
LE	SSON 13	93
	Vocabulary	
	Vocative Case	
	Vocative Plural Endings	
С.	C.1 All Genders	
	C.2 Summary Chart: Vocative Plural Endings	
D.	Vocative Singular Endings	99
	D.1 Feminine Nouns	
	D.2 Masculine Nouns	100
	D.3 Neuter Nouns	
	D.4 Summary Chart: Vocative Singular Endings	101
E.	Vocative Case: Personal Names	102
F.	Polite Forms of Address	103
	SSON 14	
	Vocabulary	
	Locative Case	
C.	Locative Plural Endings	
	C.1 All Genders	
	C.2 Summary Chart: Locative Plural Endings	
D.	Locative Singular Endings	
	D.1 Feminine Nouns	
	D.2 Masculine Nouns	
	D.3 Neuter Nouns	
107	Locative Case: Declension of Pronouns	
E.	E.1 Interrogative Pronouns	
	E.2 Personal Pronouns	
F.	Word Order in Ukrainian	
-•	TOTAL START IN CONTRACTOR OF THE PROPERTY OF T	•
	SSON 15	
	Vocabulary	
	Accusative Case: Direct Object	
C.	Accusative Singular Endings	
	C.1 Feminine Nouns	
	C.2 Masculine Nouns	
	C.3 Neuter Nouns	
т.	C.4 Summary Chart: Accusative Singular Endings	
D.	Accusative Plural Endings	
	D.2 Masculine Nouns	
	D.3 Neuter Nouns	
	D.4 Nouns that Are Always Plural	
	D.5. Summary Chart: Accusative Plural Endings	124

E.	Prepositions and Cases	124
	Е.1 у/в	124
	Е.2 на	. 125
	E.3 3a	. 126
	Е.4 про	. 126
LE	SSON 16	127
	Vocabulary	
	Accusative Case: Declension of Pronouns	
	B.1 Interrogative Pronouns	. 129
	B.2 Personal Pronouns	. 129
C.	Verbs	. 130
	С.1 грати	
	С.2 ляга́ти, лежа́ти	
	С.3 сідати, сидіти	. 131
	С.4 дивитися	. 132
	С.5 чекати	. 132
	С.6 іти/ходи́ти, їхати/ї́здити	. 133
D.	Бути: Future and Past Tenses	. 134
	D.1 Future Tense	. 134
	D.2 Past Tense	. 135
E.	Days of the Week	. 136
F.	Months of the Year	. 137
G.	Seasons	. 137
H.	Directions	. 138
	SSON 17	
A.	Vocabulary	. 139
B.	Genitive Case	. 140
	B.1 Possession	. 140
	B.2 Direct Object of a Negated Verb	. 141
C.	Genitive Singular Endings	. 142
	C.1 Feminine Nouns	. 142
	C.2 Masculine Nouns	
	C.3 Neuter Nouns	
	C.4 Summary Chart: Genitive Singular Endings	. 145
D.	Genitive Plural Endings	
	D.1 Feminine Nouns	
	D.2 Masculine Nouns	
	D.3 Neuter Nouns	
	D.4 Nouns That Are Always Plural	
	D.5 Summary Chart: Genitive Plural Endings	. 148

LE	SSON 18	149
A.	Vocabulary	149
В.	Genitive Case: Declension of Pronouns	150
	B.1 Interrogative Pronouns	
	B.2 Personal Pronouns	151
C.	Prepositions	151
	C.1 без	
	С.2 біля, коло	152
	С.3 від	152
	С.4 для	153
	С.5 до	153
	С.б з	
	С.7 після	154
	C.8 y	154
D.	Verbs	156
	D.1 боя́тися	156
	D.2 смія́тися	156
	D.3 питати, шукати, хотіти	157
	7000U 40	450
	SSON 19	
	Vocabulary	
В.	Adverbs of Quantity	
	B.1 Singular and Plural Nouns	
	B.2 Subject of a Sentence	
C.	Partitive Genitive	
	C.1 Partitive Genitive: An Indefinite Amount	
	C.2 Partitive Genitive: A Measured Amount	
D.	Expressing the Absence of Someone/Something	
	D.1 Present Tense: нема́ (нема́є) + genitive	
	D.2 Future Tense: не бу́де + genitive	
	D.3 Past Tense: не було́ + genitive	164
E.	Cardinal Numbers	165
	E.1 Using Cardinal Numbers	165
	E.2 One and Numbers Ending in One	
	E.3 Two, Three, Four and Numbers Ending in 2, 3, and 4	
	E.4 5-20; 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90; 100, 200, 300, 400, 500, 600, 700, 800, 900, 1000; and Numbers Ending in 5, 6, 7, 8, and 9	
	CCOON OR	160
	ESSON 20	
	Vocabulary	
В.	Dative Case	
	B.1 Indirect Object	
C.	Dative Plural Endings	
	C.1 All Genders	
	C.2 Nouns That Are Always Plural	
	C.3 Summary Chart: Dative Plural Endings	173

n	Detive Singular Endings	151
υ.	Dative Singular Endings	
	D.2 Masculine Nouns	
	D.3 Neuter Nouns	
	D.4 Summary Chart: Dative Singular Endings	
F	Dative Case: Declension of Pronouns	
10.	E.1 Interrogative Pronouns	
	E.2 Personal Pronouns	
<b>T</b> 3		
F.	Verbs and the Dative Case	
	F.1 позичати	
	F.2 Other Verbs	
G.	Age	179
H.	треба, потрібно	180
LE	SSON 21	181
A.	Vocabulary	181
	Instrumental Case	
~•	B.1 Instrument of Means	
	B.2 Temporary State or Condition	
C	Instrumental Plural Endings	
С.	C.1 All Genders	
•	C.2 Nouns That Are Always Plural	
	C.3 Summary Chart: Instrumental Plural Endings	
<b>D</b>		
υ.	Instrumental Singular Endings	
	D.1 Feminine Nouns	
	D.2 Masculine Nouns  D.3 Neuter Nouns	
_	D.4 Summary Chart: Instrumental Singular Endings	
E.	Prepositions	
	E.1 Location	
	E.2 3	
F.	Verbs	189
G.	Instrumental Case: Declension of Pronouns	190
	G.1 Interrogative Pronouns	190
	G.2 Personal Pronouns	190
LE	SSON 22	191
A.	Vocabulary	191
В.	Pronouns	192
	B.1 Personal Pronouns: Consolidation	
	B.2 Reflexive Pronoun ce6é	
	B.3 Interrogative Pronouns	
	B.4 Indefinite Pronouns	195
	B.5 Using Hixtó in Negative Constructions	196
C.	Prepositions	197
	C.1 Prepositions Governing the Genitive Case	
	C.2 Prepositions Governing the Accusative Case	198

LE	SSON 23	199
A.	Aspects of Ukrainian Verbs	199
	A.1 Imperfective Aspect	199
	A.2 Perfective Aspect	199
В.	Formation of Perfective Infinitives	200
	B.1 The Prefix πο-	
	B.2 The Prefix πο- and Verbs of Motion	
	B.3 Other Prefixes	204
	B.4 Changes in the Suffix	206
	B.5 Different Words	207
C.	Additional Information	208
LE	SSON 24	209
A.	Vocabulary	209
В.	Future Tenses	210
C.	Future Imperfective Tense	210
	C.1 Conjugation of Verbs	
	C.2 Conjugation of Reflexive Verbs	
	C.3 Using the Future Imperfective Tense	212
D.	Future Perfective Tense	213
	D.1 Future Perfective Stems	
	D.2 Conjugation of Verbs	
	D.3 Conjugation of Reflexive Verbs	215
	D.4 Third Conjugation Verbs	215
	D.5 Using the Future Perfective Tense	
LE	SSON 25	217
A.	Vocabulary	217
B.	Past Tenses	218
C.	Past Tense Stems	218
	C.1 Irregular Past Tense Stems	
D.	Past Tense Conjugation	219
	D.1 Past Tense Endings	
	D.2 Imperfective Verbs	
	D.3 Perfective Verbs	
	D.4 Reflexive Verbs	220
	D.5 Verbs with Irregular Past Tense Stems	221
	D.6 Past Tense Stems: Closed Syllables	
E.	Using the Past Tenses	223
	E.1 Past Imperfective Tense	
	E 2 Deat Perfective Tonce	224

LE	SSON 26	225
A.	Vocabulary	225
В.	Adjectives	227
C.	Declension of Adjectives	227
	C.1 Agreement of Adjectives and Nouns	
	C.2 Two Declensions of Ukrainian Adjectives	
	C.3 Formation of Adjectival Stems	
	C.4 Declension of Adjectives	
D.	Interrogative Pronouns	230
	D.1 який	
	D.2 котрий	230
	D.3 Declension: який	
	D.4 Declension: котрий	231
E.	Substantives	232
LE	SSON 27	233
A.	Vocabulary	233
B.	Ordinal Numbers	236
	B.1 Declension of Ordinal Numerals	236
C.	Dates of the Month	237
	C.1 The Date	237
	C.2 On Which Date?	237
	C.3 From To	238
D.	Years	238
	D.1 The Year	238
	D.2 In Which Year?	
	D.3 From To	239
E.	Centuries	240
	E.1 The Century	240
	E.2 In Which Century?	
	E.3 From To	240
F.	Demonstrative Pronouns	241
	F.1 Modifiers	241
	F.2 Pronouns	241
	F.3 Declension: цей	241
	F.4 Declension: той	242
	CCON 00	242
	SSON 28	
	Vocabulary	
	Reflexive Verbs	
C.	Possessives	
	C.1 Possessives: Modifiers	
	C.2 Declension: мій, твій	
	C.3 Declension: наш, ваш	
	C.4 Declension: ixhii	
	C.5 Possessives As Pronouns	249

υ.	Reflexive Possessive: свій	
	D.2 Reflexive Possessive Pronoun  D.3 Declension: свій	
_		
E.	Interrogative Possessive: чий	
	E.1 Interrogative Possessive Modifier	
	E.2 Interrogative Possessive Pronoun	
	E.3 Declension: чий	. 252
LE	SSON 29	. 253
	Vocabulary	
	Indefinite Pronoun: yBécь	
	B.1 Indefinite Modifier	
	B.2 Indefinite Pronoun	
	B.3 Declension: yBécb	
C	Time Expressions	
٠.	C.1 Telling the Time	
	C.2 At What Time?	
	C.3 From To	
	C.4 A.M. and P.M.	
	C.5 The 24-Hour Clock	
LE	SSON 30	261
A.	Vocabulary	261
В.	Comparison of Adjectives	263
	B.1 Formation of the Comparative and Superlative Degrees	
	B.2 Using the Comparative Degree	
	B.3 Using the Superlative Degree	268
	B.4 The Intensifed Superlative	. 268
1 =	SSON 31	269
	Vocabulary	
	Expressing Pain	
C.	Adverbs	
	C.1 Formation of Adverbs from Adjectives	
D.	Comparison of Adverbs	
	D.1 Formation of the Comparative and Superlative Degrees	
	D.2 Using the Comparative Degree	
	D.3 Using the Superlative Degree	. 276
LE	SSON 32	. 277
	Vocabulary	
	Possessive Adjectives	
ν.	B.1 The Formation of Possessive Adjectives from Feminine Nouns	
	B.2 Declension of Possessive Adjectives Formed from Feminine Nouns	
	B.3 Using Possessive Adjectives Formed from Feminine Nouns	
	B.4 The Formation of Possessive Adjectives from Masculine Nouns	
	B.5 Declension of Possessive Adjectives Formed from Masculine Nouns	
	B 6 Using Possessive Adjectives Formed from Masculine Nouns	

C.	Masculine Short Adjectives	283
•	С.1 повинний/повинен	
	С.2 винний/винен	
	С.3 певний/певен	
	С.4 кожний/кожен	
	SSON 33	
	Vocabulary	
В.	Weather Expressions	
	B.1 Impersonal Weather Expressions with Verbs	
	B.2 Impersonal Weather Expressions with Adverbs	
	B.3 Idiomatic Weather Expressions	
	B.4 Other Weather Expressions	. 288
C.	Impersonal Sentences	. 289
	С.1 здаватися/здатися	
	С.2 подобатися/сподобатися	
	C.3 xotítucs/cxotítucs	
	С.4 снитися/приснитися	
	С.5 дивувати/здивувати	
	С.6 ціка́вити/заціка́вити	
	C.7 Impersonal Expressions with Adverbs	
	C.8 То Need – потрібний	. 292
LE	SSON 34	293
A.	Vocabulary	. 293
	Vocabulary	
	Mood	. 295
	Mood	. <b>295</b> . 295
	Mood	. <b>295</b> . 295 . 296
В.	Mood	. <b>295</b> . 295 . 296 . 296
В.	Mood	. 295 . 295 . 296 . 296 . 296
В.	Mood	. 295 . 295 . 296 . 296 . 296 . 297
В.	Mood	. 295 . 296 . 296 . 296 . 296 . 297
В.	Mood	. 295 . 295 . 296 . 296 . 297 . 297 . 299
в. с.	Mood	. 295 . 295 . 296 . 296 . 297 . 297 . 299 . 302
в. с.	Mood	. 295 . 296 . 296 . 296 . 297 . 297 . 299 . 302
в. с.	Mood	. 295 . 296 . 296 . 296 . 297 . 297 . 299 . 302 . 302
в. с.	Mood	. 295 . 296 . 296 . 296 . 297 . 297 . 299 . 302 . 302
B. C. D. E.	Mood  B.1 Indicative Mood  B.2 Conditional Mood  B.3 Imperative Mood  Imperative Mood  C.1 Forming the Imperative  C.2 Verb Stems Ending in a Vowel  C.3 Verb Stems Ending in a Consonant  Indirect Commands and Requests  Using Imperfective and Perfective Imperatives  E.1 Imperfective Imperative  E.2 Perfective Imperative  SSON 35	. 295 . 295 . 296 . 296 . 297 . 297 . 299 . 302 . 302 . 302
B. C. D. E.	Mood	. 295 . 295 . 296 . 296 . 297 . 297 . 299 . 302 . 302 . 302
B. C. D. E.	Mood	. 295 . 295 . 296 . 296 . 297 . 297 . 299 . 302 . 302 . 303 . 303
B. C. D. E.	Mood	. 295 . 295 . 296 . 296 . 297 . 297 . 302 . 302 . 303 . 303 . 304 . 304
B. C. D. E.	Mood	. 295 . 295 . 296 . 296 . 297 . 297 . 302 . 302 . 303 . 303 . 303 . 304 . 305
B. C. D. E.	Mood	. 295 . 295 . 296 . 296 . 297 . 297 . 302 . 302 . 303 . 303 . 304 . 304 . 305 . 306
B. C. D. E.	Mood	. 295 . 295 . 296 . 296 . 297 . 297 . 302 . 302 . 303 . 303 . 304 . 304 . 305 . 306
B. C. D. E.	Mood	. 295 . 295 . 296 . 296 . 297 . 297 . 299 . 302 . 302 . 303 . 303 . 304 . 305 . 306 . 307 . 307

APPENDIX A: DECLENSION OF NOUNS	
APPENDIX B: PREPOSITIONS	340
APPENDIX C: ADVERBS OF QUANTITY	343
APPENDIX D: EXPRESSIONS USED IN ORAL EXERCISES	344
APPENDIX E: PERSONAL NAMES AND SURNAMES	346
VOCABULARY LEGEND	351
UKRAINIAN-ENGLISH VOCABULARY	353
ENGLISH-UKRAINIAN VOCABULARY	379
A BRIEF INDEX	405

### LESSON 1

#### A. INTRODUCTION TO UKRAINIAN FOR SPEAKERS OF ENGLISH

In *Ukrainian for Speakers of English*, the structures of the Ukrainian language are introduced by building on your knowledge of spoken English. After a new structure has been explained, opportunities for practising it are provided in systematically co-ordinated oral and written exercises.

To make it easier for you to learn Ukrainian, carefully structured and sequenced oral and written exercises ensure mastery of one element before another is introduced. Earlier parts of the program are systematically reviewed and reinforced as new material is presented and each new structure is related to elements that you have already mastered. The order in which the structures are presented is described in A.2.

The vocabulary in this program is useful for carrying on everyday conversations with speakers of Ukrainian both in Ukraine and in North America. There are some differences in the words that are used by speakers of Ukrainian in Ukraine and those who speak it in North America. These minor differences are noted in the vocabularies.

#### A.1 Program Components

The program *Ukrainian for Speakers of English* consists of five components: three books, an introductory audio cassette, and a set of audio cassettes.

- 1. Text
- 2. Oral Exercises
- 3. Written Exercises
- 4. Inroductory Audio Cassette
- 5. A Set of Audio Cassettes

#### A.2 Text

The text consists of 38 lessons.

#### 1. Lessons 1-10

In the first lesson, you learn to read and write Ukrainian.

The Introductory Audio Cassette accompanies this lesson.

In the next nine lessons, you learn how to talk about things that are happening at the present time.

To make it easier for you to begin speaking Ukrainian immediately, you learn only four parts of speech at the outset:

verbs, used in the present tense
 pronouns, used as subjects
 conjunctions
 adverbs
 I am reading.
 They remember.
 He and I are dancing.
 They sing very loudly.

With the vocabulary that you learn in these ten lessons, you will be able to do all of the following:

make simple statements
ask questions
make negative statements
use helping verbs
use subordinate clauses
make a request
implement verbs of motion
I live here.
I don't live here.
I want to live here.
Please sit down.
I'm going there.

#### 2. Lessons 11-22

As you progress through these lessons, you will greatly increase your speaking skills in Ukrainian by learning how to use words that name persons and objects:

nouns Where is the poster?pronouns Do you see it?

To help you engage in interesting conversations about persons and objects, you will also learn how to use three additional parts of speech:

prepositions
 adverbs of quantity
 cardinal numbers
 It's on the wall.
 I see many posters.
 I see only two posters.

Midway through these lessons, you will learn more about the verb **to be** so that you will be able to use this verb in talking about something that happened in the past or that will happen in the future:

past tense
future tense
He was at home.
He will be at home.

#### Lessons 23-25

These three lessons are very important; after you have completed them, you will know how to use a variety of verbs to talk about events that have already occurred or that will occur in the future.

past imperfective tense

past perfective tense

• future imperfective tense

future perfective tense

She was listening.

She paid for the ticket.

She will be listening.

She will pay for the ticket.

#### Lessons 26-33

After you have completed these lessons, you will be able to speak much more colorfully, because you will know how to describe people and objects.

To help you learn how to say more about persons and objects, the following parts of speech are introduced:

adjectives

• interrogative pronouns

possessive pronouns

substantives

ordinal numerals

demonstrative pronounspossessive adjectives

I have an expensive ring.

Whose watch is that?

She has my wallet.

Do you understand the rich?

Where is the second taxi?

Do you like this stereo?

This is mother's necklace.

In addition, you will learn how to do the following:

compare adjectives

· compare adverbs

· tell time

• use dates, years, centuries

• use impersonal constructions

My VCR is newer.

He gets up later.

It's one o'clock.

I'll be there on May 1.

It's snowing.

#### Lessons 34-38

In the final five lessons, you will learn additional structures that will help you sound even more like a native speaker of Ukrainian.

In these lessons you will learn how to do the following:

give commands

implement the conditional mood

use less common nouns

• expand your use of numbers

Don't swim in the lake!

I would, if I could.

#### A.3 Oral Exercises

After the introduction of a new structure in the text, you are directed to specific exercises in *Oral Exercises*. To draw your attention to these exercises, the following symbol is used:

You are strongly urged to practise the oral exercises at the time that they are introduced. It is important to learn one structure well before another one is attempted.

The oral exercises are designed to help you start communicating immediately in Ukrainian. Many of them are set up either as brief exchanges involving a question and an answer, or as slightly longer mini-conversations.

#### A.4 Introductory Audio Cassette

The introductory audio cassette accompanies Lesson 1 in Oral Exercises. It contains material that is intended to assist the student in learning to read Ukrainian.

#### A.5 Audio Cassettes

All of the oral exercises are recorded on cassettes. To help you use these cassettes, an index is provided.

If you want to learn to speak Ukrainian and to understand it when it is spoken, you must spend as much time as possible listening to these cassettes and repeating the structures.

The explanations in the text and the written exercises can give you a reading knowledge of Ukrainian; however, you have to hear Ukrainian spoken if you are going to learn to communicate orally.

Some students have found that the walkman is a valuable tool for learning a language; after they have practised an oral exercise, they are able to carry on with other activities as they listen to the cassettes over and over again.

#### A.6 Written Exercises

In the Written Exercises, the written work is systematically co-ordinated both with the new structures and with the oral exercises. This means that the written work should be done only after the oral work has been completed.

In the text, the written exercises are identified by the following symbol: 🕮.

The written exercises help you consolidate the structures that you have learned through doing the oral exercises. They are printed on perforated pages to make it more convenient for your instructor to mark them.

#### B. INTRODUCTION TO UKRAINIAN

You will begin your study of Ukrainian with the exciting and challenging task of learning a new alphabet!

In English, the Latin alphabet is used.

In Ukrainian, the Cyrillic alphabet is used.

#### **B.1** The English Alphabet

When you first began to read and write English, you learned the 26 letters of the English alphabet.

- 1. five vowels: a, e, i, o, u
- 2. one semi-vowel: y
- 3. 20 consonants: b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, z

#### **B.2** The Ukrainian Alphabet

In the Ukrainian alphabet, there are 33 letters.

- 1. six simple vowels: a, e, и, i, o, y
- 2. four iotized vowels: ε, ï, ю, я
- 3. 22 consonants: б, в, г, ґ, д, ж, з, й, к, л, м, н, п, р, с, т, ф, х, ц, ч, ш, щ
- 4. one "soft sign": ь

There are also two compound consonants that represent distinct sounds: дж, дз.

#### B.3 Similarities among English and Ukrainian Letters

As you examine the Ukrainian alphabet, you will notice that some of the letters look familiar.

You must keep in mind, however, that although the letters may look the same in the English and Ukrainian alphabets, they do not necessarily sound the same.

#### **B.4** Spelling

Ukrainian is a highly phonetic language; most letters have only one sound, and words are usually written as they are pronounced. This means that there are far fewer problems with spelling in Ukrainian than in English.

In English, you have to learn how "to spell" words.

- 1. Words may look the same, but sound different: though, bough, cough, slough.
- 2. Words may sound the same but look different: meet, meat, mete.

In Ukrainian, similar situations do not arise. Indeed, there are no words for "spelling" or "to spell" in Ukrainian, nor is there a need for them.

### B.5 Differences in Ukrainian Usage

Speakers of Ukrainian who live in Ukraine and those who live in other countries differ at times in their use of Ukrainian. Now that Ukraine is independent, scholars are working to resolve these differences. In the meantime, you should be aware of a few of them.

- 1. When Ukraine was part of the USSR, the letter **r** was removed from the Ukrainian alphabet; instead, the letter **r** was used to represent both the **h** and the **g** sounds. Speakers of Ukrainian who lived outside the USSR did use the letter **r** for the **g** sound, and **r** for the **h** sound.
- 2. In transliterating words from English into Ukrainian, the letter x is used in Ukraine to transcribe the English h sound (e.g. xoxéñ for hockey). In Canada and other Western countries, the letter r is used, because its sound is closer to the English h sound (e.g. róxeñ for hockey).
- 3. In a number of words, the iotized vowel  $\pi$  has been replaced in Ukraine by the simple vowel a.

Practise Oral Exercises 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7

**Do Written Exercises 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6** 

## LESSON 2

#### A. VOCABULARY

#### **Pronouns**

 he
 він

 I
 я

 it
 воно́

 she
 вона́

they вони́ we ми you ти, ви

#### **Verbs**

to be бу́ти

#### **Adverbs**

already уже́/вже also, too тако́ж, теж at home удо́ма/вдо́ма

here тут, ось no нi now тепе́р outdoors, outside надво́рі

still ще there там, он where де yes так

#### **Vocabulary Notes**

1. In the vocabulary lists in this text, words are presented in units according to the part of speech to which they belong: pronouns, verbs, adverbs, etc.

Within these grammatical units, words are divided into smaller groups to make them easier to read and learn.

- 2. Unlike the English pronoun I, the Ukrainian pronoun  $\pi$  is capitalized **only** at the beginning of a sentence.
- 3. For an explanation about the pronouns ти and ви see B.2.
- 4. Some words that begin with y, have an alternate form that begins with B.

уже́/вже удома/вдома

The form that begins with y is used after words ending in consonants.

Він уже тут.

Він удома.

The form that begins with B is used after words ending in vowels.

Вона вже тут.

Вони вдома.

5. The adverbs **Takó** and **Tex** are synonyms that may be used interchangeably.

Ми вдома. Вони також удома.

Ми вдома. Вони теж удома.

6. The adverbs **TyT** (here) and **TaM** (there) are used to provide factual information that someone or something is either **here** or **there**.

The adverbs ocb (here) and oh (there) are used to state emphatically that someone or something is either here or there.

Both ось and он are often accompanied by a pointing gesture.

7. Two stress marks in one word indicate that you may hear either syllable stressed in spoken Ukrainian.

If one of the stresses is preferred in literary Ukrainian, it is bolded: надворі.

#### B. PRONOUNS: PERSONAL PRONOUNS

In both English and Ukrainian, personal pronouns are identified according to person.

#### **B.1** First Person Pronouns

In English, we use the singular pronoun I when we refer to ourselves as a single person.

We use the **plural** pronoun **we** when we talk about ourselves as part of a group of two or more people.

These two personal pronouns, I and we, are known as first person pronouns.

In Ukrainian, the singular first person pronoun is  $\pi$ .

The plural first person pronoun in Ukrainian is Mu.

	English	Ukrainian
First Person Singular	I	R
First Person Plural	we	ми

#### B.2 Second Person Pronouns

In English, we use the second person pronoun you when we speak to other people.

We use the pronoun you when we speak either to one person or to many people. This means that the pronoun you may be either singular or plural in meaning.

In Ukrainian, there are two second person pronouns: ти and ви.

1. The pronoun ти is always singular in meaning.

Children use **TH** when they speak to one another.

(In some families, children also use **TH** when they speak to a parent or to other adults in their immediate family.)

As adults, we use **TH** when we speak to a child, a younger family member, a spouse, or a close adult friend.

# 2. The pronoun вы, like the English pronoun you, may be either singular or plural in meaning.

Children and younger people always use the polite (formal) Bu in its singular meaning when they are speaking to an adult outside their immediate family.

As adults, we use the polite (formal) pronoun **B***u* in its **singular** meaning when we speak to another adult with whom we are not on familiar terms.

The pronoun ви in its plural meaning is used when we speak to more than one person.

Although ви may be either singular or plural in meaning, it is always used with a plural verb form.

In this text, and in the accompanying workbook, you[s] refers to the singular ти; you[p] refers to either the polite (formal) singular ви or the plural ви.

	English	Ukrainian
Second Person Singular	you[s]	ти
Second Person Plural	you[p]	ви

#### **B.3** Third Person Pronouns

In English, when we talk about one person or thing, we use one of the singular third person pronouns: he, she, or it.

When we talk about two or more people or things in English, we use the **plural** third person pronoun: **they**.

In Ukrainian, when we talk about one person or thing, we use one of the following singular third person pronouns: BiH, BOHÁ, Or BOHÓ.

When we talk about two or more people or things in Ukrainian, we use the plural third person pronoun: вони.

	English	Ukrainian
hird Person Singular	he	він
	she	вона́
	it	воно́
hird Person Plural	they	вони́

## **B.4** Personal Pronouns: Summary

In both English and Ukrainian, personal pronouns are identified according to person (first, second, or third) and number (singular or plural).

Er	nglish Personal Pronoun	S
	Singular	Plural
First Person	I	we
Second Person	you	you
Third Person	he, she, it	they

Ukr	ainian Personal Pronouns	
	Singular	Plural
First Person	Я	ми
Second Person	ти	ви
Third Person	він, вона, воно	вони́

## Do Written Exercise 2.1

#### C. VERBS: PRESENT TENSE

In both English and Ukrainian, when we talk about something that is happening now, we use a verb in the present tense.

Let's look at some of the ways in which the present tense is expressed in English.

I am reading.

We remember.

You [s] understand.

You [p] are listening.

She does know.

They do sing.

He is dancing.

It is here.

#### C.1 Conjugation of Verbs

When we conjugate a verb, we change its form so that it agrees with the personal pronoun that we're using.

Conjugating verbs in English in the present tense is easy; usually, only the verb form for the third person singular pronoun is changed.

Let's look at the verb to read. In the conjugation of this verb, only the verb form for he, she, and it changes: he, she, it reads.

	Singular	Plural
First Person	I read	we read
Second Person	you read	you read
Third Person	he reads she reads it reads	they read

As you will see in the next few lessons, conjugating verbs in the present tense in Ukrainian is a little more challenging; there are six different verb forms for almost all verbs.

#### C.2 To Be: Present Tense Conjugation

In English, the verb to be has three different verb forms (am, is, and are) when it is conjugated in the present tense.

First Person	Singular		Plural	
	I	am	we	are
Second Person	you	are	you	are
Third Person	he	is	they	are
	she	is		
	it	is		

In spoken and written English today, these verb forms are often contracted.

	Singular	Plural
First Person	I'm	we're
Second Person	you're	you're
Third Person	he's she's it's	they're

In Ukrainian, the verb to be is бути.

**Бу́ти** is the **only** Ukrainian verb that has the **same** present tense verb form for all the personal pronouns.

	Singul	lar	Plura	!
First Person	Я	E	ми	E
Second Person	ти	$\epsilon$	ви	E
Third Person	він	$\epsilon$	вони́	€
	вона́	E		
	воно́	ε		

## C.3 бу́ти: Omission in the Present Tense

In English, the forms of the verb to be may be contracted, but they are never omitted.

I am here.

We are at home

I'm here.

We're at home.

He is there.

They are outdoors.

He's there.

They're outdoors.

In Ukrainian, because  $\epsilon$  is used with all the personal pronouns in the present tense, it is usually omitted in Ukrainian sentences.

Where is he?

Де він?

He's outdoors.

Він надворі.

Are they there?

Вони там?

No, they're here.

Ні, вони тут.

Are you[s] here?

Ти тут?

Yes, I'm here.

Так, я тут.

Practise Oral Exercise 2.1

**Do Written Exercise 2.2** 

#### C.4 бути: Emphatic Use in the Present Tense

In English, when the forms of the verb to be are emphasized, they are not contracted.

I am outdoors.

She is here.

We are at home.

They are there.

In Ukrainian, when  $\epsilon$  does appear in a sentence, it adds emphasis to the statement that is being made.

I am here.

Я є тут.

It is there.

Воно є там.

We are outdoors.

Ми є надворі.

They are at home.

Вони є вдома.

(Fig. 1)

#### Practise Oral Exercise 2.2

#### C.5 бу́ти: Omission with Emphatic Adverbs

In English, when an emphatic statement is made with the adverbs here or there, the verb forms of the verb to be are used.

Here I am!

Here she is!

There they are!

In Ukrainian, when the emphatic adverbs och and on are used,  $\epsilon$  is omitted.

Here she is!

Ось вона!

Here they are!

Ось вони!

There he is!

Он він!

There they are!

Он вони!

**Practise Oral Exercise 2.3** 

#### C.6 Summary

Compare the use of to be in English and 69TH in Ukrainian in the following sentences:

#### 1. Statement of Fact

He is here.

Він тут.

He's here.

Він тут.

They are there. They're there.

Вони там.

Вони там.

#### **Emphatic Statement** 2.

He is here.

Він  $\epsilon$  тут.

They are there.

Вони є там.

#### Use with Emphatic Adverbs

Here he is!

Ось він!

There they are!

Он вони!

#### ØD. Do Written Exercise 2.3

#### D. **ADVERBS**

In both English and Ukrainian, adverbs tell us when, where, why, or how something is happening.

Let's look at how adverbs are used in both these languages.

They are outdoors now.

Вони тепер надворі.

Is he also there?

Він також там?

No, he is here.

Ні, він тут.

Yes, she's here already.

Так, вона вже тут.

#### Practise Oral Exercise 2.4

ØD) Do Written Exercise 2.4

### E. INTERROGATIVE PARTICLE: ЧИ

In English, there is no interrogative particle.

In Ukrainian, the interrogative particle чи may be used to indicate a question.

Are they at home?

Чи вони вдома?

Is he also here?

Чи він також тут?

The same question may be asked, however, without using чи.

Are they at home?

Вони вдома?

Is he also here?

Він також тут?

Practise Oral Exercises 2.5, 2.6, 2.7

Do Written Exercises 2.5, 2.6

(C)

# LESSON 3

#### **VOCABULARY** A.

### **Pronouns**

what who

що хто

#### **Adverbs**

again always знов, знову за́вжди

not yet often, frequently ще ні часто

perhaps, maybe probably

може, можливо

ма́бу́ть

seldom, rarely sometimes

рідко

інколи, іноді, часом

usually

звичайно

# Conjunctions

and

both ... and

but

i/й, а i ... i

але, а

either ... or neither ... nor or

або ... або ні ... ні або, чи

### **Vocabulary Notes**

1. The conjunction i has an alternate form: й.

The conjunction i is written as i when it is used between two consonants, or at the beginning of a sentence.

Він і ми.

I ми також тут.

I ось воно́.

The conjunction i is written as  $\ddot{n}$  when it is used between two vowels, or between a vowel and a consonant.

Тийя.

Ми й вони

When you say a sentence that contains the conjunction  $\ddot{\mathbf{n}}$ , you do not treat it as a separate word; instead, you attach it to the previous word.

Тий я.

Мий вони.

2. The adverbs 3HOB and 3HOBy are synonyms that may be used interchangeably.

Вони знов надворі?

Вони знову надворі?

3. The adverbs може and можливо are synonyms that may be used interchangeably.

Може вони вдома.

Можливо вони вдома.

4. The adverbs **і́нколи**, **і́ноді** and **ча́сом** are synonyms that may be used interchangeably.

Вони інколи тут.

Вони іноді тут.

Вони часом тут.

#### B. CONJUNCTIONS

In both English and Ukrainian, conjunctions are used to connect words; they help us see how words are related to one another in a sentence.

#### B.1 And

The English conjunction and has its counterpart in the Ukrainian conjunction i/x.

He and she are at home.

Він і вона вдома.

She and he are at home.

Вона й він удома.

The Ukrainian conjunction a also means and; it is used in sentences in which a contrast is being made.

He is here and she is there.

Він тут, а вона там.

They are there, and we are at home.

Вони там, а ми вдома.

When no contrast is being made in a sentence, i/n is used.

He is here, and she is here.

Він тут і вона тут.

You [p] are outdoors and they are outdoors.

Ви надворі й вони надворі.

Sometimes the conjunction a is used to begin a sentence.

He's here. And where is she?

Він тут. А де вона?



### B.2 But

The English conjunction but has its counterpart in the Ukrainian conjunction але́.

He's seldom at home, but he's at home now.

Він рідко вдома, але він удома тепер.

We're home already, but they're still outdoors.

Ми вже вдома, але вони ще надворі.

### Practise Oral Exercise 3.2

#### B.3 Or

The English conjunction or has its counterpart in the Ukrainian conjunction a66.

He's there, or maybe he's at home.

Він там, або може він удома.

When the conjunction or is found in a question, the Ukrainian counterpart for it is чи.

Is he here, or there?

Він тут, чи там?

Are they at home often or seldom?

Вони часто чи рідко вдома?

Do not confuse the conjunction **чи** (or) with the interrogative particle **чи** which may be used to indicate a question, but which has no counterpart in English. (See Lesson 2, E.)

Is he here, or there?

Він тут, чи там?

Чи він тут, чи там?

Are they at home often or seldom?

Вони часто чи рідко вдома?

Чи вони часто чи рідко вдома?

### Practise Oral Exercise 3.3

### B.4 Either ... or

The English either ... or has its counterpart in the Ukrainian a6ó ... a6ó.

He is either here, or outside.

Він або тут, або надворі.

Either he or she is at home.

Або він, або вона вдома.

### B.5 Neither ... nor

The English neither ... nor has its counterpart in the Ukrainian Hi ... Hi.

He's neither here, nor there.

Він ні тут, ні там.

She's neither here, nor at home.

Вона ні тут, ні вдома.

#### B.6 Both ... and

The English both ... and has its counterpart in the Ukrainian i ... i.

Both he and she are usually at home.

I він і вона звичайно вдома.

Here are both he and she!

Ось і він і вона!



**Do Written Exercises 3.1, 3.2** 

### C. INTERROGATIVE PRONOUNS

Interrogative pronouns are used to ask questions about someone or something.

In English, the interrogative pronoun who is used to ask about a person, and what is used to ask about a thing or an object.

In Ukrainian, the interrogative pronoun **xтo** is used to ask about a **person**, and **щo** is used to ask about a thing or an object.

Who is at home?

Хто вдома?

What is outside?

Що надворі?

	English	Ukrainian
Interrogative Pronoun (people)	who	хто
Interrogative Pronoun (things)	what	що

Practise Oral Exercises 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10

Do Written Exercises 3.3, 3.4

Practise Oral Exercise 3.11

**Do Written Exercises 3.5, 3.6** 

# LESSON 4

### A. VOCABULARY

Verbs

First Conjugation (vowel stem 1)

to ask, to inquire to converse, to speak to have breakfast питати розмовляти снідати

to have dinner [noon meal] to have supper [evening meal] to hear

обідати вече́ряти чу́ти

to know

зна́ти уміти/в

to know how to listen

уміти/вміти слу́хати

to read to remember to sing чита́ти пам'ята́ти співа́ти

to think to understand to wait ду́мати розуміти чека́ти

**Adverbs** 

badly, poorly

better even пога́но

краще, ліпше

на́віть

excellently

how how much прекрасно

як

скільки

less

little, not much

more

менше

мало, небагато більше

----

much, a lot very well, fine worse бага́то ду́же до́бре гі́рше

#### B. VERBS

The Ukrainian verb system differs in an important way from the English verb system: there are two Ukrainian infinitives for almost every English infinitive.

English Infinitive	Ukrainian Infinitives
to read	чита́ти, прочита́ти

In English, the various present, past and future tenses are all formed from a single infinitive: to read.

In Ukrainian, some tenses are formed from the imperfective infinitive: читати. Other tenses are formed from the perfective infinitive: прочитати.

Imperfective and perfective infinitives are discussed later in this text when the past and future tenses of Ukrainian verbs are introduced.

For now, it is important to remember that the present tense of Ukrainian verbs is formed from the imperfective infinitive.

# **B.1** Present Tense in English

In English, there are three ways of forming the present tense.

Let's look at the three ways in which the verb to read may be conjugated in the present tense.

#### 1. The Present Indefinite Tense

First Person	Singular		Plural	
	I r	ead	we	read
Second Person	you r	ead	you	read
Third Person	she r	reads reads reads	they	read

### 2. The Present Progressive Tense

	Si	ingular	1	Plural
First Person	I	am reading	we	are reading
Second Person	you	are reading	you	are reading
Third Person	he she it	is reading is reading is reading	they	are reading

### 3. The Present Emphatic Tense

First Person	Si	Singular		Plural	
	I	do read	we	do read	
Second Person	you	do read	you	do read	
Third Person	he she it	does read does read does read	they	do read	

### B.2 Present Tense in Ukrainian

In Ukrainian, there is only one way of forming the present tense.

It is very important to keep this point in mind when you are translating from Ukrainian into English and vice versa.

Я чита́ю. I read.

Я чита́ю. I am reading. I'm reading.

Я чита́ю. I do read.

Він читає. He reads.

Він читає. He is reading. He's reading.

Він читає. He does read.

Вони́ чита́ють. They read.

Вони́ чита́ють. They are reading. They're reading.

Вони́ чита́ють. They do read.

### B.3 Conjugation of Ukrainian Verbs in the Present Tense

Let's look at how the verb to read is conjugated in the present tense in Ukrainian.

First, you need to know the imperfective infinitive or the basic form of the verb.

When you look up a Ukrainian verb in a dictionary, the infinitive is the form that you are given.

The imperfective infinitive of the English verb to read in Ukrainian is читати.

Second, you need to know how to form the present tense stem of the verb.

For читати and verbs like it, the present tense stem is formed by dropping the suffix -ти from the infinitive.

Infinitive	Present Tense Stem
чита́ти (чита-ти)	чита-

To the present tense stem, which ends in a vowel, a set of six different personal endings is added.

	Sin	Singular		Plural		
First Person	я	чита́ю	ми	чита́ємо		
Second Person	ти	чита́єш	ви	чита́єте		
Third Person	він	чита́є	вони́	чита́ють		
	вона́	чита́є				
	воно́	чита́ <b>є</b>				

The vowel -c appears in four of the personal endings.

ти читаєш він читає ми читаємо ви читаєте

The vowel -10 appears in the remaining two personal endings.

я чита́ю вони́ чита́ють

#### B.4 Omission of Personal Pronouns in Ukrainian

The **personal endings** that are attached to the present tense stem of a Ukrainian verb readily identify **five** of the Ukrainian personal pronouns, even when the pronoun is omitted.

Розумію.

I understand.

Розумієш?

Do you[s] understand?

Розуміємо.

We understand.

Розумієте.

You [p] understand.

Розуміють.

They understand.

The three third person singular pronouns, **BiH**, **BOHÁ**, and **BOHÓ**, share a common ending; therefore, they may be omitted **only** if it is clear from the context who or what is meant.

In the example given below, the personal pronoun BiH appears in the question; therefore, it may be omitted in the answer.

Він розуміє?

Does he understand?

Так, розуміє.

Yes, he understands.

If the context is not known, any one of the three singular third person pronouns could be implied.

In the example given below, a specific personal pronoun is not stated in the question; therefore, it is unclear who is being referred to.

Розуміє?

Does he (she, it) understand?

Так, розуміє.

Yes, he (she, it) understands.

The interrogative pronouns **xto** and **щo** may not be omitted. They are used with singular third person verb forms.

Xто розумі $\epsilon$ ?

Who understands?

# B.5 Grouping Ukrainian Verbs into Conjugations

Imperfective infinitives are grouped into conjugations on the basis of the personal endings that they have in the present tense.

There are three conjugations of verbs in Ukrainian, but most verbs are found in the first two conjugations.

### C. VERBS: FIRST CONJUGATION

The First Conjugation of Ukrainian verbs has two patterns of personal endings.

One pattern of personal endings is used when the present tense stem of a First Conjugation verb ends in a vowel.

The other pattern of personal endings is used when the present tense stem of a First Conjugation verb ends in a consonant.

### C.1 Present Tense Stem Ends in a Vowel

There are two groups of verbs in the First Conjugation that have present tense stems ending in a vowel.

- 1. Vowel Stem 1
- 2. Vowel Stem 2

You will be learning the personal endings for these two groups of verbs in this lesson and in Lesson 5.

### C.2 Present Tense Stem Ends in a Consonant

There are two groups of verbs in the First Conjugation that have present tense stems ending in a consonant.

- 1. Consonant Stem 1
- 2. Consonant Stem 2

You will learn the personal endings for these two groups of verbs in Lessons 6 and 7.

### D. FIRST CONJUGATION: VOWEL STEM 1

The verbs presented in this lesson all belong to a group in the First Conjugation that in this text is referred to as the **vowel stem 1** group. This information about a verb is abbreviated as [I,vs.1].

### D.1 Present Tense Stems

The present tense stem of a verb that belongs to the First Conjugation, vowel stem 1 group is formed by dropping the suffix -Tu from the infinitive.

	Infinitive [I,vs.1]	Present Tense Stem	
to ask	пита́ти	(пи <b>та-</b> ти)	пита-
to converse	розмовля́ти	(розмовл <b>я-</b> ти)	розмовля-
to have breakfast	сні́дати	(снід <b>а-</b> ти)	снід <b>а</b> -
to have dinner	обідати	(обіда-ти)	обід <b>а</b> -
			Q*
to have supper	вече́ряти	(вечеря-ти)	вечеря-
to hear	чу́ти	(чу-ти)	чу-
to know	зна́ти	(зн <b>а-</b> ти)	зна-
to know how	умі́ти	(ум <b>і</b> -ти)	умі-
to listen	слу́хати	(слуха-ти)	слуха-
to read	чита́ти	(чита-ти)	чита-
to remember	пам'ята́ти	(пам'ята-ти)	пам'ята-
to sing	співа́ти	(співа-ти)	співа-
to think	ду́мати	(дума-ти)	дума-
to understand	розуміти	(розумі-ти)	розум <b>і-</b>
to wait	чекати	(чека-ти)	чека-

### D.2 Present Tense Conjugation

All verbs that belong to the **vowel stem 1** group of the **First Conjugation** are conjugated like the verb **чита́ти**.

Infinitive: 41	итати	Present Tense Stem: чита-			
	Siı	ngular	Plural		
First Person	я	чита́ю	ми	чита́ємо	
Second Person	ти	чита́єш	ви	чита́ <b>єте</b>	
Third Person	вона́	чита́є чита́є чита́є	вони́	чита́ють	

Practise Oral Exercise 4.1

Do Written Exercises 4.1, 4.2, 4.3

### E. NEGATIVE PARTICLE: HE

In English, the adverb not is used to change an affirmative statement into a negative one.

They are reading.

They are not reading.

In Ukrainian, the negative particle He is used in the same way.

Вони читають.

They are reading.

Вони не читають.

They are not reading.

In addition to negating verbs, the negative particle **He** may be positioned before other words in a sentence in order to negate them.

Він не тут, а вдома

He isn't here, he's at home.

Не він читає, а вона

It isn't he who is reading, it's she.

Practise Oral Exercises 4.2, 4.3, 4.4, 4.5

Do Written Exercises 4.4, 4.5, 4.6

# LESSON 5

#### **VOCABULARY** Α.

Verbs

**First Conjugation** (vowel stem 1)

to bathe oneself to dress oneself купатися одягатися

**First Conjugation** (vowel stem 2)

to buy to dance купувати танцювати

to drink

пити

to get up

уставати/вставати

to joke to laugh жартувати смія́тися

to marry, to get married

одружуватися

to sell

продавати

to telephone to work

телефонувати працювати

### **Adverbs**

afterwards, then

early

late loudly рано пізно голосно

потім

quickly

шви́дко ти́хо

за́раз

quietly right now, at this moment

slowly

повільно, поволі, помалу

then, at that time

together when

тоді разом коли́

### **Vocabulary Notes**

1. The adverbs повільно, пово́лі and пома́лу are synonyms that may be used interchangeably.

Вони повільно читають.

Вони поволі читають.

Вони помалу читають.

2. The adverbs **по́тім** and **то**ді́ may both be translated by the English adverb **then**; however, their meanings are different.

Він читає, а потім він вечеряє.

He reads and then (afterwards) he has supper.

Ми завжди тоді вечеряємо.

We always have supper then (at that time).

### B. FIRST CONJUGATION: VOWEL STEM 2

In this lesson, Ukrainian verbs belonging to the vowel stem 2 group [I,vs.2] of the First Conjugation are discussed.

### **B.1** Present Tense Stems

To form the present tense stem of a verb belonging to the vowel stem 2 group of the First Conjugation, you drop the suffix -ти and the syllable preceding it.

	Infinitive [I,vs.2]		Present Tense Stem
to buy	купу <b>ва́</b> ти	(куп <b>у-ва-</b> ти)	куп <b>у</b> -
to dance	танцюва́ти	(танц <b>ю-ва-</b> ти)	танц <b>ю</b> -
to get up	устав <b>а́</b> ти	(уст <b>а-ва-</b> ти)	уста- (вста-)
to joke	жартув <b>а́</b> ти	(жарт <b>у-ва-</b> ти)	жарт <b>у-</b>
to sell	прода <b>ва́</b> ти	(прод <b>а-ва-</b> ти)	прод <b>а</b> -
to telephone	телефону <b>ва́</b> ти	(телефон <b>у-ва-</b> ти)	телефон <b>у</b> -
to work	працю <b>ва́</b> ти	(прац <b>ю-ва-</b> ти)	працю-

# **B.2** Present Tense Conjugation

The same personal endings are attached to the present tense stems of verbs in both the vowel stem 1 and the vowel stem 2 groups of the First Conjugation.

Let's look at how the verb працювати is conjugated in the present tense.

Infinitive: прац	юва́ти	Present Ter	працю-	
	Singular		Plural	
First Person	Я	працю́ю	ми	працю́ <b>ємо</b>
Second Person	ти	працю́ <b>єш</b>	ви	працю́ <b>єте</b>
Third Person	він вона́ воно́	* '	вони́	працю́ <b>ють</b>

### В.3 пити

There are a few verbs like пити that have to be learned as exceptions.

To form the present tense stem of пи́ти, the suffix -ти and the vowel preceding it are dropped; before the personal endings are added, an apostrophe is placed after the  $\pi$ -:  $\pi$ '-.

Infinitive: 11	и́ти	Present Tense Stem: π'-			
	Singular		Plural		
First Person	Я	п'ю	ми	п'ємо́	
Second Person	ти	п' <b>єш</b>	ви	п' <b>єт</b> е́	
Third Person	він	п <b>'є</b>	вони	п'ють	
	вона	п'є			
	воно	п'є			

Practise Oral Exercise 5.1

Do Written Exercises 5.1, 5.2, 5.3

Practise Oral Exercise 5.2

**Do Written Exercise 5.4** 

### C. REFLEXIVE VERBS

In English, you know how to use verbs like to dress oneself.

	Singular	Plural		
First Person Second Person Third Person	I dress myself you dress yourself he dresses himself she dresses herself it dresses itself	we dress <b>ourselves</b> you dress <b>yourselves</b> they dress <b>themselves</b>		

In Ukrainian, the verb to dress oneself is одяга́тися. It is a reflexive verb that ends with the reflexive particle -ся.

### C.1 Present Tense Stems

The present tense stem of a First Conjugation reflexive verb is formed in the usual way; however, the reflexive particle -cs remains after the suffix -Tu is dropped.

1. Two of the reflexive verbs in this lesson belong to the First Conjugation: vowel stem 1 group.

Infinitive [I,vs.1]			Present Tense Stem
to bathe	купа́тися	(купа-ти-ся)	купа-ся
	одяга́тися	(одяга-ти-ся)	одяга-ся

2. The other two reflexive verbs belong to the First Conjugation: vowel stem 2 group.

Infinitive [I,vs.2]			Present Tense Stem
to laugh	смія́тися	(см <b>і-я-</b> ти-ся)	смі-ся
to marry	одру́жуватися	(одружу-ва-ти-ся)	одруж <b>у</b> -ся

# C.2 Present Tense Conjugation

Let's look at how the reflexive verb ogaratuca is conjugated in the present tense.

Infinitive: одяг	Infinitive: одяга́тися		t Tense Stem: одяга-ся		
	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	Singular		Plural	
First Person	Я	одяга́ <b>ю</b> ся	ми	одяга́ <b>ємо</b> ся	
Second Person	ти	одяга́ <b>єш</b> ся	ви	одяга́ <b>єте</b> ся	
Third Person		одяга́ <b>єть</b> ся одяга́є <u>ть</u> ся одяга́ється	вони́	одяг <b>а́ють</b> ся	

There are two important points to keep in mind when you are conjugating reflexive verbs.

1. In all First Conjugation reflexive verbs, in both the vowel stem 1 and the vowel stem 2 groups, -ть must be added to the verb forms for the singular third person pronouns before the reflexive particle -ся is attached.

він одягається вона одягається воно одягається

2) The reflexive particle -cn may be contracted to -cn when it is attached to a verb form that ends in a vowel. You should be able to recognize the alternate forms ending in -cn when you hear or see them; however, in this text these contracted forms are not used.

одяга́ти <u>ся</u>	or	одяга́ти <u>сь</u>
одяга́ю <u>ся</u>	or	одяга́ю <u>сь</u>
одяга́ємо <u>ся</u>	or	одяга́ємо <u>сь</u>
одяга́єтеся	or	одяга́єт <b>е</b> сь

Do Written Exercises 5.5, 5.6

### C.3 Usage of Reflexive Verbs

1. When verbs like to dress oneself are conjugated in English, the reflexive pronouns may or may not be used. If they are used, do not try to translate them into Ukrainian. The reflexive particle -cs in the Ukrainian verb makes it unnecessary to use a reflexive pronoun.

одягатися	to dress (oneself)	
Я одягаюся.	I am dressing (myself).	
Ти одягаєшся.	You [s] are dressing (yourself).	
Він одягається.	He is dressing (himself).	
Вона одягається.	She is dressing (herself).	
Воно одягається.	It is dressing (itself).	
Ми одягаємося.	We are dressing (ourselves).	
Ви одягаєтеся.	You [p] are dressing (yourselves).	
Вони одягаються.	They are dressing (themselves).	

2. Some Ukrainian verbs that are conjugated with the reflexive particle -cs are not considered to be reflexive in English; therefore, they would never be used in English with reflexive pronouns.

There are two such verbs in this lesson, смія́тися and одружуватися. The first one, смія́тися, is conjugated for you.

смія́тися	to laugh	
Я смію́ся.	I am laughing.	
Ти сміє́шся.	You [s] are laughing.	
Він сміє́ться.	He is laughing.	
Вона сміється.	She is laughing.	
Воно сміється.	It is laughing.	
Ми сміємося.	We are laughing.	
Ви смієте́ся.	You [p] are laughing.	
Вони сміються.	They are laughing.	

Practise Oral Exercises 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8

Do Written Exercises 5.7, 5.8

# LESSON 6

### A. VOCABULARY

Verbs First Conjugation (consonant stem 1)

to be able могти́ to carry нести́ to go/come [on foot] іти́

to grow pocти́ to haul, to transport везти́ to live жи́ти

to steal кра́сти to swim плисти́

**Pronouns** 

anyone, anybody хтоне́будь anything щоне́будь

everyone, everybody ycí/Bci everything yce/Bce

no one, nobody ніхто́ nothing ніщо́

some [people] дéхто some [things] де́що

someone, somebody хтось something щось

**Adverbs** 

down, downwards уни́з/вниз, удоли́ну/вдоли́ну

straight ahead пря́мо to the left ліво́руч

to the right праворуч up, upwards угору/вгору

why чому́

Conjunctions

because бо, тому що

### **Vocabulary Notes**

The verb itú means to go or to come on foot.

Він іде́.

He is going [on foot].

Він іде́.

He is coming [on foot].

In some contexts, it is may also mean to walk.

After a word ending in a vowel, the i of itin changes to n.

<u>Я</u> йду́.

I'm going/coming [on foot].

Він іде.

He's going/coming [on foot].

Вона йде.

She's going/coming [on foot].

When you say words like я йду and вона йде you run them together to create one longer word.

<u>Яй</u>ду́.

Вонайде́.

#### B. FIRST CONJUGATION: CONSONANT STEM 1

In Lessons 4 and 5, you learned how to conjugate verbs in the First Conjugation that have present tense stems ending in a vowel: [I,vs.1] and [I,vs.2].

In this lesson, you are introduced to verbs in the First Conjugation that have present tense stems ending in a consonant: [I,cs.1].

#### B.1 Present Tense Stems

To form the present tense stem of a First Conjugation verb belonging to the consonant stem 1 group, the suffix -TM is dropped from the infinitive.

After the suffix -ти is dropped from the infinitive, the present tense stem ends in a consonant.

	Infinitive [I,cs.1]		Present Tense Stem
to carry	нести́	(нес-ти)	не <b>с</b> -
to haul	везти́	(вез-ти)	вез-

# **B.2** Present Tense Conjugation

All First Conjugation verbs with a present tense stem that ends in a consonant have exactly the same personal endings.

Let's look at how the verb нести is conjugated.

Infinitive: He	ести́	Present Tens	e Stem: не	c-
	Sin	gular	P	lural
First Person	Я	нес <b>у</b> ́	ми	несемо́
Second Person	ти	несе́ш	ви	несете́
Third Person	він вона́ воно́		вони́	несу́ть

The vowel e appears in four of the personal endings.

ти несе́ш він несе́ ми несемо́ ви несете́

The vowel y appears in two of the personal endings.

я несў вони несўть

# **B.3** Irregular Present Tense Stems

Six verbs in this lesson have present tense stems that are formed irregularly. Memorize the present tense stems of these verbs.

	Infinitive [I,cs.1]	Present Tense Stem
to be able	могти	мож-
to go, come [on foot]	іти́	ід-
to grow	рости́	рост-
to live	жи́ти	жив-
to steal	кра́сти	крад-
to swim	плисти́	плив-

Let's look at how the verb могти́, жи́ти, and іти́ are conjugated.

Infinitive: мог	ти́	Present Tense Stem: мож-			
	Singular		Plural		
First Person	Я	мо́жу	ми	мо́жемо	
Second Person	ти	мо́жеш	ви	можете	
Third Person	вона́	мóже мóже мóже	вони́	можуть	

Infinitive: жи	іти	Present Tens	e Stem: жи	íв-
	Sir	ıgular		Plural
First Person	я	жив <b>ý</b>	ми	живемо́
Second Person	ти	живе́ш	ви	живете́
Third Person	він	жив <b>е́</b>	вони́	живу́ть
	вона́	живе́		
	воно́	живе́		

Infinitive:	іти́	Present Ter	ıse Stem: ід	•
	Sing	gular	P	lural
First Person	я	йд <b>у</b> ́	ми	йдемо́
Second Person	ти	йде́ш	ви	йдете́
Third Person	він	iдé	вони́	йд <b>у́ть</b>
	вона́	йдé		
	воно́	йдé		

# C. FIRST CONJUGATION VERBS: COMPARISON OF PERSONAL ENDINGS

By now you will have noticed that the present tense endings of First Conjugation verbs follow similar patterns.

First Conjugation: Vowel Stem 1 and Vowel Stem 2 Groups
-ю -єш -є -ємо -єте -ють

First Conjugation: Consonant Stem 1 Group
-у -еш -е -емо -ете -уть

It will help you to remember both sets of these personal endings if you recall what you learned about simple and iotized vowels in Lesson 1 in the *Oral Exercises*.

 $\omega = \ddot{\mu} + y$  and  $\varepsilon = \ddot{\mu} + e$ 

Practise Oral Exercise 6.1

Do Written Exercises 6.1, 6.2, 6.3

# D. VERBS: AUXILIARY (HELPING) VERBS

In English, we sometimes use two verbs in a sentence. One verb is the main verb, while the other one is an auxiliary or helping verb.

In the sentence that follows below, the main verb is the infinitive to read and the helping or auxiliary verb is know how.

I know how to read.

In Ukrainian, verbs such as уміти and могти are often used as auxiliary verbs with the infinitive of the main verb.

Do you know how to sing?

Ти вмієщ співати?

Are you able to sing?

Ти можеш співати?

Can you sing?

Ти можеш співати?

Practise Oral Exercises 6.2, 6.3

Do Written Exercise 6.4

#### E. INDEFINITE PRONOUNS

In both English and Ukrainian, indefinite pronouns are used when the subject is not specified.

### Е.1 хтось, щось

The English indefinite pronouns someone and something have their Ukrainian counterparts in **xtocb** and **щосb**.

Notice that to form these two Ukrainian indefinite pronouns, -cь is added to the interrogative pronouns **xτo** and **щo: xτo**<u>cь</u> and **щoсь**.

Someone is swimming.

**Хтось** пливе́.

Something is growing.

Щось росте.

(EE)

Practise Oral Exercise 6.4

# Е.2 хтонебудь, щонебудь

The English indefinite pronouns anyone (anybody) and anything have their Ukrainian counterparts in хтоне́будь and щоне́будь.

Notice that to form these two Ukrainian indefinite pronouns, -небудь is added to the interrogative pronouns **хто** and **що: хто**небудь and **щонебудь**.

Is anyone (anybody) working?

Хтонебудь працює?

Does anything grow here?

Щонебудь тут росте?

The pronoun хтоне́будь may also be written as хто-не́будь, хтобу́дь, хто-бу́дь, будь-хто́.

The pronoun щонебудь may also be written as що-небудь, щобудь, що-будь, будь-що.

There is no difference in meaning among these forms and you should be able to recognize them when you see them as they are quite similar; however, in this text, only the forms given in the vocabulary are used.

(EEO)

Practise Oral Exercise 6.5

# Е.3 де́хто, де́що

The Ukrainian indefinite pronouns  $\underline{\beta}$  and  $\underline{\beta}$  imply that only a few persons or things are being referred to out of a larger number of people or things.

Notice that to form these two Ukrainian indefinite pronouns, μe is added to the interrogative pronouns **xτo** and **щο:** <u>πέ</u>**xτo** and <u>πέ</u>**щο**.

In English, the indefinite pronoun some is used with a plural verb.

Some [people] are thinking, and some are conversing. Some [things] are growing, and some aren't growing.

In Ukrainian, the indefinite pronouns де́хто and де́що are used with singular verbs.

Де́хто ду́має, а де́хто розмовляє.

Some [people] are thinking, and some are conversing.

Дещо росте, а дещо не росте.

Some [things] are growing, and some aren't growing.

### Practise Oral Exercise 6.6

# Е.4 ніхто, ніщо

The English negative pronouns **nobody** (**no one**) and **nothing** have their Ukrainian counterparts in **ніхто́** and **ніщо́**.

Notice that to form these two Ukrainian indefinite pronouns, **ні** is added to the interrogative pronouns **хто** and **що**: **ніхто́** and **ніщо́**.

In English, the verb may not be negated when a negative pronoun is the subject, as there may not be two negative words in a single sentence.

Nobody is waiting.

Nothing grows here.

In Ukrainian, the negative word He must be used to negate the verb when the subject is a negative pronoun.

Ніхто не чекає.

Тут ніщо не росте.

### Practise Oral Exercise 6.7

# E.5 ycí

The Ukrainian pronoun ycí has two equivalents in English.

- 1. everyone, everybody
- 2. all

In English, the pronoun everyone is used with a singular verb, while the pronoun all is used with a plural verb.

Everyone (Everybody) is asking.

All are asking.

In Ukrainian, the pronoun yci is used with a plural verb.

Everyone (Everybody) is asking.

Усі питають.

All are asking.

Усі питають.

If a personal pronoun precedes ycí, the verb form in Ukrainian agrees with it.

We're all asking.

Ми всі питаємо.

All of us are asking.

Ми всі питаємо.

You're[p] all asking.

Ви всі питаєте.

All of you are asking.

Ви всі питаєте.

They're all asking.

Вони всі питають.

All of them are asking.

Вони всі питають.

Practise Oral Exercise 6.8

# E.6 ycé

The Ukrainian pronoun ycé has two equivalents in English.

- 1. everything
- 2. all

Everything is working.

Усе́ працює.

It's all working.

Усе працює.

All of it is working.

Усе працює.

Practise Oral Exercises 6.9, 6.10, 6.11, 6.12

Do Written Exercises 6.5, 6.6

# LESSON 7

### A. VOCABULARY

Verbs First Conjugation (consonant stem 2)

to cry пла́кати to groan стогна́ти

to lie, to tell a lie бреха́ти

to go/come [by vehicle] їхати to say каза́ти to take бра́ти

to want хотіти to whisper шепта́ти to write писа́ти

First Conjugation (mixed group)

to fight, to struggle боро́тися to plough (plow) ора́ти

#### **Adverbs**

everywhere усю́ди/всю́ди

here [towards this place] сюди́ home [towards home, homewards] додому

never ніко́ли nowhere [at no place] ніде́ nowhere [towards no place] ніку́ди

outdoors [towards the outdoors] надвір somewhere, someplace [at some place] десь somewhere, someplace [towards some place] кудись

there [towards that place] туди́ where to [towards which place] куди́

### **Vocabulary Notes**

The verb îxatu means either to go or to come by vehicle.

Вони їдуть.

They are going [by vehicle].

Вони́ їдуть.

They are coming[by vehicle].

In some contexts, їхати may also mean to drive or to ride.

#### B. FIRST CONJUGATION: CONSONANT STEM 2

In this lesson, First Conjugation verbs belonging to the consonant stem 2 group [I,cs.2] are introduced.

# **B.1** Present Tense Stems

To form the present tense stem of a First Conjugation verb belonging to the consonant stem 2 group, the suffix -TM and the vowel preceding it are dropped.

Infinitive		Present To	
[I,cs.2]		Stem	
to groan	стогнати	(стогн-а-ти)	стогн-

# **B.2** Present Tense Conjugation

The same personal endings are added to the present tense stems of verbs belonging to the consonant stem 1 and the consonant stem 2 groups.

Let's look at how the verb стогнати is conjugated.

Infinitive: стогн	на́ти	Present Tense Stem: стогн-			
	Singular		Plural		
First Person	Я	сто́гну	ми	стогнемо	
Second Person	ти	сто́гнеш	ви	сто́гн <b>ете</b>	
Third Person	вона́	сто́гн <b>е</b> сто́гн <b>е</b> сто́гн <b>е</b>	вони́	сто́гн <b>уть</b>	

### B.3 Altered Present Tense Stems

In some verbs in the consonant stem 2 group, the final consonant of the present tense stem is changed before the personal endings are added to it.

In this lesson, there are six verbs in which a change occurs in the present tense stem.

	Infinitive [I,cs.2]		Present Tense Stem
to cry	пла́кати	(плак-а-ти)	плач-
to lie, tell a lie	брехати	(брех-а-ти)	бреш-
to say	каза́ти	(каз-а-ти)	каж-
to want	хоті́ти	(хот-і-ти)	XO <b>4-</b>
to whisper	шептати	(шепт-а-ти)	шепч-
to write	писати	(пи <b>с-</b> а-ти)	пи <b>ш-</b>

The changes in the present tense stems of verbs in the consonant stem 2 group in this lesson are summarized below.

	c, x	become	ш
	к, т	become	ч
	3	becomes	ж
į.			

The change that occurs in the final consonant in the present tense stem is maintained throughout the conjugation of the verb.

Let's look at how the verb писати is conjugated.

Infinitive: пи	сати	Present Tense Stem: пиш-			
	Si	ngular	1	Plural	
First Person	R	пишý	ми	пи́шемо	
Second Person	ти	пи́ш <b>еш</b>	ви	пи́шете	
Third Person	вона́	пи́ше пи́ше пи́ше	вони́	пи́шуть	

# **B.4** Irregular Present Tense Stems

1. In the verb ї́хати, the x changes to a д.

	Infinitive [I,cs.2]		Present Tense Stem
to go[by vehicle]	ї́хати	(їх-а-ти)	їд-

This change in the present tense stem is maintained throughout the conjugation of the verb.

Infinitive: í̈́x	кати	Present Te	nse Stem: ï,	<b>(-</b>	
**************************************	Sing	zular	Pl	ural	
First Person	. я	íд <b>у</b>	ми	ї́демо	
Second Person	ти	ї́деш	ви	ї́дете	
Third Person	він вона́ воно́		вони́	їдуть	

2. One verb in this lesson has the vowel -e inserted between the two consonants in its present tense stem.

Infinitive [I,cs.2]			
to take	бра́ти	(б <b>р</b> -а-ти)	б <u>е</u> р-

This change in the present tense stem is maintained throughout the conjugation of the verb.

Let's look at how the verb брати is conjugated.

Infinitive: бра	ти	Present Tense Stem: 6ep-			
	Sin	gular	P	lural	
First Person	я	беру́	ми	беремо́	
Second Person	ит	бере́ш	ви	берете́	
Third Person	він	бере́	вони́	беру́ть	
	вона́	бере́			
	воно́	бере́			

#### C. FIRST CONJUGATION: MIXED GROUP

There are a few (very few!) verbs that belong to a third group in the First Conjugation that is aptly called the **mixed group** [I,mixed].

### C.1 Present Tense Stems

The present tense stem of a verb that belongs to the mixed group ends in either the consonant p or  $\pi$  after the suffix -TM and the vowel preceding it are dropped.

	Infinitive [I,mixed]		Present Tense Stem
to plow	ора́ти	(о <b>р-</b> а-ти)	о <b>р-</b>
to fight	боро́тися	(бо <b>р</b> -о-ти-ся)	бо <b>р-</b> ся

### C.2 Present Tense Conjugation

The present tense **personal endings** for я and вони́ are like the ones for the First Conjugation vowel groups: -ю, -ють.

The present tense **personal endings** for the remaining pronouns (ти, він, вона́, воно́, ми, ви) are like the ones for the First Conjugation consonant groups: -ещ, -е, -емо, -ете.

Let's look at how the verb opátu is conjugated.

Infinitive: op	а́ти	Present Tense Stem: op-		
	Sing	ular	Pl	ural
First Person	R	орю́	ми	<b>о́ремо</b>
Second Person	ти	бреш	ви	брете
Third Person	він	ópe	вони́	брють
	вона́	ópe		
	воно́	бре		

# C.3 Conjugation of Reflexive Verbs

The reflexive verb боро́тися is conjugated like ора́ти.

You must remember, however, that because it is a reflexive verb, -ть is inserted in the singular third person verb forms: він (вона́, воно́) бо́реться.

#### D. SUMMARY: PERSONAL ENDINGS OF FIRST CONJUGATION VERBS

Group	я	ти	він	ми	ви	вони́
Vowel	-ю	-єш	<b>-</b> €	-ємо	-єте	-ють
Consonant	-у	-еш	-е	-емо	-ете	-уть
Mixed	-ю	-еш	-е	-емо	-ете	-ють

Practise Oral Exercises 7.1, 7.2, 7.3

**Do Written Exercises 7.1, 7.2, 7.3, 7.4** 

### E. ADVERBS: LOCATION AND DIRECTIONAL MOTION

Adverbs that indicate the **location** of someone or something, and those that imply the **movement** of someone or something, are viewed quite differently in English and Ukrainian. In this lesson, you are introduced to some of the basic differences.

# E.1 The Difference between де and куди

In English, no distinction is made between adverbs of location and adverbs indicating directional motion.

The adverb where is used to ask both about location (in what place someone or something is) and about directional motion (towards what place someone or something is going).

Location: Where is he? (In what place is he?)

Directional Motion: Where is he going? (Towards what place is he going?)

In Ukrainian, a distinction is made between being in a place (де), and going towards a place (куди́).

Location: Де він? Where (in what place) is he?

Directional Motion: **Куди́** він іде́? Where (towards what place) is he going?

# E.2 Adverbs like де and куди

Let's look at other adverbs of location and directional motion.

English  Location or Directional Motion						
there	at that place	or	towards that place			
nowhere	at no place	or	towards no place			
somewhere	at some place	or	towards some place			

	Ukrainian						
Location		Directional Motion					
тут	at this place	сюди	towards this place				
там	at that place	туди́	towards that place				
ніде́	at no place	ніку́ди	towards no place				
десь	at some place	куди́сь	towards some plac				

Compare the following sets of sentences.

He is here.

Він тут.

He is coming here.

Він іде сюди.

He is there.

Він там.

He is going there.

Він іде туди.

# E.3 More Adverbs like де and куди́

The adverbs удома (at home) and надворі (outdoors, outside) are used to indicate location.

Where is he?

He's either at home or outdoors.

Де він?

Він або вдома або надворі.

When the ideas of going home or going outside are being expressed, you must use додому and надвір respectively to convey the directional motion that is implied.

Where is he going?

He's either going home or outdoors.

Куди він іде?

Він іде або додому, або надвір.

### E.4 Summary

Location	English	Ukrainian
at what place?	where	де
at this place	here	тут
at that place	there	там
at no place	nowhere	ніде́
at some place	somewhere	десь
at home	at home	удома/вдома
in the outdoors	outdoors	надворі

Directional Motion	English	Ukrainian
towards what place? (whither?)	where	куди
towards this place (hither)	here	сюди́
towards that place (thither)	there	туди́
towards no place	nowhere	ніку́ди
towards some place	somewhere	куди́сь
towards home, homewards	homewards	додому
towards the outdoors	outdoors	надві́р

#### Practise Oral Exercise 7.4

### F. NEGATION

(ma)

(EE)

In English, there may be only one negative word in a sentence.

I never sing.

Nobody ever rides anywhere.

In Ukrainian, sentences with two or more negative words are grammatically correct.

I never sing.

Я ніколи не співаю.

Nobody ever rides anywhere.

Ніхто ніколи нікуди не їде.

Practise Oral Exercises 7.5, 7.6, 7.7

Do Written Exercises 7.5, 7.6

## LESSON 8

#### **VOCABULARY**

#### **Verbs**

Second Conjugation (consonant stem лнр)

to shave oneself to smoke

to talk, to speak

to worry

голи́тися кури́ти говори́ти жури́тися

# Second Conjugation (consonant stem жчшщ)

to be glad, to be delighted

to be silent to complain to hurry

to learn, to study

to lie, to be lying down

to run
to see
to shout, to scream

to weigh

тішитися мовчати скаржитися

спішити

учитися/вчитися

лежа́ти бі́гти ба́чити крича́ти ва́жити

#### **Adverbs**

at night during the day in the afternoon in the evening

in the evening in the fall

in the morning in the spring in the summer

in the winter

so, in such a manner

уночі/вночі уде́нь/вдень

пополу́дні, після обіду

увечорі/ввечорі, увечері/ввечері

восени

ура́нці/вра́нці

навесні

улі́тку/влі́тку узи́мку/взи́мку

так

### Conjunctions

if, whether that

чи

що

#### B. VERBS: SECOND CONJUGATION

In the Second Conjuation, there are two groups of verbs that are identified in this text by their present tense stems.

- 1. Present tense stems ending in a consonant
- 2. Present tense stems ending in a vowel

Most verbs in the Second Conjugation belong to the consonant stem group; only a few verbs belong to the vowel stem group.

### **B.1** Consonant Stem Group

To form the present tense stem of a verb in the consonant stem group of the Second Conjugation both the suffix -ти and the vowel preceding it are dropped.

### **B.2** Consonant Stem Subgroups

All verbs in the consonant stem group of the Second Conjugation have the same present tense endings for ти, він, вона́, вона́, вона́, ви.

Personal Endings						
		Singula	ır		Plura	!
First Person				ми	(stem)	-имо
Second Person	ти	(stem)	-иш	ви	(stem)	-ите
Third Person	він	(stem)	-ить			
	вона́	(stem)	-ить			
	воно́	(stem)	-ить			

There are, however, some slight differences in the endings of the verb forms for the pronouns  $\mathbf{n}$  and  $\mathbf{вон}\hat{\mathbf{n}}$ .

To help you remember these differences, the consonant group of the Second Conjugation is divided into four subgroups in this text.

- 1. Present tense stems ending in one of π, H, p
- 2. Present tense stems ending in one of ж, ч, ш, щ
- 3. Present tense stems ending in one of δ, B, M, Π, Φ
- 4. Present tense stems ending in one of д, з, с, т

The first two subgroups are discussed in this lesson; the third and fourth subgroups are discussed in Lesson 9.

### C. SECOND CONJUGATION: CONSONANT STEM Л, Н, Р

All verbs belonging to the subgroup  $[\Pi, \pi H p]$  have a present tense stem ending in one of  $\pi$ , H, or p.

#### C.1 Present Tense Stems

In this lesson, there are four verbs that have present tense stems ending in one of  $\pi$ ,  $\pi$ , or  $\mu$  after the suffix - $\pi$  and the vowel preceding it are dropped.

	Infinitive [II,лнр]		Present Tense Stem
to shave oneself	голи́тися	(гол-и-ти-ся)	гол-ся
to smoke	кури́ти	(ку <b>р</b> -и-ти)	ку <b>р</b> -
to talk	говори́ти	(гово <b>р</b> -и-ти)	гово <b>р-</b>
to worry	жури́тися	(жу <b>р-</b> и-ти-ся)	жур-ся

### C.2 Present Tense Conjugation

Let's look at how the verb говори́ти is conjugated.

Infinitive: гово	ри́ти	Present Tense	Stem: roi	вор-
	Singular			Plural
First Person	Я	говор <u>ю́</u>	ми	гово́римо
Second Person	ти	гово́риш	ви	гово́рите
Third Person	він вона́ воно́	гово́рить гово́рить гово́рить	вони́	гово́р <u>ять</u>

As stated previously, the present tense endings of the verb forms for ти, він (вона́, воно́), ми, and ви all contain the vowel и: -иш, -ить, -имо, -ите.

The personal endings for the я and вони verb forms are, respectively, -ю and -ять.

#### D. SECOND CONJUGATION: REFLEXIVE VERBS

In the Second Conjugation, the singular third person verb form ends in a -Tb; therefore, in reflexive verbs it is **not** necessary to insert another -Tb before the reflexive particle -cs is added.

Він голиться.

He is shaving himself.

### Practise Oral Exercises 8.1, 8.2

### Do Written Exercise 8.1

## E. SECOND CONJUGATION: CONSONANT STEM Ж, Ч, Ш, Щ

All verbs belonging to the subgroup [П,жчшщ] have a present tense stem ending in one of ж, ч, ш, or щ.

#### E.1 Present Tense Stems

In this lesson there are nine Second Conjugation verbs that have a present tense stem ending in one of ж, ч, ш, or щ.

	Infinitive [II,жчшщ]		Present Tense Stem
to be glad	тішитися	(ті <b>ш</b> -и-ти-ся)	тіш-ся
to be lying down	лежа́ти	(леж-а-ти)	леж-
to be silent	мовча́ти	(мов <b>ч-</b> а-ти)	мовч-
to complain	ска́ржитися	(скарж-и-ти-ся)	скарж-ся
to hurry	спіши́ти	(спі <b>ш-</b> и-ти)	спіш-
to learn	учитися	(уч-и-ти-ся)	уч-ся
to see	ба́чити	(ба <b>ч-</b> и-ти)	бач-
to shout	крича́ти	(крич-а-ти)	кри <b>ч-</b>
to weigh	ва́жити	(важ-и-ти)	важ-

### **E.2** Present Tense Conjugation

Let's look at how the verb бачити is conjugated.

Infinitive: δά	чити	Present Ten	se Stem: ба	l4=
	Singular		P	lural
First Person	я	ба́ч <u>у</u>	ми	бачимо
Second Person	ти	ба́чиш	ви	ба́чите
Third Person	вона	ба́чить ба́чить ба́чить	вони́	ба́ч <u>ать</u>

As stated previously, the present tense endings of the verb forms for ти, він (вона́, воно́), ми, and ви all contain the vowel и: -иш, -ить, -имо, -ите.

The endings for the я and вони verb forms are, respectively, -y and -ать.

#### E.3 Altered Present Tense Stem: бі́гти

There is a consonant change in the present tense stem of  $\delta(\mathbf{rru} \ (\mathbf{r} \to \mathbf{x}))$  that stays throughout its conjugation. Because its present tense stem ends in  $\mathbf{x}$ ,  $\delta(\mathbf{rru})$  is assigned to the **consonant \mathbf{xyuuu}** group of the Second Conjugation.

Let's look at how the verb бігти is conjugated.

Infinitive: bír	ги	Present Tens	se Stem: біл	<b>X-</b>
	Si	ngular	1	Plural
First Person	я	біж <u>ý</u>	ми	біжимо́
Second Person	ти	біжи́ш	ви	біжите́
Third Person	вона́	біжи́ть біжи́ть біжи́ть	вони́	біж <u>а́ть</u>

Practise Oral Exercises 8.3, 8.4, 8.5

Do Written Exercises 8.2, 8.3

#### F. SUBORDINATE CLAUSES

In both English and Ukrainian, subordinate clauses are used extensively. Even if you are not sure what subordinate clauses are, you need not be intimidated by them because you use them all the time!

In English, all of the following sentences consist of a principal clause (I see, I think, I read, I know, who knows) and a subordinate clause that has been italicized.

I see where he's going.

I read when I eat breakfast.

I remember where it is.

I know why she's here.

I think that he's at home.

Who knows if he's at home?

In Ukrainian, both principal clauses and subordinate clauses are used in the same way as they are in English, except that when they are written down in Ukrainian, they are always separated by a comma.

I see where he's going.

I read when I eat breakfast.

Я бачу, куди він іде.

Я читаю, коли я снідаю.

I remember where it is.

I know why she's here.

Я пам'ятаю, де воно.

Я знаю, чому вона тут.

I think that he's at home.

Who knows whether he's at home?

Я думаю, що він удома.

Хто знає, чи він удома?

There is one important point that you must keep in mind when you are translating sentences with subordinate clauses from English into Ukrainian.

In English, the conjunction that may be omitted in a sentence.

I know that he's at home.

I know (that) he's at home.

In Ukrainian, the conjunction use must be used.

I know (that) he's at home.

Я знаю, що він удома.

We think (that) she's studying.

Ми думаємо, що вона вчиться.

Practise Oral Exercises 8.6, 8.7

Do Written Exercises 8.4, 8.5

**600** 

Øn.

# LESSON 9

#### A. **VOCABULARY**

### **Verbs**

### **Second Conjugation** (consonant stem бвмпф)

to do to look at робити дивитися

to love, to like

любити

to sleep

спати

### **Second Conjugation** (consonant stem дзст)

to fly

летіти

to have to

му́сити

to pay

платити

to request, to plead

просити сидіти

to sit, to be sitting

Second Conjugation

(vowel stem)

to fear, to be frightened to stand, to be standing

боя́тися стоя́ти

#### **Adverbs**

almost

майже

for a long time for a longer time до́вго довше

from here from there from where

звідси звідти

not at all

звідки зовсім не

only

тільки, лище

this evening, tonight

сьогодні ввечорі, сьогодні ввечері

this morning

сьогодні вранці

today

сьогодні, нині

## B. SECOND CONJUGATION: CONSONANT STEM 5, B, M, Π, Φ

Verbs belonging to the subgroup [II, $\delta BM\Pi \Phi$ ] have a present tense stem ending in one of  $\mathbf{6}$ ,  $\mathbf{8}$ ,  $\mathbf{m}$ ,  $\mathbf{n}$ , or  $\mathbf{\Phi}$ .

### **B.1** Present Tense Stems

In this lesson, four verbs have present tense stems ending in one of 6, B, M, II, or  $\phi$ .

	Infinitive [II,бвмпф]		Present Tense Stem
to do	роби́ти	(ро <b>б</b> -и-ти)	ро <b>б-</b>
to look at	диви́тися	(див-и-ти-ся)	див-ся
to love	люби́ти	(лю <b>б-</b> и-ти)	лю <b>б-</b>
to sleep	спати	(сп-а-ти)	сп-

## **B.2** Present Tense Conjugation

In the verb forms for n and n and n and n is inserted before the personal endings are added to the present tense stem:

я любдю, вони любдять

Let's look at how the verb любити is conjugated.

Infinitive: любі	и́ти	Present Tense Stem: люб-			
	S	ingular	1	Plural	
First Person	я	люб <b>лю́</b>	ми	лю́бимо	
Second Person	ти	лю́биш	ви	любите	
Third Person	вона	лю́б <b>ить</b> лю́б <b>ить</b> лю́б <b>ить</b>	вони́	лю́б <u>л</u> ять	

Practise Oral Exercises 9.1, 9.2

**Do Written Exercise 9.1** 

### C. SECOND CONJUGATION: CONSONANT STEM Д, 3, C, T

Verbs belonging to the subgroup [II,дзст] have a present tense stem ending in one of д, 3, c, or т.

#### C.1 Present Tense Stems

In this lesson, five verbs have present tense stems ending in one of the following consonants: д, 3, c, т.

In all of these verbs there is a change in the present tense stem of the verb form for  $\pi$ .

	Infinitive [II,дзст]		Present Ten Stem	ise
to fly	летіти	(лет-і-ти)	лет-	(я лечу́)
to have to	му́сити	(мус-и-ти)	мус-	(я му́шу)
to pay	плати́ти	(пла <b>т-</b> и-ти)	плат-	(я плачу́)
to request	проси́ти	(прос-и-ти)	прос-	(я про <b>ш</b> ý)
to sit	сидіти	(сид-і-ти)	сид-	(я сиджу́)

The changes in the present tense stems of the verb forms for  $\pi$  in the verbs in this lesson are summarized below.

c	becomes	ш
T	becomes	ч
д	becomes	дж

It is important to remember that the change in the present tense stem of a verb in the  $\mu$ , 3, c,  $\tau$  subgroup of the Second Conjugation occurs *only* in the verb form for the pronoun  $\pi$ .

### C.2 Present Tense Conjugation

All verbs belonging to the д, з, с, т subgroup are conjugated like сидіти.

Infinitive: c	идіти	Present Tense Stem: сид-			
	Singular		Plural		
First Person	я	си <b>джý</b>	ми	сидимо́	
Second Person	ИТ	сид <b>и́ш</b>	ви	сидите́	
Third Person	вона́	сиди́ть сиди́ть сиди́ть	вони́	сидя́ть	

### C.3 Consonant Stem Changes: First and Second Conjugations

It is important to remember that the present tense stem of a verb in the д, 3, c, т subgroup of the Second Conjugation changes only in the verb form for the pronoun я.

You will recall that in the consonant stem 2 group of the First Conjugation, the change in the stem of the present tense is maintained throughout the conjugation of the verb.

If you learn the verb forms for both  $\pi$  and  $\tau\mu$ , it will help you to remember whether a verb belongs to the First or Second Conjugation,

If the consonant change remains in the verb form for ти, the verb belongs to the First Conjugation: я пишу́, ти пи́шеш.

If the consonant change is **not** maintained in the verb form for **ти**, the verb belongs to the Second Conjugation: я сиджý, ти сидиш.

Practise Oral Exercises 9.3, 9.4

Do Written Exercise 9.2

#### D. SECOND CONJUGATION: VOWEL STEM

There are some verbs (but not very many) that belong to the **vowel stem group** of the Second Conjugation [II,vs].

#### D.1 Present Tense Stems

To form the present tense stem of a verb in the vowel stem group, the suffix -ти and the vowel preceding it are dropped. The stem that is left ends in a vowel.

In this lesson, there are only two verbs that belong to the vowel stem group of the Second Conjugation.

Infinitive		Present Ten.	
[II,vs]		Stem	
to fear	боя́тися	(бо-я-ти-ся)	б <b>о-</b> ся
to stand	стоя́ти	(сто-я-ти)	ст <b>о</b> -

### D.2 Present Tense Conjugation

Verbs in the vowel stem group have the vowel -ï in their personal endings where those in the consonant stem group have the vowel -и: -ïш, -ïть, -ïмо, -ïте.

The personal endings of the verb forms for я and вони are -ю and -ять respectively.

All verbs in this subgroup are conjugated like стояти.

ACTOS III	uns	subgrou	ip aic	conjugated	HKC	стояти.	

Infinitive: cro	итк	Present Tense Stem: cTo-			
	Sin	gular	Plural		
First Person	я	сто <u>ю́</u>	ми	сто <b>їмо́</b>	
Second Person	ти	стої́ш	ви	стоїте́	
Third Person		сто <b>їть</b> сто <b>їть</b> сто <b>їть</b>	вони́	сто <u>я́ть</u>	

Remember that боя́тися is a reflexive verb; therefore, the reflexive particle -ся must be included in its conjugation.



Do Written Exercise 9.3

#### E. SUMMARY: PERSONAL ENDINGS OF SECOND CONJUGATION VERBS

Group	я	ти	він	ми	ви	вони́
ж,ч,ш,щ	-у	-иш	-ить	-имо	-ите	-ать
л,н,р	-ю	-иш	-ить	-имо	-ите	-ять
б,в,м,п,ф	- <u>л</u> ю	-иш	-ить	-имо	-ите	- <u>л</u> ять
д,з,с,т	-у	-иш	-ить	-имо	-ите	-ять
vowel	-ю	-ïm	-їть	-їмо	-їте	-ять

Practise Oral Exercises 9.6, 9.7

Do Written Exercise 9.4

#### F. IMPERSONAL SENTENCES

In both English and Ukrainian, there are impersonal sentences in which the subject is either unspecified or absent.

### F.1 Unspecified Subject

In English, an indefinite or unspecified subject is often expressed by using the pronoun they, as in they say.

They say she dances excellently.

They say he doesn't know how to work.

In Ukrainian, this indefinite or nebulous subject is expressed by using the third person plural form of the verb казати without the pronoun вони.

Кажуть, що вона прекрасно танцює.

They say she dances excellently.

Кажуть, що він не вміє працювати.

They say he doesn't know how to work.

Practise Oral Exercise 9.8

### **F.2** треба

In Ukrainian, the word **Tpé**6a and the infinitive of a verb are used to express the idea that it is necessary to do something.

Чи тут треба шептати? Is it necessary to whisper here? (Does one have to whisper here?)

Тут треба стоя́ти. It's necessary to stand here. (One has to stand here.)

In a negative sentence, the adverb не precedes треба.

Тут не треба плати́ти. It's not necessary to pay here. (One doesn't have to pay here.)

He треба тут шептати. It's not necessary to whisper here. (One doesn't have to whisper here.)

Practise Oral Exercise 9.9

#### **F.3** можна

**6** 

In Ukrainian, the word можна and the infinitive of a verb are used to express the idea that it is permissible or possible to do something.

Тут можна кури́ти. Smoking is permitted here. (One is allowed to smoke here.)

Чи тут можна танцювати? Is dancing permitted here? (Is one allowed to dance here?)

In a negative sentence, the adverb He precedes MóжHa.

Тут не можна кричати. Shouting isn't permitted here. (One isn't allowed to shout here.)

Чому́ тут не мо́жна співа́ти?
Why isn't singing permitted here?
(Why isn't one allowed to sing here?)

Practise Oral Exercise 9.10

### F.4 прошу

In Ukrainian, there is an impersonal (and very polite) way of giving commands that you can learn to use now by using **npómy** and the infinitive of a verb.

You will learn how to give commands in other ways later in the text.

Прошу слухати.

Please listen.

Прошу співати.

Please sing.

In a negative sentence, the adverb He precedes the infinitive.

Прощу не кричати.

Please don't shout.

Прощу не стогнати.

Please don't groan.

Practise Oral Exercises 9.11, 9.12, 9.13

Do Written Exercises 9.5, 9.6

## G. EMPHATIC PARTICLE: Ж (ЖЕ)

In Ukrainian, you may place additional emphasis on a word when you are speaking by using the emphatic particle **x** (**xe**) after it. If the word that the emphatic particle follows ends in a consonant, **x** is used; if it ends in a vowel, **xe** is used.

Let's look at a few examples.

Чому́ ж ти пла́чеш? But why are you[s] crying?

Куди́ ж вони́ йду́ть? But where are they going?

Він же тут, не вона.

But it's he who's here, not she.

Ми тут же, а ви там.

But we're here, and you're there.

## LESSON 10

#### A. **VOCABULARY**

**Verbs** 

**First Conjugation** (vowel stem 1)

to fly to run to swim літа́ти бігати пла́вати

Second Conjugation (consonant stem дзст)

to carry, to wear

носити ходити

to go/to come [on foot]

ї́здити

to go/to come [by vehicle] to haul, to transport

вози́ти

**Third Conjugation** 

to eat

ΐсти

**Adverbs** 

earlier

раніше

every day

щодня́

every evening

щовечора

every hour

щогодини

every minute

щохвилини

every month

щомісяця

every morning

щоранку

every night

щоночі

every week

щотижня

every year

щороку

how often

як часто

пізніше

later

### **Vocabulary Notes**

Remember that present tense stems of verbs belonging to the  $\mu$ , 3, c,  $\tau$  subgroup of the Second Conjugation [II, $\mu$ 3cr] undergo a change only in the verb form for  $\mu$ .

вози́ти	я вожу́	ти вбз-иш
ї́здити	я їжджу	ти ї́зд-иш
носити	я ношу́	ти но́с-иш
ходи́ти	я ходжу́	ти хбд-иш

### B. THIRD CONJUGATION

At this time you will be learning only one verb that belongs to the Third Conjugation: ictu (to eat).

Infinitive:	сти	Present Tense Stem: ï-			
	Singular		Plural		
First Person	я	ΪΜ	ми	ї <b>мо́</b>	
Second Person	ти	їси́	ви	їсте́	
Third Person	він	їсть	вони́	їдя́ть	
	вона́	їсть			
	воно́	їсть			

Be prepared to understand speakers of Ukrainian in Canada who say ти їш instead of ти їси.

Remember, however, that you are expected to use the correct form: ти їси.

Practise Oral Exercises 10.1, 10.2, 10.3

Do Written Exercises 10.1, 10.2

### C. SUMMARY: PRESENT TENSE ENDINGS OF UKRAINIAN VERBS

You now know the present tense personal endings for all three conjugations of Ukrainian verbs. This means that you should be able to use correctly, in the present tense, any Ukrainian verb that you encounter.

SUMMARY CHART

Present Tense Personal Endings of Ukrainian Verbs

First Conjugation							
Group	Я	ти	він	ми	ви	вони́	
Vowel	-ю	-єш	<b>-</b> €	-€МО	-єте	-ють	
Consonant	- <b>y</b>	-еш	-е	-емо	-ете	-уть	
Mixed	-10	-еш	-е	-емо	-ете	-ють	

Second Conjugation						
Group	Я	ти	він	ми	ви	вони́
ж,ч,ш,щ	-y	-иш	-ить	-имо	-ите	-ать
л,н,р,	-ю	-иш	-ить	-имо	-ите	-ять
б,в,м,п,ф	-лю	-иш	-ить	-имо	-ите	- <u>л</u> ят
д,з,с,т	-у	-иш	-ить	-имо	-ите	-ять
Vowel	-10	-ïш	-їть	-їмо	-їте	-ять

Third Conjugation								
Group	Я	ти	він	ми	ви	вони́		
ї́сти	-м	-си	-сть	-мо	-сте	-дять		

#### D. VERBS OF MOTION

In this lesson, a few of the verbs of motion are introduced. You will learn more about these verbs later.

#### D.1 Durative and Iterative Verbs

In English, different kinds of movement or motion may be indicated by the same verb of motion.

Let's look at the verb to go/come [on foot].

 The verb to go may be used to express an ongoing, one-time, or unidirectional movement.

He's going home now.

2. The same verb, to go, may also be used to express repeated, habitual, or multidirectional movements.

He often goes there.

In Ukrainian, the same verb of motion may not be used to express these different ideas. To translate the sentences in the above two examples, you have to use two verbs: itú in the first example; and ходи́ти in the second one.

1. The verb itm expresses an ongoing, one-time, or unidirectional movement.

He's going home now.

Він тепер іде додому.

The verb iti is a durative verb. A durative verb refers to an action that is continuous or of some duration.

2. The verb ходи́ти expresses repeated, habitual, or multidirectional movements.

He often goes there.

Він часто ходить туди.

The verb ходи́ти is an iterative verb. An iterative verb refers to an action that is repeated or reiterated.

#### D.2 List: Verbs of Motion

At this time you will learn seven pairs of durative and iterative verbs of motion.

Half of these verbs were introduced in previous lessons, but were not identified as being either durative or iterative at the time. The remaining seven verbs are listed in the vocabulary for this lesson.

	Durative	Iterative
to carry	нести	носи́ти
to fly	летіти	літа́ти
to go/come [by vehicle]	їхати	ї́здити
to go/come [on foot]	іти́	ходи́ти
to haul/transport	везти́	вози́ти
to run	бі́гти	бі́гати
to swim	плисти	пла́вати

### D.3 Using Verbs of Motion in Sentences

In order to decide which verb of motion to use in a sentence, the durative or the iterative, you must determine the kind of action that is being implied.

When you encounter a verb of motion, you should ask yourself if the action is an ongoing one (use the durative verb) or if it is one that is being repeated (use the iterative verb).

It is especially helpful to be on the lookout for adverbs that imply habitual or repeated actions as these signal that the iterative verb of motion is required.

The context in which a verb is being used usually provides a clear indication which verb of motion should be chosen.

When sentences are presented out of context, it is sometimes difficult to decide which verb of motion should be used; indeed, in some exercises, two interpretations of the same sentence may be possible.

Read through the following sentences and think carefully about the verbs that are used in them.

#### Iterative Verbs

- Він за́вжди ї́здить додо́му.
   He always goes [by vehicle] home.
- Він ка́же, що вона́ щодня́ му́сить ходи́ти.
   He says that she has to walk every day.

- Чи ти любиш плавати?
   Do you [s] like to swim?
- 4. Вони часто літають. They often fly.
- Ми хо́чемо бі́гати надво́рі.
   We want to run around outdoors.
- 6. Він може дуже шви́дко бі́гати. He can run very quickly.

#### Durative Verbs

- Хто за́раз ї́де додо́му?
   Who is going home right now?
- Вона́ йде́ туди́, а він іде́ сюди́.
   She is going there, and he is going there.
- 3. Куди́ ти так бага́то несе́ш?
  Where are you [s] carrying so much?
- 4. Коли́ ви летите́ додому? When are you [p] flying home?
- Зві́дки вони́ біжа́ть?
   Where are they running from?
- 6. Чому́ він так ма́ло везе́ додо́му? Why is he hauling home so little?

Practise Oral Exercises 10.3, 10.4, 10.5

**Do Written Exercises 10.3, 10.4, 10.5** 

Practise Oral Exercises 10.6, 10.7

**Do Written Exercise 10.6** 

Practise Oral Exercises 10.8, 10.9

**Do Written Exercises 10.7, 10.8** 

# LESSON 11

#### A. VOCABULARY

#### **Nouns**

assignment, homework

book

briefcase

chalk

chalkboard

class, classroom

computer

corridor

dictionary

door

eraser

friend

genius

knapsack

lesson, lecture

man

museum

notebook

pen

pencil

place, location

poster

professor

pupil

school

stairs

student

surname

teacher

textbook university

woman

завда́ння [n]

книжка

течка, портфель

крейда [sg]

таблиця, дошка

кляса, клас

комп'ютер

коридор

словник

две́рі [pl]

гу́мка

товариш; товаришка

геній

наплечник, рюкзак

лекція, урок

чоловік

музей

зощит

перо, ручка

олівець

місце

афіша

професор

ўчень, школяр;

учениця, школярка

шко́ла

схо́ди[pl]

студент; студентка

прізвище

учитель/вчитель;

учителька/вчителька

підручник

університет

жінка

#### **Demonstrative Pronouns**

that то this це

### Conjunction

and Ta

### **Vocabulary Notes**

- Two or more Ukrainian equivalents are given for a few of the nouns. Some are synonyms that are used both in Canada and in Ukraine. Words printed in slanted type are used mainly in Ukraine; these words are not included in the exercises, but students are encouraged to learn them if they plan to travel to Ukraine.
- 2. In Ukrainian, some feminine nouns are formed by adding a suffix to a masculine noun. In the Vocabularies, a feminine noun formed in this way is placed after the masculine noun, and is separated from it by a semi-colon.

friend - това́риш; това́ришка

When an English word like **friend** is used in the exercises in this course, it is followed by [m] if the Ukrainian masculine noun is to be used, and by [f] if the Ukrainian feminine noun is to be used. (See E.4.)

friend [m] — това́риш friend [f] — това́ришка

- 4. In both English and Ukrainian, some nouns are always plural, while other nouns are almost always singular. In the Vocabularies, plural nouns are noted as: stairs схо́ди[pl]; nouns that are usually singular are noted as: chalk кре́йда[sg].
- 5. Nouns that are always plural, like двері and сходи, have no gender. (See B.3 for a discussion of gender.)
- 6. Neuter nouns ending in the vowel я are identified as being neuter: завда́ння[n] (See B.3 for a discussion of gender.)
- 7. In Ukraine, the terms **студе́нт** and **студе́нтка** are used only for university students, while **у́чень** and **учени́ця**, and **школя́р** and **школя́рка** are used interchangeably for both elementary and high school pupils.

### Shortcuts to Learning Vocabulary!

If you are like most students who set out to learn a new language, you are probably experiencing some frustration by now: you are eager to speak the language, but you are finding the challenge of learning new vocabulary a bit overwhelming!

The following suggestions will help you learn new words.

1. List the words that resemble their English counterparts.

комп'ютер – computer, коридор – corridor

2. Find words in the list that appear to be related.

школа, школяр, школярка

3. Try to see similarities between words you are learning and words you already know.

учитися - учитель, учителька, учень, учениця

4. Start a list of opposites (antonyms) to which you can keep adding as you progress through the lessons.

жінка - чоловік

- 5. Classify the words according to categories that you can update with every new lesson (e.g. the classroom, the home, the city, foods, the professions, travel, nature, sports, etc.).
- 6. Finally, resign yourself to the fact that some words may not fit into any of the above categories!

#### B. NOUNS

In both English and Ukrainian, a noun names a person, place, thing, animal, action, idea, quality, or emotional state.

A noun may be classified according to its number, gender, and declension.

- 1. Number A noun may be either singular or plural.
- 2. Gender A noun may be feminine, masculine, or neuter.
- 3. **Declension** The ending of a noun may change to show how it is related to other words in a sentence.

The number and gender of nouns is discussed in this lesson.

The declension of Ukrainian nouns, that is, changing the endings of nouns in accordance with their use in a sentence, is introduced in Lesson 12.

#### B.1 Number

In both English and Ukrainian, most nouns may be either singular or plural.

When we refer to only one person, one thing, one animal, etc., we are using the singular form of a noun.

When we refer to **two or more** persons, things, animals, etc., we are using the **plural** form of a noun.

#### B.2 Gender

In English, nouns are classified according to their natural gender.

Nouns that refer to animate (living) beings are either masculine or feminine.

Nouns that refer to inanimate (nonliving) things or objects are usually neuter.

Gender: English Nouns						
	Masculine	Feminine	Neuter			
Animate Nouns	man	woman				
Inanimate Nouns	_	_	book			

In Ukrainian, nouns are not always classified according to their natural gender.

Most Ukrainian animate (living) nouns, like English animate nouns, are either feminine or masculine.

Unlike English, however, in which almost all inanimate nouns are neuter, Ukrainian inanimate (nonliving) nouns may be feminine, masculine, or neuter.

To determine whether an inanimate Ukrainian noun is feminine, masculine, or neuter, you have to look at the **consonant** or **vowel** in which it ends when it is in its basic form.

The basic form of a noun is the one that you find when you look up a noun in a dictionary.

Languages, like Ukrainian, in which nouns are classified according to their endings, are said to have grammatical gender.



Do Written Exercises 11.1, 11.2

### B.3 Gender-Marked Endings of Ukrainian Nouns

Most feminine, masculine, and neuter Ukrainian nouns, both animate and inanimate, are readily identifiable by their endings.

- 1. Feminine Nouns: most end in the vowels a (книжка), and я (лекція).
- 2. Masculine Nouns: most end in a consonant (зо́шит), including й (музе́й), and ь (оліве́ць).
- 3. Neuter Nouns: most end in the vowels o (перо́), and e (місце); some end in я (завда́ння).

The word "most" has been used because not all the categories of Ukrainian nouns are being presented at this time.

Gender: Ukrainian Nouns				
	Feminine	Masculine	Neuter	
Animate Nouns	жі́нк <u>а</u> учени́ц <u>я</u> Марі <u>я</u>	чолові <u>к</u> у́чен <u>ь</u> ге́ні <u>й</u>	-	
Inanimate Nouns	ґу́мк <u>а</u> табли́ц <u>я</u> ле́кці <u>я</u>	словни́ <u>к</u> оліве́ц <u>ь</u> музе <u>́й</u>	пер <u>о́</u> місц <u>е</u> завда́нн <u>я</u>	

# Do Written Exercises 11.3, 11.4

#### C. DEFINITE AND INDEFINITE ARTICLES

In English, there are definite and indefinite articles.

The definite article the is used to indicate specific persons or things.

The man is writing.

I see the eraser.

The men are writing.

I see the erasers.

The indefinite articles a and an are used when reference is being made to unspecified persons or things.

A is used before a noun beginning in a consonant; an is used before a word beginning in a vowel.

A man is writing.

I see an eraser.

In Ukrainian, there are no equivalents for the English definite article the, or for the indefinite articles a and an. These articles must be supplied or omitted as required in translation exercises.

In the third example given below, the plural noun чоловіки is used. You will learn how to form the plurals of Ukrainian nouns in the next lesson.

Чоловік пише.

A man is writing.

Чоловік пище.

The man is writing

Чоловіки пишуть.

The men are writing.

# D. DEMONSTRATIVE PRONOUNS: **LE, TO**

In Ukrainian, the interrogative pronouns **xTO** and **LLO** are used along with the demonstrative pronouns **LLO** (this) and **LLO** (that) to ask about unfamiliar people or things.

1. The questions **Χτο μe**? and **Χτο το**? are used to ask about one person or about many people.

Хто це?

Who is this?

Це чоловік.

This is a man.

Це чоловіки.

These are men.

Хто то?

Who is that?

То жінка.

That's a woman.

То жінки.

Those are women.

2. The questions **Щo цe?** and **XTO TO?** are used to ask about one thing or about many things.

Що це?

What's this?

Це комп'ютер.

Це книжка. Це пероб.

Це сходи.

This is a computer.

This is a book.

This is a pen.

These are stairs.

Що то?

То музей.

То таблиця. То прізвище.

То сходи.

What's that?

That's a museum.

That's a chalkboard.

That's a surname.

Those are stairs.

3. To construct a negative sentence, **He** is placed before the word that is being negated.

Це не учень.

This

This isn't a pupil [m].

Це не течка.

This isn't a briefcase.

То не учениця.

That's not a pupil [f].

То не наплечник.

That's not a knapsack.

Practise Oral Exercise 11.1

Do Written Exercise 11.5

#### E. SUBSTITUTION OF PRONOUNS FOR NOUNS

In both English and Ukrainian, pronouns may be substituted for nouns.

The man is writing.

He is writing.

The stairs are there.

They are there.

### E.1 Singular Nouns

In English, because nouns are classified according to their natural gender, all animate nouns are either masculine or feminine, and the pronouns he or she are substituted for them.

The man is writing.

He is writing.

The woman is writing.

She is writing.

English inanimate nouns are neuter, and the pronoun it is substituted for them.

The notebook is here.

It is here.

In Ukrainian, however, because nouns have grammatical gender, you must be careful when you substitute pronouns for them.

The pronoun BiH is substituted for all masculine nouns, animate and inanimate.

Animate:

Чоловік пише.

Він пише.

Inanimate:

Зощит тут.

Він тут.

The pronoun вона is substituted for all feminine nouns, animate and inanimate.

Animate:

Жінка пише.

Вона пише.

Inanimate:

Течка тут.

Вона тут.

The pronoun воно is substituted for all neuter nouns.

Inanimate:

Завдання тут.

Воно тут.

Remember that, unlike English inanimate nouns which are always neuter, Ukrainian inanimate nouns may be feminine, masculine, or neuter; therefore, the pronouns that are substituted for Ukrainian nouns must agree with them in gender.

The **notebook** is here.

It is here.

Зощит тут.

Він тут.

The book is here.

It is here.

Книжка тут.

Вона тут.

The assignment is here.

It is here.

Завдання тут.

Воно тут.

### E.2 Plural Nouns

In both English and Ukrainian, the pronoun they (вони́) is substituted for all plural nouns. (Remember that you will learn how to form the plurals of Ukrainian nouns in the next lesson.)

The men are here.

They are here.

Чоловіки тут.

Вони тут.

The women are here.

They are here.

Жінки тут.

Вони тут.

The pens are here.

They are here.

Пе́ра тут.

Вони тут.

If a noun that is always plural in Ukrainian (**двéрі**) is a singular noun in English (**door**), the appropriate pronoun must be used in both languages.

The door is there.

It is there.

Двері там.

Вони там.

Practise Oral Exercises 11.2, 11.3

Do Written Exercise 11.6

#### E.3 Nouns without Distinctive Gender

In both English and Ukrainian, some nouns may refer to either a man or a woman: professor – προφέςορ.

If you have no way of knowing, for example, if reference is being made to a male or female professor, then either he or she may be substituted for the word.

The professor is here.

He/She is here.

Професор тут.

Він/Вона тут.

If, however, the gender of the professor is made clear, there is no problem in determining which pronoun to use.

Who is she?

She is a professor.

Хто вона?

Вона професор.

Who is he?

He is a professor.

Хто він?

Він професор.

#### E.4 Ukrainian Nouns with Distinctive Gender

In English, it is not clear in the following sentence if reference is being made to a male or a female student.

The student is outdoors.

He/She is outdoors.

In Ukrainian, there are distinctive words for a male student (студе́нт) and for a female student (студе́нтка).

Студент надворі.

Він надворі.

Студентка надворі.

Вона надворі.

When a nondistinctive English word like student is used in the exercises in this course the gender that is being asked for is stated in brackets so that you will know which Ukrainian noun to use: student[m] for студе́нт, and student[f] for студе́нтка.

The student[m] is outdoors.

He is outdoors.

Студент надворі.

Він надворі.

The student [f] is outdoors.

She is outdoors.

Студентка надворі.

Вона надворі.

Practise Oral Exercise 11.4

Do Written Exercise 11.7

#### F. CONJUNCTION: TA

The conjunction  $\tau a$  has the same meaning as the conjunction  $i/\ddot{n}$ ; however, the use of  $\tau a$  is usually limited to joining words, phrases, or clauses of equal importance.

Let's look at a few examples.

ЖІнка та чоловік удома.

Ось учень та учениця.

Школя́рка та школя́р надво́рі.

Де студент та студентка?

Вони жартують та сміються.

Де ви обідаєте та вечеряєте?

Хто вміє читати та писати?

Ми всі хочемо співати та танцювати.

## LESSON 12

#### A. VOCABULARY

#### **Nouns**

apartment boss, manager building

cafeteria

car

chair

chauffeur city, town

doctor

driver

garage home

hospital

hotel house

intersection

intersection

labourer

library

librarian

mechanic motel

nurse office

patient

police officer

restaurant

secretary

table

taxi, cab

thief tourist

village, small town

worker, employee

помешкання [п], квартира

нача́льник; нача́льниця буди́нок (будинк-)

кафетерія, кафетерій

а́вто, маши́на

крісло, стілець (стільц-)

шофе́р[h]

місто

лікар[s], доктор[h];

лікарка, докторка

водій

ґара́ж, гара́ж

дім (дом-)

лікарня, шпиталь

готе́ль

хата, будинок (будинк-)

перехрестя [n]

робітник; робітниця

бібліотека

бібліотекар[s]; бібліотекарка

меха́нік моте́ль

медбрат; медсестра

канцелярія, кабінет

паціє́нт; паціє́нтка поліца́й, *міліціоне́р[h]* 

ресторан

секретар[s]; секретарка

стіл (стол-)

Takcíbka, Takcí[indecl.]

зло́дій; зло́дійка

турист; туристка

село

працівник; працівниця

### **Vocabulary Notes**

- 1. Masculine nouns ending in -p are identified as being hard[h], mixed[mx], or soft[s]. These terms (hard, mixed, and soft) are explained in section C.
  - In Lesson 11 there are four masculine nouns that end in -p: комп'ютер[h], коридор[h], професор[h], школя́р[mx].
- 2. If the stem of a masculine noun changes when it is declined, the altered stem is given in parentheses: стіл (стол-); буди́нок (будинк-).
  - The formation of noun stems is discussed in section E.
- 3. In Ukrainian, some nouns never change; they are the same in the singular and in the plural, and their endings do not change regardless of how they are used in a sentence. Such nouns are called indeclinable nouns. In this text they are identified for you in the following manner in the Vocabularies: Takcí[indecl.].

#### B. DECLENSION

In English, most nouns are changed in only two ways in order to convey meaning in a sentence: either -s or -es is added to form the plural of a noun; and, either -'s or -s' is added to form, respectively, the possessive singular or plural.

It is because noun endings change so infrequently in English that the order in which nouns are used in a sentence is very important in conveying meaning.

Let's look at the following sentence in which there are two nouns: woman and child.

The woman is carrying the child.

In this sentence, the word order makes it clear that the woman is doing the carrying, and that the child is being carried.

If you use the same two nouns, woman and child, but exchange their positions in the sentence, you get quite a different meaning.

The child is carrying the woman.

In Ukrainian, the endings of nouns change much more frequently than they do in English, and these endings indicate how words are related to one another in a sentence.

Let's look at the example about the woman and the child.

In Ukrainian, the basic (dictionary) forms of the two nouns are: жі́нка for woman, and дити́на for child.

When the English sentence in the example is translated into Ukrainian, the ending of the word for child must be changed: дити́на becomes дити́ну.

The woman is carrying the child.

Жінка несе дитину.

The ending -y on the noun дити́ну makes it clear that it is the **child** who is being carried; therefore, reordering the words in the Ukrainian sentence may produce a shift in emphasis, but it does not change the basic meaning of the sentence.

Ukrainian Sentence	English Translation	
Жінка несе дитин <b>у.</b>	The woman is carrying the child.	
Жінка дитин <b>у</b> несе.	The woman is carrying the child.	
Дитину жінка несе́.	The woman is carrying the child.	
Дити́н <b>у</b> несе́ жі́нка.	The woman is carrying the child.	
Несе жінка дитину.	The woman is carrying the child.	
Несе́ дити́н <b>у</b> жінка.	The woman is carrying the child.	

Changing the endings of nouns is known as declining nouns, and nouns are grouped, according to sets of endings, into declensions.

#### C. THREE DECLENSIONS OF UKRAINIAN NOUNS

In this text, Ukrainian nouns are grouped, according to the endings of their basic form, into three declensions: hard, mixed, and soft.

#### C.1 Hard Declension Nouns

Feminine Nouns	end in -a (книжка)  end in consonants (збшит, стіл, словник)  - except -ж,-ч, -ш,-щ, -ь, -й, and some in -p  (a few masculine animate nouns end in -o)	
Masculine Nouns		
Neuter Nouns	end in -o (крі́сл <u>о</u> )	

#### C.2 Mixed Declension Nouns

Feminine Nouns	end in -жа, -ча, -ша, or -ща (афі <u>ша</u> )		
Masculine Nouns	end in -ж, -ч, -ш, or -щ (това́ри <u>ш</u> ); – some end in -р (школя́р)		
Neuter Nouns	end in -же, -че, -ше, ог -ще (прізви <u>ще</u> )		

### C.3 Soft Declension Nouns

Feminine Nouns	Soft 1 nouns – end in a consonant and -я (учениця)
€a₁	Soft 2 nouns – end in a vowel and -я (ле́кція)
Masculine Nouns	Soft 1 nouns – end in -ь (оліве́ць), – some end in -р (секрета́р)
	Soft 2 nouns – end in -й (музе́ <u>й</u> )
Neuter Nouns	Soft 1 nouns – end in the vowel -e (μίσιμε)
	Soft 2 nouns – end in two consonants, doubled or different, and -я (завда́ння, перехре́стя)

# C.4 Summary Chart: Three Declensions of Ukrainian Nouns

Summary: Three Declensions of Ukrainian Nouns				
	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2
Feminine Nouns	-a	-жа, -ча, -ша, -ща	-я	-я
Masculine Nouns	consonant (except: -ж, -ч, -ш, -щ, -ь, -й)	-ж, -ч, -ш, -щ	-Ь	-й
	some in -p	some in -p	some in -p	
Neuter Nouns	-0	-же, -че, -ше, -ще	-е	-я

Practise Oral Exercise 12.1

**Do Written Exercise 12.1** 

(C)

#### D. NOMINATIVE CASE

When a noun is in its basic (dictionary) form, it is in the nominative case.

In both English and Ukrainian, there are three ways in which singular and plural nouns are used in the nominative case.

- As the subject of a sentence
- As a complement of the verb to be
- In apposition to the subject or complement

#### **D.1** Subject

In English, a simple sentence consists of a subject and a predicate.

The subject indicates who is doing something.

The predicate indicates what is being done.

Let's examine the following sentence.

### The man is writing.

Subject:

(Who is writing?)

The man.

Predicate:

(What is he doing?)

He is writing.

In Ukrainian, when the same simple sentence is written, the subject, чоловік, is in the nominative case.

#### Чоловік пище.

Subject:

(Хто пише?)

Чоловік.

Predicate:

(Що чоловік робить?)

Він пише.

#### **D.2 Complement (Predicate Noun)**

In English, nouns in the nominative case are also used as complements; these nouns give more information about the subject, and complete the predicate when the verb to be is used.

Let's look at the following sentence:

#### Petro Kozak is a teacher.

Subject:

(Who is a teacher?)

Petro Kozak.

Predicate:

(What is he doing?)

He is.

Complement: (Who is Petro Kozak?)

He is a teacher.

In Ukrainian, complements are also used with the verb to be: бути. You have to remember, of course, that in Ukrainian the verb бути is often omitted in the present tense.

In both of the following sentences, учитель serves as a complement. The dash in the second sentence indicates that there is a slight pause between the two words in spoken Ukrainian.

- 1. Петро Козак (с) учитель.
- Петро Козак учитель.

Subject:

(Хто вчитель?)

Петро Козак.

Predicate:

(" $\epsilon$ " is omitted)

Complement: (Хто Петро́ Коза́к?)

Він учитель.

#### **Noun in Apposition D.3**

In English, nouns may be used to provide more information about the subject or the complement; such nouns are called appositives as they stand next to, or are "in apposition to", the subject or the complement.

Noun in apposition to the subject

The teacher, Maria Sawchuk, is reading.

Subject:

(Who is reading?)

The teacher is reading.

Appositive:

(Who is the teacher?)

Maria Sawchuk.

Predicate:

(What is she doing?)

She is reading.

2. Noun in apposition to the complement

She is the teacher, Maria Sawchuk.

Subject:

(Who is?)

She is.

Predicate:

(What is she doing?)

She is.

Complement: (Who is she?)

She is the teacher.

Appositive:

(Who is the teacher?)

Maria Sawchuk.

In Ukrainian, nouns are also used in apposition both to the subject and to the complement, and, like the subject and the complement, they too are in the nominative case.

1. Noun in apposition to the subject

Учителька, Марія Савчук, читає.

Subject:

(Xто читає?)

Учителька читає.

Appositive:

(Хто вчителька?)

Марія Савчук.

Predicate:

(Що вона робить?)

Вона читає.

# 2. Noun in apposition to the complement

# Вона - вчителька, Марія Савчук.

Subject:

(XTO?)

Вона.

Predicate:

(" $\epsilon$ " is omitted.)

Complement: (Хто вона́?)

Вона вчителька.

Appositive:

(Хто вчителька?)

Марія Савчук.

# Do Written Exercise 12.2

### E. FORMATION OF NOUN STEMS

In English, either -s or -es is added to singular nouns to form their plurals: boy - boys, box - boxes. There are some exceptions, of course: man - men, child - children.

In Ukrainian, before you can form the nominative plural case of a noun, you have to know the following:

- 1. the gender of the noun;
- 2. the declension to which the noun belongs; and
- 3. the stem of the noun.

The stem of a noun is formed from its nominative singular form.

### E.1 Feminine and Neuter Nouns

For all feminine and neuter nouns, the noun stem is formed by dropping the final vowel from the nominative singular form.

		Nominative Singular	Stem
Feminine	Hard	книжка	книжк-
	Mixed	афі́ш <b>а</b>	афі <b>ш-</b>
	Soft 1	ліка́рня	лікарн-
	Soft 2	ле́кція	лекці-
Neuter	Hard	áвт <b>о</b>	авт-
	Mixed	прі́звище	прізви <b>щ</b> -
	Soft 1	мі́сце	місц-
ļ	Soft 2	завда́нн <b>я</b>	завданн-

#### E.2 Masculine Nouns

1. Masculine Hard and Mixed Declension Nouns: the stem is the nominative singular form. For masculine animate nouns ending in the vowel -0, this final -0 is dropped.

		Nominative Singular	Stem
Masculine	Hard	рестора́н	ресторан-
		Марко́	Марк-
	Mixed	<b>г</b> ара́ж	ґараж-

2. Masculine Soft 1 and Soft 2 Declension Nouns: -ь, -й are dropped.

		Nominative Singular	Stem
Masculine	Soft 1	учи́тель	учител-
	Soft 2	музе́й	музе-

- 3. In some masculine nouns there are additional changes when the noun stem is formed. These changes are noted in the Vocabularies: стіл (стол-)
  - 1) In some nouns, -i in the stem becomes -o.

Nominative Singular	Stem
стіл	ст <u>о</u> л-

This change is based on differences between closed and open syllables. A closed syllable ends in a consonant  $(\tau a \underline{\kappa})$ ; an open syllable ends in a vowel (Hi).

The word  $\mathbf{cri}\pi$  is a closed syllable. When an ending is added to it,  $\mathbf{cri}\pi$  changes into a two-syllable word; when this happens, the i of the closed syllable changes to an o in the open syllable:  $\mathbf{cro}-\pi\acute{\mathbf{n}}$ .

2) In some nouns, -e or -o before the final consonant is dropped when the stem is formed.

Nominative Singular	Stem
ýч <u>е</u> нь	учн-
олів <u>е́</u> ць	олі <b>вц</b> -
буди́н <u>о</u> к	будинк-

3) In a few nouns, -e before the final consonant is replaced by -ь.

Nominative Singular	Stem
стіл <u>е</u> ́ць	стіл <u>ь</u> ц-

# Do Written Exercise 12.3

# F. NOMINATIVE PLURAL ENDINGS

Nominative plural endings are added to the stem of the noun.

# F.1 Feminine and Masculine Nouns

The nominative plural endings are identical for feminine and masculine nouns.

Hard Declension: -и

Mixed and Soft 1 Declensions: -i

Soft 2 Declension: -ï

Feminine Nouns: Nominative Plural Endings				
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Nominative Plural
Hard	-и	кля́са	кляс-	кля́си
Mixed	-i	афіша	афіш-	афіш <b>і</b>
Soft 1	-i	ліка́рня	лікарн-	ліка́рн <b>і</b>
Soft 2	-ï	ле́кція	лекці-	ле́кції

<b>Masculine Nouns: Nominative Plural Endings</b>				
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Nominative Plural
Hard	-и	зо́шит	зошит-	зóшит <b>и</b>
Mixed	-i	гара́ж	гараж-	ґаражі́
Soft 1	-i	у́ч <b>е</b> нь	учн-	ýчн <b>і</b>
Soft 2	-ï	музе́й	музе-	музе́ї

Nouns like студентка and студент have their own plural forms; however, if both genders are being referred to, the masculine plural form is used.

студе́нтки

female students

студенти

male students or male and female students

# (FD)

# **Practise Oral Exercise 12.2**

### F.2 Neuter Nouns

Hard and Mixed Declensions: -a Soft 1 and Soft 2 Declensions: -я

For Soft 2 Declension neuter nouns, the nominative singular and plural forms are identical. In order to determine whether one of these nouns is being used in the singular or plural, you have to look at the context in which it is being used.

	<b>Neuter Nouns: Nominative Plural Endings</b>				
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Nominative Plural	
Hard	-a	мі́сто	міст-	міста́	
Mixed	-a	прі́звище	прізвищ-	прі́звищ <b>а</b>	
Soft 1	-я	мі́сце	місц-	місця́	
Soft 2	-я	завда́ння	завданн-	завда́нн <b>я</b>	

# (HO)

#### **Practise Oral Exercise 12.3**

# F.3 Summary Chart: Nominative Plural Endings

Summary: Nominative Plural Endings				
	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2
Feminine	-и	-i	-i	-ï
Masculine	-и	-i	-i	-ï
Neuter	-a	-a	-я	-я



Practise Oral Exercises 12.4, 12.5, 12.6

Do Written Exercises 12.4, 12.5, 12.6

# LESSON 13

### A. VOCABULARY

#### **Nouns**

aunt

boy

brother

child cousin

daughter

daughter-in-law

family [extended]

family [immediate]

farm

farmer

father, dad

father-in-law [man's]

father-in-law [woman's]

girl

granddaughter

grandfather, grandpa

grandmother, granny

grandson

great granddaughter great grandfather great grandmother great grandson

husband

Miss

mother, mom

mother-in-law [man's]

mother-in-law [woman's]

Mr., sir

Mrs., madam

тітка

хло́пець (хлопц-)

брат

дити́на; pl. ді́ти

кузен; кузина, кузинка

дочка

невістка

рідня́

родина, сім'я

фарма, ферма

фармер [h], фермер [h]

фармерка, фермерка

батько (батьк-), тато (тат-)

тесть

свекор (свекр-)

дівчина; pl. дівчата

ону́ка, вну́ка

дід, дідусь

баба, бабуся

ону́к, внук

пра́внука

пра́дід

прабаба

правнук

чоловік, муж

панна

ма́ма

теща

свекруха

пан

па́ні [indecl.]

nephew niece parents person relative	племі́нник племі́нниця батьки́ [pl], ро́дичі [pl] люди́на; pl. лю́ди ро́дич; ро́дичка
sister	сестра́
son	син
son-in-law	атке
uncle	дя́дько (дядьк-)
waiter	офіція́нт, <i>офіціа́нт</i>
waitress	офіція́нтка, <i>офіціа́нтка</i>
wife	дружи́на, жі́нка

# **Vocabulary Notes**

1. In English, Mr., Mrs., and Miss are always capitalized.

In Ukrainian, пан, пані, and панна are capitalized only when they appear at the beginning of a sentence.

2. The feminine nouns дити́на and люди́на are used in the singular for both male and female human beings.

Він - дити́на (люди́на). He is a child (a person). Bohá - дити́на (люди́на). She is a child (a person).

3. The nouns дити́на, ді́вчина, and люди́на are used only in the singular; the plural forms are, respectively, ді́ти, дівча́та, and лю́ди. In the Vocabularies, such words are separated by a semi-colon, and pl. precedes the plural form: дити́на; pl. ді́ти.

Nominative Singular	Nominative Plural
дити́на	діти
ді́вчина	дівча́та
люди́на	лю́ди

4. Cim'á is a feminine, Soft 2 Declension noun.

Nominative Singular	Stem	Nominative Plural
сім'я́	сім'-	сім'ї

# Terms of Kinship

In this lesson you are introduced to the most basic terms of kinship. Later, you will learn synonyms for these words. You will also learn that, in some instances, kinship is viewed differently in Ukrainian than in English.

- 1) Máma is the English mom; the more formal word is mátu. Only máma will be used now, as mátu belongs to a declension that is introduced later in this text.
- 2) Táto is the English dad or daddy; the more formal father is батько.
- 3) The word батьки is usually used for parents. In Canada, the term ро́дичі is also used for parents; in Ukraine, ро́дичі means relatives.
- 4) There are many terms for grandmother (grandma, granny)and grandfather (granddad, grandpa) but δάδα/δαδýcπ and μἰμ/μἰμýcω are most commonly used. Дід is sometimes μίμο in the nominative singular case.

  There is no Ukrainian word for grandparents.
- 5) Both внук and внука have alternate forms: унук and унука; however, these form are rarely used. There is also a word in Ukrainian for a very young grandchild that you will learn later in this text.

  The Ukrainian word for granchildren of any age is онуки (внуки), the nominative plural form for both онук (внук) and онука (внука).
- 6) The prefix πpa- is used in Ukrainian to convey the relationship between great grandparents and great grandchildren.
  - There is no Ukrainian word for great grandparents; пра́діди is one of the words that is used for ancestors.
- 7) Тітка (aunt), дя́дько (uncle), племі́нниця (niece) and племі́нник (nephew) may be viewed as "generic" terms; there are different words for these relatives if they are on your mother's or your father's side of the family, and, even more specifically, if they are blood relatives or related through marriage.
- 8) There are other terms for both male and female cousins, but the terms кузе́н, and кузи́на, кузи́нка are the easiest to use and remember.
- A man's father-in-law is тесть; his mother-in-law is те́ща.
   A woman's father-in-law is све́кор; her mother-in-law is све́кру́ха.
- 10) The word чоловік is used both for man and for husband.

  The word жі́нка is used both for woman and for wife.

#### B. VOCATIVE CASE

In English, when you use someone's name in speaking directly to him or her, you do not make any changes in it. When you write down what you have said, you simply set off the name from the rest of the sentence with a comma.

Ivan, are you [s] at home? Where are you [s] going, Tamara?

In Ukrainian, you also use a comma to set off the name from the rest of the sentence; in addition, however, you have to change the ending of the noun.

The nominative singular forms of **Ivan** and **Tamara** in Ukrainian are, respectively, **Іва́н** and **Тама́ра**. Let's see how the two English sentences given above are translated into Ukrainian.

Ivan, are you [s] at home?
Іва́не, ти вдо́ма?
Where are you [s] going, Tamara?
Куди́ ти йде́ш, Тама́ро?

In the two English sentences, when you speak directly to either Ivan or Tamara, you do not make any changes in their names: Ivan remains Ivan, and Tamara remains Tamara.

In the two Ukrainian sentences, the endings of the nouns do change: from Іва́н to Іва́не; and from Тама́ра to Тама́ро. With the change in their endings, these nouns are no longer in the nominative case; they are now in the vocative case.

In this lesson you will learn all the endings that are attached to the stems of Ukrainian nouns to form both the vocative singular and the vocative plural cases.

In theory, both animate and inanimate nouns may be in the vocative case in Ukrainian; however, it is highly unlikely that you will ever have the occasion to speak directly to an inanimate object.

Ґу́мко, де ти? Eraser, where are you[s]? (!)

# C. VOCATIVE PLURAL ENDINGS

The vocative plural endings are added to the stem of a noun.

# C.1 All Genders

The vocative plural endings for almost all nouns are the same as the nominative plural endings. (Check the charts in Lesson 12, F.)

Feminine Nouns: Vocative Plural Endings					
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Vocative Plural	
Hard	-и	сестра	сестр-	се́стри	
Mixed	-i	те́ща	тещ-	те́щ <b>і</b>	
Soft 1	-i	бабу́ся	бабус-	бабу́сі	
Soft 2	-ï	Марія	Mapi-	Mapíï	

	<b>Masculine Nouns: Vocative Plural Endings</b>						
Declension Endings Nominative Stem Vocative Singular Plural							
Hard	-и	брат	брат-	брати́			
Mixed	-i	това́риш	таовариш-	товариші́			
Soft 1	-i	ýчень	учн-	ýчн <b>і</b>			
Soft 2	-Ï	водій	воді-	водії́			

<b>Neuter Nouns: Vocative Plural Endings</b>						
Declension Endings Nominative Stem Vocative Singular Plural						
Hard	-a	мі́сто	міст-	міста́		
Mixed	-a	прі́звище	прізвищ-	прі́звищ <b>а</b>		
Soft 1	-я	мі́сце	місц-	місц <b>я́</b>		
Soft 2	-я	завда́ння	завданн-	завда́нн <b>я</b>		

Learn the plural nominative and vocative forms for the nouns дівчина, дити́на, and люди́на.

Nominative Singular	Nominative Plural	Vocative Plural
дівчина	дівча́та	дівча́та
дити́на	ді́ти	діти
люди́на	лю́ди	лю́ди

The vocative plural form for пан is пано́ве, and the phrase "Ladies and Gentlemen!" is "Пані й пано́ве!".

To form the vocative case of inanimate nouns that are always plural, you simply use their nominative forms.

# C.2 Summary Chart: Vocative Plural Endings

In the charts in this text, the following notation is used to indicate that the vocative plural endings are the same as the nominative plural endings: [=Npl]

	Summary: V	ocative Plural	Endings	
	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2
Feminine	-И [=Npl]	-i [=Npl]	-i [=Npl]	-ï [=Npl]
Masculine	- <b>и</b> [=Npl]	-i [=Npi]	<b>-i</b> [=Np1]	-Ï [=Npl]
Neuter	-a [=Npl]	-a [=Npl]	- <b>Я</b> [=Npl]	- <b>Я</b> [≈Npl]

Practise Oral Exercise 13.1

Do Written Exercise 13.1

(ma)

### D. VOCATIVE SINGULAR ENDINGS

Vocative singular endings are added to the stem of a noun.

### D.1 Feminine Nouns

The vocative singular endings for feminine nouns are quite straightforward. Three of the Declensions, the Hard, Mixed, and Soft 2, have their own distinctive endings.

There are, however, two possible endings for feminine Soft 1 Declension nouns in the vocative singular case: -e and -io.

You will probably use the ending -10 much more frequently than the ending -e, as -10 is used for most personal names that end in -11, such as  $\pi$ , and to express affection in terms of endearment, such as  $\pi$ 

Hard Declension: -o
Mixed Declension: -e

Soft 1 Declension: -е or ю

Soft 2 Declension: -€

	Feminine Nouns: Vocative Singular Endings						
Declension	eclension Endings Nominative Stem Vocat Singular Singu						
Hard	-0	сестра	сестр-	се́стро			
Mixed	-е	те́ща	тещ-	те́щ <b>е</b>			
Soft 1	-е -ю	учени́ця бабу́ся	учениц- бабус-	учени́ц <b>е</b> бабу́с <b>ю</b>			
Soft 2	-є	Марія	Mapi-	Mapí <b>€</b>			

**Practise Oral Exercise 13.2** 

#### D.2 Masculine Nouns

All masculine Hard Declension nouns, except those that have -k for a final consonant, take the ending -e in the singular vocative case.

Masculine Hard Declension nouns that end in -κ, and all Mixed Declension nouns, except those that end in -p (only ιμκοπήρ thus far in this text), take the vocative singular ending -y.

All masculine Soft Declension nouns, except Soft 1 Declension nouns that end in -ець, take the ending -ю in the vocative singular case.

For Soft 1 Declension nouns ending in -eub, the vowel -e is dropped when the stem is formed, and the final consonant -u changes to -u before the vocative singular ending -e is added.

Hard Declension: -e, -ky

Mixed Declension: -y, -pe

Soft I Declension:-ю, -ець → -че

Soft 2 Declension: -ю

	Masculine Nouns: Vocative Singular Endings					
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Vocative Singular		
Hard	-e	кузе́н	кузен-	кузе́не		
	- <b>y</b>	ба́тько	бать <u>к</u> -	ба́ть <u>к</u> у		
Mixed	- <b>y</b>	родич	родич-	ро́дичу		
	-е	школя́р	школя <b>р-</b>	школя́ <b>ре</b>		
Soft 1	-ю	у́чень	учн-	ýчню		
	-е	хло́п <b>ець</b>	хлоп <u>ц</u> -	хлбп <u>ч</u> е		
Soft 2	-10	водій	воді-	воді́ <b>ю</b>		

Learn these exceptions to the rules given above.

Nominative Singular	Stem	Vocative Singular
та́то	тат-	та́ту
син	син-	си́н <b>у</b>
дід	дід-	діду
чолові <u>к</u>	чолові́ <u>к</u> -	чолові <b>че</b>

# D.3 Neuter Nouns

The vocative singular and the nominative singular endings are identical for all neuter nouns. In the Summary Chart (D.4), this is noted as: [=Nsg].

You will rarely (if ever!) have the opportunity to use neuter nouns in the vocative case.

Hard Declension: -o Mixed Declension: -e Soft 1 Declension: -e Soft 2 Declension: -я

<b>Neuter Nouns: Vocative Singular Endings</b>						
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Vocative Singular		
Hard	-0	перо́	пер-	перо́		
Mixed	-е	прі́звище	прізвищ-	прі́звище		
Soft 1	-e	мі́сце	місц-	мі́сц <b>е</b>		
Soft 2	-я	завда́ння	завданн-	завда́ння		

# D.4 Summary Chart: Vocative Singular Endings

	Summary: Voca	itive Singular	Endings	
	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2
Feminine	-0	-е	-е,-ю	-є
Masculine	-е - <u>к</u> у	-y - <u>p</u> e	-е <u>п</u> ь → -й	-ю e
Neuter	-0 [=Nsg]	-e [=Nsg]	-e [=Nsg]	-Я [=Nsg]

Practise Oral Exercises 13.3, 13.4

**Do Written Exercise 13.2** 

#### E. VOCATIVE CASE: PERSONAL NAMES

In English, Ukrainian names are either left as they are (e.g. "Андрій" is transliterated as "Andriy"), or English names are selected as equivalents (e.g. "Андрій" – "Andrew").

In Ukrainian, English personal names that end like Ukrainian feminine and masculine nouns are declined. In the following examples, the name **Diana** ends in the vowel -a like Ukrainian feminine nouns, and the name **Edward** ends in a consonant like Ukrainian masculine nouns; therefore, both these names may be declined.

	Nominative Singular	Stem	Vocative Singular
Diana	Дія́на	Діян-	Дія́но
Edward	Е́двард	Едвард-	Éдвард <b>е</b>

English names that end differently than Ukrainian nouns are treated as **indeclinable nouns** (their endings do not change). Unlike Ukrainian feminine nouns that end in either -a or -s, the name **Sharon** ends in a consonant; and, unlike Ukrainian masculine nouns that end in a consonant, the name **Ronny** ends in the vowel -i when it is transliterated into Ukrainian. These two names, therefore, are not declined in Ukrainian.

	Nominative Singular	Stem	Vocative Singular
Sharon	Ше́рон	_	Ше́рон
Ronny	Ро́нні	_	Ро́нн <b>і</b>

There are a few Ukrainian masculine personal names that end in -a; these names are declined like Ukrainian feminine nouns.

ĺ		Nominative Singular	Stem	Vocative Singular
	Mykola	Мико́ла	Микол-	Мико́ло

Ukrainian masculine and feminine personal names that are used in this text are listed in the Appendix E. This Appendix also includes a list of Ukrainian surnames included in the text.

Usually, there is more than one way in which Ukrainian personal names and surnames are written in English; some of these alternate spellings are provided in the lists.

**Practise Oral Exercise 13.5** 

**Do Written Exercise 13.3** 

**@** 

# F. POLITE FORMS OF ADDRESS

In Ukraine, the preferred form of polite address is to use a person's first name along with his or her patronymic. The patronymic is formed from the first name of one's father.

The patronymic of a son whose father is named **Ivan** is **Ivanovych** (son of Ivan); the patronymic of the daughter is **Ivanivna** (daughter of Ivan).

When this form of address is used, both the personal name and the patronymic are in the vocative case.

Куди́ ви йдете́, Рома́не Іва́новичу? Where are you [pl] going, Roman Ivanovych?

Де ви живете́, **Тама́ро Іва́нівно**? Where do you [pl] live, Tamara Ivanivna?

In Canada, the patronymic is not widely used. Depending on how well they know one another, most Ukrainian-speaking Canadians address each other politely in a number of ways.

The vocative case of πah or πáhha is used with a person's surname.
 The surname is not declined, and, as you were told in the Vocabulary Notes,
 πáhi is not declined. This is the most formal way of addressing people politely.

Куди́ ви йдете́, па́не Коза́к? Where are you [pl] going, Mr. Kozak?

Па́нно Гонча́р, ви вчите́ся? Miss Honchar, are you [pl] studying?

Де ви живетé, пáні Савчýк? Where do you [pl] live, Mrs. Sawchuk?

2. The vocative case of **пан** or **панна** is used with a personal name. **Пані** is not declined. This form of polite address is more familiar than the previous one presented above, which uses the surname.

Па́не Éдварде, ви лю́бите танцюва́ти? (Mr.) Edward, do you [pi] like to dance?

Ви прекра́сно співа́єте, па́нно Суза́нно! You [pl] sing beautifully, (Miss) Susanna!

Пані Мари́но, чому́ ви не смієте́ся? (Mrs.) Maryna, why aren't you [pl] laughing?

3. The polite/formal pronoun **B**μ is used with the vocative case of a personal name (without πaH, πáHHA, or πáHi). This form of polite address is used with people whom one knows quite well. (For very close friends, as explained in Lesson 2, the pronoun **T**μ is used.)

Ви хочете обідати, Богда́не?

Do you [pl] want to have dinner, Bohdan?

Чому́ ви смієте́ся, Ма́рто? Why are you [pl] laughing, Martha?

4. If you do not know the name of the person whom you wish to address politely, it is proper to use only πah or πáhha in the vocative case, or πahi.

Па́не, ви зна́сте, де канцеля́рія? (Mr.) Sir, do you [pl] know, where the office is?

**Па́нно**, ви зна́сте, хто тут сиди́ть? Miss, do you [pl] know who is sitting here?

**Па́ні**, ви тут працю́єте? (Mrs.) Madam, do you [pl] work here?

5. Occasionally you will hear πah or πáhha in the vocative case, or πáhi, used with the title that indicates the occupation of the person who is being addressed.

Па́не поліца́ю, чому́ ви спішите́? (Mr. Police Officer) Sir, why are you [pl] hurrying?

**Па́нно бібліоте́карко,** чи ви тут працюєте? (Miss Librarian) Miss, do you [pl] work here?

Па́ні вчи́телько, ви вже йдете́ додо́му? (Mrs. Teacher) Madam, are you [pl] going home already?

Practise Oral Exercises 13.6, 13.7

**Do Written Exercises 13.4, 13.5, 13.6, 13.7** 

# LESSON 14

#### A. **VOCABULARY**

### **Nouns**

balcony

basement

bank [building]

bathroom

bed

bedroom

bookstore

cashier cash register

couch

cupboard, closet

customer

dining room drawer

floor

furniture kitchen living room

money

pantry, storage room road

room

rug, tapestry, kylym

salesclerk

shelf

showcase, display window

sidewalk

store street

study veranda wall

балькон, балкон,

банк

пивниця, підвал

лазничка, умивальня, туалет

ліжко

спальня

книгарня

каси́р[h]; каси́рка

ка́са

кана́па

шафа

покупець (покупц-); покупниця

їда́льня шухля́да

підлога

ме́блі [pl] ку́хня

віта́льня грбші [pl]

комора дорога

кімна́та

ки́ли́м

продавець (продавц-);

продавниця, продавщиця

полиця

вітри́на

хідник, тротуа́р[h]

крамниця, склеп, магазин

ву́лиця кабіне́т

веранда

стіна́

# **Prepositions**

in y/B on, at Ha

# **Vocabulary Notes**

- 1. In Ukraine, the word ки́лим is used both for a decorative wall hanging or tapestry that is woven out of wool, and for an area rug. In Canada, ки́лим is also used for wall-to-wall carpeting.
- 2. In Ukraine, a public washroom is called a туале́т. The bathroom in a home is divided into two parts that are often separated into two small rooms: the sink and bathtub are in the part/room referred to as a ва́нна кімна́та, while the toilet is in the part/room that is called a туале́т.

### B. LOCATIVE CASE

In English, we often use sentences that indicate the location of someone or something.

In the two sentences that follow, the bolded words tell us where someone or something is; in other words, they indicate the location of someone or something.

- 1. The child is in the bedroom.
- 2. The knapsack is on the chair.

If you look carefully at the bolded words in these two sentences, you will see that there is a pattern to them: they both begin with in or on, and end with a noun.

The words in and on are known as prepositions and, together with the nouns that follow them, they form prepositional phrases.

Prepositional phrases provide us with more information about another part of speech in a sentence. In the examples used above, they tell us where something or someone is.

In Ukrainian, prepositional phrases are also used to indicate location.

Let's look at how the two English sentences presented above are translated into Ukrainian.

- The child is in the bedroom.
   Дитина у спальні.
- The knapsack is on the chair. Наплечник на кріслі.

In both the English and Ukrainian sentences, the bolded words form prepositional phrases that begin with a preposition and end with a noun.

Like their English counterparts, the Ukrainian phrases, beginning with the prepositions **Ha** or **y**, provide information about the **location** of the subject; in other words, they tell us **where** someone or something is.

In the Ukrainian sentences, however, the endings of the noun in the prepositional phrases are changed from their nominative singular endings.

Whenever a noun is used after the prepositions **Ha** or **y** to indicate **location** in Ukrainian, its ending must be changed so that it is in the **locative case**.

Different endings are added to the stems of nouns to form the singular locative case and the plural locative case.

# C. LOCATIVE PLURAL ENDINGS

The same endings are used to form the locative plural case of nouns of all genders.

#### C.1 All Genders

The locative case is always used with prepositions; therefore, in the charts in this text, nouns and pronouns in the locative case are preceded by ellipsis periods (...) to remind you that a preposition has been omitted.

Hard and Mixed Declensions: -ax
Soft 1 and Soft 2 Declensions: -ax

Feminine Nouns: Locative Plural Endings					
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Locative Plural	
Hard	-ax	кля́са	кляс-	кля́сах	
Mixed	-ax	афі́ша	афіш-	афі́ш <b>ах</b>	
Soft 1	-ях	ку́хня	кухн-	ку́хн <b>ях</b>	
Soft 2	-ях	ле́кція	лекці-	ле́кці <b>ях</b>	

Masculine Nouns: Locative Plural Endings						
Declension	Declension Endings		Stem	Locative Plural		
Hard	-ax	банк	банк-	ба́нк <b>ах</b>		
Mixed	-ax	рбдич	родич-	ро́дичах		
Soft 1	-ях	у́чень	учн-	ýчн <b>ях</b>		
Soft 2	-ях	музе́й	музе-	музе́ях		

	Neuter Nouns: Locative Plural Endings					
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Locative Plural		
Hard	-ax	ліжко	ліжк-	лі́жках		
Mixed	-ax	прі́звище	прізвищ-	прі́звищах		
Soft 1	-ях	мі́сце	місц-	місця́х		
Soft 2	-ях	завда́ння	завданн-	завда́ннях		

Learn the locative forms of the following nouns that are always plural.

	Nominative	Locative	Nominative	Locative
	Plural	Plural	Plural	Plural
Animate	батьки́	батьк <b>а́х</b>	лю́ди	лю́д <b>ях</b>
	дівча́та	дівча́тах	ді́ти	ді́т <b>ях</b>
Inanimate	схо́ди	схо́д <b>ах</b>	две́рі	две́рях
	гро́ші	гро́ш <b>ах</b>	ме́блі	ме́блях

# C.2 Summary Chart: Locative Plural Endings

Summary: Locative Plural Endings					
	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2	
Feminine	-ax	-ax	-XX	-ях	
Masculine	-ax	-ax	-ях	-ях	
Neuter	-ax	-ax	-яx	-ях	

Practise Oral Exercises 14.1, 14.2, 14.3

Do Written Exercises 14.1, 14.2

### D. LOCATIVE SINGULAR ENDINGS

Except for masculine animate (human) nouns, the locative singular endings are similar for all genders.

#### D.1 Feminine Nouns

The stems of feminine Hard Declension nouns ending in -r,  $-\kappa$ , -x are changed before the locative singular ending -i is added to them; stems ending in r:  $r \to 3$ ; stems ending in  $\kappa$ :  $\kappa \to \mu$ ; stems ending in x:  $x \to c$ .

Hard, Mixed, and Soft 1 Declensions: -i
Soft 2 Declension: -ï

	Feminine Nouns: Locative Singular Endings					
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	доро́зі теч <u>ц</u> і		
Hard	-i	ша́фа доро́га те́чка свекру́ха	шаф- доро <u>г</u> - теч <u>к</u> - свекру <u>х</u> -			
Mixed	-i	афіша	афіш-	афі́ш <b>і</b>		
Soft 1	-i	ку́хня	кухн-	ку́хні		
Soft 2	-ï	ле́кція	лекці-	ле́кції		

#### D.2 Masculine Nouns

The locative singular endings for masculine animate (human) nouns differ from those of masculine animate (animals) and masculine inanimate nouns.

### 1. Animate Nouns (Humans)

Masculine animate nouns that refer to humans have a distinctive set of endings.

Hard Declension: -oBi

Mixed and Soft 1 Declensions: -eBi

Soft 2 Declension: - EBi

Masculine Animate (Human) Nouns: Locative Singular Endings					
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Locative Singular	
Hard	-oBi	син	син-	си́н <b>ові</b>	
Mixed	-еві	ро́дич	родич-	ро́дич <b>еві</b>	
Soft 1	-еві	у́чень	учн-	у́чн <b>еві</b>	
Soft 2	-єві	водій	воді-	воді <b>є́ві</b>	

# Practise Oral Exercise 14.5

### 2. Inanimate Nouns and Animate (Animals) Nouns

Masculine animate nouns that refer to animals (you haven't learned any thus far in this text) usually take the same locative singular endings as inanimate nouns; however, you will find that some animals (especially domesticated ones) may take the same locative singular endings as human nouns,

Masculine Hard Declension nouns ending in -k usually take the ending -y in the locative singular case.

A few masculine Hard Declension nouns that end in  $-\Gamma$ ,  $-\kappa$ , and -x, undergo the same change in their stems as feminine nouns before the locative singular ending -i is added; stems ending in  $\Gamma$ :  $\Gamma \to 3$ ; stems ending in  $\kappa$ :  $\kappa \to \mu$ ; stems ending in  $\kappa$ :  $\kappa \to \mu$ ; stems ending in  $\kappa$ :  $\kappa \to \kappa$ ; stems

Hard Declension: -i

-y for stems ending in -k

Mixed and Soft 1 Declensions: -i

Soft 2 Declension: -i

Ma	Masculine Inanimate and Animate (Animals) Nouns: Locative Singular Endings					
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Locative Singular		
Hard	-i	збшит	зошит-	зошиті		
	-у	банк	бан <u>к</u> -	ба́н <u>к</u> у		
Mixed	-i	ґара́ж	гараж-	ґара́жі		
Soft 1	-i	готе́ль	готел-	готе́лі		
Soft 2	-ï	музе́й	музе-	музе́ї		

#### (ES)

# Practise Oral Exercise 14.6

#### D.3 Neuter Nouns

Neuter Hard Declension nouns that have a stem ending in a consonant and -k take the locative singular ending -y. For all other neuter nouns, the ending is -i.

Hard Declension: -i

-y for stems ending in consonant +  $\kappa$ 

Mixed, Soft 1, and Soft 2 Declensions: -i

	<b>Neuter Nouns: Locative Singular Endings</b>					
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Locative Singular		
Hard	-i -y	крі́сло лі́жко	крісл- ліж <u>к</u> -	крі́слі лі́ж <u>к</u> у		
Mixed	-i	прі́звище	прізвищ-	прі́звищі		
Soft I	-i	мі́сце	місц-	мі́сці		
Soft 2	-i	завда́ння	завда́нн-	завда́нні		



**Practise Oral Exercise 14.7** 

# D.4 Summary Chart: Locative Singular Endings

<b>Summary: Locative Singular Endings</b>							
	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2			
Feminine	-i	-i	-i	-ï			
Masculine							
- Animate: Human	-ові	-еві	-еві	-єві			
- Animate: Animals	-i - <u>ĸ</u> y	-i	-i	-ï			
– Inanimate	-і - <u>к</u> у	-i	-i	-ï			
Neuter	-i - <u>k</u> y	-i	-i	-i			

Practise Oral Exercises 14.8, 14.9

Do Written Exercises 14.3, 14.4

### E. LOCATIVE CASE: DECLENSION OF PRONOUNS

In Ukrainian, pronouns, like nouns, are declined when they are used in the locative case. Unlike nouns, however, pronouns look quite different when they are in the locative case!

# E.1 Interrogative Pronouns

In English, the interrogative pronoun who changes when it is used with a preposition. The interrogative pronoun what does not change.

who On whom do you see something? what On what do you see something

In Ukrainian, both xTo and LLIO change when they are used in the locative case.

Nominative Case	Locative Case
хто	ко́му
що	чо́му

Let's look at how the English sentences are translated into Ukrainian.

On whom do you[s] see something?

На кому ти щось бачиш?

On what do you[s] see something?

На чому ти щось бачиш?

# **E.2** Personal Pronouns

In English, five personal pronouns change when they are used with prepositions. Three personal pronouns do not change.

Singular Pronouns		Plural Pronouns		
I	Is it on me?	we	Is it on us?	
you[s]	Is it on you?	you <i>[p]</i>	Is it on you?	
he	Is it on him?	they	Is it on them?	
she	Is it on her?			
it	Is it on it?			

Singular Pronouns		Plural P.	ronouns
I	me	we	us
you[s]	you	you[p]	you
he	him	they	them
she	her		
it	it		

In Ukrainian, all the personal pronouns change when they are used with prepositions in the locative case.

Singular P	ronouns	Plural Pronouns		
Nominative Case	Locative Case	Nominative Case	Locative Case	
Я	ме́ні	ми	нас	
ит	то́бі	ви	вас	
вона́ він	ній ньо́му	вони́	них	
воно́	ньо́му			

Practise Oral Exercise 14.10

**Do Written Exercise 14.5** 

#### F. WORD ORDER IN UKRAINIAN

In English, definite and indefinite articles are used to distinguish between a specific person or object and one that is not specified.

Compare the following two sets of questions and answers.

In the first example, reference is being made to the book for which someone is looking.

In the second example, reference is being made to the fact that the object on the floor happens to be a book. This response is introduced by the words there is (there's).

1. Where is the book?

The book is on the floor.

2. What's on the floor?

There's a book on the floor.

In Ukrainian, because there are no definite or indefinite articles, the difference in meaning may be expressed by changing the word order in a sentence.

Where is the book?

Де книжка?

The book is on the floor.

Книжка на підлозі.

What's on the floor?

Що на підлозі?

There's a book on the floor.

На підлозі книжка.

Notice that the words there is (there's), in the second English example, do not appear in the Ukrainian response. It is important to remember this when you are translating sentences from English into Ukrainian.

Let's look at examples with a plural noun.

In English, using a plural noun does not change the way in which the first response is structured; however, in the second English response, the indefinite article a disappears, and the sentence is introduced with the words there are.

In Ukrainian, the same sentence structure is used in the responses for both singular and plural nouns.

Where are the books?

Де книжки?

The books are on the floor.

Книжки на підлозі.

What's on the floor?

Що на підлозі?

There are books on the floor.

На підлозі книжки.

Practise Oral Exercises 14.11, 14.12

Do Written Exercise 14.6

# LESSON 15

# A. VOCABULARY

#### **Nouns**

apple
banana
baseball [game]
basketball [game]

breakfast

beer

cards [playing cards]

checkers chess cocktail coffee concert

football, soccer [game] formal dance, ball

golf hockey juice

lunch, dinner [meal at noon]

milk

movies, movie theatre

orange

party, evening social

punch [drink]

snack, light lunch

stadium

supper, dinner [evening meal]

tea tennis

theatre ticket

volleyball [game]

water

wine

я́блуко бана́н

бейсбо́л баскетбо́л

пи́во

сніданок (сніданк-)

ка́рти [pl] ша́шки [pl] ша́хи [pl] кокте́йль ка́ва конце́рт

футбол забава, баль гольф, гольф гокей, хокей сік (сок-) обід

молоко́ кіно́[indecl.]

помаранча, апельсин

вечі́рка пунш

пере́куска стадіо́н вече́ря чай те́ніс

теа́тр[h]

квиток (квитк-)

волейбо́л вода́ вино́

# **Prepositions**

about npo

for 3a, на

into y/B

#### **Verbs**

to enter, to come into входити: входжу, вход-иш

to have ма́ти: ма́-ю, -єш

to play грáти: грá-ю, -єш

to prepare готувати: готу́-ю, -єш

to put, to place класти: клад-ý, -éш

# **Vocabulary Notes**

1. There are Ukrainian terms for the various sports; however, the international terms are usually used now, both in Ukraine and in Canada. In Ukraine, футбо́л means soccer, and америка́нський футбо́л (American football) is used for football.

2. The word **kihó** is used for a movie theatre; **reárp** is used for live stage productions.

### B. ACCUSATIVE CASE: DIRECT OBJECT

The main function of the accusative case is to serve as the direct object in a sentence.

In English, many sentences have a direct object.

#### 1. The woman loves the child.

Subject: (Who loves?) The woman.

Predicate: (What does she do?) She loves.

Direct Object: (Whom does she love?) She loves the child.

#### 2. The boy is buying a poster.

Subject: (Who is buying?) The boy.

Predicate: (What is he doing?) He is buying.

Direct Object: (What is he buying?) He is buying a poster.

In both sentences, someone else or something else is being directly affected by the action of the subject: the child is loved by the woman; the poster is being bought by the boy.

The person or thing affected by the action of the subject is known as the direct object.

In Ukrainian, there also are many sentences that have a direct oject.

There is a difference, however, in the endings that nouns have when they are the direct object of a negated verb (a verb that is negated) and when they are the direct object of an affirmative verb (a verb that is not negated).

In this text, a verb that is negated is called a negated verb; a verb that is not negated is called an affirmative verb.

Negated Verb: Ми не читаємо. Affirmative Verb: Ми читаємо.

When a noun is the direct object of an affirmative verb, it is in the accusative case.

Let's look at how the English sentences presented above are translated into Ukrainian.

# 1. Жінка любить дитину.

 Subject:
 (Хто лю́бить?)
 Жі́нка лю́бить.

 Predicate:
 (Що жі́нка ро́бить?)
 Вона́ лю́бить.

 Direct Object:
 (Кого́ вона́ лю́бить?)
 Вона́ лю́бить дити́ну.

### 2. Хлопець купує афішу.

 Subject:
 (Хто купу́є?)
 Хло́пець.

 Predicate:
 (Що хло́пець робить?)
 Він купу́є.

Direct Object: (Що він купує?) Він купує афішу.

In the English sentences, the nouns child and poster do not change when they are used as direct objects and neither does the interrogative pronoun what.

The interrogative pronoun who changes to whom.

The interrogative pronoun **хто** becomes **кого́**; що does not change.

Not all Ukrainian nouns change their endings when they are used as direct objects of affirmative verbs; however, if they have this function in a sentence, they are considered to be in the accusative case.

### C. ACCUSATIVE SINGULAR ENDINGS

The accusative singular endings are attached to the stems of nouns.

### C.1 Feminine Nouns

The accusative singular endings are the same for feminine animate and inanimate nouns.

Hard and Mixed Declensions: -y Soft 1 and Soft 2 Declensions: -ю

Feminine Nouns: Accusative Singular Endings						
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Accusative Singular		
Hard	-y	вода́	вод-	во́ду		
Mixed	-у	помара́нча	памаранч-	помара́нчу		
Soft 1	-ю	вечеря	вечер-	вечерю		
Soft 2	-ю	ле́кція	лекці-	ле́кці <b>ю</b>		

# Practise Oral Exercise 15.1

### C.2 Masculine Nouns

The accusative singular endings are different for masculine animate and inanimate nouns.

### 1. Animate Nouns

Masculine animate nouns take one of two endings: -a or -я.

Hard and Mixed Declensions: -а Soft 1 and Soft 2 Declensions: -я

Masculine (Animate) Nouns: Accusative Singular Endings						
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Accusative Singular		
Hard	-a	брат	брат-	бра́т <b>а</b>		
Mixed	-a	ро́дич	родич-	ро́дича		
Soft 1	-я	продаве́ць	прдавц-	продавця́		
Soft 2	-я	поліца́й	поліца-	поліца́я		

### 2. Inanimate Nouns

For inanimate masculine nouns, the accusative singular form is the same as the nominative singular form: [=Nsg].

Hard, Mixed, Soft 1, and Soft 2 Declensions: [=Nsg]

Masculine (Inanimate) Nouns: Accusative Singular Endings						
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Accusative Singular		
Hard	[consonant]	буди́нок	будинок-	буди́но <b>к</b>		
Mixed	[жчшщ]	ґара́ж	ґараж-	гара́ж		
Soft 1	-ь	готе́ль	готел-	готе́ль		
Soft 2	-й	музе́й	музе-	музей		

# C.3 Neuter Nouns

For neuter nouns, the accusative singular form is the same as the nominative form: [=Nsg].

Hard, Mixed, Soft 1, and Soft 2 Declensions: [=Nsg]

<b>Neuter Nouns: Accusative Singular Endings</b>						
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Accusative Singular		
Hard	-0	а́вто	авт-	<b>а́вто</b>		
Mixed	-е	прізище	прізвищ-	прі́звище		
Soft 1	-е	мі́сце	місц-	мі́сц <b>е</b>		
Soft 2	-я	завда́ння	завданн-	завда́нн <b>я</b>		



Practise Oral Exercises 15.2, 15.3

# C.4 Summary Chart: Accusative Singular Endings

Summary: Accusative Singular Endings					
	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2	
Feminine	-y	<b>-y</b>	-ю	-ю	
Masculine					
– Animate	-a	-a	-я	-я	
– Inanimate	[=Nsg]	[=Nsg]	[=Nsg]	[=Nsg]	
Neuter	[=Nsg]	[=Nsg]	[=Nsg]	[=Nsg]	

Practise Oral Exercises 15.4, 15.5

Do Written Exercises 15.1, 15.2

### D. ACCUSATIVE PLURAL ENDINGS

The only new endings that you have to learn for the accusative plural endings are the ones for feminine and masculine animate nouns.

### D.1 Feminine Nouns

The accusative plural endings are different for feminine animate and inanimate nouns.

#### 1. Animate Nouns

For Hard and Mixed Declension nouns, the stem of the noun is used for the accusative plural case. For Soft 1 Declension nouns -ь is added to the stem, and for Soft 2 Declension nouns, -й is added.

If the stem of a Hard Declension noun ends in a consonant and -к, the vowel o is inserted between the consonant and -к (учительо́к); if the stem ends in a consonant and one of -л, -н, or -p, the vowel e is inserted between the consonant and -л, -г, or -p (медсесте́р).

Hard Declension: stem

- stems ending in a consonsant and k, insert o before k

- stems ending in a consonant and н, p, or л,

insert e before н, р, л

Mixed Declension: stem Soft 1 Declension: -ь Soft 2 Declension: -й

Feminine Animate Nouns: Accusative Plural Endings						
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Accusative Plural		
Hard	stem	дружи́на каси́рка сестра́	дружин- касирк- сестр-	дружи́н каси́р <u>о</u> к сест <u>е</u> ́р		
Mixed	stem	те́ща	тещ-	тещ		
Soft 1	-Б	продавни́ця	продавниц-	продавни́ць		
Soft 2	-й	Марія	Mapi-	Марій		

A few animate feminine nouns, like ма́ма, ба́ба, and па́нна, have the same accusative plural endings as masculine animate nouns: мамів, бабів and паннів. (These masculine endings are given in D.2.)

# Practise Oral Exercise 15.6

#### 2. Inanimate Nouns

**600** 

For inanimate feminine nouns, the accusative plural endings are the same as the nominative plural endings: [=Npl]. (See Lesson 12, F.)

Hard, Mixed, Soft 1, and Soft 2 Declensions: [=Npl]

Feminine Inanimate Nouns: Accusative Plural Endings						
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Accusative Plural		
Hard	-и	кля́са	кляс-	кля́с <b>и</b>		
Mixed	-i	афіша	афіш-	афіш <b>і</b>		
Soft 1	-i	ліка́рня	лікарн-	ліка́рн <b>і</b>		
Soft 2	-ï	кафете́рія	кафетері-	кафетерії		

### D.2 Masculine Nouns

The accusative plural endings are different for masculine animate and inanimate nouns.

# 1. Animate Nouns

Masculine animate nouns have distinctive endings in the accusative plural case.

Hard, Mixed, and Soft 1 Declensions: -iB

Soft 2 Declension: -ïB

Mas	Masculine Animate Nouns: Accusative Plural Endings							
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Accusative Plural				
Hard	-iB	брат	брат-	браті́в				
Mixed	-ів	рбдич	родич-	ро́дич <b>ів</b>				
Soft 1	-iB	продаве́ць	продавц-	продавці́в				
Soft 2	-їв	поліцай	поліца-	поліца́ <b>їв</b>				

#### 

### **Practise Oral Exercise 15.8**

#### 2. Inanimate Nouns

For inanimate masculine nouns, the accusative plural endings are the same as the nominative plural endings: [=Npl]. (See Lesson 12, F.)

Hard, Mixed, Soft 1, and Soft 2 Declensions: [=Npl]

Masculine Inanimate Nouns: Accusative Plural Endings						
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Accusative Plural		
Hard	-и	буди́н <b>о</b> к	будинк-	буди́нк <b>и</b>		
Mixed	-i	гара́ж	гараж-	<b>гара́жі</b>		
Soft 1	-i	готе́ль	готел-	готе́л <b>і</b>		
Soft 2	-ï	музе́й	музе-	музе́ї		

### D.3 Neuter Nouns

For neuter nouns, the accusative plural endings are the same as the nominative plural endings: [=Npi]. (See Lesson 12, F.)

Hard, Mixed, Soft 1, and Soft 2 Declensions: [=Npl]

<b>Neuter Nouns: Accusative Plural Endings</b>						
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Accusative Plural		
Hard	-a	ліжко	ліжк-	ліжка		
Mixed	-a	прі́звище	прізвищ-	прі́звища		
Soft 1	-я	місце	місц-	місця́		
Soft 2	-я	завда́ння	завданн-	завда́нн <b>я</b>		

# D.4 Nouns That Are Always Plural

Learn the accusative endings for the animate nouns that are always plural.

Nominative Plural	Stem	Accusative Plural
батьки	батьк-	батьків
дівча́та	дівчат-	дівча́т
діти	діт-	дітей
лю́ди	люд-	люде́й

For inanimate nouns that are always plural, the nominative and accusative forms are the same.

Nominative Plural	Stem	Accusative Plural	
гро́ші	грош-	гроші	
две́рі	двер-	две́рі	
меблі	мебл-	ме́бл <b>і</b>	
ка́рти	карт-	ка́рти	
схо́ди	сход-	схо́ди	
ша́шки	шашк-	ша́шки	
ша́хи	шах-	ша́хи	

# D.5 Summary Chart: Accusative Plural Endings

Summary: Accusative Plural Endings					
Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2		
stem	stem	-Р	-й		
-и [=Npl]	-i [=Npl]	-i [=Npl]	-ï [=Npl]		
-ів	-iB	-iB	-ïB		
-И [=Npl]	-i [=Npl]	-i [=Npl]	-ï [=Npl]		
-a [=Npl]	-a [=Npl]	-Я [=Npl]	-Я [=Npl]		
	Hard stem -и [=Npl] -iв -и [=Npl]	Hard       Mixed         stem       stem         -и [=Npl]       -i [=Npl]         -ів       -ів         -и [=Npl]       -i [=Npl]	Hard       Mixed       Soft 1         stem       -ь         -и [=Npl]       -i [=Npl]         -iB       -iB         -и [=Npl]       -i [=Npl]         -i [=Npl]       -i [=Npl]		

Practise Oral Exercises 15.9, 15.10, 15.11

Do Written Exercises 15.3, 15.4

#### E. PREPOSITIONS AND CASES

In addition to serving as direct objects of affirmative verbs, nouns are also used in the accusative case after a number of prepositions.

# E.1 y/B

The preposition y/B governs two cases: the locative (see Lesson 14) and the accusative.

When location is indicated (in answer to the question  $\mu$ e), y/B is followed by the locative case.

Де дівчата?

Where are the girls?

Вони в театрі.

They're in the theatre.

When directional motion towards or into is suggested (in answer to the question куди́), the accusative case is used.

Куди ви йдете?

Where are you[p] going?

Ми йдемо в театр.

We're going to the theatre.

In addition, when nouns that indicate a sport or a game are used with the verb грати, they must be in the accusative case after the preposition y/B.

У що ви граєте?

What sport do you play?

Ми граємо в теніс.

We're play tennis.

У що ви граєте?

What game are you playing?

Ми граємо в шахи.

We're playing chess.

# Practise Oral Exercise 15.12

#### E.2 на

The preposition Ha governs two cases: the locative (see Lesson 14) and the accusative.

When location is indicated (in answer to the question де), на is followed by the locative case.

Де хлопці?

Where are the boys?

Вони на вечірці.

They're at a party.

Де книжки?

Where are the books?

Вони на столі.

They're on the table.

When directional motion towards or into is suggested (in answer to the question куди), на is followed by the accusative case.

Куди ви йдете?

Where are you[p] going?

Ми йдемо на вечірку.

We're going to a party.

Що ти кладеш на стіл?

What are you [s] putting on the table?

Я кладу книжки на стіл.

I'm putting the books on the table.

The preposition Ha can also mean for when it is used with nouns in the accusative case after some Ukrainian verbs.

Що ти готуєш на сніданок?

What are you [s] preparing for breakfast?

Я готую каву на сніданок.

I'm preparing coffee for breakfast.

Що ти їси на перекуску? Я їм яблуко на перекуску.

What do you[s] eat for a snack?

Що ви купуєте на вечерю?

I eat an apple for a snack.

Я купую вино на вечерю.

What are you [p] buying for supper?

I'm buying wine for supper.

## Е.3 за

To express the idea of paying for something, the verb плати́ти is followed by the preposition 3a and the accusative case.

Чи хтось платить за каву? Ні, ніхто не платить за каву.

За що треба платити? Треба платити за пунш.

За що ти мусиш платити? Я мушу платити за квитки.

Is someone paying for the coffee? No, no one is paying for the coffee.

For what does one have to pay? One has to pay for the punch.

For what do you[s] have to pay? I have to pay for the tickets.

#### **Practise Oral Exercise 15.14**

# Е.4 про

(E)

The preposition npo always governs the accusative case.

**Про що** ви думаєте? Ми думаємо про пере́куску.

**Про ко́го** ви розмовля́єте? Ми розмовля́ємо про медсестру́.

**About what** are you [p] thinking? We're thinking **about lunch**.

**About whom** are you[p] talking? We're talking **about the nurse**.

# Practise Oral Exercises 15.15, 15.16, 15.17

**Do Written Exercises 15.5, 15.6** 

# LESSON 16

#### **VOCABULARY**

#### **Nouns**

accordion band [musical] bandura drum guitar

orchestra
piano
sopilka
tsymbaly, dulcimer
violin

autumn, fall day east month, moon north, midnight season [time of year] south, noon

spring summer week west winter year

January February March April May

June

July
August
September
October
November
December

акордіо́н, акордео́н ба́нда, анса́мбль банду́ра бараба́н гіта́ра, гіта́ра

орке́стра, орке́стр[h] піяні́но, піані́но[indecl.] сопі́лка цимба́ли[pl] скри́пка

óсінь[f] (осен-) день (дн-) схід (сход-) місяць

північ [f] (півноч-) пора́ південь (півдн-)

весна́ літо тиждень (тижн-) за́хід (заход-) зима́

рік (рок-), *l.sg.* ... році

лю́тий бе́резень (березн-) кві́тень (квітн-) тра́вень (травн-) че́рвень (червн-)

січень (січн-)

ли́пень (липн-) се́рпень (серпн-) ве́ресень (вересн-) жо́втень (жовтн-)

листопад

гру́день (грудн-)

Monday

Tuesday

Wednesday

Thursday

Friday

Saturday Sunday

понеділок (понеділк-) вівторок (вівтірк-)

середа

четвер[h] (четверг-)

п'ятниця

субота

неділя

#### **Adverbs**

tomorrow

day after tomorrow yesterday

day before yesterday

за́втра

післяза́втра учора/вчора

позавчора

#### Verbs

to lie down, to lay oneself down to sit down, to sit oneself down

лягати: ляга-ю, -єш сідати: сіда-ю, -єш

# **Vocabulary Notes**

1. In English, the names of the months and of the days are always capitalized.

In Ukrainian, the names of the months and of the days are capitalized only when they appear at the beginning of a sentence.

You will learn how to decline **лютий** later in this text when the declension of adjectives is introduced. The locative singular form for лю́тий is ... лю́тому.

- You will learn how to decline the feminine nouns ócihb and північ later in this text. For now, you need to know that they have the same form in the nominative and accusative singular cases, and that the locative singular of πίβημίν is ... πίβηονί
- 3. The expression лягати спати means to go to sleep.

Коли ти лягаєщ спати?

When do you [s] go to sleep?

4. Three Ukrainian musical instruments are included in this vocabulary.

The sopilka is an end-blown wooden flute with six apertures (like a recorder). It ranges in length from 20-40 centimeters.

The bandura is a multi-stringed instrument that is held upright on one's lap and is plucked like a harp.

The tsymbaly (dulcimer) is a multi-stringed instrument that sits on its own stand and is struck with little wooden mallets.

# B. ACCUSATIVE CASE: DECLENSION OF PRONOUNS

Pronouns, like nouns, may serve as direct objects in sentences. They are also used with prepositions that govern the accusative case.

# **B.1** Interrogative Pronouns

In both English and Ukrainian, only the interrogative pronoun who (xTo) changes when it is in the accusative case; what (що) does not change.

who	Whom do you[s] see?	XTO	Кого ти бачиш?
	About whom is he thinking?		Про ко́го він ду́має?
what	What do you[s] see?	що	Що ти бачиш?
	About what is he thinking?		Про що він думає?

# **B.2** Personal Pronouns

In English, as you learned in Lesson 14, five personal pronouns change when they are used with prepositions. The same changes occur in these pronouns when they are used as direct objects in a sentence.

Sin	igular Pronouns	Plı	ıral Pronouns
I	Do you see me?	we	Do you see us?
he	Do you see him?	they	Do you see them?
she	Do vou see her?		

Three personal pronouns do not change when they are used either with prepositions or as direct objects.

Sing	ular Pronouns	Plural Pronouns
it	Do you see it?	
you[s]	Who sees you?	you[p] Who sees you?

In Ukrainian, all the personal pronouns change when they are used as direct objects.

In addition, as indicated in the chart that follows, third person personal pronouns undergo another change when they come after a preposition: the consonant **H**- is prefixed to them.

After a preposition, the stress in a two-syllable pronoun shifts to the first syllable: про ко́го, про ме́не, про те́бе, про ньо́го, про не́ї.

	Direct Object	After a Preposition
Я	Хто бачить мене?	Він говорить про мене.
ти	Хто бачить тебе́?	Він говорить про тебе.
вона́	Хто бачить її?	Він гово́рить <b>про <u>н</u>е́ї</b> .
він	Хто бачить його?	Він гово́рить про <u>н</u> ьо́го.
воно́	Хто бачить його?	Він гово́рить про <u>н</u> ьо́го.
ми	Хто бачить нас?	Він говорить про нас.
ви	Хто бачить вас?	Він говорить про вас.
вони́	Хто бачить їх?	Він говорить про них.

Practise Oral Exercises 16.1, 16.2

**Do Written Exercise 16.1** 

## C. VERBS

Some ideas are expressed in Ukrainian by using a verb along with a preposition and a noun or pronoun in a specific case.

Different cases may be used with the same preposition to express different ideas.

# С.1 грати

1. гра́ти y/в + the accusative case: to play a sport or a game (See Lesson 15.)

When nouns that indicate either a sport or a game are used with the verb гра́ти, they must be in the accusative case after the preposition y/B.

У що ви граєте?

What (sport, game) do you play?

Ми граємо в теніс.

We play tennis.

Ми граємо в шахи.

We play chess.

#### 2. грати на + the locative case: to play an instrument

When nouns that indicate a musical intrument are used with the verb гра́ти, they must be in the locative case after the preposition на.

 $\mathbf{Ha}$  чо́му вона́ гра́є?

(On) what does she play?

Вона грає на скрипці.

She plays (on) the violin.

# С.2 лягати, лежати

1. ляга́ти на + the accusative case: to lie down on something (to lay oneself down upon something)

The verb лягати involves directional motion. It is used with the preposition Ha and the accusative case.

На що він лягає?

On what is he lying down?

Він лягає на ліжко.

He's lying down on the bed.

(He's laying himself down upon the bed.)

2. лежати на + the locative case: to be lying on something

The verb лежа́ти indicates location. It is used with the preposition на and the locative case.

На чому він лежить?

On what (Where) is he lying?

Він лежить на ліжку.

He's lying on the bed.



#### **Practise Oral Exercise 16.4**

# С.3 сідати, сидіти

1. сідати на + the accusative case: to sit down on something (to seat oneself on something)

The verb сідати involves directional motion. It is used with the preposition на and the accusative case.

На що він сідає?

On what is he sitting down?

(On what is he seating himself?)

Він сідає на крісло.

He's sitting down on a chair.

(He's seating himself on a chair.)

2. сидіти на + the locative case: to be sitting on something

The verb сидіти indicates location. It is used with the preposition на and the locative case.

На чому він сидить?

On what (Where) is he sitting?

Він сидить на кріслі.

He's sitting on a chair.



# С.4 дивитися

The verb дивитися is used with either the preposition на or y/в and a noun in the accusative case.

# 1. дивитися на + the accusative case: to look at

**На що** ти ди́вишся? Я дивлю́ся **на вітри́ну**.

At what are you[s] looking? I'm looking at the showcase.

На ко́го ви ди́витеся? Ми ди́вимося на студе́нтку. At whom are you[p] looking? We're looking at the student[f].

**На ко́го** ти ди́вишся? Я дивлю́ся **на діте́й**.

At whom are you[s] looking? I'm looking at the children.

# 2. дивитися у/в + the accusative case: to look into

У що (Куди́) ти ди́вишся? Я дивлю́ся у во́ду.

Where are you [s] looking? I'm looking into the water.

## **Practise Oral Exercise 16.6**

#### С.5 чекати

The idea to wait for is expressed in Ukrainian by using the verb чекати and the preposition на followed by the accusative case.

#### чекати на + the accusative case: to wait for

На ко́го ти чека́єш? Я чека́ю на сестру́.

For whom are you[s] waiting? I'm waiting for (my) sister.

На ко́го ви чека́єте? Ми чека́ємо на батьків.

For whom are you[p] waiting? We're waiting for (our) parents.

**На що** ви чекаєте? Ми чекаємо **на таксівку**.

For what are you[p] waiting? We're waiting for a taxi.

# С.6 іти/ходити, їхати/їздити

It is important to remember when to use the prepositions y/B and Ha with verbs of motion.

1. iти/ходити в + the accusative case: to go to [on foot] їхати/їздити в + the accusative case: to go to [by vehicle]

When directional motion to a building is implied, the verbs iти/ходити or ixaти/iздити are usually used with the preposition y/в + the accusative case of that noun.

#### **Directional Motion**

Куди́ ти йде́ш?Where are you [s] going [on foot]?Я йду́ в теа́тр.I'm going [on foot] to the theatre.Я ча́сто ходжу́ в теа́тр.I often go [on foot] to the theatre.

Куди́ ви ї́дете?Where are you[p] going[by vehicle]?Ми ї́демо в теа́тр.We're going[by vehicle] to the theatre.Ми ча́сто ї́здимо в теа́тр.We often go[by vehicle] to the theatre.

These same nouns are in the locative case after the preposition y/B when location is being indicated.

Location

Я в театрі.

I'm in the theatre.

2. iти/ходити на + the accusative case: to go to [on foot] ixaти/iздити на + the accusative case: to go to [by vehicle]

When directional motion to an event, an open space, or an open-air structure is implied, the verbs iти́/ходи́ти or ї́хати/ї́здити are usually used with the preposition на + the accusative case of that noun.

#### **Directional Motion**

Куди́ ти йде́ш?Where are you[s] going[on foot]?Я йду́ на футбо́л.I'm going[on foot] to the football game.Я ча́сто ходжу́ на футбо́л.I often go[on foot] to football games.

Куди́ ви ї́дете?Where are you [p] going [by vehicle]?Ми ї́демо на конце́рт.We're going [by vehicle] to the concert.Ми ча́сто ї́здимо на конце́рти.We often go [by vehicle] to concerts.

These same nouns are in the locative case after the preposition Ha when location is being indicated.

Location

Я на концерті.

I'm at the concert.

It is important to remember which nouns are used with the preposition **Ha**; therefore, the nouns from previous lessons that fall into this category are listed alphabetically for you now in columns:

балько́н	вера́нда	го́кей	ле́кція	стадіо́н
баскетбол	вечеря	гольф	обі́д	те́ніс
бейсбо́л	вечі́рка	дорога	пере́куска	фа́рма
	волейбо́л	заба́ва	перехре́стя	футбо́л
	ву́лиця	конце́рт	сніда́нок	хідни́к



Do Written Exercise 16.2

# D. БУТИ: FUTURE AND PAST TENSES

The future and past tenses of Ukrainian verbs are introduced in Lessons 23-25. Until then, the verb бýти is the only verb that you will be using in the future and past tenses.

# D.1 Future Tense

In English, the verb to be is conjugated as follows in the future tense.

	Singular	Pl	ural
First Person	I shal	we	shall
Second Person	you will	you	will
Third Person	he will she will	they	will
	it will		

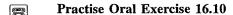
In Ukrainian, the conjugation of the verb бу́ти in the future tense does not require you to learn any new endings.

The future tense stem of бути is буд-.

The personal endings that are added to the future tense stem are identical to the present tense endings in the consonant stem groups of the First Conjugation:

-y	-еш	-е	-емо	-ете	-уть	
l						,

Infinitive:	: бу́ти	Future Te	nse Stem: 6	буд-
	Sin	gular	F	lural
First Person	я	бу́д <b>у</b>	ми	бу́демо
Second Person	ти	бу́деш	ви	бу́дете
Third Person	вона́	бу́де бу́де бу́де	вони́	бу́дуть



# **Do Written Exercise 16.3**

# D.2 Past Tense

In English, the verb forms was and were are used when the verb to be is conjugated in the past tense.

	Singular	Plural
First Person	I was	we were
Second Person	you were	you were
Third Person	he was	they were
	she was	
	it was	

In Ukrainian, the past tense stem of бути is бу-.

The endings used in the verb forms for the singular personal pronouns are marked by gender.

# Singular Past Tense Personal Endings

Masculine personal ending: -в Feminine personal ending: -ла

Neuter personal ending: -ло

There is only one ending for all the plural pronouns.

Plural Past Tense Personal Ending

All genders: -ли

Let's look at the past tense conjugation of бути.

Infin	itive: бу́ти	Pas	t Tense Stem:	бу-	
	Masculine	Feminine	Neuter	All Genders	
First Person	я був	я бу <b>ла́</b>	я було́	ми були́	
Second Person	ти був	ти була́	ти було́	ви були	
Third Person	він був	вона була	воно було	вони були	

Exaamine the following sentences carefully.

Де ти був, Адаме?

Я був на фармі.

Де ти була, Оксано?

Я була в театрі.

Де ви були, діти?

Ми були в школі.

Where were you[s], Adam?

I was at the farm.

Where were you[s], Oksana?

I was at the theatre.

Where were you[p], children?

We were at school.

Practise Oral Exercise 16.11

Do Written Exercise 16.4

## E. DAYS OF THE WEEK

In English, we use the preposition on with the days of the week to indicate when something happens.

In Ukrainian, the days of the week are in the accusative case after the preposition y/B to indicate when something happens.

Where were you [s] on Tuesday, David? Де ти був у вівторок, Дави́де?

Where were you [p] on Sunday, Diana? Де ви були в неділю, Дія́но?

On Thursday I'm going to the movies. У четве́р я йду́ в кіно́.

Practise Oral Exercises 16.12, 16.13

# F. MONTHS OF THE YEAR

In English, we use the preposition in to indicate the month when something happens.

In Ukrainian, a month is in the locative case after the preposition y/B to indicate when something happens.

Where were you [s] in May, Oksana? Де ти була́ в тра́вні, Окса́но?

Where will you [p] be in February, Sophia? Де ви будете в лютому, Софіє?

Practise Oral Exercises 16.14, 16.15

Do Written Exercise 16.5

#### G. SEASONS

In English, the seasons are indicated by using the name of the season in a prepositional phrase.

I'm going there in the spring.

In Ukrainian, an adverb is used instead of a prepositional phrase.

Я їду туди навесні.

I'm going there in the spring.

In English, the months that are included in the four seasons vary in the different countries in which English is spoken.

In Ukrainian, the four seasons in Ukraine all consist of three months.

It will be easier for you to remember the seasons in Ukrainian if you think about the adverbs that you learned in Lesson 8.

весна́ (навесні́)	лі́то (улі́тку)	о́сінь (восени́)	зима́ (узи́мку)
бе́резень	че́рвень	ве́ресень	гру́день
квітень	ли́пень	жо́втень	сі́чень
тра́вень	се́рпень	листопа́д	лю́тий

(EE)

#### H. DIRECTIONS

In English, a preposition is used to distinguish between location and directional motion when you are speaking about directions; the noun does not change.

Location

He lives in the west.

**Directional Motion** 

He's travelling to the west.

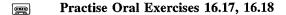
In Ukrainian, the noun must be in the correct case after the preposition Ha to indicat either location and directional motion when you are speaking about directions.

#### 1. на + locative case to indicate location

Location	Location
Він живе на схо́ді.	He lives in the east.
Він живе на заході.	He lives in the west.
Він живе́ на пі́вдні.	He lives in the south.
Він живе на півночі.	He lives in the north.

#### 2. Ha + accusative case to indicate directional motion

Directional Motion	Directional Motion
Він ї́де на схід.	He's travelling to the east.
Він ї́де на за́хід.	He's travelling to the west.
Він ї́де на південь.	He's travelling to the south.
Він ї́де на пі́вніч.	He's travelling to the north.



Do Written Exercise 16.6

# LESSON 17

## **VOCABULARY**

#### **Nouns**

bowl, soup bowl clock, watch

coffee table, end table coffee pot, percolator

corner

cup curtain

deep freeze, freezer

dishes dishwasher

fork

glass [for drinking]

knife lamp

magazine, journal

mirror

newspaper painting, picture

plant [potted], house plant

plate radio

refrigerator, fridge

scissors spoon stereo

teapot, kettle teaspoon telephone

television set, TV vacuum cleaner

vase

videoplayer, VCR

window

ми́ска

годи́нник

сто́лик ка́вник

куток (кутк-)

горнятко, чашка

фіра́нка

морози́льник

по́суд[sg]

посудоми́йка

виде́лка

скля́нка

ніж (нож-)

ля́мпа, ла́мпа

журна́л

дзе́ркало

газета, газета

картина, образ

вазонок (вазонк-)

тарілка

páдio[n, indecl.]

холоди́льник

но́жиці [pl]

ло́жка

crépeo[n, indecl.]

ча́йник

ложечка

телефон

телеві́зор[h]

пилосмок, пилосос

ва́за

Bíдео[n, indecl.]

вікно́

#### Verbs

to choose, to select

to cost to order вибирати: вибира-ю, -єш

коштувати: кошту́-ю, -єш

замовляти: замовля-ю, -єш

# **Vocabulary Notes**

1. Now that you know how to use the verb бýτи in the past tense, it is important that you use the correct verb form with indeclinable nouns. Most singular indeclinable nouns are considered to be neuter in gender; however, because there are exceptions (e.g. па́ні is considered to be a feminine noun), from now on, the gender of indeclinable nouns will be indicated in the Vocabularies: págio [n, indecl.]

Радіо було на столі.

The radio was on the table.

2. The word óбраз can also be used in reference to an icon; however, in Canada, the Ukrainian word for icon is usually iкóна.

#### B. GENITIVE CASE

In Ukrainian, the genitive case is used in a number of ways. In this lesson you will learn two of these uses. In the next two lessons, you will learn several more ways of using this important case.

## **B.1** Possession

In English, possession is expressed either by an apostrophe, or by a prepositional phrase beginning with the preposition of.

1. The professor's son is playing.

or

The son of the professor is playing.

Subject:

(Who is playing?)

The son.

Predicate:

(What is he doing?)

He is playing.

Possessive: (Whose son is playing?)

The professor's son.

The son of the professor.

#### Tamara knows the professor's wife. 2.

Tamara knows the wife of the professor.

Subject:

(Who knows?)

Tamara knows.

Predicate:

(What does she do?)

She knows.

Direct Object: (Whom does she know?)

She knows the wife. The professor's wife.

Possessive:

(Whose wife does she know?)

The wife of the professor.

As these two examples indicate, the possessive noun provides us with more information about another noun in the sentence.

In Ukrainian, a noun that shows possession is in the genitive case. When a noun is used in the genitive case, its ending changes.

Here are the two above English sentences translated into Ukrainian.

# 1. Син професора грає.

Subject:

(Who is playing?)

Син.

Predicate:

(What is he doing?)

Він грає.

possessive:

(Whose son is playing?)

Син професора.

# 2. Тамара знає дружину професора.

Subject:

(Who knows?)

Тамара знає. Вона знає.

Predicate:

(What does she do?)

Вона знає дружину.

Possessive:

Direct Object: (Whom does she know?) (Whose wife does she know?)

Дружину професора.

#### **B.2** Direct Object of a Negated Verb

In English, a noun that is the direct object in a sentence remains the same irrespective of whether it is the direct object of an affirmative verb or a negated one. In the following two sentences, the direct object, book, does not change.

- 1. Danylo is buying a book.
- 2. Danylo is not buying a book.

In Ukrainian, a direct object is in either the accusative or the genitive case.

When a noun is the direct object of an affirmative verb, it is usually in the accusative case.

When a noun is the direct object of a negated verb, it is usually in the genitive case.

Let's see how the two English sentences are translated into Ukrainian.

In the first sentence, the verb  $\kappa y \pi y \epsilon$  is not negated; therefore, the direct object is in the accusative case:  $\kappa \mu \mu x \kappa y$ .

Danylo is buying a book.
 Данило купує книжку.

In the second sentence, the verb  $\mathbf{He} \ \mathbf{\kappa y \pi y \epsilon}$  is negated; therefore, the direct object is in the **genitive** case:  $\mathbf{\kappa h u m k u}$ .

Danylo is not buying a book.
 Дани́ло не купує кни́жки.

# C. GENITIVE SINGULAR ENDINGS

You will now learn the endings that are attached to the stems of nouns when they are used in the genitive singular case.

#### C.1 Feminine Nouns

For almost all feminine nouns, both animate and inanimate, the genitive singular endings are the same as the nominative plural endings.

Although the two forms look identical, it is easy to tell if a word is in the genitive singular case or the nominative plural case from the context in which it is used. In addition, in some feminine nouns the stress is different in these two cases.

Hard, Mixed, Soft 1, and Soft 2 Declensions: [=Npl]

Feminine Nouns: Genitive Singular Endings					
Declension	n Endings Nominative Stem Ge Singular Sin				
Hard	-и	банду́ра	бандур-	банду́ри	
Mixed	-i	те́ща	тещ-	те́щі	
Soft 1	-i	бабу́ся	бабус-	бабу́с <b>і</b>	
Soft 2	-ï	ле́кція	лекці-	ле́кції	

(HO)

#### C.2 Masculine Nouns

#### 1. Animate Nouns

For all masculine animate nouns, the genitive singular endings are the same as the accusative singular endings: [=aAsg]. (See Lesson 15, C.2.)

Hard, Mixed, Soft 1, and Soft 2 Declensions: [=aAsg]

Masculine Animate Nouns: Genitive Singular Endings					
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Genitive Singular	
Hard	-a	брат	брат-	бра́т <b>а</b>	
Mixed	-a	рбдич	родич-	рбдич <b>а</b>	
Soft 1	-я	продаве́ць	продавц-	продавця́	
Soft 2	-я	поліцай	поліца-	поліца́я	

#### Practise Oral Exercise 17.2

<u></u>

#### 2. Inanimate Nouns

There are two sets of endings for masculine **inanimate** nouns in the genitive case and there are rules to help you determine which set to use. You will find, however, that these rules do not always apply because of subtle differences in meaning that are associated with the endings, and because there are differences in usage among speakers and writers of Ukrainian.

Hard and Mixed Declensions: -a, -y Soft 1 and Soft 2 Declensions: -я, -ю

- 1. The -a/-π endings are used for nouns that refer to:
  - 1) concrete objects (pencil, notebook)
  - 2) names of days, months (Monday, January)
  - 3) some measurements (acre, pound)
  - 4) money (cent, dollar)
- 2. The -y/-w endings are used for nouns that refer to:
  - 1) collective units
    - groupings of people (choir, crowd)
    - substances (sugar, honey)
  - 2) physical features
    - natural phenomena (rain, snow)
    - massive natural configurations (world, steppe)
    - large man-made structures (stadium, palace)
  - 3) words borrowed from other languages (garage, museum)
    - except: machines and scientific instruments
  - 4) abstract concepts and feelings (time, anger)

Masc	Masculine Inanimate Nouns: Genitive Singular Endings						
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Genitive Singular			
Hard	-a	словни́к	словник-	словника́			
	-y	стадібн	стадіон-	стадібн <b>у</b>			
Mixed	-a	жін	ніж-	н <b>ожа́</b>			
	-у	гара́ж	гараж-	ґара́ж <b>у</b>			
Soft 1	-я	сі́ч <b>е</b> нь	січн-	січня			
	-ю	готе́ль	готел-	готе́л <b>ю</b>			
Soft 2	-ю	музей	музе-	музе́ю			

# Practise Oral Exercise 17.3

# C.3 Neuter Nouns

For almost all neuter nouns, the genitive singular endings are the same as the nominative plural endings: [=Npl]. (See Lesson 12, F.)

Hard, Mixed, Soft 1, and Soft 2 Declensions: [=Np1]

It may also be helpful for you to remember that the genitive singular endings are the same for neuter nouns, for all masculine animate nouns, and for the first group of masculine inanimate nouns.

While the genitive singular and the nominative plural forms of neuter nouns look identical, in some neuter nouns the stress is different in these two cases.

<b>Neuter Nouns: Genitive Singular Endings</b>					
Declension	Endings	Nominative Stem Singular		Genitive Singular	
Hard	-a	а́вто	авт-	<b>а́вта</b>	
Mixed	-a	прі́звище	прізвищ-	прі́звища	
Soft 1	-я	місце	місц-	місця	
Soft 2	-я	завда́ння	завданн-	завда́ння	

# C.4 Summary Chart: Genitive Singular Endings

Summary: Genitive Singular Endings						
	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2		
Feminine	-И [=Npl]	-i [=Npl]	-i [=Npl]	-ï [=Npl]		
Masculine						
– Animate	-a [=aAsg]	-a [=aAsg]	-Я [≈aAsg]	-Я [=aAsg		
– Inanimate	-a [=aAsg]	-a [=aAsg]	-Я [=aAsg]	-Я [=aAsg		
	-у	- <b>y</b>	-ю	-10		
Neuter	-a [=Npl]	-a [=Npl]	-Я [=Npl]	-Я [=Npl]		

Practise Oral Exercises 17.5, 17.6, 17.7

**Do Written Exercises 17.1, 17.2, 17.3** 

# D. GENITIVE PLURAL ENDINGS

# D.1 Feminine Nouns

For both animate and inanimate feminine nouns, the genitive plural is formed in the same way as the accusative plural for *animate* nouns: [=aApl]. (See Lesson 15, D.)

Hard Declension: stem [=aApl]

- stems ending in a consonsant and k, insert o before k
- stems ending in a consonant and H, p, or л,

insert e before н, р, л

Mixed Declension: stem [=aApl]
Soft 1 Declension: -ь [=aApl]
Soft 2 Declension: -й [=aApl]

	Feminine Nouns: Genitive Plural Endings							
Declension Endings Nominative Stem Gen Singular Pla								
Hard	stem	ля́мпа	лямп-	лямп				
	stem	посудоми́йка	посудомий <u>к</u> -	посудоми́й <u>о</u> к				
	stem	сестра́	сест <b>р</b> -	сест <u>е́</u> р				
Mixed	stem	афі́ша	афіш-	афіш				
Soft 1	-ь	продавни́ця	продавниц-	продавни́ць				
Soft 2	-й	ле́кція	лекці-	ле́кцій				

Learn the genitive plural forms of the following feminine nouns.

Nominative Singular	Genitive Plural	Nominative Singular	Genitive Plural
ку́хня	ку́хонь	шко́ла	шкіл
ліка́рня книга́рня віта́льня їда́льня	ліка́рень книга́рень віта́лень їда́лень	доро́га	дорі́г
	,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	Exceptions	
		підло́га комо́ра	підл <b>о</b> ́г ком <b>о́</b> р

A few feminine nouns use masculine genitive plural endings.

Nominative Singular	Genitive Plural	Nominative Singular	Genitive Plural
ба́ба	бабі́в	сім'я́	сіме́й і сі́м'ї́в
ма́ма	мамі́в	ха́та	хат і хаті́в
па́нна	панн <b>ів</b>		

# Practise Oral Exercise 17.8

# D.2 Masculine Nouns

For both animate and inanimate nouns, the genitive plural endings are the same as the accusative plural endings for animate nouns: [=aApl]. (See Lesson 15, D.)

Hard, Mixed, and Soft 1 Declensions: -iB [=aApl]

Soft 2 Declension: -ib [=aApl]

<b>Masculine Nouns: Genitive Plural Endings</b>						
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Genitive Plural		
Hard	-ів	брат	брат-	браті́в		
Mixed	-ів	това́риш	товариш-	товариш <b>і́в</b>		
Soft 1	-ів	оліве́ць	олівц-	олів <b>ці́в</b>		
Soft 2	-їв	поліца́й	поліца-	поліца́ <b>їв</b>		

## D.3 Neuter Nouns

Hard, Mixed, and Soft 1 Declension neuter nouns form their genitive plurals like feminine nouns. This means that you must pay special attention to the stems of neuter nouns that end in either a consonant and - $\pi$ , or a consonant and - $\pi$  or - $\pi$ .

Hard Declension: stem

- stems ending in a consonsant and κ, insert o before κ

– stems ending in a consonant and  $\pi$ , or H,

insert e before л, н

Mixed Declension: stem

Soft 1 Declension: -ь

Soft 2 Declension: -ь, -ів

– stems ending in a doubled consonant: delete one consonant and add -ь

- stems ending in two different consonants: add -iB

	Neuter Nouns: Genitive Plural Endings						
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Genitive Plural			
Hard	stem stem stem	місто ліжко шатро́ (tent)	міст- лі <b>жк-</b> ша <b>тр-</b>	міст ліж <u>о</u> к ша́т <u>е</u> р			
Mixed	stem	прі́звище	прізвищ-	прі́звищ			
Soft 1	-Ь	мі́сце	місц-	місць			
Soft 2	-ь -ів	завда́ння перехре́стя	завда <u>нн</u> - перехрест-	завда́ <u>н</u> ь перехре́ст <b>ів</b>			

Learn the genitive plural forms of the following neuter nouns:

Nominative Plural	Stem	Genitive Plural
село	сел-	сіл
вікно́	вікн-	ві́к <u>о</u> н

# D.4 Nouns That Are Always Plural

Learn the genitive endings of the nouns that you know that are always plural.

	Nominative Plural	Genitive Plural
Animate	батьки́	батьк <b>і́в</b>
	ді́ти лю́ди дівча́та	діт <b>є́й</b> люд <b>є́й</b> дівча́т
Inanimate	ме́блі схо́ди цимба́ли ша́хи	ме́бл <b>ів</b> схо́д <b>ів</b> цимба́лів ша́хів
	две́рі гро́ші ша́шки	двер <b>е́й</b> гро́ш <b>ей</b> ша́ <b>шок</b>
	ножиці	ножиц <b>ь</b>

# D.5 Summary Chart: Genitive Plural Endings

	Summary: Ge	nitive Plural E	ndings	
	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2
Feminine	stem [=aApl]	stem [=aApl]	-ь [=aApl]	-Й [=aApl]
Masculine	-iB [=aApl]	-iB [=aApl]	- <b>i</b> B [=aApl]	-ïB [=aApl
Neuter	stem	stem	-Ь	-ь, -ів

Practise Oral Exercises 17.10 17.11

**Do Written Exercises 17.4, 17.5** 

# LESSON 18

# A. VOCABULARY

#### Nouns

address airplane bicycle, bike

bus bus stop

camera cash

cent, penny change [money] church

dollar envelope eyeglasses

flashlight

gift, present

key

letter motorcycle package, carton

parcel passport

photograph, photo

postcard post office purse

souvenir

stamp, postage stamp suitcase, valise

traffic light train

umbrella, parasol

visa

wallet

адре́са літа́к

велосипе́д авто́бус зупи́нка

фотоапарат готівка [sg] цент

зда́ча*[sg]* це́рква

до́ляр [h], до́лар [h] конве́рта, конве́рт окуля́ри [pl], окуля́рів

ліхта́рик

подарунок (подарунк-)

ключ

лист мотоци́кл па́чка

пакунок (пакунк-)

паспорт

фотографія, фото [n, indecl.]

листівка пошта

торбинка, пулярес, сумка

сувені́р[h]

ма́рка

валізка, чемодан

світлофор[h] поїзд, потяг

парасоля, парасоль, зонтик

віза

гаманець (гаманц-)

#### **Verbs**

to come out of, to exit to look for, to search виходити: виходжу, виход-иш

шукати: шука-ю, -єш

# **Prepositions**

after by, beside

for

після

біля, коло

для

from
from out of
toward
without

від 3

> до без

# B. GENITIVE CASE: DECLENSION OF PRONOUNS

Pronouns, like nouns, may serve as direct objects of negated vertbs. They are also used with prepositions that govern the genitive case.

# **B.1** Interrogative Pronouns

In English, who changes to whom when it is used as the direct object of an affirmative yerb, and of a negated one. The pronoun what does not change.

A ffinns	ativa	Vouh
Affirm	anve	vero

Negated Verb

who

Whom do you see?

Whom don't you see?

what What do you see?

What don't you see?

In Ukrainian, xTO changes when it serves as the direct object of an affirmative verb, but 1140 does not change.

хто

Кого ти бачиш?

Whom do you[s] see?

що

Що ти бачиш?

What do you[s] see

Both xTo and 1440 change when they serve as the direct object of a negated verb.

хто

Кого ти не бачиш?

Whom don't you[s] see?

що

Чого ти не бачиш?

What don't you[s] see?

## **B.2** Personal Pronouns

In English, the five personal pronouns that change when they are used as the direct objects of an affirmative verb, also change when they are used as the direct object of a negated verb. (See Lesson 16, B.2.)

In Ukrainian, all the personal pronouns change when they are used as the direct object either of an affirmative verb, or of a negated one.

	Affirmative Verb (Accusative Case)	Negated Verb (Genitive Case)
я	Хто бачить мене?	Хто не бачить мене?
ти	Хто бачить тебе?	Хто не бачить тебе?
вона́	Хто бачить її́?	Хто не бачить її?
він	Хто бачить його?	Хто не бачить його?
воно́	Хто бачить його?	Хто не бачить його?
ми	Хто бачить нас?	Хто не бачить нас?
ви	Хто бачить вас?	Хто не бачить вас?
вони́	Хто бачить їх?	Хто не бачить їх?



Do Written Exercise 18.1

#### C. PREPOSITIONS

The following nine prepositions govern (are followed by) nouns and pronouns in the genitive case: без, біля, від, для, до, з, коло, після, and y.

Remember that when third person pronouns appear after prepositions, the consonant **H**-is prefixed to them. The prefixed **H**-forms of these pronouns are the same for the accusative and genitive cases.

It is also important to remember that the stress in a two-syllable preposition shifts to the first syllable after a preposition: без ко́го, без ме́не, без те́бе, без ньо́го, без не́ї.

	Accusative Case	Genitive Case
вона́	Хто гово́рить про <u>н</u> е́ї?	Хто йде́ без <u>н</u> е́ї?
він	Хто гово́рить про <u>н</u> ьо́го?	Хто йде без нього?
воно́	Хто говорить про нього?	Хто йде́ без ньо́го?
вони́	Хто гово́рить про <u>н</u> их?	Хто йде́ без <u>н</u> их?

#### С.1 без

Nouns and pronouns that follow the preposition 6e3 are always in the genitive case.

Чи ти можеш читати без окулярів?

Can you[s] read without eyeglasses?

Чи ти можеш читати без них?

Can you[s] read without them?

Він ї́де на пошту без дітей.

He's going to the post office without (his) children.

# Practise Oral Exercise 18.3

# С.2 біля, коло

The prepositions біля and коло are identical in meaning and may be used interchangeably.

Хто стоїть біля (коло) поліцая?

Who is standing by the police officer?

Хто стоїть біля (коло) нього.

Who is standing by him?

Вони сидять біля (коло) дверей.

They are sitting by the door.

#### **Practise Oral Exercise 18.4**

#### С.3 від

The preposition **Bi** $\mu$  indicates movement away from a person, or away from being beside (but not in) something or someplace.

Це подарунок від товаришки.

This is a gift from a friend.

Це подару́нок від неї.

This is a gift from her.

Зараз він іде додому від зупинки.

Right now he's walking home from the bus stop.

# С.4 для

The preposition для always governs the genitive case.

Я купую книжку для дітей.

I'm buying a book for the children.

Я купую книжку для них.

I'm buying a book for them.

#### Practise Oral Exercise 18.6

# С.5 до

(m)

The preposition go is used to indicate movement directed towards a person or towards or into a place.

Вона пише до товаришки.

She is writing to a friend.

Вона пише до неї.

She is writing to her.

Діти біжать до зупинки.

The children are running to the bus stop.

Він щотижня ходить до церкви.

He goes to church every week.

# **Practise Oral Exercise 18.7**

# С.6 з

When the preposition 3 governs the genitive case it indicates movement from out of a place, or from an event.

Студенти виходять з помешкання.

The students are coming out of the apartment.

Студенти виходять з нього.

The students are coming out of it.

Дівчата йдуть додому з концерту.

The girls are going home from the concert.

#### С.7 після

The preposition nicns always governs the genitive case.

**Учні** входять у школу після вчителів.

The pupils enter the school after the teachers.

**Учні** входять у школу **після них**.

The pupils enter the school after them.

Куди ви йдете після футболу?

Where are you [p] going after the football game?

# 

#### Practise Oral Exercise 18.9

# C.8 y

1. Animate nouns and the pronouns that replace them are placed in the genitive case after the preposition y to indicate that someone or something is at someone's place (home).

# y + genitive case of an animate noun

У кого Софія живе?

At whose place does Sophia live?

Софія живе у дядька.

Вона живе в нього.

Sophia lives at (her) uncle's (place/home).

She lives at his place.

У кого відео?

At whose place is the VCR?

Відео в Софії.

Відео в неї.

The VCR is at Sophia's (place/home).

The VCR is at her place.

#### y + locative case of an inanimate noun

Remember that with **inanimate** nouns and the pronouns that replace them, the preposition y is followed by the **locative case** to indicate the location of someone or something in a physical place.

Де Данило?

Where is Danylo?

Данило в авті.

Danylo is in the car.

Данило у ньому.

Danylo is in it.

2. Animate nouns and the pronouns that replace them may also be used in the genitive case after the preposition y to state that someone has something.

In Ukrainian, there are two ways of saying that someone "has" something.

1) You already know how to use the verb мати (to have).

In the two sentences given below, Лари́са and вона́ are the subjects in the nominative case; ха́ту is the direct object in the accusative case.

Лариса має хату.

Larysa has a house.

Вона має хату.

She has a house.

2) The same statements can be made by using the preposition y + an animate noun in the genitive case.

In the two sentences given below, the verb  $\epsilon$  is used. The subject is **xára** in the nominative case;  $\Pi$ **apúc** $\underline{\mu}$  and  $\mathbf{h}\acute{\epsilon}\ddot{\imath}$  are in the **genitive case** after the preposition  $\mathbf{y}$ .

У Лариси є хата.

Larysa has a house.

У неї є хата.

She has a house

There is no difference in meaning between these two different ways of expressing the idea of having something in Ukrainian.

Let's look at a few more examples.

Турист має парасолю.

The tourist [m] has an umbrella.

У туриста є парасоля.

The tourist [m] has an umbrella.

Чи покупці мають готівку?

Do the customers have cash?

Чи в покупців є готівка?

Do the customers have cash?

Він має парасолю.

He has an umbrella.

У нього є парасоля.

He has an umbrella.

Чи вони мають готівку?

Do they have cash?

Чи в них є готівка?

Do they have cash?

Practise Oral Exercises 18.11, 18.12

Ø

Do Written Exercises 18.2, 18.3, 18.4

#### D. VERBS

Some ideas are expressed in Ukrainian by using a verb with a noun in the genitive case, or a verb and a preposition with a noun in the genitive case.

### D.1 боятися

The verb боя́тися is always followed by a direct object in the genitive case.

# боя́тися + the genitive case

**Кого́** діти боя́ться? Діти боя́ться злодіїв.

Чи діти боя́ться злодіїв? Так, вони́ боя́ться їх.

**Чого** діти бояться? Діти бояться літака.

Чи діти боя́ться літака́? Так, вони́ боя́ться його́. Whom do the children fear? The children fear the thieves.

Are the chidren afraid of **thieves**? Yes, they're afraid of **them**.

What do the children fear? The children fear the airplane.

Are the children afraid of the airplane? Yes, they are afraid of it.

#### 

#### Practise Oral Exercise 18.13

# D.2 смія́тися

When cmiátucs means "to laugh at someone or something", it is followed by 3 and the genitive case.

# смія́тися з + the genitive case

3 ко́го він сміє́ться? Він сміє́ться з дітей.

Чи він сміється з дітей? Так, він сміється з них.

**3 чо́го** вона́ сміє́ться? Вона́ сміє́ться з а́вта.

Чи він сміє́ться з а́вта? Ні, він не сміє́ться з ньо́го. At whom is he laughing? He's laughing at the children.

Is he laughing at the children? Yes, he's laughing at them.

At what is she laughing? She's laughing at the car.

Is he laughing at the car? No, he's not laughing at it.

#### 

# **D.3** питати, шукати, хотіти

The direct objects of **пита́ти**, **шука́ти**, and **хоті́ти** are used in either the **accusative case** or the **genitive case**, depending upon whether or not they are specifically identified.

#### **Accusative Case**

The accusative case is usually used after these verbs if the direct object is preceded by the definite article the in English.

#### 1. питати + the accusative case

**Кого́** школярі́ пита́ють? Вони́ пита́ють **учи́тельку**.

Школярі питають учительку? Так, вони її питають.

Whom are the pupils asking? They're asking the teacher [f].

Are the pupils asking the teacher [f]? Yes, they're asking her.

# 2. шука́ти + the accusative case

Кого́ він шукає? Він шукає офіціянтку.

Чи він шукає офіціянтку? Так, він її шукає.

**Що** вона шукає? Вона шукає парасо́лю.

Чи вона́ шука́є парасо́л $\underline{\mathbf{w}}$ ? Так, вона́ їі́ шука́є.

For whom is he looking? He's looking for the waitress.

Is he looking for the waitress? Yes, he's looking for her.

For what is she looking? She's looking for the umbrella.

Is she looking for the umbrella? Yes, she's looking for it.

#### 3. хотіти + the accusative case

Що жінка хо́че? Жінка хо́че ва́зу.

Чи жінка хо́че ва́зу? Так, вона́ її хо́че.

What does the woman want? The woman wants the vase.

Does the woman want the vase? Yes, she wants it.

#### Genitive Case

If the direct object in English is preceded by the indefinite article a or an, the genitive case is usually used in Ukrainian.

# 1. питати + the genitive case

**Koró** школярі питають? Вони питають бібліотекарки.

**Кого́** тури́сти пита́ють? Вони́ пита́ють **офіці́янтки**.

Whom are the pupils asking? They're asking a librarian[f].

Whom are the tourists asking? They're asking a waitress.

# 2. хоті́ти + the genitive case

Чого жінка хоче? Жінка хоче вази.

Чого́ діти хо́чуть? Вони́ хо́чуть ножа́.

What does the woman want? The woman wants a vase.

What do the children want? They want a knife.

# 3. шука́ти + the genitive case

Кого́ він шука́є? Він шука́є бібліоте́карки.

Чого́ вона́ шука́є? Вона́ шука́є холоди́льника. For whom is he looking? He's looking for a librarian[f].

For what is she looking? She's looking for a refrigerator.

The direct object of **nutátu** may also be expressed in Ukrainian by using the preposition y/B with the genitive case; in English, such a direct object is usually preceded by the definite article the.

# пита́ти y + the genitive case

У ко́го вони́ пита́ють? Вони́ пита́ють в учи́тельки.

Whom do the pupils ask? They're asking the teacher [f].

Practise Oral Exercises 18.15, 18.16

Do Written Exercise 18.5

# LESSON 19

#### A. **VOCABULARY**

#### **Nouns**

bacon

borshch bread bun

butter

cabbage roll

cake cheese cookie

cream [sweet]

cream [sour] crepe, nalysnyk

dessert

dumpling, varenyk, perogy

egg

fish

ham honey

ice cream jam

kilogram

lemon

lettuce, salad

margarine marmalade

meat mushroom

nut

porridge

pudding

sandwich sausage

soup sugar солонина, бекон

борщ хліб бу́лочка масло

голубець (голубц-)

торт cup[h] тістечко

вершки́ [pl], вершків

сметана налисник десерт

вареник, пиріг (пирог-)

яйце́, g.pl. яє́ць

ри́ба

шинка мед моро́зиво

повидло, джем

кілограм

цитрина, лимон

салата, салат

маргарина, маргарин мармеля́да, мармела́д

м'я́со гриб

горі́х, l.sg. ... горі́сі

каща

пудинг, пудинг

сандвіч ковбаса

ющка, зупа, суп цукор[h] (цукр-)

#### **Adverbs**

enough до́сить
not much, a little bit тро́хи
some, several, a few кі́лька
so much, so many сті́льки
there is no, there are no нема́/нема́є

### **Vocabulary Notes**

In English, the plurals of nouns like varenyk, nalysnyk, and holubets usually correspond to their Ukrainian nominative plural form: varenyky, nalysnyky, holubtsi.

#### B. ADVERBS OF QUANTITY

In Ukrainian, nouns are always in the genitive case when they are used with adverbs that indicate a quantity of something. You already know the following adverbs of quantity: бага́то, більше, до́сить, кілька, ма́ло, ме́нше, небага́то, скільки, стільки, and тро́хи.

# **B.1** Singular and Plural Nouns

In Ukrainian, nouns that refer to things that may be counted are in the genitive plural after adverbs of quantity.

ral after adverbs of quantity.

Скільки помара́нч ти купуєш?

How many oranges are you[s] buying?

I'm buying a few oranges.

Скі́льки олівці́в він ма́є?How many pencils does he have?Він ма́є бага́то олівці́в.He has a lot of pencils.

Nouns that refer to substances that may not be counted are in the genitive singular after adverbs of quantity.

Скі́льки ка́ви ви ма́єте?How much coffee do you[p] have?Ми ма́ємо лише́ тро́хи ка́ви.We have only a little bit of coffee.

Скі́льки молока́ вони́ ма́ють?How much milk do they have?Вони́ ма́ють бага́то молока.They have a lot of milk.

Practise Oral Exercises 19.1, 19.2

Я купую кілька помаранч.

**Do Written Exercise 19.1** 

# B.2 Subject of a Sentence

In English, plural verbs are used in sentences that contain words like how many, many, a lot of, and a few.

How many people are dining here? A lot of people are dining here.

In Ukrainian, when an adverb of quantity is the subject of the sentence, it is treated as a neuter singular noun and the third person singular verb form is used with it.

In the following examples, the subjects of the sentences are скільки, багато, and мало (not the plural nouns людей and горіхів), and therefore the singular third person verb forms are used as predicates.

#### Present Tense

Скільки людей тут обідає? Тут багато людей обідає.

Скільки горіхів  $\epsilon$  в торті? У торті  $\epsilon$  багато горіхів.

# Past Tense

Скільки людей там було? Там було досить людей.

Скільки горіхів було в торті? У торті було досить горіхів.

#### Future Tense

Скільки людей тут бу́де? Тут бу́де небага́то люде́й.

Скільки горіхів бу́де в то́рті? У то́рті бу́де небага́то горі́хів. How many people are dining here? A lot of people are dining here.

How many nuts are there in the cake? There are many nuts in the cake.

How many people were there there? There were enough people there.

How many nuts were there in the cake? There were enough nuts in the cake.

How many people will there be here? There won't be many people here.

How many nuts will there be in the cake? There won't be many nuts in the cake.

Practise Oral Exercises 19.3. 19.4

**Do Written Exercise 19.2** 

#### C. PARTITIVE GENITIVE

In some sentences an adverb of quantity may be implied even if it is not stated. When this happens, the direct object is known as the **partitive genitive**.

The partitive genitive is used to indicate either an indefinite amount of a substance, or a measured amount of it.

Nouns that refer to substances that may not be counted are in the **genitive singular**. Nouns that refer to things that may be counted are in the **genitive plural**.

### C.1 Partitive Genitive: An Indefinite Amount

In English, the words some or any are used to indicate an unspecified amount of a substance.

### Singular Nouns

Who wants some meat? Does he want any meat?

#### Plural Nouns

Who wants some eggs?

Does he want any eggs?

In Ukrainian, the words some and any are not used; instead, the partitive genitive is used as the direct object.

# Singular Nouns

Who wants some meat? XTO XÓYE M'ÁCA?

Does he want any meat? Чи він хо́че м'я́са?

### Plural Nouns

Who wants some eggs? Хто хо́че яє́ць?

Does he want any eggs? Чи він хо́че яє́ць?

### Practise Oral Exercises 19.5, 19.6

#### C.2 Partitive Genitive: A Measured Amount

In English, when a measured quantity of a substance is referred to, it is preceded by the preposition of.

Here's a glass of milk! Here's a kilogram of coffee!

In Ukrainian, the partitive genitive is used without a preposition.

Here's a glass of milk! Ось склянка молока!

Here's a kilogram of coffee! Ось кілограм ка́ви!

#### **660**

Practise Oral Exercises 19.7, 19.8

# Ø

Do Written Exercise 19.3

### D. EXPRESSING THE ABSENCE OF SOMEONE/SOMETHING

In English, we do not make any changes to a subject when we say that someone/something is not present or does not exist.

Present Tense

The child is at home.

The child isn't at home.

Future Tense

They will be at school.

They won't be at school.

Past Tense

There was a girl here.

There wasn't a girl here.

In Ukrainian, the subject of a sentence is placed in the genitive case to indicate its absence or non-existence.

The negated predicate is different in all three tenses.

# D.1 Present Tense: нема́ (нема́с) + genitive

When the absence or non-existence of either a singular or a plural subject is referred to in the present tense, the predicate is always **HeMá** (also written as **HeMá**).

Affirmative	Negative
The child is at home.	The child isn't at home
Дитина (є) вдома.	Дити́н <u>и</u> нема́ (нема́є) вдо́ма
The children are at home.	The children aren't at home.
Діти (є) вдома.	Діт <u>е́й</u> нема́ (нема́с) вдо́ма.
They are at home.	They aren't at home.
Вони (є) вдома.	Ïх немá (немає) вдома.

Remember, that the verb  $\epsilon$  may be omitted in most affirmative sentences in the present tense. In negative statements, however, the word **Hemá**  $\epsilon$  must be used.

Do not confuse Hemác (is not) with the negated verb He mác (does not have).

На столі немає лямпи, бо він не має лямпи.

There is no lamp on the table, because he doesn't have a lamp.

Чому́ в гаманці́ нема́є гро́шей? Бо він не ма́є гро́шей! Why isn't there money in the wallet? Because he has no money!

### Practise Oral Exercise 19.9

# D.2 Future Tense: не бу́де + genitive

When the absence or non-existence of either a singular or a plural subject is referred to in the future tense, the predicate is He δýze.

Affirmative	Negative
The girl will be in school.	The girl won't be in school.
<b>Дівчина бу́де</b> в шко́лі.	Дівчин <u>и</u> не бу́де в шко́лі.
The boys will be at school.	The boys won't be in school.
Хлопці будуть у школі.	Хло́пців не бу́де в шко́лі.
We will be at home.	We won't be at home.
Ми бу́демо вдо́ма.	Нас не бу́де вдома.

### Practise Oral Exercise 19.10

# D.3 Past Tense: не було + genitive

When the absence or non-existence of either a singular or plural subject is referred to in the past tense, the predicate is He σyπό.

Affirmative	Negative
There was a girl here.	There wasn't a girl here.
Тут була дівчина.	Тут не було́ ді́вчин <u>и</u> .
There were boys here. Тут <b>бу</b> ли́ хло́пці.	There weren't any boys here. Тут не було́ хло́пц <u>ів</u> .
We were at home. Ми були́ вдо́ма.	We weren't at home. <b>Нас не було́</b> вдо́ма.

### Practise Oral Exercises 19.11, 19.12

**Do Written Exercise 19.4** 

### E. CARDINAL NUMBERS

Study the following chart carefully; pay close attention to the use of the soft sign (b).

0	зе́ро, нуль						
1	оди́н	11	одина́дцять				
2	два	12	двана́дцять	20	два́дцять	200	дві́сті
3	три	13	трина́дцять	30	три́дцять	300	триста
4	чоти́ри	14	чотирна́дцять	40	со́рок	400	чоти́риста
5	п'ять	15	п'ятна́дцять	50	п'ятдеся́т	500	п'ятсо́т
6	шість	16	шістна́дцять	60	шістдеся́т	600	шістсо́т
7	сім	17	сімна́дцять	70	сімдеся́т	700	сімсо́т
8	ві́сім	18	вісімна́дцять	80	вісімдеся́т	800	вісімсо́т
9	де́в'ять	19	дев'ятна́дцять	90	дев'ятдеся́т, <i>дев'яно́сто</i>	900	дев'ятсот
10	де́сять			100	сто	1000	ти́сяча

The preferred way of saying 90 in Ukraine is дев'яносто.

# E.1 Using Cardinal Numbers

In English, cardinal numbers are not declined. In other words, regardless of how they are used in a sentence, they are always written the same way.

Subject (Nominative Case)

There's one stamp on the table.

Direct Object (Accusative Case)

He has one stamp.

In Ukrainian, cardinal numbers are declined.

Subject (Nominative Case)

There's one stamp on the table.

На столі одна марка.

Direct Object (Accusative Case)

He has one stamp.

Він має одну марку.

In this lesson you will learn how to use cardinal numbers only with **inanimate nouns** in the **nominative** and **accusative** cases. This will enable you to talk about such things as money, age, telephone numbers, and weight in Ukrainian.

You will learn how to use cardinal numbers in other cases later in the text.

# E.2 One and Numbers Ending in One

In Ukrainian, because the number one must agree in gender and in case with the noun that it accompanies, there are three ways of writing it: одна, один, одне.

Let's look at the number one when it is used with inanimate nouns that are either the subject of a sentence, or the direct object of an affirmative verb.

In the examples that follow, only одна changes to одну in the accusative case; один and одне remain the same in both the nominative and accusative cases.

Nominative Case	Accusative Case
Feminine Noun	Feminine Noun
У кімнаті одн <u>а</u> ля́мпа.	Я ба́чу <b>одн<u>ý</u> ля́мпу</b> в кімна́ті.
There's one lamp in the room.	I see one lamp in the room.
Masculine Noun	Masculine Noun
У кімна́ті оди <u>́н</u> сті <u>л</u> .	Я ба́чу оди <u>́н</u> сті <u>л</u> у кімна́ті.
There's one table in the room.	I see one table in the room
Neuter Noun	Neuter Noun
У кімнаті одне крісло.	Я ба́чу одн <u>е́</u> крі́сло в кімна́ті.
There's one chair in the room.	I see one chair in the room.

In numbers like twenty-one, thirty-one, forty-one, fifty-one, sixty-one, seventy-one, eighty-one, ninety-one, and one hundred and one, one thousand and one, only the last digit, one, changes.

Accusative Case

Let's look at a few more examples.

Nominative Case

Nominative Case	Accusative Case
Feminine Noun	Feminine Noun
Ось два́дцять однає марка.	Я ма́ю два́дцять одну́ ма́рку.
Here are twenty-one stamps.	I have twenty-one satmps.
Masculine Noun	Masculine Noun
Ось со́рок оди <u>́н</u> до́ляр.	Вона має сорок оди <u>н</u> доляр.
Here are forty-one dollars.	She has forty-one dollars.
Neuter Noun	Neuter Noun
Ось сто одне перо.	Він має сто одне перо.
Here are a hundred and one pens.	He has a hundred and one pens.

# E.3 Two, Three, Four and Numbers Ending in 2, 3, and 4

In Ukrainian, the number two is written as дві with feminine nouns, and as два with masculine and neuter nouns.

The numbers три and чотири do not change.

When inanimate nouns are used as subjects or direct objects after the numbers два/дві, три and чоти́ри, they are in the nominative/accusative plural form.

Although inanimate nouns are in the nominative/accusative plural form after the numerals two, three, and four, the stress is like that of the genitive singular form.

Stress in	Stress in	Stress in	Stress
Nom. Sing.	Gen. Sing.	Nom. Plural	with Numeral
вікно́	вікна́	вікна	два вікна́

### 1. Nominative Case

#### Feminine Inanimate Noun

У кімнаті дві (три, чотири) лямпи.

There are two (three four) lamps in the room.

#### Masculine/Neuter Inanimate Nouns

У кімнаті два (три, чотири) столи/крісла.

There are two (three, four) tables/chairs in the room.

#### 2. Accusative Case

### Feminine Inanimate Noun

Я бачу дві (три, чотири) лямпи в кімнаті.

I see two (three, four) lamps in the room.

#### Masculine/Neuter Inanimate Nouns

Я бачу два (три, чотири) столи/крісла в кімнаті.

I see two (three, four) tables/chairs in the room.

In numbers like twenty-two, thirty-two, and forty-two, only the last digit, two, changes.

У конверті тридцять дві марки.

There are thirty-two stamps in the envelope.

У гаманці шістдесят два доляри.

There are sixty-two dollars in the wallet.

#### **Practise Oral Exercise 19.14**

E.4 5-20; 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90; 100, 200, 300, 400, 500, 600, 700, 800, 900, 1000; and Numbers Ending in 5, 6, 7, 8, and 9

All the numbers from five through twenty are followed by nouns in the genitive plural case.

In addition, thirty, forty, fifty, sixty, seventy, eighty, ninety, the hundreds, one thousand, and numbers that end in five, six, seven, eight, and nine, are followed by nouns in the genitive plural case.

When these cardinal numbers are the subject of a sentence they are treated like neuter singular nouns and they are used with third person singular verbs. In this respect, they are like adverbs of quantity. (See B.2 in this lesson.)

#### Nominative Case

У па́чці є п'ять ґу́мок.

There are five erasers in the package.

У па́чці було́ шість олівців.

There were six pencils in the package.

У пачці бу́де двана́дцять пер. There will be twelve pens in the package.

Чи тут  $\epsilon$  два́дцять до́лярів? Are there twenty dollars here?

Чи тут було́ со́рок ві́сім до́лярів? Were there forty-eight dollars here?

Чи тут бу́де сімдеся́т сім до́лярів? Will there be seventy-seven dollars here?

Ось двісті це́нтів! Here are two hundred pennies!

Ocь п'ятсо́т це́нтів!

Here are five hundred pennies!

Accusative Case

Він купує п'ять ґумок. He is buying five erasers.

Він купує **шість олівців**. He is buying six pencils.

Він купує двана́дцять пер. He is buying twelve pens.

Вона має два́дцять до́лярів. She has twenty dollars.

Boнá мáє **со́рок ві́сім до́лярів**. She has forty-eight dollars.

Bohá має сімдеся́т сім до́лярів. She has seventy-seven dollars.

Xто має двісті це́нтів? Who has two hundred pennies?

Xто має п'ятсо́т це́нтів? Who has five hundred pennies?

In the accusative case, тисяча changes to тисячу.

Ось ти́сяча до́лярів!
Here's one thousand dollars!

Хто має ти́сячу до́лярів? Who has a thousand dollars?

Practise Oral Exercises 19.15, 19.16, 19.17, 19.18

Do Written Exercise 19.5

(50)

Ø5

# LESSON 20

## A. VOCABULARY

#### **Nouns**

bathing suit

belt

blouse

boot

cap, baseball cap

clothing, clothes

coat, overcoat[winter]

coat[spring, fall]

dress

fur coat

glove

hat

jacket

jeans

kerchief

mitt, mitten

necktie, tie

pants, slacks

parka

pullover

pyjamas

raincoat

running shoe, gym shoe

sandal scarf

shirt

-----

shoe

shorts

skirt

slipper

sock

stocking

---:4

suit

sweater, cardigan

T-shirt

купальник

пасок (паск-), ремінь (ремен-)

блюзка, блузка

чобіт (чобот-) g.pl. чобіт

шапка, кепка

о́дяг[sg]

пальто́

плащ

суконка, сукенка, плаття[n]

хутро, кожух, шуба

рукавичка

капелю́х

жакет, куртка

джі́нси[pl], джі́нсів, джи́нси

ху́стка

рукавиця

краватка, галстук

штани́ [pl], штані́в

парка

пуловер[h]

піжа́ма[sg]

дощови́к

тенісівка, кед

босоніжка, сандаля

ша́лик

сорочка

черевик, туфля

шо́рти [pl], шо́ртів

спідниця

ка́пець (капц-)

шкарпетка

панчо́ха

костю́м

светер[h] (светр-), светр[h]

теніска, футболка

#### **Verbs**

to give давати: да-ю, -є́ш

to help, to assist помага́ти: помага́-ю, -є́ш

to lend, to borrow позича́ти: позича́тю, -єш to send посила́ти: посила́тю. -єш

 to send
 посила́ти: посила́-ю, -єш

 to thank
 дя́кувати: дя́ку-ю, -єш

# **Vocabulary Notes**

When позичати means to lend, it is used with the dative case; when позичати means to borrow, it is used with y + the genitive case. (See section H in this lesson.)

#### B. DATIVE CASE

In Ukrainian, nouns are used in the dative case to express the indirect object in a sentence.

The indirect object indicates for whom (for what), or to whom (to what) something is being done.

Although both animate and inanimate nouns may be used as indirect objects, in most instances the indirect object is an animate noun.

### **B.1** Indirect Object

In English, there are two ways of constructing sentences in which an indirect object is used. Let's examine the following two sentences.

# 1. The woman is buying the child a cap.

Subject: (Who is buying?) The woman.

Predicate: (What is she doing?) She is buying.

Direct Object: (What is she buying? A cap.

Indirect Object: (For whom is she buying it?) For the child.

### 2. The man is sending the boy a present.

Subject: (Who is sending?)

Predicate: (What is he doing?)

Direct Object: (What is he sending?)

Indirect Object: (To whom is he sending it?)

The man.

He is sending.

A present.

To the boy.

As you can see from the questions asked in the analysis of the two sentences, the indirect object in both sentences may be replaced by a prepositional phrase.

In the first sentence, the prepositional phrase that replaces the indirect object begins with for, and in the second one, with to.

1. The woman is buying the child a cap.

The woman is buying a cap for the child.

The man is sending the boy a present.

The man is sending a present to the boy.

Usually the indirect object precedes the direct object, while the prepositional phrase comes after it.

In these sentences, the nouns child and boy remain the same when they are used as an indirect object, and when they form part of a prepositional phrase.

The interrogative pronoun who changes to whom.

In Ukrainian, the indirect object is expressed in the same way as in English, but the endings of the nouns change.

The interrogative pronouns also change; xTo becomes KOMÝ, and LLO becomes LOMÝ.

Let's examine the Ukrainian translations of these two sentences.

# 1. Жінка купує дитині шапку.

Subject:

(XTO KYTÝ $\epsilon$ ?)

Жінка.

Predicate:

(Що жінка робить?)

Вона купує.

Direct Object:

(Що вона купує?)

Шапку.

Indirect Object:

(Кому вона купує шапку?)

Дитині.

#### 2. Чоловік посилає хлопцеві подарунок.

Subject:

(Хто посилає?)

Чоловік.

Predicate:

(Що чоловік робить?)

Він посилає.

Direct Object:

(Що він посилає?)

Подару́нок.

Indirect Object: (Кому він посилає подарунок?)

Хлопцеві.

As with the English sentences, the indirect objects in both of these Ukrainian sentences may be replaced by prepositional phrases beginning with для or до; unlike English, however, these two prepositions determine that the endings of the nouns in the prepositional phrases must be in the genitive case.

1. Жінка купує дитині шапку.

Жінка купує шапку для дитини.

Чоловік хлопцеві посилає подарунок. 2.

or

Чоловік посилає подарунок до хлопця.

# C. DATIVE PLURAL ENDINGS

The dative plural endings are the same for nouns of all genders.

# C.1 All Genders

Hard and Mixed Declensions: -am
Soft 1 and Soft 2 Declensions: -ям

	Feminine	Nouns: Dative I	Plural Endings	
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Dative Plural
Hard	-ам	сестра́	сестр-	се́страм
Mixed	-ам	те́ща	тещ-	те́щам
Soft 1	-ям	учени́ця	учениц-	учени́ц <b>ям</b>
Soft 2	-ям	Марія	Mapi-	Маріям

	Masculine	Nouns: Dative	Plural Endings	5
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Dative Plural
Hard	-ам	брат	брат-	брат <b>а́м</b>
Mixed	-ам	това́риш	товариш-	товариша́м
Soft 1	-ям	ýчень	учн-	ýчн <b>ям</b>
Soft 2	-ям	зло́дій	злоді-	злод <b>іям</b>

	Neuter N	Nouns: Dative P	lural Endings	
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Dative Plural
Hard	-ам	ліжко	ліжк-	ліжкам
Mixed	-ам	прі́звище	прізвищ-	прі́звищам
Soft 1	-ям	мі́сце	місц-	місця́м
Soft 2	-ям	завда́ння	завданн-	завда́нн <b>ям</b>

# C.2 Nouns That Are Always Plural

Learn the dative endings of the nouns that are always plural. (It is highly unlikely that you will ever have the occasion to use the inanimate nouns in the dative case.)

Nominative Plural		Dative Plural
Animate	батьки́	батька́м
	дівча́та	дівча́т <b>ам</b>
	діти	дітям
	лю́ди	лю́д <b>ям</b>
Inanimate	схо́ди	схо́дам
	цимбали	цимба́л <b>ам</b>
	ша́хи	ша́хам
	гро́ші	гро́ш <b>ам</b>
	ща́шки	ша́шк <b>ам</b>
	но́жиці	но́жицям
	ме́блі	меблям
	две́рі	две́рям

# C.3 Summary Chart: Dative Plural Endings

<b>Summary: Dative Plural Endings</b>				
	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2
Feminine	-ам	-ам	мк-	-ям
Masculine	-ам	-ам	-AM	-ям
Neuter	-ам	-ам	-AM	MR-

Practise Oral Exercises 20.1, 20.2

Do Written Exercises 20.1, 20.2

### D. DATIVE SINGULAR ENDINGS

For feminine and masculine nouns, the dative singular endings are very similar to the **locative** singular endings.

#### D.1 Feminine Nouns

For feminine nouns, the endings for the dative singular case are the same as for the locative singular: [=Lsg]. (See Lesson 14, D.1.)

The stems of Hard Declension nouns ending in  $-\mathbf{r}$ ,  $-\mathbf{k}$ ,  $-\mathbf{x}$  are changed before the dative singular ending is added: stems ending in  $\mathbf{r}$ :  $\mathbf{r} \to \mathbf{3}$ ; stems ending in  $\mathbf{k}$ :  $\mathbf{k} \to \mathbf{u}$ ; stems ending in  $\mathbf{x}$ :  $\mathbf{x} \to \mathbf{c}$ .

Hard, Mixed, and Soft 1 Declensions: -i [=Lsg]

Soft 2 Declension: -ï [=Lsg]

Feminine Nouns: Dative Singular Endings					
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Dative Singular	
Hard	-i	сестра	сестр-	сестрі́	
	-i	О́льга	Оль <u>г</u> -	Óль <u>з</u> і	
	-i	дочка́	доч <u>к</u> -	доч <b>ц</b> і	
	-i	свекру́ха	свекру <u>ж</u> -	свекру́ <b>сі</b>	
Mixed	-i	те́ща	тещ-	те́щ <b>і</b>	
Soft 1	-i	учени́ця	учениц-	учени́ц <b>і</b>	
Soft 2	-ï	Марі́я	Mapi-	Mapíï	

#### Practise Oral Exercise 20.3

#### D.2 Masculine Nouns

For both masculine animate and inanimate nouns, the endings for the dative singular case are the same as for the locative singular of masculine animate nouns. (See Lesson 14, D.2.)

Hard Declension: -OBi [=aLsg]

Mixed and Soft 1 Declensions: -eBi [=aLsg]

Soft 2 Declension: - EBi [=aLsg]

Masculine Animate Nouns: Dative Singular Endings					
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Dative Singular	
Hard	-ові	офіція́нт	офіціянт-	офіція́нт <b>ові</b>	
Mixed	-еві	това́риш	товариш-	това́риш <b>еві</b>	
Soft 1	-еві	продаве́ць	продавц-	продавц <b>е́ві</b>	
Soft 2	-єві	ге́ній	гені-	ге́ні <b>єві</b>	

Masculine Inanimate Nouns: Dative Singular Endings					
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Dative Singular	
Hard	-ові	по́їзд	поїзд-	по́їзд <b>ові</b>	
Mixed	-еві	гара́ж	гараж-	ґара́ж <b>еві</b>	
Soft 1	-еві	готе́ль	готел-	готе́л <b>еві</b>	
Soft 2	-єві	музей	музе-	музе́ <b>єві</b>	

There is an alternate set of endings that is used sometimes for both masculine animate and inanimate nouns in the dative case.

It is helpful to be able to recognize these endings if you should happen to come across them; however, at this point in your study of Ukrainian you are not expected to use them.

# Alternate Masculine Dative Singular Endings

Hard and Mixed Declensions: -y
Soft 1 and Soft 2 Declensions: -10

Masculine Animate Nouns: Alternate Dative Singular Endings					
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Dative Singular	
Hard	-у	офіція́нт	офіціянт-	офіція́нт <b>у</b>	
Mixed	-у	това́риш	товариш-	това́ришу	
Soft 1	-10	у́чень	учн-	ýчн <b>ю</b>	
Soft 2	-ю	ге́ній	гені-	ге́ні <b>ю</b>	

Masculine Inanimate Nouns: Alternate Dative Singular Endings				
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Dative Singular
Hard	-у	пбїзд	пбїзд-	пбїзду
Mixed	-y	гара́ж	гараж-	ґара́ж <b>у</b>
Soft 1	-ю	готе́ль	готел-	готе́л <b>ю</b>
Soft 2	-ю	музей	музе-	музе́ю

# Practise Oral Exercise 20.4

#### D.3 Neuter Nouns

In these early stages of learning Ukrainian, you will rarely, if ever, need to use a neuter noun in the dative case; however, a brief summary of the endings is being given now so that you will be able to refer to them if you should ever need them.

The dative singular endings for neuter nouns are like the alternate endings for masculine nouns.

Hard and Mixed Declensions: -y Soft 1 and Soft 2 Declensions: -w

Neuter Nouns: Dative Singular Endings					
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Dative Singular	
Hard	-y	крісло	крісл-	кріслу	
Mixed	-у	прі́звище	прізвищ-	прі́звищ <b>у</b>	
Soft 1	-ю	місце	місц-	місцю	
Soft 2	-ю	поме́шкання	помешканн-	поме́шканню	

Some neuter nouns may also have, as alternate endings, the primary masculine endings -obi or-ebi. You should be able to recognize such nouns, but, at this point in your studies, it is not likely that you will have occasion to use them.

# D.4 Summary Chart: Dative Singular Endings

Summary: Dative Singular Endings					
	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2	
Feminine	-i [=Lsg]	-i [=Lsg]	-i [=Lsg]	-ï [=Lsg]	
Masculine	-oBi [=aLsg] -y	-еві [=aLsg] -у	-eBi [=aLsg] -10	-ЄВі [=aLsg	
Neuter	-у -ові	-у -еві	-ю -еві	-ю -еві	

Practise Oral Exercises 20.5, 20.6

Do Written Exercises 20.3, 20.4

# E. DATIVE CASE: DECLENSION OF PRONOUNS

Pronouns, like nouns, serve as indirect objects in sentences.

# **E.1** Interrogative Pronouns

In English, as stated in B.1, only who changes to whom in the dative case: what does not change.

In Ukrainian, both interrogative pronouns change in the dative case: хто becomes кому; що becomes чому.

## E.2 Personal Pronouns

In English, it, you[s] and you[p] do not change; the five remaining personal pronouns do change.

Singular Pronouns		Plural Pronouns		
Subject	Indirect Object	Subject	Indirect Object	
I	me	we	us	
he	him	they	them	
she	her			

In Ukrainian, all the personal pronouns change when they are used as indirect objects.

Singular Pr	onouns	Plural Pronouns		
Nominative Case	Dative Case	Nominative Case	Dative Case	
Я	мені	МИ	нам	
ти	тобі́	ви	вам	
вона́	ïй	вони́	ïм	
він	йому́			
воно́	йому́			

### F. VERBS AND THE DATIVE CASE

At this point in your studies, you will not be learning any prepositions that are used with the dative case; however, you should pay close attention to the use of the dative case with a number of Ukrainian verbs.

#### F.1 позичати

First of all, let's look at the verb позичати.

When позичати means to lend, the person to whom something is being lent is referred to in the dative case.

As you can see in the example that follows, there is nothing unusual about this construction; the noun **books**, as the direct object of an affirmative verb, is in the accusative case; the noun **friend**, as the indirect object, is in the dative case.

Кому́ ти позичаєш книжки́? Я позичаю книжки́ товаришеві.

To whom do you [s] lend books? I lend books to a friend.

When  $\mathbf{no}_{\mathbf{3}\mathbf{uu}}$  means to borrow, the person from whom something is being borrowed is referred to by using the preposition  $\mathbf{y/B}$  + the genitive case.

У ко́го ти позича́єш книжки́? Я позича́ю книжки́ в това́риша.

From whom do you [s] borrow books? I borrow books from a friend.

#### F.2 Other Verbs

Some Ukrainian verbs require an indirect object in the dative case even when the direct object is only implied, but is not actually present.

Let's look at the verb **nomarátu**. As you can see in the example that follows, the direct object **help** is not actually present, but it is implied; therefore, the person who is receiving this help is in the dative case as the indirect object.

Кому він помагає?

Whom is he helping?

(To whom is he giving help?)

Він помагає учителеві.

He is helping the teacher,

(He is giving help to the teacher.)

Of the verbs that you know, the following are among those falling into this category.

дя́кувати

писати

телефонувати

каза́ти

помагати

чита́ти

плати́ти

скаржитися

шептати

P

Practise Oral Exercises 20.7, 20.8



Do Written Exercise 20.5

#### G. AGE

In English, we ask people how old they are when we want to know their age.

Ivan, how old are you?

The person who answers uses the verb to be and states his/her age in years.

I am twenty (years old).

In Ukrainian, you will hear two ways of talking about age.

The structure that puts the subject into the dative case is considered to be the proper way of speaking about age, and you will be using it in this course.

Іване, скільки тобі років?

Ivan, how old are you?

Мені двадцять років.

I'm twenty years old.

You should be prepared, however, to understand speakers of Ukrainian who use the verb мати, as in the following example.

Іване, скільки років ти маєщ?

Ivan, how old are you?

Я маю двадцять років.

I'm twenty years old.

For babies who are under a year old, one talks about months, not years.

Скільки місяців дитині? Дитині десять місяців.

How many months old is the child? The child is ten months old.

Скільки місяців дитина має? Дитина має десять місяців.

How many months old is the child? The child is ten months old.

Practise Oral Exercises 20.9, 20.10

Do Written Exercise 20.6

# н. треба, потрібно

The most common way of saying that you need something in Ukrainian is to use either τρέδα or ποτρίδη.

When either τρέδα or ποτρίδη is used, the person who needs something is in the dative case, while the thing that he/she is in need of is in the genitive case.

Їй треба дощовик<u>а</u>.

Їй потрібно дощовик<u>а</u>.

She needs a raincoat.

She needs a raincoat.

Йому треба парки.

Йому потрібно парки.

He needs a parka.

He needs a parka.

Notice that the words **Tpéбa** and **потрібно** stay the same regardless of who is in need or what is needed.

When the words **TPÉGA** or **TOTPÍGHO** are used with verbs (see Lesson 9), the one who needs to do something is in the **dative case**.

Їй треба вчитися.

Їй потрібно вчитися.

She needs to study.

She needs to study.

Йому треба спати.

Йому потрібно спати.

He needs to sleep.

He needs to sleep.

Practise Oral Exercises 20.11, 20.12

Do Written Exercise 20.7

**620** 

# LESSON 21

## A. VOCABULARY

#### **Nouns**

barn beach

bee bench bird

boat

bridge

bush butterfly cat

cow

dog fence field flower fly

grass

forest

horse lake

monument mosquito

mountain park path picnic river

sea

shore, bank [of a river] snake [garter snake] tree weed

yard

стайня, стодола

пляж бджола́ ла́ва, ла́вка птах, пта́шка чо́вен (човн-)

міст (мост-)

кущ мете́лик кіт (кот-) коро́ва

пес (пс-) парка́н по́ле кві́тка му́ха ліс

трава

кінь (кон-); д.р.л. коней

óзеро па́м'ятник кома́р[h]

гора́ парк сте́жка пікні́к ріка́

мо́ре бе́рег вуж де́рево бур'я́н

дві́р [h] (двор-)

#### **Verbs**

to cut, to slice

to fix, repair ла́годити: ла́годжу, ла́год-иш to photograph фотографува́ти: фотографу́-ю,-єш

краяти: кра-ю, -єш

to stir, to mix, to shuffle міша́ти: міша́-ю, -єш

to take care of, look after доглядати: догляда-ю, -єш

# **Prepositions**

before, in front of пéред behind, beyond за beneath, under під

between, among між overhead, above над with, along with 3

# **Vocabulary Notes**

1. As you already know, the suffix -ка is often added to a masculine noun to create a feminine noun: школя́р — школя́рка. In addition, -ка can have a diminutive meaning: thus, ла́ва is a bigger bench, while ла́вка is a smaller bench; птах is a bigger bird, while пта́шка is a smaller bird.

2. The word **komáp** belongs to the masculine hard declension; however, the nominative plural form is **komapí**.

3. The locative singular form of бе́рег is ... бе́резі or ... бе́регові.

4. As you will learn later on, there are many words for cat and dog in Ukrainian, but kir and nec will be understood by all speakers of Ukrainian.

5. Learn the following expressions regarding travel.

to go to the mountains їхати в го́ри to go to the fields їхати в по́ле

to go to the forest їхати в ліс/до лісу to go to the park їхати в парк/до па́рку

to go to the lake їхати до о́зера/на о́зеро to go to the sea їхати до мо́ря/на мо́ре to go to the river їхати до ріки́/на ріку́ to go to the shore їхати до бе́рега/на бе́рег

to go to the beach ї́хати на пляж

#### B. **INSTRUMENTAL CASE**

In Ukrainian, the instrumental case performs several functions.

- It indicates the agent or instrument by means of which an action is performed.
- It expresses a temporary state or condition.
- It is used with some verbs. 3.
- 4. It forms prepositional phrases with some prepositions.

#### **B.1** Instrument of Means

In English, prepositional phrases beginning with either by or with are used to express the instrument by which an action is performed.

### The professor is going by car.

Subject:

(Who is going?)

The professor.

Predicate:

(What is he doing?)

He is going.

Instrument: (By what means is he going?)

By car.

### 2. The waiter is writing with a pen.

Subject:

(Who is writing?)

The waiter.

Predicate:

(What is he doing?)

He is writing.

Instrument: (With what is he writing?)

With a pen.

In these sentences, the nouns car and pen did not change; however they did have to be used with the prepositions by and with to indicate that they were the instrument or the means by which something was being done.

In Ukrainian, prepositional phrases are not used; however, the endings of the nouns áвто and перо must change.

In asking the questions "by means of whom" or "by means of what", the interrogative pronouns xTO and UQO are changed to KUM and YUM respectively.

# 1. Професор їде автом.

Subject:

(Хто їде?)

Професор їде.

Predicate:

(Що він робить?)

Він їде.

Instrument: (Чим він ї́де?)

Автом.

### 2. Офіціянт пише пером.

Subject:

(Хто пише?)

Офіціянт пише.

Predicate: (Що він робить?)

Він пише.

Instrument: (Чим він пи́ше?)

Пером.

# **B.2** Temporary State or Condition

In Lesson 12 you learned that a noun, used as a complement of бу́ти, is placed in the nominative case.

Петро Козак (є) учитель.

Now you are ready to learn that a noun complement is in the nominative case only if the state or condition that is being referred to is looked upon as being permanent, or as existing at the present time.

Петро Козак (є) учитель.

Petro Kozak is a teacher (and this isn't changing).

If the state or condition that is being expressed is temporary, or one that is likely to change, then the noun complement is placed in the **instrumental case**.

Петро Козак був учителем.

Petro Kozak was a teacher (but no longer is one).

Петро Козак буде вчителем.

Petro Kozak will be a teacher (but isn't one as yet).

#### C. INSTRUMENTAL PLURAL ENDINGS

The instrumental plural endings are the same for all three genders of Ukrainian nouns

#### C.1 All Genders

Hard and Mixed Declensions: -ами Soft 1 and Soft 2 Declensions: -ями

Feminine Nouns: Instrumental Plural Endings					
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Instrumental Plural	
Hard	-ами	банду́ра	бандур-	банду́рами	
Mixed	-ами	афі́ша	афіш-	афішами	
Soft 1	-ями	ву́лиця	вулиц-	ву́лиц <b>ями</b>	
Soft 2	-ями	ле́кція	лекці-	ле́кціями	

Masculine Nouns: Instrumental Plural Endings				
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Instrumental Plural
Hard	-ами	літа́к	літак-	літак <b>а́ми</b>
Mixed	-ами	ніж	нож-	ножа́ми
Soft 1	-ями	олів <b>є́</b> ць	олівц-	олівця́ми
Soft 2	-ями	зло́дій	злоді-	зло <b>діями</b>

Neuter Nouns: Instrumental Plural Endings					
Declension	Endings	Nominative Singular	Stem	Instrumental Plural	
Hard	-ами	перб	пер-	пе́рами	
Mixed	-ами	прі́звище	прізвищ-	прі́звищ <b>ами</b>	
Soft 1	-ями	місце	місц-	місц <b>я́ми</b>	
Soft 2	-ями	завда́ння	завданн-	завда́ннями	

# C.2 Nouns That Are Always Plural

Learn the instrumental endings of the following nouns that are always plural in Ukrainian.

Nominative Plural	Instrumental Plural
ді́ти	ді́тьми
лю́ди	людьми́
батьки́	батька́ми
дівча́та	дівча́тами
схо́ди	схо́дами
цимбали	цимба́л <b>ами</b>
ща́хи	ша́хами
ша́шки	ша́шками
но́жиці	но́жицями
ме́блі	ме́блями
две́рі	дверми ог дверима
гро́ші	грішми ог грошима

# C.3 Summary Chart: Instrumental Plural Endings

Summary: Instrumental Plural Endings							
	Hard Mixed Soft 1 Soft 2						
Feminine	-ами	-ами	-ями	-ями			
Masculine	-ами	-ами	-ями	-ями			
Neuter	-ами	-ами	нмк-	нмк-			

Practise Oral Exercises 21.1, 21.2

# D. INSTRUMENTAL SINGULAR ENDINGS

# D.1 Feminine Nouns

The instrumental singular endings of feminine nouns do not resemble any other endings

Hard Declension: -ою

Mixed and Soft I Declensions: -ею

Soft 2 Declension: -єю

Feminine Nouns: Instrumental Singular Endings						
Declension Endings Nominative Stem Instrum Singular Singu						
Hard	-010	банду́ра	бандур-	банду́рою		
Mixed	-ею	афі́ша	афіш-	афі́ш <b>ею</b>		
Soft 1	-ею	ву́лиця	вулиц-	ву́лиц <b>ею</b>		
Soft 2	-єю	ле́кція	лекці-	ле́кці <b>єю</b>		

### D.2 Masculine Nouns

The instrumental singular endings are the same for masculine animate and inanimate nouns.

Hard Declension: -om

Mixed and Soft 1 Declensions: -em

Soft 2 Declension: -€M

Masculine Nouns: Instrumental Singular Endings							
						Declension	Instrumental Singular
Hard	-ом	літак	літак-	літако́м			
Mixed	-ем	ніж	<b>нож</b> -	ноже́м			
Soft 1	-ем	оліве́ць	олівц-	олівце́м			
Soft 2	-єм	зло́дій	злоді-	зло́ді <b>єм</b>			

# D.3 Neuter Nouns

Except for the Soft 2 Declension ending, the neuter instrumental singular endings are the same as the masculine instrumental singular endings.

Hard Declension: -om

Mixed and Soft 1 Declensions: -em

Soft 2 Declension: -ям

Neuter Nouns: Instrumental Singular Endings						
Declension Endings Nominative Stem Instrum Singular Singu						
Hard	-OM	перб	пер-	перо́м		
Mixed	-ем	прі́звище	прізвищ-	прі́звищем		
Soft 1	-ем	мі́сце	місц-	мі́сцем		
Soft 2	MR-	завда́ння	завданн-	завда́нн <b>ям</b>		

# D.4 Summary Chart: Instrumental Singular Endings

Summary: Instrumental Singular Endings					
	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2	
Feminine	-ою	-ею	-ею	-ею	
Masculine -ом -ем -ем -єм					
Neuter	-ом	-ем	-ем	-ям	

Practise Oral Exercises 21.3, 21.4, 21.5

Do Written Exercises 21.1, 21.2, 21.3

#### E. PREPOSITIONS

At this time you will learn how to use the instrumental case with prepositions that indicate location and with the preposition 3.

### E.1 Location

The following five prepositions are used with the instrumental case to indicate location: 3a, між, над, пе́ред, and під.

1. за Касир стоїть за касою.

The cashier is standing behind the cash register.

Бабуся живе за лісом.

Grandmother lives beyond the forest.

2. між Зошит лежить між книжками.

The notebook is lying among the books.

Хто сидить між ма́мою і та́том? Who's sitting between mom and dad?

3. над Пташки літають над деревами.

The birds are flying around above the trees.

4. перед Хто стоїть перед вітриною?

Who's standing in front of the showcase?

5. під Діти сидять під деревами.

The children are sitting beneath the trees.

#### E.2 3

The preposition 3 is used with the instrumental case to indicate that someone is doing something with someone else, or that something is being used along with something else.

Remember that the instrumental case is used without a preposition if the English preposition with implies "by means of".

3 ким вони розмовляють?

З учителем.

With whom are they are talking?

With the teacher.

З чим ти п'єщ чай?

З цукром.

With what do you[s] drink (your) tea?

With sugar.

The preposition 3 has three alternate forms: i3, 3i, and 30.

- is is used between a consonant and the consonant blends ст-, сп-, сл-, стр-:
- 3i or 30 is used between a vowel and the consonant blends мн-, сн-, ст-, стр-:

Вони розмовляють із студентами Вона розмовляє зі (зо) студентом.

**Practise Oral Exercise 21.6, 21.7, 21.8** 

Do Written Exercises 21.4, 21.5

### F. VERBS

Some verbs govern the instrumental case themselves, whereas others are used with prepositions that govern this case.

#### 1. тішитися

The verb **тíшитися** is always followed by nouns or pronouns in the instrumental case.

Дочка тішиться одягом.

The daughter is happy with the clothing.

Батьки тішаться дітьми.

The parents are happy with (their) children.

### 2. іти/ходити

Verbs of motion like **iт**и́/**хо**ди́ти are often followed by nouns in the instrumental case to indicate the physical space or area through which the movement takes place.

Дівчата йдуть вулицею.

The girls are walking along the street.

Хлопці біжать дорогою.

The boys are running down the road.

# 3. одружуватися з

The verb одружуватися is used with the preposition 3 and nouns or pronouns in the instrumetal case,

З ким вона одружується?

Whom is she marrying?

Вона одружується з фармером.

She is marrying a farmer.

### G. INSTRUMENTAL CASE: DECLENSION OF PRONOUNS

Pronouns are used like nouns in the instrumental case.

# **G.1** Interrogative Pronouns

In English, the interrogative pronoun who changes to whom after prepositions; what does not change.

*In Ukrainian*, both interrogative pronouns change in the instrumental case: **хто** becomes **ким**; **що** becomes **чим**.

### G.2 Personal Pronouns

In English, only five personal pronouns change after prepositions. (See Lessons 14, 15, 17.)

In Ukrainian, all the personal pronouns change when they are used in the instrumental case.

Singular	Pronouns	Plural Pronouns		
Nominative Case	Instrumental Case	Nominative Case	Instrumental Case	
Я	мно́ю	МИ	на́ми	
ти	тобо́ю	ви	ва́ми	
вона́	не́ю	вони́	ни́ми	
він	ним			
воно́	ним			

When 3 comes before мною, it changes to 3i or 3o.

Він іде зі мною. Він іде зо мною.

Practise Oral Exercises 21.9, 21.10, 21.11

Do Written Exercise 21.6

# LESSON 22

# A. Vocabulary

### **Nouns**

assistant асисте́нт; асисте́нтка

banquet бенкéт bouquet букéт

broom мітла́, ві́ник button ґу́дзик

calculator калькуля́тор [h] calorie кальбрія, калорія

diet дієта flower bed квітни́к hedge живоплі́т

laboratory лябораторія, лабораторія

lawnтравни́кlawn mowerкоса́ркаmenuменю́ [indecl.]pillowпо́душка

pocketкишéняquiltко́вдраservietteсерве́ткаstain, spotпля́ма

stone ка́мінь (камен-) tablecloth обру́с, скатерти́на

#### **Pronoun**

oneself ceбé

## **Prepositions**

across from, against проти across, through, because of че́рез among, in the middle of се́ред besides, except for крім

for по instead of, in place of за́мість

near, close to бли́зько not far from недале́ко

#### Verbs

to clean чи́стити: чи́щу, чи́ст-иш

to fall па́дати: па́да-ю, -єш

to find знаходити: знаходжу, знаход-иш

to forget забува́ти: забува́-ю, -єш

to leave лиша́ти: лиша́-ю, -єш to lose губи́ти: губ-лю́, -иш

to receive оде́ржувати: оде́ржу-ю, -єш to rest відпочива́ти: відпочива́-ю, -єш

### B. PRONOUNS

In addition to consolidating your knowledge of personal and interrogative pronouns, you will learn one new pronoun in this lesson, the reflexive pronoun ceδé. You will also learn how to decline indefinite pronouns.

## B.1 Personal Pronouns: Consolidation

Remember that the genitive and accusative H- forms given in parentheses for the third person pronouns are used only after prepositions.

	Singular Personal Pronouns						
N.	Я	ти	вона́	він/воно́			
G.	мене́	тебе́	її (не́ї)	його́ (ньо́го)			
А.	[=G]	[≈G]	[=G]	[=G]			
1.	мно́ю	тобою	не́ю	ним			
D.	мені́	тобі	їй	йому́			
L.	ме́ні	тобі	ній	ньо́му			

	Plural Personal Pronouns						
N.	ми	ви	вони́				
G.	нас	вас	їх (них)				
A.	[=G]	[=G]	[=G]				
I.	на́ми	ва́ми	ни́ми				
D.	нам	вам	ΪM				
L.	нас	вас	них				

# B.2 Reflexive Pronoun ce6é

In both English and Ukrainian, a reflexive pronoun refers back to the subject of the sentence, or the clause.

Let's examine a few sentences that have reflexive pronouns in them.

He sees himself in the mirror.

Він бачить себе в дзеркалі.

In this first sentence, the reflexive pronoun himself refers back to he, the subject of the sentence.

Do you[s] know if she can see herself in the mirror?

Чи ти знаєш, чи вона може бачити себе в дзеркалі?

In this sentence, the reflexive pronoun herself refers back to she, the subject of the subordinate clause.

No, but I know that I can't see myself in the mirror.

Ні, але я знаю, що я не можу бачити себе в дзеркалі.

In this sentence, the reflexive pronoun myself refers back to I, the subject of the subordinate clause.

From the examples given above, you can see that a different reflexive pronoun is used in the three English sentences: himself, herself, and myself.

At the same time, you will have noticed that the same reflexive pronoun, ce6é, is used in all three Ukrainian sentences. This draws attention to one of the basic differences between English and Ukrainian reflexive pronouns.

In English, there are eight reflexive pronouns.

In Ukrainian, the reflexive pronoun cebé is the same for all persons, genders, and number.

I see myself.

Я бачу себе.

You[s] see yourself.

Ти бачиш себе.

He sees himself.

Він бачить себе.

She sees herself.

Вона бачить себе.

It sees itself.

Воно бачить себе.

We see ourselves.

Ми бачимо себе.

You[p] see yourselves.

Ви бачите себе.

They see themselves.

Вони бачать себе.

There is still another important difference between ce6é and the English reflexive pronouns.

In English, the reflexive pronoun never changes.

In Ukrainian, the reflexive pronoun cebé is declined; its case depends upon its use in a sentence or clause.

In the following example, himself is the indirect object, and ce6é is in the dative case: co6í.

He is buying himself a computer.

Він купує собі комп'ютер.

In the next example, himself is the direct object of an affirmative verb, and cebé is in the accusative case: cebé.

He sees himself in the mirror.

Він бачить себе у дзеркалі.

The reflexive pronoun ce66 is declined similarly to the personal pronouns  $\pi$  and  $\tau u$ .

	Ukrainian Reflexive Pronoun ceбé				
N.	_				
G.	себе́				
A.	[=G]				
I.	собою				
D.	собі				
L.	собі				

Practise Oral Exercises 22.1, 22.2, 22.3

# **B.3** Interrogative Pronouns

(FEE)

The complete declensions of the interrogative pronouns **xTO** and **LLO** are presented below for review purposes.

Interrogative Pronouns					
N.	хто	що			
G.	кого́	чого́			
Α.	[=G]	[=N]			
1.	ким	чим			
D.	кому́	чому́			
L.	ко́му	чо́му			

#### **B.4** Indefinite Pronouns

Knowing how to decline **хто** and **що** makes it easy to decline indefinite pronouns that have **хто** or **що** as one of their component parts.

#### 1. Declension of Indefinite Pronouns

If you look carefully at the following declensions of these pronouns, you will see that it is only the **xTO** or **UIO** component of these pronouns that is declined.

N. G.	<b>хто</b> сь <b>кого́</b> сь	щось чого́сь	хтоне́будь когоне́будь	<b>що</b> не́будь чогоне́будь
A.	[=G]	[=N]	[=G]	[=N]
I.	кимсь	чимсь	кимнебудь	чимне́будь
D.	кому́сь	чому́сь	комунебудь	чомунебудь
L.	ко́мусь	чо́мусь	<b>ко́му</b> небудь	чомунебудь

N. G.	де́хто де́кого	де́що де́чого	ніхто́ ніко́го	ні <b>що́</b> нічо́го
A.	[=G]	[=N]	[=G]	[=N]
ı.	деким	дечим	ні <b>ки́м</b>	ні <b>чи́м</b>
D.	де́кому	де́чому	ніко́му	ні <b>чо́му</b>
L.	де́кому	де́чому	ні ко́му	ні <b>чóму</b>

# 2. Use of Prepositions with ніхто, ніщо, де́хто, де́що

When prepositions are used with **hixtó** and **hiщó**, they must be placed between the two component parts of the pronoun: **hi ... xto**; **hi ... щo**.

When prepositions are used with **де́хто** and **де́що**, they may be placed either between the two component parts of the pronoun, or before it.

N.	ніхто́	ніщо́	де́хто	дещо
G.	ні до ко́го	ні до чо́го	де до ко́го до де́кого	де <b>до</b> чо́го д <b>о</b> де́чого
А.	ні <b>про</b> ко́го	ні <b>про</b> що	де про ко́го про де́кого	де <b>про</b> що <b>про</b> де́що
I.	ні з ким	ні з чим	де з ким з де́ким	де з чим з де́чим
L.	ні на ко́му	ні <b>на</b> чо́му	де на ко́му на де́кому	де на чо́му на де́чому

## B.5 Using Hixtó in Negative Constructions

In English, there may be only one negative word in a sentence; therefore, in the following two sentences, it is correct to say either there is no one, or there is not anyone.

There's no one here.

There isn't anyone here.

It is not correct, however, to say there is not no one.

In Ukrainian, both the sentences given above are translated in the same way, using both μικότο and μεμά (μεμάς).

There's no one here.

Тут нікого нема (немає).

There isn't anyone here.

Тут нікого нема (немає).

### Similarly:

There never is anyone here.

Тут ніколи нікого нема (немає).

I never talk about anyone.

Я ніколи ні про кого не говорю.

I never go anywhere with anyone.

Я ніколи нікуди ні з ким не йду.



Do Written Exercise 22.1

#### C. PREPOSITIONS

In this lesson you will learn how to use eight more prepositions: six with the genitive case; and two with the accusative case.

## C.1 Prepositions Governing the Genitive Case

#### 1. близько

The preposition близько is used with the genitive case to mean near, or close to.

We work near (our) home.

Ми працюємо близько дому.

We live close to the school.

Ми живемо близько школи.

#### 2. замість

The preposition **3**ámicть governs the genitive case. It means **instead of**, or **in place of**.

We're going to the store instead of mother.

Ми йдемо до крамниці замість мами.

They have a flowerbed in place of a lawn.

У них квітник замість травника.

### 3. крім

The genitive case is used with the preposition **kpim**; it means **besides**, or **except for**.

Who was at the party besides (your) friends?

Хто був на вечірці крім товаришів?

Except for us, there was no one there.

Крім нас там нікого не було.

#### 4. недалеко

The preposition недалеко governs the genitive case. It means not far from.

The farm isn't far from the city.

Фарма недалеко міста.

We don't live far from the stores.

Ми живемо недалеко крамниць.

### 5. проти

The genitive case is used with the preposition **npótu** to mean to be across from someone or something in a physical sense, or to oppose (to be against) someone or something.

Who sits across from you in class? Хто сидить проти тебе в клясі?

What do you have against me? Що ти маєш проти ме́не?

## 6. серед

The preposition **cépe**д governs the gentitive case. It means **among**, or **in the middle of**.

Why is the police officer standing among the children? Чому поліцай стоїть серед дітей?

The tree is growing in the middle of the field. Дерево росте серед поля.

## C.2 Prepositions Governing the Accusative Case

#### 1. no

The preposition  $\pi o$  is used with the accusative to mean to go for someone or something, or to get (fetch) someone or something.

Where is she going [on foot]?

She's going for milk.

Куди вона йде?

Вона йде по молоко.

Where is he going [by vehicle]?

He's going for (his) assistant.

Куди він їде?

Він їде по асистента.

#### че́рез

 The preposition **uépe3** governs the accusative case. It means **across**, **through**, or **on account of (because of)**.

The cat is running across the road.

Кіт біжить через дорогу.

We like to walk to school through the park.

Ми любимо ходити до школи через парк.

I can't sleep because of the music.

Я не можу спати через музику.

Practise Oral Exercise 22.6

Do Written Exercises 22.2, 22.3, 22.4, 22.5, 22.6

## LESSON 23

## A. ASPECTS OF UKRAINIAN VERBS

As stated in Lesson 4, the Ukrainian verb system differs in an important way from the English verb system: for most English infinitives, there are two Ukrainian infinitives.

English Infinitive	Ukrainian Infinitives
to read	читати, прочитати

In English, the various present, past, and future tenses are formed from a single infinitive: to read.

In Ukrainian, some tenses are formed from the imperfective infinitive: чита́ти; other tenses are formed from the perfective infinitive: прочита́ти.

The Ukrainian imperfective and perfective infinitives are referred to as two aspects (or two views) of the same verb, and they usually come in closely related aspectual pairs.

Imperfective Aspect	Perfective Aspect
чита́ти	прочита́ти

## A.1 Imperfective Aspect

The tenses that are formed from the imperfective infinitive express an ongoing, repeated, habitual, or generalized action, without any indication as to the completion or termination of such an action.

An incompleted action may be seen as occurring in the present, in the past, or in the future; therefore, three tenses are formed from the imperfective infinitive.

- 1. Present Tense
- 2. Past Imperfective Tense
- 3. Future Imperfective Tense

### A.2 Perfective Aspect

The tenses that are formed from the perfective infinitive express an action that has already been completed or terminated, or one that is going to be undertaken and completed or terminated in the future.

A completed action, therefore, may be seen as one that has occurred in the past or as one that will occur (and will be finished) in the future.

Because an action that is seen as being completed or terminated either in the past or in the future can never be happening in the present, only two tenses can be formed from the perfective infinitive.

- 1. Past Perfective Tense
- 2. Future Perfective Tense

There are some imperfective verbs that have no perfective aspect. Thus far, you have learned five such verbs.

	Imperfective Aspect	Perfective Aspect
to be	бу́ти	·
to be frightened	боя́тися	_
to cost	коштува́ти	_
to have	ма́ти	_
to know	знати	_

#### B. FORMATION OF PERFECTIVE INFINITIVES

All the verbs that you learned in Lessons 4-22 were **imperfective infinitives**. Most **perfective infinitives** are formed in one of three ways.

### 1. A prefix is added to the imperfective infinitive.

For some verbs, several prefixes may be added to their imperfective infinitives to form perfective infinitives, but you need to know only the ones presented here.

A perfective infinitive that is formed by adding a prefix to the imperfective infinitive belongs to the same conjugation and group as the imperfective infinitive.

-	Imperfective	Aspect	Perfective A	spect
to read	чита́ти	[I,vs.1]	прочита́ти	[I,vs.1]
to dance	танцюва́ти	[I,vs.2]	<b>по</b> танцюва́ти	[I,vs.2]
to grow	рости́	[I,cs.1]	ви́рости	[I,cs.1]
to write	писати	[I,cs.2]	написати	[I,cs.2]
to fight	боро́тися	[I,mixed]	<b>по</b> боро́тися	[I,mixed]
to talk	говори́ти	[II,лнр]	поговори́ти	[II,лнр]
to be silent	мовча́ти	[II,жчшщ]	замовчати	[П,жчшщ
to do	роби́ти	[II,бвмпф]	зроби́ти	[ІІ,бвмпф]
to pay	плати́ти	[II,дзст]	заплати́ти	[II,дзст]
to stand	стоя́ти	[II,vs]	постояти	[II,vs]
to eat	ї́сти	[III]	з'ї́сти	[III]

## 2. The suffix of the imperfective infinitive is changed.

A perfective infinitive that is formed by changing the suffix of the imperfective infinitive may belong to the same conjugation and group as the imperfective infinitive; usually, however, the perfective infinitive belongs to a different conjugation and/or group.

	Imperfective Aspect	Perfective Aspect
to choose	вибира́ти [I,vs.1]	ви́брати [I,cs.2]
to buy	куп <b>ува</b> ́ти [I,vs.2]	куп <b>и́</b> ти [П,бвмпф]

### 3. A completely different word is used.

For the imperfective infinitive брати, the perfective infinitive is взяти.

	Imperfec	tive Aspect	Perfective Aspect
to take	бра́ти	[I,cs.2]	узя́ти/взя́ти [I,cs.2]

### B.1 The Prefix по-

Most frequently, perfective infinitives are formed by adding the prefix  $\mathbf{no}$ - to imperfective infinitives.

In Lessons 4-22, you learned 105 imperfective infinitives. The perfective infinitives of about a third of them are formed with the prefix  $\pi o$ . In every instance, both of the infinitives belong to the same conjugation and group.

	Imperfective Aspect [I,vs.1]	Perfective Aspect [I,vs.1]
to converse	розмовля́ти	порозмовля́ти
to have breakfast	снідати	поснідати
to have dinner	обідати	<b>по</b> обідати
to have supper	вечеряти	повечеряти
to hear	чу́ти	почути
to listen	слу́хати	послу́хати
to look for	шука́ти	пошука́ти
to play	гра́ти	пограти
to stir, mix	міша́ти	поміша́ти
to think	ду́мати	поду́мати
to wait	чека́ти	почекати

	Imperfective Aspect [I,vs.2]	Perfective Aspect [I,vs.2]
to cut	кра́яти	покраяти
to dance	танцюва́ти	потанцюва́ти
to joke	жартува́ти	пожартува́ти
to telephone	телефонува́ти	потелефонувати
to thank	дя́кувати	подя́кувати
to work	працюва́ти	попрацювати

	Imperfective Aspect [I,cs.1]	Perfective Aspect [I,cs.1]
to live	жи́ти	пожи́ти
to put	кла́сти	покласти

	Imperfective Aspect [I,mixed]	Perfective Aspect [I,mixed]
to fight	боро́тися	поборо́тися

	Imperfective Aspect [II,лнр]	Perfective Aspect [II,лнр]
to shave oneself	голи́тися	поголитися
to smoke	кури́ти	покури́ти
to talk	говори́ти	поговори́ти
to worry	жури́тися	пожури́тися

	Imperfective Aspect [II,жчинц]	Perfective Aspect [II,жчшщ]
to be lying down	лежати	поле́жати
to complain	ска́ржитися	поска́ржитися
to hurry	спіши́ти	поспіши́ти
to see	ба́чити	побачити

	Imperfective Aspect [II,бвмпф]	Perfective Aspect [II,бвмпф]
to look at	диви́тися	подивитися
to love, like	люби́ти	полюби́ти
to sleep	спати	поспати

	Imperfective Aspect [II,дзст]	Perfective Aspect [II,дзст]
to clean	чистити	почистити
to be sitting	сидіти	поси́діти
to request	проси́ти	<b>по</b> проси́ти
to wear	носи́ти	поносити

	Imperfective Aspect [II,vs]	Perfective Aspect [II,vs]
to be standing	стоя́ти	постояти

## Practise Oral Exercise 23.1

## B.2 The Prefix no- and Verbs of Motion

For six of the verbs of motion, the perfective aspect of both the durative and the iterative imperfective infinitives is formed by adding the prefix  $\mathbf{no}$ - to the durative imperfective infinitive.

To form the perfective aspect for **iт** $\acute{\mathbf{n}}$  and **xo**д $\acute{\mathbf{n}}$ **the** prefix  $\mathbf{n}$ - is added to **iт** $\acute{\mathbf{n}}$ , the durative imperfective infinite.

Imperfective Aspect				Perfective	Aspect
	Iterative	Durativ	e		
to carry	носити	нести́	[I,cs.1]	понести	[I,cs.1]
to fly	літа́ти	летіти	[II,дзст]	полетіти	[П,дзст]
to go, come	ходи́ти	іти́	[I,cs.1]	піти́	[I,cs.1]
to go, come	ї́здити	ї́хати	[I,cs.2]	пої́хати	[I,cs.2]
to haul	вози́ти	везти́	[I,cs.1]	повезти	[I,cs.1]
to run	бі́гати	бі́гти	[II,жчшщ]	побігти	[ІІ,жчшщ]
to swim	пла́вати	плисти	[I,cs.1]	поплисти	[I,cs.1]

### **B.3** Other Prefixes

Of the verbs that you know, almost a third form their perfective aspect by adding one of the following prefixes: ви-, 3-, 3a-, на-, про-, c- and y-/в-.

In every instance, both of the infinitives belong to the same conjugation and group.

## 1. The prefix ви-

	Imperfective Aspect	Perfective Aspect	
to drink	пи́ти	ви́пити [I,vs.2]	
to grow	рости́	ви́рости [I,cs.1]	

## 2. The prefix 3-

	Imperfective Aspect	Perfective	Aspect
to be able	могти́	<b>з</b> могти́	[I,cs.1]
to do	роби́ти	<b>3</b> роби́ти	[П,бвмпф]
to eat	ї́сти	<b>з</b> 'ї́сти	[Ш,їсти]
to fix, to repair	ла́годити	<b>з</b> ла́годити	[II,дзст]
to have to	му́сити	<b>з</b> му́сити	[П,дзст]
to know how	уміти	зуміти	[I,vs.1]
to plough	ора́ти	<b>з</b> ора́ти	[I,mixed]
to prepare	готува́ти	<b>з</b> готува́ти	[I,vs.2]
to understand	розуміти	<b>з</b> розумі́ти	[I,vs.1]
to weigh	ва́жити	зва́жити	[шижж,П]

## 3. The prefix 3a-

	Imperfective Aspect	Perfective Aspect	
to be silent	мовчати	замовчати	[II,жчшщ]
to cry	пла́кати	<b>за</b> пла́кати	[I,cs.2]
to groan	стогнати	застогнати	[I,cs.2]
to laugh	смія́тися	засмія́тися	[I,vs.2]
to lose	губи́ти	загубити	[II,бвмпф]
to pay	платити	заплатити	[II,дзст]
to remember	пам'ята́ти	запам'ята́ти	[I,vs.1]
to sing	співа́ти	з <b>а</b> співа́ти	[I,vs.1]

# 4. The prefix Ha-

	Imperfective Aspect	Imperfective Aspect Perfective Aspect	e Aspect
to learn, study	учитися	навчитися	[II,жчшщ]
to write	писати	написати	[I,cs.2]

# 5. The prefix npo-

	Imperfective Aspect	Perfective Aspect
to read	чита́ти	прочитати [I,vs.1]

# 6. The prefix c-

	Imperfective Aspect	Perfective Aspect	
to ask, inquire	пита́ти	<b>с</b> пита́ти	[I,vs.1]
to bathe oneself	купатися	<b>с</b> купа́тися	[I,vs.1]
to photograph	фотографува́ти	<b>с</b> фотографува́ти	[I,vs.2]
to say	казати	<b>с</b> каза́ти	[I,cs.2]
to want	хотіти	<b>с</b> хотіти/захотіти	[I,cs.2]

# 7. The prefix y-/B-

	Imperfective Aspect	Perfective	Aspect
to be glad	тішитися	уті́шитися/ вті́шитися	[II,жчшщ]
to steal	кра́сти	укра́сти/ вкра́сти	[I,cs.1]

**Practise Oral Exercise 23.3** 

**Do Written Exercise 23.1** 

# B.4 Changes in the Suffix

As stated in section B of this lesson, if the perfective aspect is formed by changing the suffix of the imperfective infinitive, the imperfective and perfective infinitives usually belong to different groups and/or conjugations.

	Imperfective Aspect [I,vs.1]	Perfective A	spect
to send	посила́ти	послати	[I,mixed]
to fall	п <b>а́да</b> ти	упа́сти	[I,cs.1]
to forget	з <b>абува́</b> ти	забу́ти	[I,cs.1]
to help	пом <b>ага́</b> ти	пом <b>ог</b> ти́	[I,cs.1]
to lie down	ляг <b>а</b> ́ти	лягти́	[I,cs.1]
to rest	відпочи <b>ва́</b> ти	відпочи́ти	[I,cs.1]
to sit down	сіда́ти	сісти	[I,cs.1]
to choose	вибира́ти	ви́брати	[I,cs.2]
to dress oneself	одяг <b>а</b> ́тися	одяг <b>ну</b> тися	[I,cs.2]
to look after	догляд <b>а́</b> ти	догля́ <b>ну</b> ти	[I,cs.2]
to leave	лиша́ти	лиш <b>и́</b> ти	[II,жчшщ]
to lend	позич <b>а</b> ́ти	пози́ч <b>и</b> ти	[II,жчшщ]
to order	замовля́ти	замо́вити	[II,бвмп]

	Imperfective Aspect [I,vs.2]	Perfective Aspect		
to get up	уста <b>ва́</b> ти	устати .	[I,cs.1]	
to buy	куп <b>ува́</b> ти	купи́ти	[П,бвмп]	
to marry to receive	одру́ж <b>ува</b> тися оде́рж <b>ув</b> ати	одруж <b>и́</b> тис оде́ржати	я[II,жчшщ] [II,жчшщ]	
to give to sell	дав <b>а́</b> ти продава́ти	да́ти прода́ти	[III,дáти] [III,дáти]	

	Imperfective Aspect [I,cs.2]	Perfective Aspect
to tell a lie	бреха́ти	брех <b>ну</b> ́ти [I,cs.2]
to whisper	шеп <b>та́</b> ти	шеп <b>ну</b> ́ти [I,cs.2]

	Imperfective Aspect [II,жчинц]	Perfective Aspect
to shout, scream	крича́ти	кри́кнути [I,cs.2]

	Imperfective Aspect [И,дзст]	Perfective Aspect	
to enter	вхо́дити	увійти́	[I,cs.1]
to exit	вихо́дити	ви́йти	[I,cs.1]
to find	знахо́дити	знайти́	[I,cs.1]

## **B.5** Different Words

(EE)

You know only one verb in which the imperfective and perfective infinitives are different words.

Imperfective Aspect [I,cs.2]		Perfective Aspect	
to take	бра́ти	узя́ти/взя́ти [I,cs.2]	

Practise Oral Exercise 23.4

**Do Written Exercises 23.2, 23.3, 23.4, 23.5** 

## C. ADDITIONAL INFORMATION

Although there is usually only one prefix that is used to form the "basic" perfective infinitive, other prefixes may be used to form additional perfective infinitives that differ in meaning from the original imperfective infinitive.

These additional perfective infinitives may then be altered to form new imperfective infinitives, some of which may give rise to other perfective infinitives – a kind of chain reaction!

Let's look at some of the verbs that it is possible to form by adding prefixes to the imperfective infinitive писати.

"Basic" Perfective Infinitive	Meaning	
написа́ти	to write	
Other Perfective Infinitives	New Meaning Infinitives	New Imperfective
ви́писати	to strike from a list to order something to write at great length	випи́сувати
відписа́ти	to reply in writing to copy from someone	відпи́сувати
дописа́ти	to finish writing to write for a newspaper	допи́сувати
записати	to write down, to enroll	запи́сувати
надписа́ти	to inscribe	надпи́сувати
описа́ти	to describe	опи́сувати
переписати	to rewrite, to recopy	переписувати
підписа́ти	to sign	підпи́сувати
пописа́ти	to write all over	попи́сувати
приписати	to prescribe, to ascribe	приписувати
списа́ти	to make a list	спи́сувати
уписати/вписати	to register	упи́сувати

At this point in your studies, you need to know only the perfective infinitives that are presented in this text.

A perfective verb with the prefix no- usually means to do something for a while.

посмія́тися to laugh for while

A perfective verb with the prefix 3a- usually implies the beginning of an action.

засмія́тися to begin to laugh

# LESSON 24

### A. VOCABULARY

### **Nouns**

accountant

actor

actress

architect

baker

builder, construction worker

client

chef, cook

dancer

dentist

editor

electrician engineer

hair stylist, hairdresser

ianitor

journalist

lawyer

musician

oculist, optometrist

painter

pharmacist, druggist

photographer pilot plumber priest

psychiatrist

psychologist

scientist singer

surgeon

telephone operator

бухга́льтер[h], бухга́лтер[h]

aktóp[h]

акторка, актриса

архіте́кт, архіте́ктор[h] худо́жниця

пекар[s]; пекарка

будівник, будівельник

кліє́нт; кліє́нтка ку́хар [s]; куха́рка

танцюрист; танцюристка

денти́ст, данти́ст; денти́стка, данти́стка

редактор [h]; редакторка

еле́ктрик інжене́р*[h]* 

перука́р[s]; перука́рка

сто́рож

журналіст; журналістка

адвокат, юрист

музикант; музикантка

окуліст

маля́р[тх]; маля́рка

апте́кар[s]; апте́карка

фото́граф піло́т санте́хнік свяще́ник

психі́ятр[h], психі́атр[h]

психолог

науковець (науковц-) співак; співачка

хіру́рг

телефоніст; телефоністка

### **B. FUTURE TENSES**

There are two future tenses in Ukrainian.

- 1. The Future Imperfective Tense
- 2. The Future Perfective Tense

You already know all the endings that are used in forming these two tenses; however, you will have to think carefully about which tense should be used when you want to express an action that is to take place in the future.

### C. FUTURE IMPERFECTIVE TENSE

There are two ways of forming the future tense of an imperfective verb.

The **imperfective infinitive** is used in both of these forms of the future imperfective tense.

- 1. The future tense of the verb **бути** is used as an auxiliary verb with the **imperfective infinitive**.
- 2. The endings -my, -meii, -me, -memo, -mere, -mythe are added to the imperfective infinitive. Except for the consonant m, these endings are identical to the present tense endings of the two consonant groups of the First Conjugation.

These two forms of the future imperfective tense are identical in meaning and they may be used interchangeably.

## C.1 Conjugation of Verbs

### 1. Future Imperfective Tense

Infinitive: чита́ти					
		Singular		Plural	
First Person	R	бу́ду чита́ти	ми	бу́демо чита́ти	
Second Person	ти	бу́деш чита́ти	ви	бу́дете чита́ти	
Third Person	вона́	бу́де чита́ти бу́де чита́ти бу́де чита́ти	вони́	бу́дуть чита́ти	

## 2. Future Imperfective Tense

	I	nfinitive: чита́ти		
		Singular		Plural
First Person	я	чита́ти <b>му</b>	ми	чита́тимемо
Second Person	ти	чита́тимеш	ви	читатимете
Third Person	вона́	чита́тиме чита́тиме чита́тиме	вони́	чита́тимуть

## C.2 Conjugation of Reflexive Verbs

Reflexive imperfective verbs form their future tense in the same way as verbs that are not reflexive. When the -M endings are used in conjugating a reflexive verb,  $T_b$  is inserted between the personal ending -Me and the reflexive particle -Cf.

## 1. Future Imperfective Tense

Infinitive: одяга́тися					
		Singular		Plural	
First Person	Я	бу́ду одяга́тися	ми	бу́демо одяга́тися	
Second Person	ти	бу́деш одяга́тися	ви	бу́дете одяга́тися	
Third Person	вона́	бу́де одяга́тися бу́де одяга́тися бу́де одяга́тися	вони́	бу́дуть одяга́тися	

## 2. Future Imperfective Tense

Infinitive: одяга́тися					
		Singular		Plural	
First Person	Я	одяга́ти <b>му</b> ся	ми	одяга́ти <b>мемо</b> ся	
Second Person	ти	одяга́ти <b>меш</b> ся	ви	одяга́ти <b>мете</b> ся	
Third Person	вона́	одяга́тиме <u>ть</u> ся одяга́тиме <u>ть</u> ся одяга́тиме <u>ть</u> ся	вони	одяга́ти <b>муть</b> ся	

### C.3 Using the Future Imperfective Tense

The future tense that is formed from the imperfective infinitive expresses 1) an ongoing, 2) a repeated/habitual, or 3) a generalized action that will be occurring in the future, without any indication as to the completion or termination of such an action.

### 1. An ongoing action

He will be reading the newspaper this morning. Він бу́де чита́ти газе́ту сього́дні вра́нці. Він чита́тиме газе́ту сього́дні вра́нці.

I will be playing chess this evening. Я бу́ду гра́ти в ша́хи сього́дні вве́чорі. Я гра́тиму в ша́хи сього́дні вве́чорі.

### 2. A repeated/habitual action

He will read the newspaper every day. Він бу́де чита́ти газе́ту щодня́. Він чита́тиме газе́ту щодня́.

She will phone us every week. Вона нам бу́де телефонува́ти щоти́жня. Вона нам телефонува́тиме щоти́жня.

#### 3. A generalized action

Will he be reading slowly?
Чи він бу́де чита́ти пові́льно?
Чи він чита́тиме пові́льно?

They will be studying in the library. Вони бу́дуть учи́тися в бібліоте́ці. Вони́ вчи́тимуться в бібліоте́ці.



**Do Written Exercises 24.1, 24.2, 24.3** 

### D. FUTURE PERFECTIVE TENSE

There is only one way to form the future tense of a perfective verb: the personal endings that are used as the present tense endings of imperfective verbs are added to the future tense stem of the perfective verb.

Because the same personal endings are used for both the present tense of an imperfective verb and the future tense of a perfective verb, they are sometimes referred to as the **present/future** personal endings.

### D.1 Future Perfective Stems

The future tense stem of a perfective infinitive is formed in exactly the same way as the present tense stem of an imperfective infinitive.

The following chart contains examples of how present and future tense stems are formed for verbs belonging to all of the conjugations and groups that you have studied.

	Imperfective	Verb	Perfective	Verb
	Infinitive	Stem	Infinitive	Stem
[I,vs.1]	пита́ти	пита-	спитати	спита-
[I,vs.2]	кра́яти	кр <b>а-</b>	покра́яти	покра-
[I,cs.1]	нести	нес-	понести	понес-
[I,cs.1]	кра́сти	крад-	укра́сти	украд-
[I,cs.2]	писати	пиш-	написати	напиш-
[I,mixed]	ора́ти	o <b>p</b> -	зора́ти	зо <b>р-</b>
[II,лнр]	говори́ти	говор-	поговори́ти	поговор-
[II,жчшщ]	лежа́ти	леж-	поле́жати	полеж-
[ІІ,бпвм]	роби́ти	роб-	зроби́ти	зроб-
[II,дзст]	плати́ти	плат-	заплати́ти	заплат-
		(я плачу́)		(я заплачу)
[II,vs]	стоя́ти	СТО-	постояти	посто-
[III,їсти]	ї́сти	ï-	з'ї́сти	3 <b>'ï</b> -

The future tense stems of some verbs are formed irregularly. Learn the future tense stems of the following perfective verbs.

	Perfective Verb		Future Perfect Stem
[I,mixed]	послати	(посл-ати)	пошл-
[I,cs.2]	ви́брати	(ви <b>бр-</b> ати)	ви <b>б<u>е</u>р-</b>
[I,cs.1]	лягти́	(ляг-ти)	ляж-
[I,cs.1]	помогти́	(помог-ти)	помож-
[I,cs.1]	устати	(уста-ти)	устан-
[I,cs.1]	відпочи́ти	(відпочи-ти)	відпочин-
[I,cs.1]	сі́сти	(сі-сти)	сяд-
[I,cs.1]	упа́сти	(упа-сти)	упад-
[I,cs.1]	забу́ти	(забу-ти)	забуд-
[I,cs.1]	увійти́	(увій-ти)	увійд-
[I,cs.1]	ви́йти	(вий-ти)	вийд-
[I,cs.1]	знайти́	(знай-ти)	знайд-
[I,cs.1]	взя́ти	(ит- <b>к</b> ва)	візьм-

# D.2 Conjugation of Verbs

You must remember that there is only one way to form the future perfective tense: the present/future personal endings are added to the stem of a perfective infinitive.

Future Perfective Tense					
Infinitiv	е: прочит	га́ти	Stem: про	чита-	
		Singular		Plural	
First Person	R	прочита́ю	ми	прочита́ <b>ємо</b>	
Second Person	ти	прочита́єш	ви	прочита́єте	
Third Person	він вона́ воно́	прочита́є прочита́є прочита́є	вони́	прочита́ <b>ють</b>	

## D.3 Conjugation of Reflexive Verbs

Reflexive perfective verbs form their future tense in the same way as perfective verbs that are not reflexive.

Remember that in the third person singular forms of a First Conjugation reflexive verb, **Tb** is inserted between the personal ending (- $\epsilon$  or - $\epsilon$ ) and the reflexive particle - $\epsilon \pi$ .

Future Perfective Tense					
Infinitive: одягну́тися Stem: одягн-					
		Singular	Plural		
First Person	R	одягну́ся	ми	одя́гн <b>емо</b> ся	
Second Person	ти	одя́гн <b>еш</b> ся	ви	одя́гн <b>ете</b> ся	
Third Person		одя́гне <u>ть</u> ся одя́гне <u>ть</u> ся одя́гне <u>ть</u> ся	вони́	одя́гнуться	

## D.4 Third Conjugation Verbs

There are two groups in the third conjugation of verbs: ї́сти [III, ї́сти] and да́ти [III, да́ти].

In Lesson 10 you learned how to conjugate the imperfective verb їсти in the present tense. Let's see how the perfective verbs 3'їсти and дати are conjugated in the future tense.

Future Perfective Tense					
Infinitive: з'їсти Stem: з'ї-					
	Sin	gular	Pl	ural	
First Person	Я	3'ÏM	ми	з'їмо́	
Second Person	ти	з'їси́	ви	з'їсте́	
Third Person	він	з'їсть	вони́	з'їдя́ть	
	вона́	з'їсть			
	воно́	з'їсть			

	Future Perfective Tense					
Infi	nitive: дат	ги	Stem: д	a-		
	Sin	gular	Pl	ural		
First Person	я	дам	ми	дамо́		
Second Person	ит	даси	ви	дасте́		
Third Person	він вона́ воно́	дасть дасть дасть	вони́	даду́ть		

As you can see, the only difference between the conjugation of these two perfective verbs is found in the third person plural form: вони їдя́ть, вони даду́ть.

You have had only one other perfective verb that belongs to the third conjugation. The perfective verb продати belongs to the дати group [Ш,дати].

## D.5 Using the Future Perfective Tense

The future tense that is formed from the perfective infinitive expresses an action that is going to be undertaken and completed or terminated in the future.

Study the following examples carefully.

He will have read the newspaper before breakfast. Він прочитає газе́ту до сніда́нку.

Who will tell them about the picnic? Χτο ϊΜ **cκáжe** προ πίκη κ?

When will they buy a house? Коли вони куплять хату?

Will you [p] lend me the book? Чи ви позичите мені книжку?

He will prepare supper for us tonight. Він зготує нам вечерю сьогодні ввечорі.

We shall bathe in the lake after breakfast. Ми скупаємося в озері після сніданку.

Will you [p] help me repair the car? Чи ви поможете мені злагодити авто?

When will the professor enter the classroom? Коли професор увійде́ в кля́су?

Practise Oral Exercises 24.3, 24.4, 24.5, 24.6, 24.7

Do Written Exercises 24.4, 24.5, 24.6

**600** 

# LESSON 25

### A. VOCABULARY

#### **Nouns**

animal [in general]
animal [wild]

baby sitter, nanny

bag baggage

ball [games, sports]

basket

bonfire box

cassette

cottage

excursion, outing

fountain
guest
neighbour
plant [in general]

playground

record [music]

sailboat sand

school holidays

slide

summer camp swimming pool

swing

tent toy

tractor

trunk [of a car]

vacation

walk zoo твари́на звір*[h]* 

няня, нянька

торбинка, мішечок (мішечк-)

багаж

м'яч ко́шик

ватра, g.pl. ватер

коро́бка касе́та

котедж, дача

екску́рсія

водограй, фонтан гість (гост-); гостя сусід; сусідка рослина

майданчик

платівка, пластинка

вітри́льник пісо́к (піск-)

канікули [pl], канікул

спускалка

табір [h] (табор-), осе́ля

басе́йн го́йдалка

шатро́, g.pl. ша́тер за́бавка, *іграшка* 

тра́ктор [h] бага́жник

вакації [pl], вакацій

прогу́лянка, прохі́д (проход-)

зоопа́рк

### B. PAST TENSES

In this lesson you will learn two past tenses in Ukrainian.

- 1. The Past Imperfective Tense
- 2. The Past Perfective Tense

You will find it very easy to form these two tenses because you already know how to use бути in the past tense; however you will have to think carefully about which one of them you should use when you want to express an action that took place in the past.

### C. PAST TENSE STEMS

The past tense stem for most imperfective and perfective verbs is formed by dropping the suffix -ти from the infinitive.

	Imperfective Infinitive	Past Tense Stem	Perfective Infinitive	Past Tense Stem
[I,vs.1]	читати	чита-	прочита́ти	прочита-
[I,vs.2]	кра́яти	края-	покра́яти	покрая-
[I,cs.1]	нести	нес-	понести	понес-
[I,cs.2]	писати	писа-	написати	написа-
[I,mixed]	ора́ти	opa-	зора́ти	зора-
[П,лнр]	говори́ти	говори-	поговори́ти	поговори-
[Ш,жчшщ]	мовча́ти	мовча-	замовча́ти	замовча-
[П,бвмп]	роби́ти	роби-	зроби́ти	зроби-
[II,дзст]	сидіти	сиді-	поси́діти	посид <b>і</b> -
[II,vs]	стоя́ти	стоя-	посто́яти	постоя-
[III,да́ти]			прода́ти	прода-

For infinitives that end in -сти, drop this suffix in forming their past tense stem.

	Imperfective Infinitive	Past Tense Stem	Perfective Infinitive	Past Tense Stem
[I,cs.1]	кра́сти	кра-	укра́сти	укра-
[I,cs.1]	кла́сти	кл <b>а</b> -	покласти	покла-
[I,cs.1]			сі́сти	ci-
[I,cs.1]			упа́сти	упа-
[I,cs.1]	плисти́	пли-	поплисти	попли-
[III,ї́сти]	ї́сти	ï-	з'ї́сти	з <b>'</b> ї-

## C.1 Irregular Past Tense Stems

Learn the past tense stems of the following imperfective and perfective verbs.

	Imperfective Infinitive	Past Tense Stem	Perfective Infinitive	Past Tense Stem
[I,cs.1]	іти́	i <b>ш</b> -	піти́	піш-
[I,cs.1]			увійти́	увій <b>ш-</b>
[I,cs.1]			вийти	вий <b>цц-</b>
[I,cs.1]			знайти́	знай <b>ш-</b>

### D. PAST TENSE CONJUGATION

You'll find it very easy to conjugate imperfective and perfective verbs in the past tense because you already know how to conjugate  $\delta \hat{y} T u$  in the past tense. (See Lesson 16.)

## D.1 Past Tense Endings

The past tense singular endings are marked by gender.

Masculine Ending: -в Feminine Ending: -ла Neuter Ending: -ло

The past tense plural ending for all persons is -ли.

Plural Ending: -ли

## D.2 Imperfective Verbs

	Imperfective	Infinitive: ฯษาลำ	ги Stem:	чита-
		Singular		Plural
Person	Masculine	Feminine	Neuter	All Genders
First Second	я чита́в ти чита́в	я чита́ла ти чита́ла	я чита́ло ти чита́ло	ми чита́ли ви чита́ли
Third	ти читав він читав	ти читала вона читала	воно́ чита́ло	ви читали вони интали

### D.3 Perfective Verbs

Perfective Infinitive: з'ї́сти		Stem	: 3'ï-	
		Singular		Plural
Person	Masculine	Feminine	Neuter	All Genders
First	я з'їв	я з'ї́ла	я з'ї́ло	ми з'ї́ли
Second	ти з'їв	ти з'ї́ла	ти з'ї́л <b>о</b>	ви з'ї́ли
Third	він з'ї <b>в</b>	вона́ з'ї́ла	воно́ з'ї́л <b>о</b>	вони з'ї́ли

## D.4 Reflexive Verbs

Imperfective and perfective reflexive verbs form their past tenses in the same way as verbs that are not reflexive.

	Imperfective Infinitive: боя́тися		іся Stem	Stem: боя-ся		
		Plural				
Person	Masculine	Feminine	Neuter	All Genders		
First	я боя́вся	я боя́лася	я боя́лося	ми боя́лися		
Second	ти боя́вся	ти боя́лася	ти боя́л <b>о</b> ся	ви боя́лися		
Third	він боя́вся	вона боялася	воно боялося	вони боялися		

	Perfective Infinitive: уми́тися		я Stem: y	уми-ся
		Singular		Plural
Person	Masculine	Feminine	Neuter	All Genders
First	я вмився	я вми́лася	я вми́лося	ми вмилися
Second	ти вми́вся	ти вми́лася	ти вми́лося	ви вми́л <b>и</b> ся
Third	він умився	вона́ вми́лася	воно́ вми́лося	вони вмилися

Practise Oral Exercises 25.1, 25.2

**Do Written Exercises 25.1, 25.2, 25.3** 

## D.5 Verbs with Irregular Past Tense Stems

In C.1 of this lesson you learned the irregular past tense stems of five verbs: іти, піти, увійти, вийти, знайти.

In all five of these verbs, the vowel o is inserted between the past tense stem and the personal ending of the masculine singular past tense verb form: він ішо́в, він пішо́в, він увійшо́в, він вийшов, він знайшо́в.

Let's look at the following two examples.

Imperfective Infinitive: іти́		Stem	: іш-	
		Plural		
Person	Masculine	Feminine	Neuter	All Genders
First	я йш <u>о́в</u>	я йш <b>ла́</b>	я йшло́	ми йшли́
Second	ти йш <u>о́</u> в	ти йшл <b>а́</b>	ти йшл <b>ó</b>	ви йшли́
Third	він іш <u>о́</u> в	вона́ йш <b>ла́</b>	воно́ йшло́	вони́ йшли́

Perfective		Infinitive: піти́	Stem: n	iiu-
		Singular		Plural
Person	Masculine	Feminine	Neuter	All Genders
First	я піш <u>о́</u> в	я пішла́	я пішл <b>ó</b>	ми пішли́
Second	ти піш <u>о́</u> в	ти пішл <b>а́</b>	ти пішло́	ви пішли́
Third	він піш <u>о́</u> в	вона́ пішла́	воно́ пішло́	вони пішли́

## D.6 Past Tense Stems: Closed Syllables

In a few verbs there is a vowel change in the past tense stem of the verb forms for masculine singular [m,s] persons. This change occurs because the past tense stem becomes a closed syllable after the suffix -TH is dropped from the infinitive. (See Lesson 12, E.2)

The ending -B is not added to the masculine singular verb form of these verbs.

There is no vowel change in the past tense stem for the feminine, neuter, or plural verb forms.

	Imperfective Infinitive	Past Tense Stem	Perfective Infinitive	Past Tense Stem
[I,cs.1]	нести	н <u>е</u> с- (н <u>і</u> с [m,s])	понести	пон <u>е</u> с- (пон <u>і</u> с [m,s])
[I,cs.1]	везти́	В <b>е</b> з- (В <b>і</b> з[m,s])	повезти	пов <u>е</u> з- (пов <u>і́</u> з [m,s])
[I,cs.1]			лягти́	л <u>я</u> г- (л <u>і</u> г [m,s])
[I,cs.1]	могти́	М <u>о</u> г- (м <u>і</u> г [m,s])	змогти́	3м <u>о</u> г- (3м <b>і</b> г [ <i>m,s</i> ])
[I,cs.1]			помогти́	пом <u>о</u> г- (пом <u>і</u> г [m,s])
[I,cs.1]	рости́	$ \frac{\mathbf{poc}}{(\mathbf{pic}[m,s])} $	ви́рости	вир <u>о</u> с- (ви́р <u>і</u> с [m,s])

Let's look at the following two examples.

	Imperfectiv	e Infinitive: нест	rá Sten	і: нес-
		Singular		Plural
Person	Masculine	Feminine	Neuter	All Genders
First	я ніс	я несла́	я несло	ми несли́
Second	ти ніс	ти нес <b>ла́</b>	ти несл <b>о</b> ́	ви несли́
Third	він н <b>іс</b>	вона несла	воно несло	вони несли

	Perfective	Infinitive: лягти	í Stem	: ляг-
		Singular		Plural
Person	Masculine	Feminine	Neuter	All Genders
First	я л <b>і</b> г	я лягл <b>а́</b>	я лягло́	ми лягли́
Second	ти лі́г	ти лягл <b>а́</b>	ти лягло́	ви лягли́
Third	він л <b>і</b> г	вона́ лягла́	воно лягло	вони лягли

Practise Oral Exercises 25.3, 25.4, 25.5, 25.6

(B)

### E. USING THE PAST TENSES

As stated earlier, you must think carefully about which of the past tenses you should use when you want to express an action that occured in the past.

## **E.1** Past Imperfective Tense

The past tense that is formed from the imperfective infinitive expresses 1) an ongoing action, 2) a repeated/habitual action, or 3) a generalized action that was occurring in the past without any indication as to the completion or termination of such an action.

## 1. An ongoing action

She looked after (her) parents for a long time. Вона довго доглядала батьків.

Where were they smoking when you [m,s] saw them? Де вони курили, коли ти їх бачив?

I think they were playing cards last night. Я думаю, що вони грали в карти учора ввечорі.

## 2. A repeated/habitual action

He **read** the newspaper every day. Він **чита́**в газе́ту щодня́.

They phoned me every week. Вони мені телефонували щотижня.

They always talked and laughed in class. Вони завжди говорили і смійлися в клясі.

### 3. A generalized action

He read slowly when he was a child. Він чита́в повільно, коли́ він був дити́ною.

They say she still used to sing beautifully then! Кажуть, що вона тоді ще прекрасно співала.

She liked to joke, and he liked to complain. Вона любила жартувати, а він любив скаржитися.

# **Do Written Exercise 25.5**

#### E.2 Past Perfective Tense

The past tense that is formed from the perfective inifinitive expresses an action that was undertaken and was completed or terminated in the past.

Study the following examples carefully.

He read the newspaper before breakfast. Він прочита́в газе́ту до сніда́нку.

She chose the tie for (her) husband. Вона вибрала краватку для чоловіка.

They got up, washed, and had breakfast. Вони встали, умилися, і поснідали.

Have they already ordered dinner in the restaurant? Чи вони́ вже замо́вили обі́д у рестора́ні?

When **did** you[p] **sell** (your) house? Коли́ ви **прода́ли** ха́ту?

**Did** they **get married** in June or July? Чи вони **одружи́лися** в че́рвні, чи в ли́пні?

Who photographed the children at the picnic? Хто сфотографував дітей на пікніку?

Last night he repaired the dishwasher. Учора ввечорі він злагодив посудомийку.

What **did** she **tell** you [p] about (her) vacation? Що вона́ вам **сказа́ла** про вака́ції?

Practise Oral Exercises 25.7, 25.8, 25.9, 25.10

**Do Written Exercise 25.6** 

(EE)

# LESSON 26

### A. VOCABULARY

### Adjectives

bad

beautiful

big, great

capable, bright [mentally]

cheap, inexpensive

clean dirty

expensive, costly

foolish, stupid fortunate, lucky

good happy

healthy hungry intelligent

little, small

long new

nice, pretty

old

pleasant poor rich sad

short, brief sick, ill strong tall, high

unfortunate, unlucky unhappy, miserable unpleasant

wise, smart young пога́ний

прекрасний, красивий

вели́кий здібний

дешевий, недорогий

чи́стий брудни́й дороги́й

дурний щасливий добрий весе́лий

здоро́вий голо́дний розу́мний

малий, маленький

до́вгий нови́й

гарний, хороший

старий

приє́мний бідний бага́тий сумний

коро́ткий хво́рий си́льний висо́кий

нещасли́вий неща́сний неприє́мний му́дрий молоди́й

### **Adjectives (Colours)**

black чо́рний
blue си́ній [s]
brown кори́чневий
green зеле́ний

grey cíрий, сивий [of hair]

orange помара́нчовий, ора́нжевий

pink роже́вий

purple пурпуро́вий, *пурпу́рний* 

red черво́ний white бі́лий yellow жо́втий

### **Pronouns**

which котри́й what (kind) яки́й

#### Verbs

to iron прасувати: прасу-ю, -єш

рf. випрасувати: випрасу-ю, -єш

to launder прáти: пер-ý, -éш

р випрати: випер-у, -еш

to sew ши́ти: ши́-ю, -єш

pf пошити: поши-ю, -єш

### **Vocabulary Notes**

- 1. The abbreviation [s] after **си́ній** [s] indicates that this adjective belongs to the Soft Declension of adjectives. (See C.3.)
- 2. Beginning with this lesson, both the imperfective and perfective infinitives of Ukrainian verbs are given. The verb forms for the first two singular persons (n and Th) are also provided; this enables you can identify the conjugation and group to which the verbs belong.

The perfective infinitive is preceded by the abbreviation pf.

3. In Ukrainian, the word for bridegroom is молодий; for bride, it is молода́. In forming these two words, the adjective молоди́й is used as a substantive. (See section E in this lesson.)

### B. ADJECTIVES

In both English and Ukrainian, adjectives are used to describe or modify a noun.

This is a new car.

Це нове авто.

An attributive adjective precedes the noun that it modifies.

This is a new car.

Це нове авто.

A predicate adjective modifies the subject, but it stands alone after the verb in a sentence.

This car is new.

Це авто (є) нове.

#### C. DECLENSION OF ADJECTIVES

In Ukrainian, adjectives agree with nouns in gender, number, and case.

### C.1 Agreement of Adjectives and Nouns

#### 1. Gender and Number

In English, an adjective does not change, regardless of the gender or the number of the noun that it modifies.

In Ukrainian, an adjective must change so that it agrees both in gender and in number with the noun that it modifies.

The new waiter is nice.

Новий офіціянт гарний.

The new waitress is nice.

Нова офіціянтка гарна.

The new car is nice.

Нове авто гарне.

The **new** waiters are **nice**.

Нові офіціянти гарні.

#### 2. Case

In English, an adjective never changes, regardless of the function of the noun that it modifies.

This is a new car.

I don't have a new car.

In Ukrainian, an adjective must change so that it is in the same case as the noun that it modifies.

This is a new car.

Це нове авто.

I don't have a new car.

Я не маю нового авта.

## C.2 Two Declensions of Ukrainian Adjectives

In Ukrainian, adjectives belong to one of two declensions: hard or soft.

Adjectives are identified as being hard or soft by their endings in their nominative singular forms.

In dictionaries, adjectives are always entered under their **masculine** nominative singular form. Usually, the endings for the feminine and neuter adjectival forms are also given.

### 1. Hard Declension Adjectives

Hard Declension adjectives are identified by a specific set of endings in their nominative singular forms.

Masculine Ending: -ий Feminine Ending: -a Neuter Ending: -e

Most adjectives belong to the hard declension.

## 2. Soft Declension Adjectives

Soft Declension adjectives are also identified by a specific set of endings in their nominative singular forms.

Masculine Ending: -iй Feminine Ending: -я Neuter Ending: -6

The few adjectives that belong to the **soft** declension are marked [s] in the Vocabularies.

# C.3 Formation of Adjectival Stems

The **stem** of an adjective is formed by dropping either the singular or plural endings from the **nominative** forms.

Hard Declension Adjectives				
Nominative Forms Adjectival Stem				
нови́й	(нов-ий)	нов-		
нова́	(нов-а)	нов-		
нове́	(нов-е)	нов-		
нові́	(нов-і)	нов-		

Soft Declension Adjectives				
Nominative Forms Adjectival Stem				
си́ній	(син-ій)	син-		
си́ня	(син-я)	син-		
си́н€	(син-€)	син-		
си́ні	(син-і)	син-		

## C.4 Declension of Adjectives

The singular and plural endings for both Hard and Soft Declension adjectives are presented below in chart form.

The masculine and neuter adjectival forms are the same in the genitive, instrumental, dative, and locative cases.

	Hard Declension Adjectives					
	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural		
N.	зеле́на	зеле́ний	зеле́н <b>е</b>	зеле́ні		
G.	зеле́н <b>о</b> ї	зеле́з	ного	зеле́н <b>их</b>		
A.	зеле́н <b>у</b>	[=G or N]	[=N]	[=G or N]		
v.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]		
I.	зеле́н <b>ою</b>	зеле́	ним	зеле́ними		
D.	зеле́н <b>ій</b>	зеле́н <b>ому</b>		зеле́н <b>им</b>		
L.	зеле́ній		ле́ному еле́нім)	зеле́них		

	Soft Declension Adjectives				
	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural	
N.	си́ня	си́н <b>і</b> й	си́н€	си́ні	
G.	си́н <b>ьо</b> ї	си́н <b>ього</b>		си́н <b>іх</b>	
Α.	си́н-ю	[=G or N]	[=N]	[≈G or N]	
v.	[=N]	(=N)	[=N]	[≈N]	
ı.	си́н <b>ьою</b>	си́ні	ім	си́німи	
D.	си́ній	си́н <b>ьому</b>		си́нім	
L.	си́н <b>ій</b>		и́ньому и́нім)	си́н <b>іх</b>	

**659** 

Practise Oral Exercises 26.1, 26.2

Do Written Exercise 26.1

### D. INTERROGATIVE PRONOUNS

The interrogative pronouns який and котрий must agree in gender, number, and case with the person or object about which they are asking a question.

They are declined like Hard Declension adjectives.

### D.1 яки́й

The interrogative pronoun який is used in a question that asks about an attribute of a person or object.

Який костюм вона має?

Вона має рожевий костюм.

What kind of suit does she have?

She has a pink suit.

Яку хату вона має?

Вона має велику хату.

What kind of house does she have?

She has a big house.

**Яκέ άвτο** вона має?

Вона має синє авто.

What kind of car does she have?

She has a blue car.

Які черевики вона має?

Вона має дорогі черевики.

What kind of shoes does she have?

She has expensive shoes.

## D.2 котрий

The interrogative pronoun котрий is used in a question that asks about one item out of a group of two or more items.

Котрий костюм вона купує, рожевий чи білий?

Which suit is she buying, the pink one or the white one?

Котру хустку вона носить, жовту чи зелену?

Which kerchief is she wearing, the yellow or the green?

Котре перо вона купує, синє, червоне, чи чорне?

Which pen is she buying, the blue one, the red one, or the black one?

Котрі черевики вона носить, білі, коричневі, чи чорні?

Which shoes is she wearing, the white, the brown, or the black?

## D.3 Declension: який

	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural
N.	яка́	який	якé	які
G.	як <b>о́</b> ї	яко́і	го	яки́х
Α.	як <b>ў</b>	[=G or N]	[=N]	[=G or N]
v.	<del></del>			_
ı.	яко́ю	яки́	М	як <b>и́ми</b>
D.	якій	як <b>о</b> ́1	му	яки́м
L.	якій		ко́му ккі́м)	яких

# D.4 Declension: котрий

	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural
N.	котр <b>а́</b>	котрий	котре́	котрі́
G.	котр <b>о́</b> ї	котр	о́го	котри́х
A.	котру́	[=G or N]	[=N]	[=G or N]
v.	<u></u>		_	
I.	котр <b>о́ю</b>	котр	<b>и́</b> м	котрими
D.	котрій	котр	о́му	котри́м
L.	котрій		тр <b>о́му</b> отр <b>і́м</b> )	котри́х

Practise Oral Exercises 26.3, 26.4, 26.5

**Do Written Exercise 26.2** 

#### E. SUBSTANTIVES

A substantive is a noun or any word or phrase that acts like a noun in a sentence.

In English, adjectives (mostly plural ones) are sometimes used as substantives.

The healthy do not understand the sick.

In this sentence it is clear that the omitted noun is people: healthy people and sick people.

In Ukrainian, adjectives are also used as substantives.

In a Ukrainian sentence the endings of the adjectives tell you which word is the subject and which is the direct object.

Здорові хворих не розуміють.

In English, there is a problem using singular adjectives as substantives because they do not show the gender of the noun that is omitted.

A healthy (?) doesn't understand a sick (?).

If the statement is to make sense, it has to include more information.

A healthy man doesn't understand a sick one.

A healthy woman doesn't understand a sick one.

A healthy man doesn't understand a sick woman.

In Ukrainian, singular adjectives may be used much more readily as substantives because they do show the gender and the case of the omitted noun.

Здоровий хворого не розуміє.

Здорова хворої не розуміє.

Здоровий хворої не розуміє.

In the Vocabulary Notes in this lesson, your attention was drawn to the Ukrainian words for **bridegroom** and **bride**: молодий and молода́. In Ukrainian, there are many words like this that have become independent of the adjective from which they were originally formed.

Practise Oral Exercise 26.6

Do Written Exercise 26.3

### LESSON 27

#### A. VOCABULARY

#### **Nouns**

anniversary birthday

calendar

century

christening, baptism

conference, convention

date [calendar] earth, ground

funeral heaven, sky hell

holiday, feast day

meeting numeral page

paradise

wedding ceremony, marriage

wedding reception

word world

**Verbs** 

to arrive [by vehicle]

to be born

to celebrate

to depart [by vehicle]

to die

to hide, to conceal; to bury

to take place, to happen

ювіле́й

день народження[n]

уро́ди́ни [pl], уро́дин

календар[s]

сторіччя[n], століття[n] христи́ни [pl], христи́н

з'їзд

дата, число

земля́ по́хорон не́бо пе́кло

свя́то

збори [pl], зборів; засідання[n]

числівник сторінка

рай

вінчання[n], шлюб

весі́лля[n] сло́во світ

приїжджати: приїжджа-ю. -єш pf. приїхати: приїд-у, -еш

народжуватися: народжу-юся, -єшся рf. народитися: народжуся, народ-ишся

святкувати: святку-ю, -єш

pf. відсвяткувати: відсвятку-ю, -єш

від'їжджа́ти: від'їжджа́-ю, -єш pf. від'їхати: від'ї́д-у, -еш

умирати: умира-ю, -єш

*pf.* у/по/ме́рти: у/по/мр-у́, -е́ш

ховати: хова-ю, -єш

pf. (hide) схова́ти: схова́-ю, -єш pf. (bury) похова́ти: похова́-ю,-єш

відбува́тися: відбува́-юся, -єшся pf. відбу́тися: відбу́д-уся, -ешся

### **Demonstrative Adjectives/Pronouns**

that той, та, те, ті this цей, ця, це, ці

### **Ordinal Numerals**

first пе́рший
second дру́гий
third тре́тій [s]
fourth четве́ртий
fifth п'я́тий

sixth шо́стий seventh сьо́мий eighth во́сьмий пinth дев'я́тий tenth деся́тий

eleventh одина́дцятий twelfth двана́дцятий thirteenth трина́дцятий fourteenth чотирна́дцятий fifteenth п'ятна́дцятий

sixteenth шістна́дцятий seventeenth сімна́дцятий eighteenth вісімна́дцятий піпеteenth дев'ятна́дцятий twentieth двадца́тий

thirtieth тридця́тий fortieth сороко́вий fiftieth п'ятдеся́тий sixtieth шістдеся́тий

seventieth сімдеся́тий eightieth вісімдеся́тий

ninetieth дев'ятдеся́тий, дев'яно́стий

hundredth со́тий

### **Vocabulary Notes**

- 1. There are many words for **meeting** in Ukrainian. Of the two that are presented here, засідання usually refers to an executive meeting, or a meeting with only a few people present; the word збори usually refers to a general or open meeting attended by a larger number of people.
- 2. In the phrase день народження, the word народження is always in the genitive singular case.

Сьогодні день народження Івана.

Today is Ivan's birthday.

Я забула про день народження Івана.

I forgot about Ivan's birthday.

3. Learn the following expressions:

Вітаю Вас (Тебе) з днем народження!

Happy birthday! (I salute you on your birthday!)

Вітаю Вас (Тебе) з ювілеєм!

Happy anniversary! (I salute you on your anniversary!)

4. The verb відбува́тися/відбу́тися is most commonly used in the third person singular or plural.

Засідання відбудеться завтра.

The meeting will take place tomorrow.

Збори відбулися вчора.

The meeting took place yesterday.

5. The verb наро́джувати/народи́ти (without the reflexive particle -ся) means to give birth.

Вона народила дочку.

She gave birth to a daughter.

6. When the reflexive particle -ся is added to the verb хова́ти/схова́ти, the new verb, хова́тися/схова́тися, means to hide or conceal oneself.

Дитина любить ховатися в коморі.

The child likes to hide in the pantry.

Літи сховалися в стайні.

The children hid (themselves) in the barn.

### B. ORDINAL NUMERALS

In English, ordinal numerals are not declined.

In Ukrainian, ordinal numerals are declined like adjectives. They agree with the noun that they modify in number, gender, and case.

#### B.1 Declension of Ordinal Numerals

All the numerals, except **третій**, are declined like Hard Declension adjectives. The numeral **третій** is declined like a Soft Declension adjective.

	H	ard Declension I	Numerals	
	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural
N.	пе́рша	пе́рший	пе́рше	пе́рші
G.	пе́рш <b>ої</b>	пе́рш <b>ого</b>		пе́рших
А.	пе́ршу	[=G or N]	[=N]	[=G or N]
v.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
1.	пе́ршою	пе́рп	<b>ІИМ</b>	пе́ршими
D.	пе́ршій	пе́рц	юму	пе́ршим
L.	пе́рш <b>ій</b>	пе́	ршому	пе́рших
		( п	е́ршім)	

	Soft	<b>Declension Num</b>	eral: третій	
	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural
N.	тре́тя	тре́тій	тре́т€	тре́т <b>і</b>
G.	тре́тьої	тре́тього		третіх
Α.	тре́т <b>ю</b>	[=G or N]	[=N]	[=G or N]
v.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
ı.	тре́т <b>ьою</b>	тре́т	тім	тре́тіми
D.	тре́тій	тре́т	ъому	тре́т <b>ім</b>
L.	тре́т <b>ій</b>		ре́тьому гре́тім)	тре́тіх

**Practise Oral Exercise 27.1** 

**Do Written Exercise 27.1** 

600

#### C. DATES OF THE MONTH

In both English and Ukrainian, ordinal numerals are used to state the date.

#### C.1 The Date

In English, we usually give the date in one of two ways.

What's the date today?

It's the first of September.

It's September first.

Sometimes you will hear still another way of talking about the date.

What's the date today?

It's September one.

In Ukrainian, we can ask about the date in one of two ways, and the answer comes back in one of two ways.

What's the date today?

It's the first of September.

Котрого сьогодні?

Сьогодні першого вересня.

What's the date today?

It's the first of September.

Котре сьогодні число?

Сьогодні перше вересня.

#### Practise Oral Exercise 27.2

#### C.2 On Which Date?

(ma)

600

In English, we do not always use the preposition on when we talk about a specific date.

(On) what day was he born?

(On) the eleventh of May.

(When was he born?)

In Ukrainian, the genitive case is used, both for the numeral and for the month, to state the specific date of an occurence.

(On) what day was he born?

(On) the eleventh of May.

Котрого дня він народився?

Одинадцятого травня.

(Коли він народився?)

Practise Oral Exercise 27.3

### C.3 From ... To ...

In English, we use the prepositions from and to when we want to indicate a specific period of time.

They were here from June tenth to July twentieth.

In Ukrainian, the prepositions від and до are used with the genitive case of the numerals. The month is also in the genitive case.

They were here from June tenth to July twentieth. Вони були тут від десятого червня до двадцятого липня.

There is an alternate way in Ukrainian of expressing to a certain date: by using the preposition  $\pi o$  and the accusative case of the numeral.

They were here from June tenth to July twentieth.

Вони були тут від десятого червня по двадцяте липня.

#### Practise Oral Exercise 27.4

### Do Written Exercise 27.2

#### D. YEARS

#### D.1 The Year

In English, we use the same pattern for stating a year in the present century or in another century.

[1994]	What year is it?	It's nineteen ninety-four.
[1845]	What year was it?	It was eighteen forty-five.

In Ukrainian, if reference is being made to a year that's in the present century, only the year has to be stated.

[1994]	What year is it?	It's nineteen ninety-four.
	Котрий це рік?	Це дев'ятдесят четвертий рік.

If the year that is being referred to is in another century, all the information has to be

stated.

[1845] What year was it? It was eighteen forty-five. Котрий це був рік? Це був тисяча вісімсо́т со́рок п'я́тий рік.

You will notice from these examples that it is only the last numeral (четве́ртий, п'я́тий) that has to agree in gender, number, and case with the noun pik that it modifies.

#### D.2 In Which Year?

In English, we state the year in which something happened (or will happen) by using the preposition in.

[1841] When did she die?
She died in eighteen forty-one.

In Ukrainian, there are two ways of stating the year in which something happened (or will happen). In both instances, only the last numeral is declined.

1. The preposition y/B is used with the locative case.

[1841] Коли́ вона́ вме́рла?
Вона́ вме́рла у ти́сяча вісімсо́т со́рок пе́ршому ро́ці.

2. The genitive case is used without a preposition.

[1841] Коли́ вона́ вме́рла?
Вона́ вме́рла ти́сяча вісімсо́т со́рок пе́ршого ро́ку.

#### Practise Oral Exercise 27.5

#### D.3 From ... To ...

(E)

In English, the prepositions from and to are used to indicate a period of time during which something happened.

[1672-1735] He lived here **from** sixteen seventy-two **to** seventeen thirty-five.

In Ukrainian, the prepositions від and до are used and the last numeral is declined to agree with the noun рік in the genitive case (ро́ку).

[1672-1735] Він жив тут від ти́сяча шістсо́т сімдеся́т дру́гого ро́ку до ти́сяча сімсо́т три́дцять п'я́того ро́ку.

[1983-1994] Вони жили тут від вісімдеся́т тре́тього ро́ку до дев'ятдеся́т четве́ртого ро́ку.

Practise Oral Exercise 27.6

#### E. Centuries

In both English and Ukrainian, ordinal numerals are used in speaking about the centuries.

#### E.1 The Century

In both English and Ukrainian, the same pattern is used in referring to the centuries.

It's the twentieth century now.

Зараз двадцяте сторіччя (століття).

### E.2 In Which Century?

In both English and Ukrainian, we speak about something happening in a specific century.

In English, a prepositional phrase beginning with in is used.

We live in the twentieth century.

In Ukrainian, the prepositional phrase begins with y/B and, in this phrase, the preposition y/B governs the locative case.

We live in the twentieth century.

Ми живемо в двадцятому сторіччі (столітті).

They lived in the sixteenth century.

Вони жили в шістнадцятому сторіччі (столітті).

#### E.3 From ... To ...

In English, the prepositions from and to are used to indicate the centuries during which something happened.

In Ukrainian, the prepositions від and до are used and the numeral is declined to agree with the noun сторіччя (століття) in the genitive case.

Notice that the word **сторіччя** (**століття**) follows the **second** numeral.

It stood there from the first century to the sixth one.

Воно стояло там від першого до шостого сторіччя.

Practise Oral Exercises 27.7, 27.8, 27.9

**Do Written Exercises 27.3, 27.4, 27.5** 

#### F. DEMONSTRATIVE PRONOUNS

The demonstrative pronouns ueă and tou may be used either as modifiers or as pronouns.

#### F.1 Modifiers

When **цей** and **той** are used as modifiers, they must agree with the nouns that they modify in **gender**, **number**, and **case**.

### Modifier

Хто знає цього чоловіка?

Ніхто не знає цього чоловіка.

Who knows this man?

No one knows this man.

Хто знає ту дівчину?

Ніхто не знає тієї дівчини.

Who knows that girl?

No one knows that girl.

#### F.2 Pronouns

When **цей** and **той** are used as pronouns, they take the place of the noun that they are understood to modify.

Modifier	Pronoun
Чи ти знаєш цих чоловіків?	Я знаю цього, але не того.
Do you [s] know those men?	I know this one, but not that one.
Хто знає цих дівчат?	Ми знаємо і цю, і ту.
Who knows those girls?	We know both this one, and that one.

### F.3 Declension: цей

	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural
N.	ця	цей	це	ці
G.	цієї	цьог	ró	цих
Α.	цю	[=G or N]	[=N]	[=G or N]
v.	<del></del> -	<del></del> ·		
i.	ціє́ю	цим		ци́ми
D.	цій	цьом	1ý	цим
L.	цій	ци ( ц		цих

### F.4 Declension: той

	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural
N.	та	той	те	тi
G.	тіє́ї	TOI	ró	тих
A.	т <b>у</b>	[=G or N]	[=N]	[=G or N]
v.	_	_		_
1.	тіє́ю	TM	м	ТИ́МИ
D.	тій	TOM	иý	тим
L.	тій		го́му тім)	тих

Practise Oral Exercise 27.10

**Do Written Exercise 27.6** 

### LESSON 28

#### A. VOCABULARY

#### **Nouns**

advertisement

bathtub bracelet brush

comb

coral beads

deodorant

drycleaning shop

ear

earring

finger hair

hairdo hand, arm

hand lotion

lip

lipstick

neck necklace

perfume

pharmacy, drugstore

razor, shaver

ring

shampoo

shower

soap tooth

toothbrush

toothpaste

towel

оголошення [п], рекляма, реклама

ва́нна браслет щітка

гребінь (гребен-)

кора́лі [pl], кора́лів

дезодорант

хемчистка, хімчистка

ву́хо

кульчик, сережка

палець (пальц-)

волосся [п] зачіска рука

крем для рук

губа; уста/вуста [pl], уст/вуст

губна помада

ши́я намисто

па́хощі [pl], па́хощів духи́ [pl], духі́в

аптека

бритва, електробритва

перстінь (перстен-), кільце

шампунь

душ

ми́ло

зуб

зубна щітка зубна паста

рушник

#### **Possessives**

 her, hers
 ii [indecl.]

 his
 ἄοτό [indecl.]

 its
 ἄοτό [indecl.]

my, mine мiй, моя́, моє́, мої́

our, ours наш, наша, наше, наші

their, theirs ixhi, ixha, ixha, ixha, ixhi; ix[indecl.]

your [p], yours [p] Baill, Báilla, Bái

#### **Reflexive Possessive**

one's own свій, своя́, своє́, своі́

### Interrogative Possessive

#### **Verbs**

to accept, to welcome приймати: прийма-ю, -єш

pf. прийняти:(future) прийм-ý, -éш,

(past) прийня-в, -ла, -ло, -ли

to comb oneself зачісуватися: зачісу-юся, -єшся

pf. зачеса́тися: зачеш-у́ся, -ешся

to dry oneself витира́тися: витира́-юся, -єшся

pf. витертися: витр-уся, ещся

to use ужива́ти: ужива́ю, -єш

pf. ужити: ужив-у, -еш

to wash oneself умиватися: умива-юся, -єшся

pf. умитися: уми-юся, -єшся

### **Vocabulary Notes**

- 1. Learn the expression приймати душ to take a shower.
- In Ukrainian dictionaries, the possessives that are declined are always listed under their masculine singular form; the feminine and neuter forms, if they are given, are placed after the masculine singular form.
- 3. The Ukrainian possessive **ixhin** has an alternate form: **ix**. This alternate form is indeclinable, like **noró** and **ii**. (See C.1)

#### B. REFLEXIVE VERBS

Some Ukrainian verbs, like смія́тися and диви́тися, are always conjugated with the reflexive particle -ся.

There are other Ukrainian verbs, however, that have one meaning when they are conjugated with the reflexive particle -cs, and a slightly different meaning when they are conjugated without the reflexive particle -cs.

Let's look at the verb одягатися. This verb is intransitive, that is, a direct object is not required to complete its meaning.

The transitive counterpart to this verb is written without the reflexive particle -cs: одягати. The verb одягати does require a direct object to complete its meaning.

Intransitive Verb

одягатися

Мама одягається.

Mother is dressing (herself).

Transitive Verb

одягати

Мама одягає себе.

Мама одягає дитину.

Mother is dressing herself.

Mother is dressing the child.

Several verbs that you know fall into this category.

Intransitive Verb	Transitive Verb
витиратися/витертися	витирати/витерти
голи́тися/поголи́тися	голи́ти/поголи́ти
зачісуватися/зачесатися	зачі́сувати/зачеса́ти
тішитися/утішитися	тішити/утішити
умиватися/умитися	умивати/уми́ти

As reflexive verbs like this are introduced in the Vocabularies, they will be drawn to your attention in the Vocabulary Notes.

It is interesting to note that some of the transitive verbs that you have already learned may be turned into reflexive verbs by adding the particle -cs.

You should be able to recognize verbs that are changed in this way; however, do not try to create your own reflexive verbs until you know the language much better!

Мама пере блюзку.

Mom is washing the blouse.

Ця блюзка добре переться.

This blouse washes well.

#### C. POSSESSIVES

In both English and Ukrainian, possessives may be used either as modifiers or as pronouns.

#### C.1 Possessives: Modifiers

When possessives are used as modifiers, they indicate that something belongs to someone.

This is my key.

Це мій ключ.

In English, all the possessives remain the same, regardless of the gender, number or case of the noun with which they are used.

$\overline{}$							
my	your	his	her	its	our	your	their

As an example, let's look at how the English possessive my is used as a modifier. Notice that my does not change, regardless of the gender or number of the noun that it modifies.

This is my daughter.

These are my daughters.

This is my son.

These are my sons.

This is my car.

These are my cars.

In Ukrainian, four of the possessives do not agree in gender, number and case with the noun that they modify.

	ïí	його́	його́	ïx
•		_		

Let's look at how her and his are used both in Ukrainian and in English.

**Її дочка** вдома.

Her daughter is at home.

Ïї син удома.

Her son is at home.

**Її авто** вдома.

Her car is at home.

**Ї**ї діти вдома.

Her children are at home.

Його дочка вдома.

His daughter is at home.

Його син удома.

His son is at home.

Його авто вдома.

His car is at home.

Його діти вдома.

His children are at home.

Five of the Ukrainian possessives must agree in gender, number, and case with the noun that they modify.

$\bigcap$	мій	твій	наш	ваш	ї́хній	١
l						ı

Let's look at how the Ukrainian possessive Min changes. Notice that there is no change in the English possessive my.

Моя́ дочка́ вдо́ма.My daughter is at home.Чи ви зна́єте мою́ дочку́?Do you know my daughter?

Мій син удо́ма.My son is at home.Чи ви знаєте мого́ си́на?Do you know my son?

Моє́ а́вто вдома. My car is at home.

Чому́ кіт у моє́му а́вті? Why is the cat in my car?

Moї діти вдома.My children are at home.Чи ви знаєте моїх дітей?Do you know my children?

### C.2 Declension: мій, твій

The declension of the Ukrainian possessives min and TBin resembles the soft declension of adjectives.

Except for the masculine nominative singular form, the stems of min and TBin are Mo- and TBO-.

The possessive мій is declined below for you; твій is declined exactly like мій.

	De	clension of the	e Possessive мій	
	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural
N.	жом	мій	мо€	мої
G.	мо€ї	мого́		мої́х
Α.	мою́	[=G or N]	[=N]	[=G or N]
v.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
ı.	мо <b>є́ю</b>	N	мої́м	мої́ми
D.	мої́й	моє́му		моїм
L.	<sub>,</sub> Moััม		мо <b>є́му</b> ( мої́м)	мої́х

(mag)

### C.3 Declension: наш, ваш

The Ukrainian possessive pronouns **наш** and **ваш** are declined like **Hard Declension** adjectives.

The stem for ham is ham; for bam, it is bam-.

Remember that the stem is used as the masculine singular nominative form.

	Decl	ension of the Pos	sessive наш	
	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural
N.	наша	наш	наш <b>е</b>	на́ші
G.	на́шої	наш	ого	на́ш <b>их</b>
Α.	на́ш <b>у</b>	[=G or N]	[=N]	[=G or N]
v.	[=N]	[=N]	[ <b>≔</b> N]	[=N]
1.	на́шою	на́ш	им	нашими
D.	на́шій	на́ш	ому	на́шим
L.	на́шій		шому а́шім)	на́ших

### C.4 Declension: їхній

The Ukrainian possessive ı́xній is declined like a Soft Declension adjective.

	Decl	ension of the Pos	sessive ї́хній	
	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural
N.	їхн <b>я</b>	ї́хн <b>ій</b>	ї́хн <b>є</b>	íхні
G.	ї́хньої	ї́хнь	oro	ї́хн <b>їх</b>
Α.	ї́хню	[=G or N]	[=N]	[=G or N]
v.		Applications.		*****
1.	їхньою	ї́хн <b>і</b> м	1	ї́хн <b>іми</b>
D.	ї́хн <b>ій</b>	ї́хнь	ому	ї́хн <b>ім</b>
L.	ї́хн <b>ій</b>		н <b>ьому</b> кнім)	ї́хн <b>іх</b>

Practise Oral Exercises 28.2, 28.3

Do Written Exercise 28.1

#### C.5 Possessives As Pronouns

In addition to modifying or expressing possession of nouns, the possessives may stand alone as pronouns.

Modifier	Pronoun
Це мій олівець.	Він мій.
This is my pencil.	It's mine.
Це наша хата.	Вона наша.
This is our house.	It's ours.
Це їхнє а́вто.	Воно́ ї́хнє.
This is their car.	It's <b>theirs</b> .

In English, except for his and its, all the possessives change when they stand alone as pronouns.

In Ukrainian, all the possessives remain the same, whether they are used as modifiers, or as pronouns.

Modifier	Pronoun	Modifier	Pronoun
This is my key.	It's mine.	Це мій ключ.	Це мій.
This is your key.	It's yours.	Це твій ключ.	Це твій.
This is her key.	It's <b>hers</b> .	Це її́ ключ.	Це її́.
This is his key.	It's <b>his</b> .	Це його́ ключ.	Це його́.
This is its key.	It's <b>its</b> .	Це <b>його́</b> ключ.	Це його́.
This is our key.	It's ours.	Це наш ключ.	Це наш.
This is your key.	It's yours.	Це ваш ключ.	Це ваш.
This is their key.	It's <b>theirs</b> .	Це <b>їхній</b> ключ. Це <b>їх</b> ключ.	Це їхній. Це їх.

From the above examples you can see that possessives serve as pronouns in the same way that descriptive adjectives serve as substantives/nouns. (See Lesson 26, C.)

**Practise Oral Exercise 28.4** 

**Do Written Exercise 28.2** 

600

#### D. REFLEXIVE POSSESSIVE: CBIN

In English, if we want to leave no doubt that a possessive refers back to the subject of the sentence or clause in which it is found, we use the word own with the possessive.

In Ukrainian, when a possessive refers back to the subject of a sentence or of a clause, the possessive **cbi** is used.

#### D.1 Reflexive Possessive Modifier

Examine the possessives in the following sentences. In Ukrainian, the possessive **cbi** always agrees in **gender**, **number**, and **case** with the noun that it modifies, and <u>not</u> with the subject to which it refers.

Reflexive Possessive: cbir (Refers Back to the Subject)

I have my own pen.Я ма́ю своє́ перо́.

The boy has his own cap. Він має свою́ ша́пку.

The girl has her own key. Дівчина має свій ключ.

We have our own car. Μи маємо своє́ а́вто.

You have your own box. Βυ μάξτε cBOίο κορόδκy.

They have their own bags. Вони мають свої торбинки.

Possessives

(Do Not Refer Back to the Subject)

I have your [p] pen.Я маю ваше перо.

The boy has his (another boy's) cap.

Він має його шапку.

The girl has her (another girl's) key.

Дівчина має її ключ.

We have their car. Μυ μάεμο ΐχης άβτο.

You have my box.

Ви маєте мою коробку.

They have their (not their own) bags.

Вони мають їхні торбинки.

#### D.2 Reflexive Possessive Pronoun

In addition to being used as a modifier, the possessive свій, like other possessives, may also be used as a pronoun.

#### Modifier

Чи вона́ ма́є своє́ перо́? Does she have her own pen?

Чи він має свої гро́ціі? Does he have his own money?

#### Pronoun

Так, вона́ ма́є своє́. Yes, she has her own.

Так, він має свої. Yes, he has his own.

#### D.3 Declension: свій

The reflexive possessive свій is declined like the possessives мій and твій.

	Declensi	Declension of the Reflexive Possessive свій		
	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural
N.	своя́	св <u>і</u> й	сво€	свої
G.	сво€ї	СВО	ró	свої́х
Α.	свою́	[=G or N]	[=N]	[=G or N]
v.	_		_	
r.	сво <b>є́ю</b>	свої	ĺм	свої́ми
D.	свої́й	СВО	<b>éм</b> у	свої́м
L.	свої́й		воє́му свої́м)	своїх
- 1				

### Practise Oral Exercise 28.5

### Do Written Exercise 28.3

### E. INTERROGATIVE POSSESSIVE: ЧИЙ

The interrogative possessive чий functions either as a modifier or as a pronoun.

## E.1 Interogative Possessive Modifier

In English, whose does not change regardless of the gender, number or case of the noun that it modifies.

In Ukrainian, the interrogative possessive чий must agree with the noun that it modifies in gender, number, and case.

Whose son is this? Whose son do you know?	Чий це син? Чийо́го си́на ти зна́єш?
Whose daughter is this? Whose daughter do you like?	Чия це дочка? Чию дочку ти любиш?
Whose car is this? With whose car did you go?	Чиє́ це а́вто? Чиїм а́втом ти поїхав?
Whose children are these? Whose children did you see?	Чиї́ це діти? Чиї́х дітє́й ти ба́чив?

### **E.2** Interrogative Possessive Pronoun

In addition to being used as a modifier, the interrogative possessive чий may stand alone as a pronoun.

Modifier	Pronoun
Чиїх дітей він бачив?	<b>Чиї́х</b> він ба́чив?
Whose children did he see?	Whose did he see?
Чиїм батькам він помагає?	Чиї́м він помага́є?
Whose parents is he helping?	Whose is he helping?

### E.3 Declension: чий

Except for the masculine and neuter **genitive**, **dative**, and **locative** singular cases, чий is declined like the possessive мій.

	Declension	n of the Interroga	tive Possessive	чий
	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural
N.	чи <b>я́</b>	чий	чи€	<b>ฯ</b> ผ <b>เ</b> ็
G.	чи <b>є́ї</b>	йир	óro	чиї́х
А.	чию́	[=N or G]	[=N]	[=N or G]
v.				
I.	чи <b>є́ю</b>	ијињ	1	<b>ฯ</b> ผ <b>ї́ми</b>
D.	<b>ฯ</b> ผ <b>์เ</b> ห	чий	о́му	ий́ми
L.	ฯหเ๊ห้		и <b>йо́му</b> іиі́м)	<b>ฯ</b> иเ๊ <b>x</b>

Practise Oral Exercises 28.6, 28.7, 28.8

**Do Written Exercises 28.4, 28.5, 28.6** 

### LESSON 29

#### A. VOCABULARY

#### **Nouns**

accident alarm clock

appointment, date

beginning

end

evening exam

hall hour

itinerary

minute morning news item

night

quarter, one-fourth

radio program

second [time] station [train] streetcar

subway

television program

time

trolley bus

twenty-four hour period

work

аварія, випадок (випадк-)

буди́льник поба́чення [n]

початок (початк-)

кінець (кінц-)

вечір[h] (вечор-)

іспит, екзамен

за́ля, *зал* годи́на

маршру́т

хвилина, мінута

ранок (ранк-)

новина, новинка

н**і**ч*[f]* (н**о**ч-)

чверть [f]

радіопередача

секу́нда ста́нція

трамвай

підземка, метро [n, indecl.]

телепередача

час

тролейбус

доба

праця, робота

#### **Adverbs**

at midnight at noon

for a short time

half

half an hour

soon, in a short time too early

too eariy

опі́вночі опі́вдні

ненадовго

пів

півгоди́ни незаба́ром

завчасно

запі́зно

#### Indefinite Pronoun

all

увесь, уся, усе, усі

#### **Prepositions**

at [in time expressions]

in [in time expressions]

о/об

за, через

#### **Verbs**

to arrive [on foot]

приходити: приходжу, приход-иш

pf. прийти́: прийд-у́, -е́ш

to begin

починати: почина-ю, -єш pf. почати: почн-ý, -е́ш

to close

зачиня́ти: зачиня́-ю, -єш
pf. зачини́ти: зачи́н-ю, -иш

to depart [on foot]

відходити: відходжу, відход-иш

pf. відійти́: відійд-у́, -е́ш

to finish, end

кінчати: кінча-ю, - $\epsilon$ ш pf. скінчити: скінч- $\epsilon$ у, - $\epsilon$ ш

to open

відчиня́ти: відчиня́-ю, -єш

pf. відчинити: відчин-ю, -иш

to praise

хвалити: хвал-ю, -иш

pf. похвалити: похвал-ю, -иш

to return, to give back

повертати: поверта́-ю, -єш рf. поверну́ти: поверн-у́, -еш

#### **Vocabulary Notes**

- 1. The word аварія refers to an accident resulting from the collision of moving vehicles; ви́падок refers to an accidental or unexpected occurrence or event.
- 2. The Ukrainian word **\( \pi\)**06\( \text{means either a twenty-four hour period, or a whole day and night. There is no equivalent word for it in English.
- 3. The declension of the feminine nouns чверть and ніч will be given later in this text. Learn the forms that are presented in this lesson: чверть (nominative and accusative); ніч (nominative and accusative); and но́чі (genitive).

4. Learn the following time expressions in Ukrainian:

Годинник спішить на п'ять хвилин.

The clock is five minutes fast.

Годинник відстає на п'ять хвилин.

The clock is five minutes slow.

5. In Ukraine, the preposition **uépe3** is favoured in speaking about a period of time. In Canada, the preposition 3a is used more frequently.

Я там буду через півгодини.

I'll be there in half an hour.

Я там буду за півгодини.

I'll be there in half an hour.

6. The verbs їздити/їхати/поїхати, приїжджа́ти/приїхати and від'їжджа́ти/ від'їхати are used to talk about people going, arriving, and departing by vehicle.

Куди гість їде?

Where is the guest going [by vehicle]?

Коли гість приїжджає?

When will the guest be arriving [by vehicle]?

Ходи́ти/піти́, прихо́дити/прийти́, and відхо́дити/відійти́ are used to talk not only about people coming and going on foot, but also about vehicles going, coming, arriving, and departing.

Куди гість іде? Ку

Куди поїзд іде?

Where is the guest going [on foot]?

Where does the train go?

Коли гість приходить?

Коли́ по́їзд прихо́дить? When does the train come in?

When is the guest coming [on foot]?

Коли поїзд відходить?

Коли́ гість **відхо́дить**?
When is the guest leaving [on foot]?

When does the train leave?

7. To indicate travel by taxi or on the subway, the indeclinable nouns **метрó** and **таксí** are used in the phrases **на метрó** and **на таксí**.

Ми звичайно їздимо туди на таксі/на метро.

We usually go there by taxi/by subway.

8. A number of the **transitive verbs** in the Vocabulary may be changed into **intransitive verbs** by adding the reflexive particle -cs to them.

Transitive Verb	Intransitive Verb
відчиня́ти/відчини́ти зачиня́ти/зачини́ти кінча́ти/скінчи́ти поверта́ти/поверну́ти почина́ти/поча́ти хвали́ти/похвали́ти	відчиня́тися/відчини́тися зачиня́тися/зачини́тися кінча́тися/скінчи́тися поверта́тися/поверну́тися почина́тися/поча́тися хвали́тися/похвали́тися

### B. INDEFINITE PRONOUN: YBÉCЬ

The indefinite pronoun yBéch may be used either as a modifier, or as a pronoun.

#### **B.1** Indefinite Modifier

In English, all does not change, regardless of the gender, number, or case of the noun that it modifies.

In Ukrainian, уве́сь must agree with the noun that it modifies in gender, number, and case.

Він працював увесь день.

He worked all day.

Він випив усю каву.

He drank all the coffee.

Він з'їв усе морозиво.

He ate all the ice cream.

Він загуби́в усі́ гро́ші. He lost all the money.

### **B.2** Indefinite Pronoun

In addition to modifying or possessing nouns, увесь may stand alone as a pronoun.

Modifier

Pronoun

Він з'їв усе морозиво.

Він з'їв усе́.

### B.3 Declension: увесь

Notice that the instrumental plural ending is -ima.

	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural
N.	уся́ (вся)	уве́сь (ввесь)	усе́ (все)	усі́ (всі)
G.	yc <b>i€</b> ï	усього	i	yc <b>íx</b>
А.	усю́	[=G or N]	[=N]	[=G or N]
v.	_			
ı.	ус <b>іє́ю</b>	усім		усіма́
D.	усій	усьом	ý	усім
L.	усій	усь ( усі́		ycíx

Practise Oral Exercise 29.1

Do Written Exercise 29.1

#### C. TIME EXPRESSIONS

In Ukrainian, ordinal numerals are used to tell time.

#### C.1 Telling the Time

In English, we ask about the time, and a cardinal number is used in the response.

What time is it?

It's one o'clock.

In Ukrainian, to find out about the time we ask about the hour, and an ordinal numeral is used in the response.

Котра́ годи́на?Пе́рша годи́на.(Which hour is it?)(It's the first hour.)

This difference, that is, talking about time in English and the hour in Ukrainian, is seen in all the expressions relating to the time of day.

Let's look at some examples.

In Canada, no + the locative and no + the genitive are more widely used than the other forms.

In Ukraine, Ha + the accusative, the genitive, and 3a + the accusative are preferred. There is still another way of speaking about time to the hour, but you will not be able to use it until you have learned how to decline cardinal numbers later in this text.

	по + locative	на + accusative
7:05	П'ять по сьо́мій.	П'ять на восьму.
7:15	Чверть по сьомій.	Чверть на восьму.
7:20	Двадцять по сьомій.	Два́дцять на во́сьму.
7:30	Пів по сьомій.	Пів на восьму.

до + genitive		3a + accusative
7:30	Пів до во́сьмої.	За пів восьма.
7:40	Два́дцять до во́сьмої.	За двадцять восьма.
7:45	Чверть до восьмої.	За чверть восьма.
7:50	Десять до восьмої.	За десять восьма.

#### C.2 At What Time?

In English, we do not always use the preposition at when we ask at what time something is happening.

(At) what time do you[s] get up?

In Ukrainian, when we ask at what time something happens, we use the preposition of and the locative case.

О котрій годині ти встаєщ?

At what time do you[s] get up?

(At which hour do you get up?)

If we answer the question by giving the exact hour, we use o and the locative case. If we state a time that is before or after the hour, the use of o is optional.

(At) eight (o'clock).

О восьмій (годині).

Quarter past seven.

Чверть по сьомій. Чверть на восьму.

Seven thirty.

Пів по сьбмій. Пів до восьмої. Пів на восьму. За пів восьма. Пів восьмої.

Ten to eight.

Де́сять до во́сьмої. За де́сять во́сьма.

Before a word that begins in a vowel, o becomes of.

Об одинадцятій годині.

For setting a time for a formal occasion, like a meeting, still another way of telling time may be used.

7:30 Сьома тридцять.

О сьомій тридцять.

Сім тридцять.

7:15 Сьома п'ятнадцять.

О сьомій п'ятнадцять.

Сім п'ятнадцять.

7:45 Сьома сорок п'ять.

О сьомій сорок п'ять.

Сім сорок п'ять.

Practise Oral Exercise 29.3

Do Written Exercise 29.2

#### C.3 From ... To ...

In English, we indicate the length of a time period by using the prepositions from and to.

In Ukrainian, the prepositions Big and go are used with the genitive case.

An alternate way of saying to the hour is to use the prepostion no and the accusative case.

We sleep from ten to six.

Ми спимо від десятої (години) до шостої (години)/по шосту (годину).

We sleep from half past ten to half past five.

Ми спимо від пів (до) одинадцятої до пів (до) шостої.

## Practise Oral Exercise 29.4

### Do Written Exercise 29.3

#### C.4 A.M. and P.M.

In both English and Ukrainian, the 24-hour period is divided into four smaller periods.

English Ukrainian		Approximate Time Periods	
morning	ра́нок	6:00 a.m 12:00 noon	
day	день	12:00 noon – 6:00 p.m.	
evening	ве́чір	6:00 p.m 12:00 midnight	
night	ніч	12:00 midnight - 6:00 a.m.	

In English, the abbreviations a.m. and p.m. are used to distinguish between the two halves of a 24-hour period.

			_
midnight to noon	_	a.m.	
noon to midnight		p.m.	

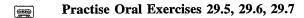
In Ukrainian, the four periods of the day are used in the genitive singular case.

English	Ukrainian
At 7:00 a.m.	О сьо́мій годи́ні <b>ра́нку</b> .
At 2:00 p.m.	О дру́гій годи́ні дня.
At 7:00 p.m.	О сьомій годині вечора.
At 2:00 a.m.	О дру́гій годи́ні <b>но́чі</b> .

### C.5 The 24-Hour Clock

In both English and Ukrainian, the international 24-hour clock is used for official timetables such as travel schedules at bus depots, train stations, airports, etc.

The bus arrives at 0230.	(2:30 a.m.)
Автобус приходить о 02.30.	(2:30 но́чі)
The bus departs at 0815.	(8:15 a.m.)
Автобус відходить о 08.15.	(8:15 ра́нку)
The train arrives at 1400.	(2:00 p.m.)
Поїзд приходить о 14.00.	(2:00 дня)
The train departs at 1905.	(7:05 p.m.)
Поїзд відходить о 19.05.	(7:05 ве́чора)



**Do Written Exercises 29.4, 29.5, 29.6** 

### LESSON 30

#### **VOCABULARY**

#### Nouns

apricot

baked goods, pastry

beans

beet

berry

bottle

cabbage

can, tin

candy, sweets

carrots

celery

chocolate bar

corn

cucumber doughnut

dozen

fruit

garden

garlic grapes

jar

litre loaf of bread

onions

orchard

peach pear

peas

plum

potatoes pound

purchase, purchased item

strawberry

tomato

vegetables

абрикоса

печиво [sg]

квасо́ля [sg], фасо́ля [sg]

буря́к

я́года

пля́шка

капу́ста [sg]

бляшанка, банка

цукерка, цукерок (цукерк-)

мо́рква [sg]

селе́ра [sg]

шоколя́дка, шокола́дка

кукуру́дза[sg] огіро́к (огірк-) пампу́шка

дю́жина

садовина [sg], овоч, фрукт

горо́д часни́к [sg]

виногра́д[sg] слоїк, ба́нка

літр*[h]* хліби́на

цибу́ля[sg]

сад пе́рсик

груша, грушка

ropóx [sg]

слива, сливка

карто́пля [sg]

фунт поку́пка

iioky iiku

суниця, полуниця

помідор[h]

горо́дина [sg], ярина [sg], овочі

#### **Adjectives**

easy, light fast

heavy narrow

sweet talented

tasty wide легкий

швидки́й тяжки́й

вузьки́й

соло́дкий

таланови́тий

смачни́й широ́кий

### Conjunctions

as, like, than

як жін

# Vocabulary Notes

In the Vocabulary in this lesson, about half of the nouns that refer to fruits and vegetables may be used in both singular and plural forms, that is, you can talk about a single apricot or beet, or about many apricots or beets.

The nouns that refer to the other half of the fruits and vegetables, however, are used only in the singular, but their meaning is plural. In other words, although карто́пля is a singular noun, it means potatoes.

The following fruits and vegetables presented in this lesson, belong to this second group: квасо́ля, капу́ста, мо́рква, селе́ра, кукуру́дза, часни́к, виногра́д, цибу́ля, горо́х, and карто́пля. The terms горо́дина, ярина́, and садовина́ are also used only as singular nouns.

For some of the fruits and vegetables in this second group, there are ways in which to designate a single unit. For example, a single potato is a картопли́на; a head of cabbage is referred to as a голо́вка капу́сти; and a cob of corn is called a кача́н кукуру́дзи. At this point in your study of Ukrainian, however, all you need to know are the terms given to you in the Vocabulary.

When you are talking about these fruits and vegetables, be careful to remember that the terms used for them are singular:

I like to eat peas and carrots. Я люблю їсти горох і моркву.

Where does she buy vegetables? Де вона́ купу́є горо́дину?

#### B. COMPARISON OF ADJECTIVES

In English, many adjectives may be changed or "compared" to indicate that the person or thing that is being modified is either superior or inferior in some way or degree to other persons or things.

Let's look at how the adjectives rich and poor are compared in English.

I have rich parents.

I have poor parents.

He has richer parents.

He has **poorer** parents.

She has the richest parents.

She has the poorest parents.

In English, these three levels of comparison are known as degrees, and each degree has its own name.

Positive Degree	Comparative Degree	Superlative Degree	
rich	richer	richest	
poor	poorer	poorest	

In Ukrainian, many adjectives may also be "compared" according to the same three levels.

Let's look at the English examples used above and their Ukrainian equivalents.

I have rich parents. У ме́не бага́ті батьки́.

He has richer parents. У нього бага́тші батьки́.

She has the richest parents. У неї найбагатші батьки.

I have poor parents. У ме́не бідні батьки́.

He has poorer parents. У ньо́го бідніші батьки́.

She has the poorest parents. У не́ї найбідніші батьки́.

### **B.1** Formation of the Comparative and Superlative Degrees

In both English and Ukrainian, the comparative and superlative degrees of adjectives are formed in one of three ways.

1. In English, some adjectives form their comparative and superlative degrees in an irregular manner.

Positive Degree	Comparative Degree	Superlative Degree
good	better	best
bad	worse	worst

In Ukrainian, the comparative degree of a few adjectives is also formed irregularly.

The superlative degree is formed by adding the prefix **Haŭ-** to the comparative form.

Positive Degree	Comparative Degree	Superlative Degree
великий	бі́льший	найбільший
мали́й	ме́нший	найме́нший
до́брий	кра́щий/лі́пший	найкра́щий/найлі́пший
пога́ний	гірший	найгірший

2. In English, longer adjectives are compared by using more and most, or less and least, along with the positive form.

Positive Degree	Comparative Degree	Superlative Degree
miserable	more miserable	most miserable
talented	less talented	least talented

In Ukrainian, the words більш or менш are used with the positive degree of some adjectives to form the comparative degree.

The superlative degree is formed by adding the prefix най- to either більш or менш.

Positive Degree	Comparative Degree	Superlative Degree
неща́сний	<b>більш</b> неща́сний	найбільш нещасний
таланови́тий	<b>менш</b> таланови́тий	найменш талановитий

3. In English, most shorter adjectives have the suffix -er added to the positive degree to form the comparative degree, and the suffix -est to form the superlative degree.

Positive Degree	Comparative Degree	Superlative Degree
rich	richer	richest
poor	poorer	poorest

In Ukrainian, the comparative degree of some adjectives may be formed by adding either the suffix - u or - iu to the adjectival stem of the positive form.

The superlative degree is always formed by adding the prefix **най-** to the comparative degree.

1) -ш The suffix -ш is added to most adjectival stems that end in one consonant.

Positive Degree	Adjectival Stem	Comparative Degree	Superlative Degree
бага́тий	багат-	бага́тший	найбагатший
деше́вий	дешев-	деше́в <b>ш</b> ий	найдеше́вший
здоро́вий	здоров-	здоро́в <b>ш</b> ий	<b>най</b> здоро́вший
молоди́й	молод-	молбд <b>ш</b> ий	наймоло́дший
стари́й	стар-	ста́рший	найста́рший

2) -im The suffix -im is added to most adjectival stems that end in two consonants.

Positive Degree	Adjectival Stem	Comparative Degree	Superlative Degree
бідний	бідн-	бідн <b>іш</b> ий	<b>най</b> бідні́ший
брудни́й	брудн-	брудн <b>іш</b> ий	найбрудніший
га́рний	га <b>рн-</b>	гарні́ший	найгарніший
голо́дний	голодн-	голодн <b>іши</b> й	<b>най</b> голодні́ший
дурни́й	ду <b>рн-</b>	дурн <b>іш</b> ий	найдурніший
здібний	зді <b>бн-</b>	здібн <b>іш</b> ий	найздібніший
му́дрий	мудр-	мудр <b>іш</b> ий	наймудріший
приє́мний	приємн-	приємн <b>іш</b> ий	<b>най</b> приємні́ший
розу́мний	розумн-	розумн <b>іш</b> ий	<b>най</b> розумні́ший
сильний	сильн-	сильн <b>іш</b> ий	<b>най</b> сильні́ший
смачний	смачн-	смачн <b>іш</b> ий	<b>най</b> смачніший
сумний	сумн-	сумн <b>іш</b> ий	<b>най</b> сумні́ший
чи́стий	чист-	чистіший	найчистіший

The suffix -im is also added to some adjectival stems that end in one consonant. Learn these as exceptions.

Positive Degree	Adjectival Stem	Comparative Degree	Superlative Degree
весе́лий	весел-	веселі́ший	найвеселіший
нови́й	нов-	нов <b>іш</b> ий	<b>най</b> нові́ший
хво́рий	хвор-	хвор <b>іш</b> ий	найхворіший
щасли́вий	щаслив-	щаслив <b>іш</b> ий	<b>най</b> щасливі́ший

A few of the colours may be compared. For all of them the suffix -im is added to the adjectival stem to form the comparative degree.

Positive Degree	Adjectival Stem	Comparative Degree	Superlative Degree
бі́лий	біл-	біл <b>іш</b> ий	<b>най</b> білі́ший
жо́втий	жовт-	жовті́ший	найжовтіший
зеле́ний	зелен-	зелен <b>іш</b> ий	найзеленіший
си́ній	син-	син <b>іш</b> ий	найсиніший
си́вий	сив-	сив <b>іш</b> ий	<b>най</b> сивіший
сі́рий	cip-	сір <b>іш</b> ий	<b>най</b> сірі́ший
черво́ний	червон-	червоніший	найчервоніший
чо́рний	чорн-	- чорн <b>іш</b> ий	- <b>най</b> чорні́ший

3) -ш The suffix -ш usually replaces -к or -ок at the end of an adjectival stem.

Positive Degree	Adjectival Stem	Comparative Degree	Superlative Degree
коро́ткий	коротк-	коро́т <b>ш</b> ий	<b>най</b> коро́тший
легки́й	легк-	ле́г <b>ш</b> ий	<b>най</b> ле́гший
соло́дкий	солодк-	соло́д <b>ш</b> ий	<b>най</b> соло́дший
швидки́й	швидк-	шви́д <b>ш</b> ий	<b>най</b> шви́дший
широ́кий	широк-	ши́р <b>ш</b> ий	найши́рший
Exception:			
високий	висок-	ви́ <b>щ</b> ий	<b>най</b> ви́щий

4) -жч The suffix -жч usually replaces -зък, -зк, -жк, -ж, -г at the end of an adjectival stem.

Positive Degree	Adjectival Stem	Comparative Degree	Superlative Degree
вузький	вузьк-	ву <b>жч</b> ий	найвужчий
дороги́й	дорог-	дорбжчий	найдорожчий
тяжкий	тяжк-	тя́ <b>жч</b> ий	найтяжчий
Exception			
до́вгий	довг-	до́в <b>ш</b> ий	найдо́вший

### **B.2** Using the Comparative Degree

In English, comparisons involving the comparative degree are made by using the conjunction than.

Halyna is younger than Oksana.

This cucumber is longer than that one.

In Ukrainian, the same comparison may be made in a number of different ways. At this time, the four most common ones are being presented: two with conjunctions, and two with prepositions.

1. The conjunctions ніж and як may be used.

ніж + nominative	Гали́на моло́дша, ніж Окса́на.
	Цей огіро́к до́вший, ніж той.
як + nominative	Галина молодша, як Оксана.
	Цей огірок довший, як той.

2. The prepositions від and за may be used.

від + genitive	Гали́на моло́дша від Окса́ни.
	Цей огірок довший від того.
за + accusative	Галина молодша за Оксану.
	Цей огірок довщий за той.

Practise Oral Exercise 30.1

Do Written Exercise 30.1

## **B.3** Using the Superlative Degree

In English, the superlative degree is used to make a comparison among three or more persons or things.

Darusia is the youngest of our children.

This orchard is the biggest of all the orchards.

In Ukrainian, a comparison involving the superlative degree may be made by using a number of different prepositions.

At this time, the three prepositions that are most commonly used are being presented.

1. **3 + genitive** Дару́ся наймоло́дша з на́ших діте́й.

Цей сад найбільший з усіх садів.

2. **се́ред + genitive** Дару́ся наймоло́дша се́ред на́ших діте́й.

Цей сад найбільший серед усіх садів.

3. між + instrumental Дару́ся наймоло́дша між на́шими ді́тьми.

Цей сад найбільший між усіма садами.

## **B.4** The Intensified Superlative

At this point in your study of Ukrainian, you should be able to recognize the intensified superlative, but you are not expected to know how to use it.

In English, it is possible to create a higher degree of the superlative for some adjectives by using the words the very with the superlative degree of an adjective, or the words most, or all, or the prefix al- with the positive degree.

In Ukrainian, this intensified superlative is expressed by adding either the prefix **mo** or **nm**- to the superlative degree, or the prefix **nm**- to the positive degree of some adjectives.

They are the very best parents.

Вони якнайкращі батьки.

She bought the most expensive car.

Вона купила щонайдорожче авто.

I must thank my most benevolent grandfather for all of this.

Я дя́кую своє́му предоброму діду́севі за все це.

My all-wise granny told me this.

Моя премудра бабуся мені це сказала.

Only Almighty God can help me now.

Лише Всесильний Бог може тепер мені помогти.

Practise Oral Exercises 30.2, 30.3, 30.4

Do Written Exercises 30.2, 30.3, 30.4

# LESSON 31

### A. VOCABULARY

## **Nouns**

abdomen живі́т (живот-), че́рево

ankle кі́сточка

back[lower] крижі [pl], крижів

back*[upper]* спи́на bandage банда́ж

 beard
 борода́

 body
 ті́ло

 bone
 кі́стка

 cheek
 щока́

chest, breast гру́ди [pl], груде́й

 chin
 підборіддя [n]

 elbow
 лікоть (лікт-)

eye óко, l.sg. ... óці, pl. óчі, очей

eyebrow брова́ eyelash вія

face лице́, обли́ччя[n]

fingernail, toenail ні́готь (нігт-)

fist кула́к foot нога́ head голова́

heart се́рце, g.pl. серде́ць

heel π'ята́ knee κοπίнο

medicine лі́ки[pl], лі́ків

mouth por

muscle му́скул, м'яз

mustache вус, pl. ву́са і ву́си, g.pl. вус

nose ніс (нос-) pain, ache біль (бол-)

pill таблетка, пігулка, пілюля

shoulder раме́но, плече́, pl. пле́чі, плече́й

skeleton скеле́т, кістя́к

skin uikípa

spine stomach

tear

throat toe

tongue

wrist

хребет (хребт-)

шлунок (шлунк-)

сль**о**за́, g.pl. сліз

горло, g.pl. горел і горлів палець на нозі (пальц-)

язик

зап'ясток (зап'ястк-)

### Verbs

to ache, to hurt

боліти: болить, болять

pf. заболіти: заболить, заболять

to break

ломити: лом-лю, -иш

pf. ЗЛОМИТИ: ЗЛОМ-ЛЮ, -ИШ

to knock

стукати: стука-ю, -єш pf. стукнути: стукн-у, -еш

to ring

дзвонити: дзвон-ю, -иш

pf. подзвонити: подзвон-ю, -иш

to show

показувати: показу-ю, -єш pf. показати: покаж-ý -еш

to smile

усміхатися: усміха-юся, -єщся pf. усміхнутися: усміхн-уся, -ещся

to sprain

звихати: звиха-ю, -єщ

pf. звихнути: звихн-у, -еш

to swallow

to whistle

ковтати: ковта-ю, -еш pf. ковтнути: ковтн-у, -ещ

свистати: свищ-у, -еш pf. засвистати: засвищ-ý, -еш

#### В. **EXPRESSING PAIN**

In English, we express pain by saying that something hurts.

My head hurts.

Danylo's teeth hurt.

In Ukrainian, the preferred way of expressing pain is to use the nominative case for the part of the body that hurts, and the preposition y and the gentive case for the person who is experiencing the pain.

Що у вас болить? What hurts you?

Що болить у Данила?

What hurts Danylo?

У мене болить голова.

My head hurts.

У Данила болять зуби.

Danylo's teeth hurt.

## C. ADVERBS

In both English and Ukrainian, adverbs are used in four ways.

1. To modify a verb.

She works quickly.

Вона швидко працює.

2. To modify an adjective.

She is a very good worker.

Вона дуже добра працівниця.

3. To modify another adverb.

She works very quickly.

Вона дуже швидко працює.

4. To link a subordinate clause to a principal clause.

I know where she works.

Я знаю, де вона працює.

## C.1 Formation of Adverbs from Adjectives

In English, many adverbs are formed by adding the ending -ly to the positive degree of an adjective.

In Ukrainian, many adverbs are formed by adding the ending -o (occasionally -e) to the stem of an adjective. Usually, the adverb and the adjective from which it was formed are identical, or very close, in meaning.

Let's look at how adverbs are formed from the adjectives that you know.

Adjective	Adjectival Stem	Adverb	Meaning
бага́тий	багат-	бага́то	much, richly
весе́лий	весел-	ве́село	happily, merrily
га́рний	гарн-	га́рно	nicely, admirably
добрий	добр-	добре	well, fine
до́вгий	довг-	до́вго	for a long time
мали́й	мал-	ма́ло	little, not much
пога́ний	поган-	пога́но	badly
приє́мний	приємн-	приє́мно	pleasantly
смачний	смачн-	сма́чно	tastily
соло́дкий	солодк-	со́лодк <b>о</b>	sweetly
сумний	сумн-	су́мн <b>о</b>	sadly
швидкий	швидк-	шви́дко	quickly

### D. COMPARISON OF ADVERBS

In English, some adverbs may be compared in the same three degrees as adjectives: positive, comparative, and superlative. Let's look at the following examples.

We get up late.

He gets up later.

She gets up the latest.

Positive Degree	Comparative Degree	Superlative Degree
late	later	latest

In Ukrainian, some adverbs may also be compared.

Let's look at the English examples used above and their Ukrainian equivalents.

We get up late.

Ми пізно встаємо.

He gets up later.

Він пізніше встає.

She gets up the latest.

Вона найпізніше встає.

In Ukrainian, most of the adverbs that may be compared are derived from adjectives.

# D.1 Formation of the Comparative and Superlative Degrees

In both English and Ukrainian, adverbs, like adjectives, form their comparative and superlative degrees in one of three ways.

1. *In English*, some adverbs form their comparative and superlative degrees irregularly.

Positive Degree	Comparative Degree	Superlative Degree
badly	worse	worst
well	better	best

In Ukrainian, the comparative degree of a few advebs is also formed irregularly. The superlative degree is formed by adding the prefix **Haï-** to the comparative form.

Positive Degree	Comparative Degree	Superlative Degree
бага́то	більше	найбі́льше
добре	кра́ще/лі́пше	найкра́ще/найлі́пше
ма́ло	ме́нше	найме́нше
пога́но	гі́рше	найгі́рше

2. In English, some adverbs are compared by using more and most, or less and least with the positive form.

Positive Degree	Comparative Degree	Superlative Degree
quickly	more quickly	most quickly
capably	less capably	least capably

In Ukrainian, the words більш or менш are used with the positive degree of some adverbs to form the comparative degree. The superlative degree is formed by adding the prefix най- to either більш or менш.

Positive Degree	Comparative Degree	Superlative Degree
щасли́во таланови́то	більш щасли́во менш таланови́то	найбільш щасли́во найме́нш таланови́то

3. In English, some adverbs have the suffix -er added to the positive degree to form the comparative degree, and -est to form the superlative degree.

Positive Degree	Comparative Degree	Superlative Degree
early	earli <b>er</b>	earliest

In Ukrainian, the comparative degree of many adverbs is formed by adding either the suffix -ш or -iш to the positive degree. The superlative degree is formed by adding the prefix най- to the comparative degree.

1) - u The suffix - u is added to most adverbial stems that end in a single consonant.

Positive Degree	Adjectival Stem	Comparative Degree	Superlative Degree
бага́то	багат-	бага́тше	найбагатше
де́шево	дешев-	деше́в <b>ш</b> е	найдеше́вше
здо́рово	здоров-	здоро́вше	найздоро́вше
мо́лодо	молод-	моло́дше	наймоло́дше
ти́хо	тих-	ти́хше	найтихше

2) -im The suffix -im is added to most adverbial stems that end in two consonants.

Positive Degree	Adjectival Stem	Comparative Degree	Superlative Degree
бі́дно	бідн-	бідні́ше	найбідніше
бру́дно	брудн-	брудні́ше	найбрудніше
га́рно	га <b>рн-</b>	гарніше	найгарніше
го́лодно	голодн-	голодніше	найголодніше
го́лосно	голосн-	голосн <b>іш</b> е	<b>най</b> голосніше
ду́рно	дурн-	дурн <b>іш</b> е	найдурніше
здібно	здібн-	здібн <b>іш</b> е	найздібніше
му́дро	мудр-	мудрі́ше	наймудріше
пі́зно	пізн-	пізн <b>іш</b> е	найпізніше
повільно	повільн-	повільн <b>іш</b> е	найповільніше
приє́мно	приємн-	приємн <b>іш</b> е	найприємніше
розу́мно	розумн-	розумн <b>іш</b> е	найрозумні́ше
си́льно	сильн-	сильн <b>іше</b>	найсильніше
сма́чно	смачн-	смачніше	найсмачніше
су́мно	сумн-	сумніше	найсумніше
ча́сто	част-	частіше	найчастіше
чисто	чист-	чист <b>іш</b> е	найчистіше

The suffix -im is also added to some adverbs that have a stem ending in one consonant. Learn these adverbs as exceptions to the rule given above.

Positive	Adjectival	Comparative	Superlative
Degree	Stem	Degree	Degree
ве́село	весел-	весел <b>іше</b>	найвеселіше
звича́йно	звичайн-	звичайн <b>іше</b>	найзвичайніше
ра́но	ран-	раніше	найраніше
щасли́во	щаслив-	щаслив <b>іш</b> е	найщасливіше

For adverbs that are derived from adjectives denoting colours, the suffix -im is added to the stem to form the comparative degree.

Positive	Adjectival	Comparative	Superlative
Degree	Stem	Degree	Degree
біло	біл-	білі́ше	найбіліше
жо́вто	жовт-	жовті́ше	найжовтіше
зе́лено	зелен-	зелені́ше	найзеленіше
си́ньо	син-	син <b>іше</b>	найсиніше
сі́ро	cip-	сір <b>іш</b> е	найсіріше
черво́но	червон-	червоніше	найчервоніше
чо́рно	чорн-	чорніше	найчорніше

3) -ш The suffix -ш usually replaces the -к or -ок that appears at the end of an adverbial stem.

Positive Degree	Adjectival Stem	Comparative Degree	Superlative Degree
ко́ротко	коротк-	коротше	найкоро́тще
ле́гко	легк-	ле́г <b>ш</b> е	<b>най</b> ле́гше
рідко	рідк-	рідше	найрідше
со́лодко	солодк-	соло́д <b>ш</b> е	найсоло́дше
шви́дко	швидк-	шви́д <b>ш</b> е	найшви́дше
ши́роко	широк-	ши́р <b>ш</b> е	найши́рше
Exception:			
ви́соко	висок-	ви́ще	<b>най</b> ви́ще

4) -жч The suffix -жч usually replaces the -зък, -зк, -жк, -ж, -г at the end of an adverbial stem.

Positive	Adjectival	Comparative	Superlative
Degree	Stem	Degree	Degree
ву́зько	вуз <b>ьк-</b>	ву́жче	найву́жче
до́рого	дорог-	доро́жче	найдоро́жче
<i>Exception:</i> до́вго	довг-	довше	<b>най</b> до́вше

## D.2 Using the Comparative Degree

In English, comparisons involving the comparative degree are made between two persons or things by using the conjunction than.

He sings more loudly than I do.

In Ukrainian, the same comparison may be made in a number of different ways. At this time, the most common ways are being presented.

1. The conjunctions **Him** and **MK** may be used.

ніж + nominative

Він співає голосніше, ніж я.

як + nominative

Він співає голосніше, як я.

2. The prepositions Big and 3a may be used.

від + genitive

Він співає голосніше від мене.

3a + accusative

Він співає голосніше за мене.

Practise Oral Exercise 31.1

Do Written Exercise 31.1

2.

## D.3 Using the Superlative Degree

се́ред + genitive

In English, the superlative degree and a prepositional phrase are used to make a comparison among three or more persons or things.

He sings the most loudly of all of our children.

In Ukrainian, a comparison involving the superlative degree may be made by using a number of different prepositions.

At this time, the three prepositions that are used most frequently are being presented.

1. 3 + genitive Він співає найголосніще з усіх наших дітей.

Він співає найголосніше серед усіх наших дітей.

3. між + instrumental Він співає найголосніще між усіма нашими дітьми

Practise Oral Exercises 31.2, 31.3, 31.4

**Do Written Exercises 31.2, 31.3, 31.4, 31.5** 

# LESSON 32

### A. VOCABULARY

### **Nouns**

artifact battery

block [child's toy]

candle candlestick

carving, carved artifact

colour

competition cross

dance

doll

dough [for bread, etc.] embroidered article

exhibition, public display

fabric film

game

glass

hobby

icon

kindergarten

lottery metal

music

optimist

paint

paper pessimist

pysanka, Easter egg

raffle

song

straw teddy bear trunk, chest

trunk, wood

експонат

батарейка кубик

свічка

свічни́к

різьба́

ко́лір[h] (кольор-)

ко́нкурс хрест

танець (танц-)

ля́лька

ті́сто ви́шивка

ви́ставка ткани́на фільм

гра, pl. і́гри, і́гор

скло

улюблене заняття [n]

іко́на

садочок (садочк-)

дитсадо́к (дитсадк-) льотерія, лотере́я

металь, метал

му́зика

оптиміст; оптимістка

фа́рба

папі́р[h] (папер-)

песиміст; песимістка

пи́санка

розігравка

пі́сня, g.pl. пісе́нь

соло́ма ведме́дик скри́ня де́рево [sg]

## **Adjectives**

boring нудни́й difficult трудни́й embroidered ви́шитий favorite улю́блений

important важли́вий interesting ціка́вий тіschievous збито́чний obedient, polite че́мний slow пові́льний

### **Verbs**

to bake пекти: печ-у́, -е́ш

pf. спекти́: спеч-у́, -е́ш

to believe ві́рити: ві́р-ю, -иш

pf. повірити: повір-ю, -иш

to build будува́ти: буду́-ю, -єш

pf. збудува́ти: збуду́-ю, -єш

to embroider вишива́ти: вишива́-ю, -єш

pf. вишити: виши-ю, -єш

to hope надіятися: наді-юся, -єшся

to kiss цілува́ти: цілу́-ю, -єш

pf. поцілува́ти: поцілу́-ю, -єш

to lose [opp. of to win] програвати: програ-ю́, -є́ш

pf. програти: програ-ю, -єш

to paint малювати: малю-ю, -єш

pf. (a picture) намалювати pf. (a building) помалювати

to recall, to remind пригадувати: пригаду-ю, -єш

pf. пригадати: пригада-ю, -єш

to win виграва́ти: вигра-ю́, -є́ш)

рf. виграти: вигра-ю, -єш

### **Vocabulary Note**

In Ukrainian, the verb писати is used in reference to icons and Easter eggs.

Вона пише ікони. She paints icons.

Вона́ пи́ше писанки́. She decorates Easter eggs.

### B. POSSESSIVE ADJECTIVES

In Lesson 16 you learned how to indicate possession by using a noun in the genitive case. In translating these Ukrainian sentences into English, you used either an apostrophe to indicate possession, or a prepositional phrase.

Це бандура дядька.

This is uncle's bandura.

This is the bandura of uncle.

In this lesson, you will learn how to indicate possession in Ukrainian by transforming animate nouns into possessive adjectives.

In theory, possessive adjectives may be formed from any Ukrainian animate noun. In practice, however, they usually are formed only from personal names and from terms that designate kinship or other close personal ties.

Possessive adjectives formed from animate nouns other than personal names and terms of kinship may sometimes be used in casual conversation and in literary writings. In business dealings, official documents, scholarly and scientific writings, the genitive case of nouns is used to indicate possession rather than possessive adjectives.

To form a possessive adjective, a suffix is added to the stem of an animate noun. Possessive adjectives agree in gender, number, and case with the noun that they modify (possess). They are declined like Hard Declension adjectives.

## B.1 The Formation of Possessive Adjectives from Feminine Nouns

The suffix -uh is added to the stems of Hard, Mixed, and Soft 1 Declension nouns. The suffix -ih is added to the stems of Soft 2 Declension nouns.

Noun stems ending in -к, -г, and -х change, respectively, to -ч, -ж, and -ш before the suffix -ин is added.

Men's names ending in -a are treated like feminine Hard Declension nouns.

Possessive Adjectives Formed from Feminine Nouns						
Declension	Nominative	Noun Stem	Adjectival Stem			
Hard	дружи́на	дружин-	дружин-ин-			
$\kappa \to \tau$	дочка́	дочк-	доч <b>ч-ин-</b>			
$L \to M$	О́льга	Ольг-	Ольж-ин-			
х→ш	свекру́ха	свекрух-	свекру <b>ш-ин</b> -			
Мико́ла	Мико́ла	Микол-	Микол <b>-ин</b> -			
Mixed	те́ща	тещ-	тещ-ин-			
Soft 1	бабу́ся	бабус-	бабус-ин-			
Soft 2	Марія	Mapi-	Mapi-ï <b>н-</b>			

## B.2 Declension of Possessive Adjectives Formed from Feminine Nouns

	Possessive Adjectives Formed from Hard, Mixed, Soft 1 Declension Feminine Nouns						
	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural			
N.	ма́м-ин-а	ма́м-ин	ма́м-ин-е	ма́м-ин-і			
G.	ма́м-ин-ої	ма́м-и	ма́м-ин-ого				
A.	ма́м-ин-у	[=G or N]	[=N]	[=G or N]			
V.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]			
I.	ма́м-ин-ою	ма́м-и	н-им	ма́м-ин <b>-ими</b>			
D.	ма́м-ин-ій	ма́м-и	ма́м-ин-ому				
L.	ма́м-ин-ій		мам-ин-ому ма́м-ин-ому ( ма́м-ин-ім)				

	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural
N.	Марі́-їн-а	Марі-їн	Марі́-їн <b>-е</b>	Марі́-їн- <b>і</b>
G.	Марі-їн-ої	Марі-їн-ого		Марі-їн-их
A.	Марі-їн-у	[=G or N]	[=N]	[=G or N]
v.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
I.	Марі-їн-ою	Марі́-їн-им		Марі-їн-ими
D.	Марі-їн-ій	Марі́-їн <b>-ому</b>		Марі-їн-им
L.	Марі́-їн- <b>ій</b>	-	о́і-їн- <b>ому</b> рі́-їн- <b>і</b> м)	Марі-їн-их

# **B.3** Using Possessive Adjectives Formed from Feminine Nouns

In using possessive adjectives, it is important to remember that they agree in **gender**, **number**, and **case** with the noun that they modify (possess). Notice that the masculine nominative singular form **does not have the ending -ий**.

Це Маріїн хрест.

Це мамина вишивка.

Це Маріїне улюблене заняття.

Це мамині писанки.

This is Maria's cross.

This is mother's embroidery.

This is Maria's hobby.

These are mother's pysanky.

**Practise Oral Exercise 32.1** 

Do Written Exercise 32.1

## B.4 The Formation of Possessive Adjectives from Masculine Nouns

The suffix -iB is added to the stems of Hard, Mixed, and Soft 1 Declension nouns. The suffix -iB is added to the stems of Soft 2 Declension Nouns.

Possessive Adjectives Formed from Masculine Nouns					
Declension	Nominative	Noun Stem	Adjectival Stem		
Hard	брат	брат-	брат-ів-		
Mixed	рбдич	родич-	родич-ів-		
Soft 1	діду́сь	дідус-	дідус- <b>ів-</b>		
Soft 2	Ю́рій	Юрі-	Юрі-їв-		

## B.5 Declension of Possessive Adjectives Formed from Masculine Nouns

In declining possessive adjectives formed from masculine animate nouns, it is important to remember that the vowel in the adjectival suffix changes when the closed syllable becomes an open syllable.

- 1. The i in the closed syllable -iB of a Hard Declension masculine possessive adjective changes to -o.
- 2. The i in the closed syllable -iB of Mixed and Soft 1 Declension masculine possessive adjectives changes to -e.
- 3. The  $\ddot{i}$  in the closed syllable - $\ddot{i}$ B of a Soft 2 Declension masculine possessive adjective changes to - $\epsilon$ .

	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural	
N.	бра́т-ов-а	бра́т- <u>і</u> в	бра́т-ов- <b>е</b>	бра́т-ов-і	
G.	бра́т-ов-ої	бра́т-ов- <b>ого</b>		бра́т-ов-их	
A.	бра́т-ов-у	[=G or N]	[=N]	[=G or N]	
v.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]	
I.	бра́т-ов-ою	бра́т-с	бра́т-ов-им		
D.	бра́т-ов- <b>ій</b>	бра́т-ов- <b>ому</b>		бра́т-ов-им	
L.	бра́т-ов-ій	-	орат-ов-ому бра́т-ов-ому ( бра́т-ов-ім)		

	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural
N.	зя́т-ев-а	зя́т <b>-ів</b>	зя́т-ев-е	зя́т-ев-і
G.	зя́т-ев-ої	зя́т-ев <b>-ого</b>		зя́т-ев-их
A.	зя́т-ев-у	[=G or N]	[=N]	[=G or N]
v.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
I.	зя́т-ев-ою	зя́т-ев	-им	зя́т-ев-ими
D.	зя́т-ев-ій	зя́т-ев-ому		зя́т-ев-им
L.	зя́т-ев-ій		-ев- <b>ому</b> г-ев-ім)	зя́т-ев-их

Posse	Possessive Adjectives Formed from Soft 2 Declension Masculine Nouns							
	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural				
N.	Ю́рі-єв-а	Ю́рі- <u>ї</u> в	Ю́рі-єв-е	Ю́рі-єв- <b>і</b>				
G.	Ю́рі-єв-ої	Ю́рі-є	Ю́рі-єв-их					
A.	Ю́рі-єв- <b>у</b>	[=G or N]	[=N]	[=G or N]				
v.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]				
I.	Ю́рі-єв-ою	Ю́рі-єв-им		Ю́рі-єв-ими				
D.	Ю́рі-єв <b>-і</b> й	Ю́рі-є	Ю́рі-єв-им					
L.	Ю́рі-єв- <b>ій</b>		і-єв- <b>ому</b> рі-єв-ім)	Î́Орі-єв <b>-их</b>				

# **B.6** Using Possessive Adjectives Formed from Masculine Nouns

Remember that the masculine nominative singular form does not have the ending -ий; instead, it ends in a closed syllable.

This is the (my) brother's artifact.
This is (my) brother's trunk.
These are (my) brother's blocks.
This is (our) son-in-law's metal.
This is (our) son-in-law's carving.
These are (our) son-in-law's paints.
This is Yuriy's cross.
This is Yuriy's wood.
These are Yuriy's batteries.

Practise Oral Exercises 32.2, 32.3

**Do Written Exercises 32.2, 32.3** 

## C. MASCULINE SHORT ADJECTIVES

In Ukrainian, there are a few adjectives that have an alternate short form in the masculine nominative and vocative singular cases. There is no change in any of the other forms of these adjectives.

### С.1 повинний/повинен

The adjective пови́нен/пови́нний means ought or should. It is one of the adjectives that appears more frequently in its short form, пови́нен in the masculine nominative singular case, than in its long form, пови́нний.

Він повинен (повинний) купити квиток на розігравку.

He ought to buy a ticket for the raffle.

Хто повинен (повинний) спекти тістечка на перекуску?

Who should bake the cookies for the lunch?

Вона повинна вишити блюзку для онуки.

She ought to embroider a blouse for her granddaughter.

Вони повинні помалювати свою хату.

They ought to paint their house.

Діти, ви повинні лягти спати о дев'ятій годині.

Children, you should go to bed at nine o'clock.

### С.2 винний/винен

The adjective ви́нен/ви́нний has two different meanings: to be owing something to someone; or to be guilty, to be at fault, or to be blamable for something. The short form ви́нен is used more frequently for the masculine nominative singular case than the long form, ви́нний.

Ю́рію, скі́льки гро́шей ти ви́нен своє́му бра́тові? Yuriy, how much money do you owe your brother?

Вона мені винна за квитки на концерт.

She owes me for the tickets to the concert.

Вони всі винні, що він зломив ногу.

They are all to blame that he broke his leg.

Хто тут винен? Ми всі винні!

Who is guilty? We're all guilty!

Я думаю, що ніхто не винен.

I think that no one is at fault.

### С.3 певний/певен

The adjective пе́вний/пе́вен means sure or certain. The long form, пе́вний, is used more commonly for the masculine nominative singular case than the short form, пе́вен.

Він певний (певен), що він поїде на екскурсію.

He's sure that he'll go on the excursion.

Хто певний (певен), що гості завтра приїдуть?

Who is certain that the guests will arrive tomorrow?

Вона певна, що її мама найкраща.

She is sure that her mother is the prettiest.

Ми певні, що ми виграємо багато грошей.

We are certain that we'll win a lot of money.

## С.4 кожний/кожен

The adjective ко́жний/ко́жен means every when it is used as a modifier, and either everyone or anyone when it is used as a substantive.

### Modifier

Бабу́ся пече́ торт ко́жен (ко́жний) день. Granny bakes a cake every day.

Учні вже знають **кожну** пісню.

The pupils know every song already.

### Substantive

**600** 

Кажуть, що кожен (кожний) може виграти льотерію.

They say that anyone can win a lottery.

Кожний (Кожен) може бути або оптимістом, або песимістом!

Everyone can be either an optimist or a pessimist!

Practise Oral Exercise 32.4

Do Written Exercise 32.4

# LESSON 33

## A. VOCABULARY

### **Nouns**

bad weather него́да

breeze вітерє́ць (вітерц-)

climateкліматcloudхма́раfogтума́н

frost моро́з hail град heatwave спе́ка

hurricane гурага́н, урага́н lightning бли́скавка

rain дощ
rainbow весе́лка
rainy weather сльота́
snow сніг
snowstorm завір'ю́ха

 star
 зі́рка

 storm
 бу́ря

 sun
 со́нце

temperature температу́ра thermometer термо́метр

thunder грім (гром-) tornado торна́до weather пого́да

weather forecast прогноз погоди wind вітер [h] (вітр-)

## **Adjectives**

 cold
 холо́дний

 dark
 те́мний

 early
 páнній [s]

 fall
 осі́нній [s]

 former
 бу́вший

last оста́нній [s] late пі́зній [s] насту́пний

 past
 минýлий

 spring
 весня́ний

 summer
 лі́тній [s]

 warm
 те́плий

 winter
 зимо́вий

### **Verbs**

to appeal подобатися: подоба-юся, -єшся

pf. сподобатися: сподоба-юся, -єшся

to blow віяти: ві-ю, -єш

pf. повіяти: пові-ю, -єш

to change oneself змінюватися: зміню-юся, -єшся

pf. змінитися: змін-юся, -ишся

to seem здава́тися: зда-ю́ся, -є́шся

pf. здатися: зда-мся, -сися

to shine світи́ти: свічу́, світ-иш

pf. посвітити: посвічу, посвіт-иш

to warm пригріва́ти: пригріва́-ю, -єш

pf. пригріти: пригрі-ю, -єш

### B. WEATHER EXPRESSIONS

In both English and Ukrainian, there are two ways of talking about the weather: impersonal expressions and ordinary sentences.

## **B.1** Impersonal Weather Expressions with Verbs

In both English and Ukrainian, there are some sentences in which the subject is a nebulous they or it instead of being an actual person or object.

In English, as you saw in the expression they say (see Lesson 9), the pronouns they or it usually appear in impersonal constructions. In such instances, these pronouns are known as the grammatical subject.

It is thundering. (It is the grammatical subject.)

In Ukrainian, the grammatical subject, they or it, is understood, but does not appear in impersonal constructions; instead, only the verb form is used.

Гримить. (The grammatical subject it is understood.)

When it is the grammatical subject of a sentence in Ukrainian, the neuter third person singular verb form is used.

Let's see how sentences with the grammatical subect it are formed in the present, future, and past tenses for the verb rpumítu - to thunder.

### Present Tense

It is thundering.

Гримить.

Future Imperfective Tense

It will be thundering.

Буде гриміти.

Future Perfective Tense

It will have thundered.

Загримить.

Past Imperfective Tense

It was thundering.

Гриміло.

Past Perfective Tense

It thundered.

Загриміло.

Learn the third person forms of the verbs listed below that are used like гриміти in impersonal expressions about the weather.

to become cloudy, overcast

хмаритися: хмариться; хмарилося

pf. захмаритися: захмариться;

захмарилося

to flash lightning, to lighten

блискати: блискає; блискало

pf. заблискати: заблискає:

заблискало

to freeze

морозити: морозить; морозило

pf. заморозити: заморозить; заморозило

to thaw, to melt

танути: тане; тануло

pf. розтанути: розтане; розтануло

#### **B.2** Impersonal Weather Expressions with Adverbs

In English, the grammatical subject it is often used with an adjective in impersonal weather expressions.

In Ukrainian, an adverb is used without the grammatical subject it.

How's the weather?

Як погода?

It's clear.

Ясно.

It's cloudy. It's cold.

Хмарно. Холодно.

It's foggy.

Туманно.

It's hot.

Душно.

What was it like outside?

Як було надворі?

It was sultry.

Було парно

It was sunny.

Було сонячно.

It was warm.

Було тепло.

It was windy.

Було вітряно.

In talking about the temperature, the adverbs вище and нижче are used.

What's the temperature today?

It's 10 degrees above zero.

It's 10 degrees below zero.

Яка́ температура сього́дні?

Десять вище нуля. (Плюс десять.)

Десять нижче нуля. (Мінус десять.)

## **B.3** Idiomatic Weather Expressions

In English, we talk about rain, snow, and hail falling or coming down; we can also use an impersonal construction.

In Ukrainian, the verbs iти/піти are usually used instead of падати/упасти, although you will hear the latter verbs used as well.

The rain is falling.

Дощ іде (падає).

It's raining.

The snow is falling.

Сніг іде (падає).

It's snowing.

The hail is coming down.

Град іде (падає).

It's hailing.

For rain and snow there are also impersonal verbs that are used colloquially.

To rain: it's raining.

To snow: it's snowing.

Дощити: дощить.

Сніжити: сніжить.

## **B.4** Other Weather Expressions

What's the weather forecast?

It will be a miserable day.

It will be a nice day.

It will be clear and sunny.

It will be cloudy and cold.

It will be very windy.

There will be a storm.

What's the weather like today?

The sun is shining.

The sun is shining warmly.

The weather is changing.

The wind is blowing.

Який прогноз погоди?

Буде поганий день.

Буде гарний день.

Буде ясно й сонячно.

Буде хмарно й холодно.

Буде сильний вітер.

Буде буря.

Яка погода сьогодні?

Сонце світить.

Сонце пригріває.

Погода змінюється.

Вітер віє.

Practise Oral Exercise 33.1

Do Written Exercise 33.1

**600** 

## C. IMPERSONAL SENTENCES

In both English and Ukrainian, impersonal constructions are quite widely used.

## С.1 здаватися/здатися

In both English and Ukrainian, when something seems or appears to be to someone, this uncertainty may be stated in two different ways:

- I think that she's a singer.
   Я ду́маю, що вона співа́чка.
- 2. It seems to me that she's a singer. Мені здається, що вона співачка.

Let's look at the second sentence, the one that contains an impersonal expression.

In both English and Ukrainian, there are two clauses in this sentence:

- 1) a principal clause: It seems to me/Meнí здається
- 2) a subordinate clause: that she's a singer/що вона співачка

In both English and Ukrainian, the grammatical subject in the principal clause is the impersonal it (it seems/здає́ться), while the person who is doing the thinking, that is, "to whom something seems" is the indirect object.

In Ukrainian, this indirect object is expressed by the dative case.

Мені здається, що вона співачка. It seems to me that she's a singer.

Komý здається, що сьогодні холодно? To whom does it seem cold today?

Студе́нтці здава́лося, що вона́ все́ зна́ла. It seemed to the student [f] that she knew everything.

Профе́сорові здава́лося, що надво́рі було́ те́пло. It seemed to the professor that it was warm outside.

## С.2 подобатися/сподобатися

In both English and Ukrainian, the following two sentences are close in meaning; however, in both languages, the first sentence expresses the feelings of a person who has had more time to gain a fuller appreciation of the flowers.

- He likes these flowers.
   Він любить ці квітки.
- 2. These flowers appeal to him. Йому подобаються ці квітки́.

In both English and Ukrainian, both sentences are constructed in the same way.

1. He likes these flowers.

Він любить ці квітки.

Subject:

(Who likes these flowers?)

Не./Він.

Predicate:

(What does he do?)

He likes./Він любить.

Direct Object: (What does he like?)

These flowers./Ці квітки́.

2. These flowers appeal to him.

Йому подобаються ці квітки.

Subject:

(What appeals?)

These flowers./Квітки́.

Predicate:

(What do these flowers do?)

They appeal./Подобаються.

Indirect Object: (To whom do they appeal?) То him./Йому́.

Let's look at a few more examples.

Дитині подобається ведмедик.

The teddy bear appeals to the child.

(The child likes the teddy bear.)

Жінці сподобається ця тканина.

This fabric will appeal to the woman.

(The woman will like this fabric.)

Чоловікові подобаються свічники.

The candlesticks appeal to the man.

(The man likes the candlesticks.)

Котра ікона вам сподобалася?

Which icon appealed to you [p]?

(Which icon did you[p] like?)

**Practise Oral Exercise 33.2** 

Ø

Do Written Exercise 33.2

### С.3 хотітися/схотітися

In English, we say that we feel like doing something.

In Ukrainian, the third person singular form of xotitucs/cxotitucs is used impersonally to express the fact that we feel like doing something. The person who experiences the feeling is referred to in the dative case.

Мені хочеться піти в кіно сьогодні ввечорі.

I feel like going to the movies this evening.

Пацієнтові зараз схочеться спати.

The patient [m] will feel like sleeping right away.

Декому хотілося грати в карти, а декому не хотілося.

Some felt like playing cards, and some didn't feel like it.

## С.4 снитися/приснитися

In English, we say that we dream about something.

In Ukrainian, the verb снитися/приснитися means to appear in a dream to someone. The person to whom something appears in a dream is referred to in the dative case.

Ти мені часто снишся.

I often dream about you[s].

Татові ніколи ніщо не сниться.

Dad never dreams about anything.

Мамі приснилося, що вона виграла льотерію.

Mom dreamed that she won the lottery.

## С.5 дивувати/здивувати

In both English and Ukrainian, we say that we are astonished, amazed, or surprised at something, or that something astonishes, amazes, or surprises us.

In Ukrainian, the verb дивувати/здивувати is used in both these instances, and the person who is experiencing the astonishment, amazement, or surprise is referred to in the accusative case.

Мене дивує, що ніхто не прийшов на концерт.

I'm surprised that no one came to the concert.

Журналістку здивувало, що було стільки писанок на виставці.

The journalist [f] was amazed that there were so many pysanky in the display.

Її вищивки здивували бабусю.

Her embroideries amazed grandmother.

## С.6 цікавити/зацікавити

In both English and Ukrainian, we say that something interests us.

In Ukrainian, the verb ціка́вити/заціка́вити is used to indicate that something is of interest to someone. The person who is interested is referred to in the accusative case.

Ці експонати мене цікавлять.

I'm interested in these artifacts. (These artifacts interest me.)

Ця пісня зацікавила туристів.

The tourists became interested in this song. (This song interested the tourists.)

Чи акторку цікавить цей фільм?

Is the actress interested in this film? (Does this film interest the actress?)

## C.7 Impersonal Expressions with Adverbs

In English, predicate adjectives are often used to indicate how someone is feeling.

In Ukrainian, impersonal expressions with adverbs are used to express how someone feels; the person who is experiencing the feeling is looked upon as being the indirect object (the receiver of the feeling) and, therefore, is in the dative case.

I am bored.

Мені нудно.

He feels sad.

Йому сумно.

She feels happy.

Їй весело.

The adverb μικάβο is used in impersonal constructions to indicate the interest that someone has in something or someone. The person who evinces this interest is referred to in the dative case.

Кому цікаво прочитати цю книжку?

Who's interested in reading this book?

Онуці цікаво говорити з дідусем.

The granddaughter finds it interesting to talk with her grandfather.

## C.8 To Need – потрібний

In Ukrainian, the idea of needing something may be expressed either by using треба от потрібно (see Lesson 20, H), or by using the adjective потрібний.

The adjective потрібний is declined like a Hard Declension adjective, and it must agree in gender, number, and case with the thing that is needed.

In an impersonal sentence that uses the adjective потрібний, the thing that is needed is in the nominative case, while the person who is in need of it is in the dative case.

Мені потрібна свічка.

I need a candle.

Йому потрібний велосипед.

He needs a bicycle.

Їй потрібне відео.

She needs a VCR.

Нам потрібні журнали.

We need magazines.

The adjective потрібний also has a short form потрібен for the masculine nominative and vocative singular cases. The two forms are interchangeable.

Мені потрібний (потрібен) будильник.

I need an alarm clock.

Кому потрібен (потрібний) цей словник?

Who needs this dictionary?

Practise Oral Exercise 33.3

Do Written Exercises 33.3, 33.4

## LESSON 34

## A. Vocabulary

### **Nouns**

contest

fan [enthusiatic supporter]

frizbee

hill

horseback rider

ice

jungle gym kilometer ladder

medal

merry-go-round

mile

prize

roller skate skate skateboard

skater

skating rink

ski

skier

skipping rope

sled

snowball

siiowuaii

snowman

snowmobile

sport

success surprise

team

toboggan trampoline

tricycle trophy wagon water skis

wave [of water]

змага́ння [п]

болільник

фризбі [indecl.]

горб

вершник; вершниця

лід (льод-)

ла́занка кіломе́тр[h] драби́на

меда́ля, меда́ль[f] карусе́ля, карусе́ль[f]

ми́ля

нагорода, приз

ро́лик ковза́н скейт

ковзаняр[h]; ковзанярка

ко́взанка

ли́жа

лижник; лижниця

скака́лка

cáнки́[pl], cáнóк

сніжка

снігова баба, сніговий дід

мотосани [pl], мотосаней

автоса́ни [pl], автосане́й

спорт ýспіх

JOIIIA

несподіванка, сюрприз

кома́нда тобо́ґан

трамплі́н триколі́сник трофе́й

візок (візк-)

водяні лижі

хви́ля

### **Adverbs**

on foot

on horseback

on tiptoe

пішки

ве́рхи

навшпиньки

## **Preposition**

all over, about

по

### **Verbs**

to catch

to climb, to crawl

to engage in a leisure activity that involves movement on something

to jump, to leap

to play

to skate

to swing, to rock

to throw

ловити: лов-лю, -иш

pf. зловити: злов-лю, -иш

ла́зити [it.]: ла́жу, ла́з-иш лі́зти [dur.]: лі́з-у, -еш

pf. полізти: поліз-у, -еш ката́тися: ката́-юся, -єшся

pf. покататися: поката-юся, -єшся

скакати: скач-у, -еш

pf. скочити: скоч-у, -иш

бавитися: бав-люся, -ишся

pf. побавитися: побав-люся, -ишся

ковзатися: ковза-юся, -ещся

рf. поковзатися: поковза-юся, -єшся

гойдатися: гойда-юся, -ешся

pf. погойдатися: погойда-юся, -єшся

кида́ти: кида́-ю, -єш pf. ки́нути: ки́н-у, -еш

## **Vocabulary Notes**

1. Several verbs that you know are used to express involvement in a sport.

to go biking

to go boating

to bounce a ball

to go sledding

to go snowmobiling to go tobogganing

to have a game of frizbee

to have a snowball fight

to ride horseback

кататися на велосипеді

кататися на човні

грати в м'яч

їздити/кататися на санках

їздити/кататися на мотосанях

їздити/кататися на тобогані

грати в фризбі

грати в сніжки

їздити верхи

to ride on a skateboard ката́тися на ске́йті
to roller-skate ко́взатися/ката́тися на ро́ликах
to skate ко́взатися/ката́тися на ковзана́х

to ski [cross-country] ходи́ти (бі́гати) на ли́жах
to ski [down-hill] і́здити/ката́тися на ли́жах
to water-ski і́здити/ката́тися на водяни́х ли́жах

- 2. You will learn how to decline feminine nouns like карусе́ль and меда́ль in Lesson 36.
- 3. The words мотоса́ни and автоса́ни both contain the word са́ни which means sleigh.

## B. MOOD

In most languages, it is possible to express oneself in one of three ways or moods.

### B.1 Indicative Mood

In both English and Ukrainian, we express ourselves most frequently by making factual (declarative) statements, or by posing factual questions.

David is buying a car. Is David buying a car?

In both English and Ukrainian, when we make a declarative statement or pose a factual question, we are expressing ourselves in the indicative mood.

In Ukrainian, there are five tenses in the indicative mood. You now know all five of these tenses.

- 1. The Present Tense
- 2. The Past Imperfective Tense
- 3. The Past Perfective Tense
- 4. The Future Imperfective Tense
- 5. The Future Perfective Tense

Up to now in this text, only factual or declarative statements have been made, and, except for a few expressions in the mini-conversations in *Oral Exercises*, only factual questions have been posed.

### **B.2** Conditional Mood

In both English and Ukrainian, it is possible to make statements or to pose questions that express wishful thinking, an imagined condition, something unrealizable, or an improbable situation.

If David had enough money, he would buy a car.

If David had enough money, would he buy a car?

In Ukrainian, when we express such subjective statements and questions, we are using the conditional mood.

You will learn how to use the conditional mood in Ukrainian in the next lesson.

## **B.3** Imperative Mood

In both English and Ukrainian, it is also possible to give a command, or to make a request.

David, buy a car!

When we give commands, we are using the imperative mood.

It is the imperative mood that is the focus of this lesson.

### C. IMPERATIVE MOOD

In both English and Ukrainian, the imperative mood is used to give commands and to make requests.

In English, the same imperative form is used in speaking either to one person or to a group of people.

Child, run home!

Children, run home!

If the speaker includes himself/herself in the command, then the words let us (let's) are used along with the imperative form of the verb.

Let us run home!

Let's run home!

In Ukrainian, three imperative forms are used.

1. The second person singular imperative form is used when a command or a request is made to someone who is referred to as ти.

Дити́но, біжи́ додо́му! Child, run home! 2. The second person plural imperative form is used when a command or a request is made either to a group of people, or to one person who is being addressed politely as **Bu**.

Діти, біжіть додому! Children, run home! Пане Козак, біжіть додому!

Mr. Kozak, run home!

3. The first person plural imperative form is used if the speaker includes himself/herself in the command.

Біжімо додому! Let's run home!

## C.1 Forming the Imperative

In English, the imperative form for all verbs is identical to the stem of the infinitive.

Infinitive	Infinitive Stem
to run	run
to read	read
to write	write

In Ukrainian, imperative endings are added to the stem of a verb to form the imperative mood.

To form the imperative mood of an **imperfective verb**, the imperative endings are added to the **present tense stem**.

To form the imperative mood of a perfective verb, the imperative endings are added to the future perfective tense stem.

# C.2 Verb Stems Ending in a Vowel

If either the present tense stem or the future perfective tense stem ends in a vowel, the following endings are added to form the imperative mood:

2nd Person Singular: -й Ist Person Plural: -ймо 2nd Person Plural: -йте

Imperfective	Present	2nd Person	1st Person	2nd Person
Infinitive	Stem	Singular	Plural	Plural
чита́ти	чит <b>а</b> -	чит <b>а́</b> й	чит <b>а́</b> ймо	чита́йте
смія́тися	смі-ся	смі́йся	сміймося	смі́йтеся

Perfective	Future	2nd Person	1st Person	2nd Person
Infinitive	Stem	Singular	Plural	Plural
прочита́ти	прочита-	прочит <b>а́</b> й	прочита́ймо	прочит <b>а</b> йте
засмія́тися	засмі-ся	засмі́йся	засмі́ймося	засмійтеся

If the verb stem ends in the vowel o, this o usually changes to i.

Infinitive	Stem	2nd Person Singular	1st Person Plural	2nd Person Plural
боя́тися	бо-ся	бійся	біймося	бійтеся
стоя́ти	СТО-	стій	сті́ймо	стійте
посто́яти	посто-	постій	постіймо	пост <b>і</b> йт <b>е</b>

If the suffix -aba is found in an infinitive, it is retained in the imperative mood.

Infinitive	Stem	2nd Person Singular	1st Person Plural	2nd Person Plural
дава́ти	дава-	дава́й	дава́ймо	дава́йте
продава́ти устава́ти	продава- устава-	продава́й устава́й	продава́ймо устава́ймо	продава́йте устава́йте

In forming the imperative mood for пити, the endings are added to the stem пи-.

Infinitive	Stem	2nd Person Singular	1st Person Plural	2nd Person Plural
пи́ти	пи-	пий	пи́ймо	пи́йте

Practise Oral Exercise 34.1

Ø1

(EE)

Do Written Exercise 34.1

## C.3 Verb Stems Ending in a Consonant

If the stem of a verb ends in a consonant, the position of the stress in the first person singular must be taken into consideration when the imperative mood is being formed.

1. If the stress is on the final syllable of the verb form for  $\pi$ , the following imperative endings are added and stressed:

2nd Person Singular: -и

1st Person Plural: -im(o) (o is optional)

2nd Person Plural: -itb

Imperfective Infinitive	Present Stem	2nd Person Singular	1st Person Plural	2nd Person Plural
нести	не <b>с-</b> (я несу́)	неси́	несімо	несіть
ора́ти	о <b>р-</b> (я орю́)	ори́	орі́мо	орі́ть
говори́ти	гово <b>р-</b> (я говорю́)	говори́	говорі́мо	говорі́ть
жи́ти	жи <b>в-</b> (я живу́)	живи́	живі́мо	живі́ть
сиді́ти	сид- (я сиджу́)	сиди́	сиді́мо	сидіть

Perfective Infinitive	Future Stem	2nd Person Singular	1st Person Plural	2nd Person Plural
почати	поч <b>н-</b> (я почну́)	почни́	почнімо	почніть
написати	напи <b>ш</b> - (я напишу́)	напиши́	напишімо	напишіть
ужи́ти	ужив- (я уживу́)	уживи́	уживімо	уживі́ть
прийня́ти	прийм- (я прийму́)	прийми́	приймі́мо	приймі́ть
зроби́ти	зро <b>б-</b> (я зроблю́)	зроби́	зробімо	зробіть

**Practise Oral Exercise 34.2** 

(F)

2. If the stress is <u>not</u> on the final syllable of the verb form for π, and if the verb stem ends in ж,ч,ш,щ, or δ,в,м,π,ф, or p, the following unstressed imperative endings are added:

2nd Person Singular: (no ending)

1st Person Plural: -мо 2nd Person Plural: -те

Imperfective Infinitive	Present Stem	2nd Person Singular	1st Person Plural	2nd Person Plural
пла́кати	пла <b>ч-</b> (я пла́чу)	плач	пла́чмо	пла́чте
ска́ржитися	скарж-ся (я ска́ржуся)	ска́ржся	ска́ржмося	ска́ржтеся
ба́витися	бав-ся (я ба́влюся)	ба́вся	ба́вмося	бавтеся

Perfective Infinitive	Future Stem	2nd Person Singular	1st Person Plural	2nd Person Plural
скочити	ско <b>ч-</b> (я скбчу)	скоч	ско́чмо	ско́чте
замо́вити	замо <b>в-</b> (я замо́влю)	замо́в	замо́вмо	замовте
утішитися	уті <b>ш-</b> ся (я втішуся)	уті <b>ш</b> ся	утішмося	утіштеся

Third conjugation verbs that are conjugated like the verb і́сти also take this set of imperative endings. To form their imperative mood, -ж is attached to the stem before the imperative endings are added.

Infinitive	Stem	2nd Person Singular	1st Person Plural	2nd Person Plural
ї́сти	їж-	їж	їжмо	їжте
з'і́сти	з'їж-	з'їж	з'їжмо	з'їжте

**Practise Oral Exercise 34.3** 

**Do Written Exercise 34.3** 

3. If the stress is <u>not</u> on the final syllable of the verb form for π and if the verb stem ends in μ,3,c,τ, or μ, or μ,π, the following unstressed imperative endings are added:

2nd Person Singular: -ь 1st Person Plural: -ьмо 2nd Person Plural: -ьте

Imperfective Infinitive	Present Stem	2nd Person Singular	1st Person Plural	2nd Person Plural
ї́хати	їд- (я ї́ду)	їдь	ї́дьмо	ї́дьте
знахо́дити	знаход- (я знахо́д	знахо́дь жу)	знахо́дьмо	знахо́дьто

Perfective Infinitive	Future Stem	2nd Person Singular	1st Person Plural	2nd Person Plural
поси́діти	посид- (я поси́джу)	поси́дь	поси́дьмо	поси́дьте
устати	уста <b>н-</b> (я вста́ну)	уста́нь	уста́ньмо	уста́ньте
догля́нути	доглян- (я догля́ну)	догля́нь	догля́ньмо	догля́ньте

### Practise Oral Exercise 34.4

Do Written Exercise 34.4

4. Learn the imperative forms for the following verbs.

Perfective Infinitive	Future Stem	2nd Person Singular	1st Person Plural	2nd Person Plural
ви́прати	випер- (я ви́перу)	ви́пери	ви́перім	ви́періть
ви́тертися	витр-ся (я ви́труся)	ви́трися	ви́трімся	ви́тріться
кри́кнути	крикн- (я кри́кну)	кри́кни	кри́кнім	кри́кніть
сту́кнути	стукн- (я стукну)	сту́кни	сту́кнім	сту́кніть

### D. INDIRECT COMMANDS AND REQUESTS

In English, other imperatives are formed by using the words let me, let him, let her, let it, or let them along with the imperative form of the verb.

In Ukrainian, comparable imperatives are formed by using хай or нехай along with the present tense or the future perfective tense. (You may also hear some people use the colloquial най instead of хай ог нехай.)

Let me run home!Хай/Неха́й я біжу́ додо́му!Let him run home!Хай/Неха́й він біжи́ть додо́му!Let her run home!Хай/Неха́й вона́ біжи́ть додо́му!Let it run home!Хай/Неха́й воно́ біжи́ть додо́му!Let them run home!Хай/Неха́й вони́ біжа́ть додо́му!

### E. USING IMPERFECTIVE AND PERFECTIVE IMPERATIVES

Imperfective and perfective imperatives may be used interchangeably in many instances; however, the perfective imperative usually implies a more forceful command.

# E.1 Imperfective Imperative

The **imperfective** imperative is used to tell someone to do something 1) in general, 2) repeatedly, or 3) on an ongoing basis. It is also usually used in **negative commands**.

Пий бага́то молока́.
 Пий молоко́ щодня́.
 Drink a lot of milk.
 Drink milk every day.

3. Пий молоко́ і слу́хай. Drink (your) milk and listen.

4. **Не пий** ка́ви! Don't drink coffee!

He говорі́ть! Don't talk!

## **E.2** Perfective Imperative

**600** 

The **perfective** imperative is usually used to give a command that is to be obeyed immediately and without question. It is also used in a **negative command** if that command refers to an immediate, single action,

1. **В**и́пий молоко́! Drink the milk!

2. **Не покажи** їй кота́! Don't show her the cat!

He скажіть йому! Don't tell him!

Practise Oral Exercises 34.5, 34.6, 34.7

Do Written Exercises 34.5, 34.6, 34.7, 34.8, 34.9

# LESSON 35

### A. VOCABULARY

## **Nouns**

airport

ambulance auditorium

bakery block [city block]

city hall

crosswalk

driveway

elevator [in a building)]

entrance

exit

factory fire fighter

fire truck gallery

garbage can

gasoline gas station

hair salon

helicopter

highway

hydrant institute

jail jeep

jeep

kiosk mailbox

map

market

meat market

parking lot

parking meter pay telephone

queue, line-up

siren

летовище, аеродром, аеропорт

швидка́ допомо́га авдито́рія, аудито́рія

пека́рня кварта́л

ратуша

перехід (переход-)

за́їзд ліфт

вхід (вход-)

ви́хід (виход-) фа́брика, *заво́д* поже́жник

поже́жна маши́на галерія, галере́я

смітник

бензина, бензин

запра́вка перука́рня

вертоліт (вертольот-)

шосе [indecl.], автострада

гідра́нт інститу́т

тюрма, в'язниця

джіп

кібск

поштова скринька

карта, мапа

база́р [h], ри́нок (ринк-)

м'ясарня

автоставка, стоянка

лічильник

телефон-автомат

че́рга́ сире́на street light

telephone booth

traffic

truck tunnel ліхта́р[s]

телефонна будка

рух (ву́личний рух) ванта́жка, грузови́к

туне́ль

### **Verbs**

to advise, to give advice

радити: раджу, рад-иш

pf. порадити: пораджу, порад-иш

to answer, to reply

відповідати: відповіда-ю, -єш рf. відповісти: відпові-м, -сй

to be late

спізнюватися: спізню-юся, -єшся

рғ. спізнитися: спізн-юся, -ишся

to call, to summon

кликати: клич-у, -еш

pf. покликати: поклич-у, -еш

to explain

пояснювати: поясню-ю, -єш

pf. пояснити: поясн-ю, -иш

to get

діставати: діста-ю, -єш

to meet

pf. дістати: дістан-у, еш

зустріча́тися: зустріча́-юся, -єшся pf. зустрі́нутися i зустрі́тися:

зустріну-ся, -ишся

to repeat

повторювати: повторю-ю, -єш  $\underline{i}$  повторя́ти: повторя́-ю, -єш pf. повтори́ти: повтор-ю́, -иш

## B. CONDITIONAL MOOD

When we speak in the conditional mood, we are suggesting that what might happen is conditional upon something else happening.

# **B.1** Expressing the Conditional Mood

The following English sentence consists of two clauses.

If they got married, he would buy them a house.

1. The first clause outlines the condition.

If they got married ...

2. The second clause states the result or consequence if the condition were met.

... he would buy them a house.

In Ukrainian, the clause that outlines the condition must begin with either якби, от якщо б.

If they got married ... Якби (Якщо б) вони одружилися ...

The clause that states the result or consequence must contain the particle би.

- ... he would buy them a house.
- ... він купив би їм хату.

When the particle  $\delta u$  follows a word ending in a consonant, it is written as  $\delta u$ ; when it follows a word ending in a vowel, it is written as  $\delta$ .

Якби вони одружилися, він купив би їм ха́ту. If they got married, he would buy them a house.

Якби вони одружилися, вона купила б їм хату. If they got married, she would buy them a house.

The particle  $\mathbf{6}\mathbf{\mu}$  (or  $\mathbf{6}$ ) usually follows either the predicate or the subject; however, it occasionally may appear elsewhere in the clause.

Якби вони одружилися, він купив би їм хату. Якби вони одружилися, він би купив їм хату. If they got married, he would buy them a house.

# **B.2** Expressing Tense in the Conditional Mood

In Ukrainian, the verbs in both clauses must be in the past tense even if the general time frame that is being referred to is in the present tense or the future tense.

Let's look at the following examples. The first sentence gives the time frame and makes a factual statement. This second sentence states the condition and the consequences arising from it.

### 1. Present tense time frame

It's too bad they aren't getting married.

If they did get married, he would buy them a house.

Шкода́, що вони́ не одру́жуються. Якби́ вони́ одружи́лися, він купи́в би їм ха́ту.

### 2. Future tense time frame

It's too bad they won't be getting married.

If they would get married, he would buy them a house.

Шкода́, що вони́ не бу́дуть одру́жуватися. Якби́ вони́ одружи́лися, він купи́в би їм ха́ту.

### 3. Past tense time frame

If it is implied that the consequence stated in the result clause can no longer be fulfilled because the opportunity for doing so has passed, then the past tense of the verb бути is used with the past tense of the verb in both clauses of the conditional sentence.

It's too bad they didn't get married.

If they had got married, he would have bought them a house.

Шкода, що вони не одружилися.

Якби вони були одружилися, він би був купив їм хату.

## Practise Oral Exercise 35.1

# Do Written Exercise 35.1

# B.3 Aspect in the Conditional Mood

Up to now in this lesson, only the past perfective tense has been used in all the conditional sentences; however, depending on the context of what is being said, verbs in a conditional sentence may be in either the past imperfective tense or the past perfective tense.

### 1. Both verbs in the past imperfective tense

Якби він мав грощі, він часто купува́в би квитки́. If he had the money, he would (he'd) often buy tickets.

### 2. Both verbs in the past perfective tense

Якби він купив квиток, він пішов би на концерт. If he bought a ticket, he would (he'd) go to the concert.

### 3. Two verbs in different past tenses

- 1) imperfective past (мав), and perfective past (купи́в) Якби́ він мав гро́ші, він купи́в би квитки́. If he had the money, he would (he'd) buy the tickets.
- perfective past (купи́в), and imperfective past (ходи́в)
   Якби́ він купи́в квитки́, він ходи́в би на конце́рти.
   If he bought the tickets, he would (he'd) go to the concerts.

## Practise Oral Exercise 35.2

Do Written Exercise 35.2

# **B.4** The Use of Auxiliary Verbs

When an auxiliary verb is used in either clause of a conditional sentence, it is used in the past tense together with the infinitive of the main verb.

Якби ми вміли плавати, ми б плавали.

If we knew how to swim, we'd be swimming.

Якби він хотів їсти, він зготував би перекуску.

If he wanted to eat, he'd prepare a snack.

Якби вони жили тут, вони мусили б працювати.

If they lived here, they'd have to work.

Якби він був хотів жити тут, він мусив би був працювати.

If he had wanted to live here, he would have had to work.

# Practise Oral Exercise 35.3

# **Do Written Exercise 35.3**

# с. щоб

The conjunction  $\mathbf{u}_0\mathbf{o}$  is sometimes confused with the interrogative pronoun  $\mathbf{u}_0$  when it is used with the particle  $\mathbf{o}$  in a conditional sentence ( $\mathbf{u}_0\mathbf{o}$ ).

## C.1 The Difference between що б and щоб

Let's look at the difference between що б and щоб.

## 1. що б

Like other pronouns, the interrogative pronoun  $\mathbf{u}_0$  may be used as either the subject or the direct object in a sentence. When it appears as the subject or direct object in the result/consequence clause of a conditional sentence, it is followed by the particle  $\mathbf{6}$ .

- що as the subject of the result/consequence clause
   Якби фармер зорав поле, що б на ньому росло?
   If the farmer ploughed the field, what would grow on it?
- 2) що as the direct object in the result/consequence clause Якби́ вона́ пішла́ до крамни́ці, що б вона́ купи́ла? If she went to the store, what would she buy?

### Practise Oral Exercise 35.4

### 2. щоб

The conjunction  $\mu \sigma \sigma$  is used in sentences in which either a statement of purpose or a request is made.

In the subordinate clauses that **<u><u><u>u</u>o**6 introduces, the verb is always in the past tense.</u></u>

The verb in the main clause in the sentence may be in the present, past, or future tense.

## 1. Statement of Purpose

- 1) principal clause: present tense verb
  Я говорю́ повільно, щоб студе́нти мене́ розуміли.
  І speak slowly so that the students will understand me.
- 2) principal clause: past tense verb Вони кричали голосно, щоб усі їх могли чути. They shouted loudly so that everyone could hear them.
- principal clause: future tense verb
   Ми поїдемо до о́зера, щоб діти не пла́кали.
   We shall go to the lake so that the children won't cry.

# 2. Request

- principal clause: present tense verb
   Вона просить, щоб студенти слухали.
   She is asking the students to listen.
   (She's requesting that the students listen.)
- 2) principal clause: past tense verb
   Чи вони просили, щоб ми співали?
   Did they ask us to sing?
   (Did they request that we sing?)
- 3) principal clause: future tense verb
  Ми попро́симо, щоб у́чні пішли́ надві́р.
  We shall ask the pupils to go outdoors.
  (We'll request that the pupils go outdoors.)
- Practise Oral Exercises 35.5, 35.6, 35.7

**Do Written Exercises 35.4, 35.5, 35.6, 35.7, 35.8** 

# LESSON 36

### A. VOCABULARY

### **Nouns**

adventure answer, reply

assistance, help

ballet blood

death description detective fable, tale fairy tale

fiancé fiancée flood hero

heroine

honeymoon life love

mother

name [of book, object]

novel novelette oven play

poem [short]

poem [long]

poet

poetry prose

quality

quantity question

salt short story speech приго́да ві́дповідь [f]

поміч[f] (помоч-), допомога

бале́т кров*[f]* 

смерть [f] о́пис детекти́в ба́йка ка́зка

нарече́ний [substantive] нарече́на [substantive] по́вінь [f] (повен-)

геро́й геро́іня

медовий місяць

життя́ [n] любо́в [f] ма́ти [f] на́зва

рома́н по́вість[f] пі́ч[f], (печ-)

п'є́са вірш

пое́ма

поет; поетеса

пое́зія про́за

я́кість[f], (якост-)

кількість[f], (кількост-)

пита́ння [n] сіль [f] (сол-) оповіда́ння [n] до́повідь [f] thing

translation

translator

trip writer річ*[f]* (реч-) пере́клад

перекладач; перекладачка

по́дорож [f]

письменник; письменниця

# **Adjectives**

adventureful detective funny

historical other, another ready, prepared

ready, pre serious similar пригодницький

детекти́вний смішни́й

істори́чний

інший готовий серйозний подібний

### **Verbs**

to acquaint

знайомити: знайом-лю, -иш

pf. познайомити: познайом-лю, -иш

to become acquainted

знайомитися: знайом-люся, -ишся

pf. познайомитися: познайом-люся, -ишс

to become engaged

зару́чуватися: зару́чу-юся, -єшся pf. заручи́тися: заруч-у́ся, -ишся

рf. запросити: запрошу, запрос-иш

to dare

сміти: смі-ю, -єш

рf. посміти: посмі-ю, -єш

to invite

запрошувати: запрошу-ю, -єш

to love, to cherish

коха́ти: коха́-ю, -єш

pf. покоха́ти: покоха́-ю, -єш

to translate

переклада́ти: переклада́-ю, -єш pf. перекла́сти: переклад-у́, -еш

# **Vocabulary Notes**

- 1. The nouns о́сінь and пі́вніч in Lesson 16, ніч and чверть in Lesson 29, and карусе́ль and меда́ль in Lesson 34, also belong to the consonant declension of feminine nouns.
- 2. The words нарече́ний and нарече́на are substantives that are declined like adjectives.

### B. FEMININE NOUNS: CONSONANT DECLENSION

All the feminine nouns that you have learned to decline thus far have ended in either the vowel  $\mathbf{a}$  or  $\mathbf{n}$  in the nominative singular case, whereas the masculine nouns have ended in a consonant, including  $\mathbf{b}$  and  $\ddot{\mathbf{n}}$ .

You will now learn how to decline feminine nouns that end in consonants in the nominative singular case. In the Vocabularies, these nouns are identified as follows: [f].

# **B.1** Grouping Feminine Nouns in the Consonant Declension

Feminine nouns belonging to the consonant declension may be assigned to one of two broad groups according to their stems.

- 1. Group 1 Nouns with stems ending in two consonants: cmept-
- 2. Group 2 Nouns with stems ending in a single consonant: доповід-

# B.2 Singular Declension: Groups 1 and 2

The singular endings for nouns in Groups 1 and 2 differ in the genitive and instumental cases.

### 1. Genitive Case

In materials printed in Ukraine, all nouns in Groups 1 and 2 have the ending -i in the genitive singular case.

In most materials printed outside of Ukraine, -и is used as the genitive singular ending for all nouns in Group 1, and for the following nouns in Group 2: кров – крови; любов – любови; осінь – осени; and сіль – соли.

### 2. Instrumental Case

Group 1: the ending to is added to the stem.

Group 2: for nouns with stems ending in one of δ, B, M, π, or p, an apostrophe is inserted between the stem and the ending 10. For all other nouns, the consonant is doubled before the ending 10 is added.

	Group 1	Group 2 [б,в,м,п,р,ф]	Group 2	Group 2 [ж,ч,ш,щ]
N.	смерт-ь	любо́в	до́повід-ь	ніч
G.	сме́рт-и	любо́в-и	дбповід-і	но́ч-і
Α.	[=N]	[≈N]	[=N]	[≈N]
v.	сме́рт-е	любо́в-е	дбповід-е	ноч-е
I.	сме́рт-ю	любо́в'-ю	дбповідд-ю	нí <b>чч</b> -ю
D.	сме́рт-і	любо́в-і	дбповід-і	но́ч-і
L.	сме́рт-і	любо́в-і	до́повід-і	но́ч-і

# B.3 Plural Declension: Groups 1 and 2

Most nouns in Group 2 with stems ending in one of  $\mathbf{6}$ ,  $\mathbf{8}$ ,  $\mathbf{m}$ ,  $\mathbf{n}$ , or  $\mathbf{p}$  are used only in the singular.

Nouns in Group 2 with stems ending in one of x, u, u, or u, have the endings -ами, -ам, -ах in the instrumental, dative, and locative cases; all other nouns have the endings -ями, -ям, -ях in these cases.

	Group 1	Group 2	Group 2 [ж,ч,ш,щ]
N.	сме́рт-і	ві́дповід-і	нбч-і
G.	сме́рт-ей	ві́дповід-ей	ноч-е́й
Α.	[=N]	[=N]	[=N]
v.	[=N]	[=N]	[=N]
I.	сме́рт-ями	ві́дповід-ями	ноч-а́ми
D.	сме́рт-ям	ві́дповід-ям	ноч-а́м
L.	сме́рт-ях	ві́дповід-ях	ноч-а́х

### B.4 Declension: мати

You will now learn how to decline mátu, the formal word for mother.

In the singular genitive, dative, and locative cases, and in all the plural cases, the noun matu has the suffix -ep added to its stem. This suffix changes to -ip in the singular accusative and instrumental cases.

	Singular	Plural
N.	ма́т-и	мат-ер-і
G.	ма́т-ер-і	мат-ер-ів
Α.	ма́т-ір	[=G]
v.	[=N]	[=N]
I.	ма́т-ір'-ю	мат-ер-я́ми
D.	ма́т-ер-і	мат-ер-я́м
L.	ма́т-ер-і	мат-ер-я́х

Practise Oral Exercises 36.1, 36.2, 36.3

Do Written Exercises 36.1, 36.2

# C. DECLENSION OF CARDINAL NUMBERS

In English, cardinal numbers do not change regardless of how they are used in a sentence.

In Ukrainian, all cardinal numbers are declined. You were introduced to this idea in Lesson 19, when you learned how to use cardinal numbers with inanimate nouns in both the nominative and accusative cases. In this lesson you will learn how to decline the cardinal numbers in all the cases with both animate and inanimate nouns.

### C.1 Declension: один

Один is declined like the demonstrative pronoun той.

	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural
N.	одн <b>а</b> ́	од <u>и</u> ́н	одне́	одні
G.	одн <b>іє</b> ї	одн <b>о</b>	oró	одни́х
A.	одну́	[=G or N]	[=N]	[=G or N]
v.		_		
I.	одн <b>іє́ю</b>	одни	ÍМ	одн <b>и́ми</b>
D.	одній	одн <b>о</b>	ому́	одни́м
L.	одній		ін <b>о́му</b> дні́м)	одни́х

## C.2 Using один

Оди́н may be used either as a modifier or as a substantive.

### 1. Modifier

When оди́н is used as a modifier, it always agrees with the noun that it modifies in gender, number, and case.

As a modifier, один can have two different meanings:

1) a specific numerical quantity, one, or 2) a non-specific a (a certain).

### 1) Specific Numerical Quantity

У ме́не оди́н син, одна́ дочка́, одне́ а́вто, й одні́ но́жиці. I have one son, one daughter, one car, and one (pair of) scissors.

# 2) Non-Specific Modifier

Сього́дні в па́рку ми розмовля́ли з одни́м тури́стом. Today we talked with a certain tourist [m] in the park.

Сього́дні в па́рку ми зустрі́нулися з одніє́ю тури́сткою. Today we met a certain tourist [f] in the park.

### 2. Substantive

When оди́н is used as a substantive, it assumes the gender, number, and case of the noun that it replaces.

As a substantive, it takes on the meaning of 1) one, other, or 2) one another, each other.

### 1) one, other

Одна сміялася, а одна плакала.

One (female) was laughing, and one was crying.

Один читав, а один спав.

One (male) was reading, and one was sleeping.

Одне було тут, а одне було там.

One (thing) was here, and one was there.

Одні розмовляли, а одні танцювали.

Some (people) were conversing, and some were dancing.

## 2) one another, each other

Whenever the construction one another or each other is used, the first word (одна, один, одне, одні) is in the nominative case, while the second word is in the case required by the verb or the preposition. In the second word of the construction one another, each other, the stress shifts to the first syllable: одна одна, одна про одну, один одного.

# About two females

Вони знають одна одну.

They know one another.

Вони думають одна про одну.

They think about each other.

### About two males

Вони розуміють один одного.

Вони чекають один на одного.

They understand one another. They wait for each other.

### About a male and a female

Вони хвалять одне одного.

Вони помагають одне одному.

They praise each other. They help one another.

## About two groups of people

Вони бачать одні одних.

Вони дякують одні одним.

They see one another.

They thank one another.

Practise Oral Exercise 36.4

**689** 

Do Written Exercise 36.3

# C.3 Declension of два/дві, три, чотири

Except for the nominative and accusative cases,  $\mu$  and  $\mu$  is declined in the same way for all three genders. The numbers  $\mu$  and  $\mu$  are declined in the same way for all three genders.

	Feminine	Masculine and Neuter	All Genders	All Genders
N.	дві	два	три	чоти́ри
G.	дво	x	трьох	чотир <b>ьо́х</b>
А.	[= G or N]	[= G or N]	[= G or N]	[= G or N]
v.		-	<u>—</u>	-
I.	дво	ма́	трьома́	чотир <b>ма́</b>
D.	дво	M	трьом	чотир <b>ьо́м</b>
L.	д	BOX	трьох	чотир <b>ьо́</b>

# C.4 Using два/дві, три, чотири

The nominative form of these numbers is used with the nominative plural forms of both animate and inanimate nouns to form the subject of a sentence. Remember that  $\beta$  is used with feminine nouns, and  $\beta$  is used with masculine and neuter nouns.

Animate Nouns: Nominative Case

У кімнаті дві жінки і два чоловіки.

There are two women and two men in the room.

Inanimate Nouns: Nominative Case

У кімнаті дві лямпи, три столи, і чотири крісла.

There are two lamps, three tables, and four chairs in the room.

When one of these numbers and an animate noun are used as a direct object, both the number and the noun are declined in the accusative [= G] case.

Animate Nouns: Accusative Case

Я бачу двох жінок і трьох чоловіків у кімнаті.

I see two women and three men in the room.

When one of these numbers and an inanimate noun are used as a direct object, both the number and the inanimate noun are declined in the accusative [=N] case.

Inanimate Nouns: Accusative Case

Я бачу дві лямпи, три столи, і чотири крісла в кімнаті.

I see two lamps, three tables, and four chairs in the room.

No distinction is made between animate and inanimate nouns in the remaining cases. In every instance, the number is declined to agree with the noun.

Genitive Case: Я не знаю тих двох письменників.

I don't know those two writers[m].

Я печу торти для двох сусідок.

I'm baking cakes for the two neighbours[f].

У цій книжці немає тих трьох поемів. Those three poems aren't in this book.

Instrumental Case: Він розмовляє з трьома товаришами.

He is conversing with three friends [m].

Між двома будинками є заїзд.

There's a driveway between the two buildings.

Dative Case: Вона пише чотирьом товаришкам.

She is writing to four friends[f].

Locative Case: Я бачила цей роман у трьох книгарнях.

I saw this novel in three bookstores.

Діти каталися на двох тобоганах.

The children were tobogganing on two toboggans,

# Practise Oral Exercise 36.5

Do Written Exercise 36.4

## C.5 Declension of 7 and 8

The declension of 7 and 8 is like that of **two**. Both these numbers are declined in the same way for all genders.

	All Genders	All Genders
N.	сім	ві́сім
G.	сімох (семи)	вісьмох (восьми)
Α.	[= G or N]	[= G or N]
v.		_
ı.	сьома (сімома)	вісьма (вісьмома)
D.	сімом (семи)	вісьмом (восьми)
L ciмóх (семи́)		вісьмо́х (восьми́)

# C.6 Declension of 5, 6, 9, 10-20, 30, 50, 60, 70, 80, 90

The numbers five, six, nine, ten to twenty, 30, 50, 60, 70, 80, and 90 (when it's written as дев'ятдеся́т) are declined in the same way for all genders. Examples of the declension of four such numbers are presented below.

	All Genders	All Genders
N.	п'ять	трина́дцять
G.	п'ятьо́х (п'яти́)	тринадцятьо́х (тринадцяти́)
A.	[= G or N]	[= G or N]
V.	<del></del>	<del></del>
I.	п'ятьма́ (п'ятьома́)	тринадцятьма́ (тринадцятьома́)
D,	п'ятьо́м (п'яти́)	тринадцятьо́м (тринадцяти́)
L.	п'ятьо́х (п'яти́)	тринадцять6х (тринадцяти́)

	All Genders	All Genders
N.	два́дцять	сімдеся́т
G.	двадцятьо́х (двадцяти́)	сімдесятьох (сімдесяти)
A.	[= G or N]	[= G or N]
v.	_	<del></del>
I,	двадцятьма́ (двадцятьома́)	сімдесятьма (сімдесятьома)
D.	двадцятьо́м (двадцяти́)	сімдесятьом (сімдесяти́)
L.	двадцятьо́х (двадцяти́)	сімдесятьох (сімдесяти)

# C.7 Declension of 40, 90 (дев'яно́сто), сто

	All Genders	All Genders	All Genders
N.	со́рок	дев'яносто	сто
G.	сорока́	дев'яноста	ста
Α.	[= G or N]	[= G or N]	[= G or N]
v.	<del></del>		_
I.	сорока́ (сорокма́)	дев'яно́ста (дев'яностома́)	ста (стома́)
D.	сорока́	дев'яно́ста	ста
L.	сорока́	дев'яноста	ста

# C.8 Using Numbers 5-20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100

When one of these numbers and either an animate or an inanimate noun are used as the subject of the sentence, the number, in the nominative case, is followed by the noun in the genitive plural case.

Animate Nouns: Nominative Case Inanimate Nouns: Nominative Case

У кімнаті було п'ять дівчат. У пачці було шість ґумок.

There were five girls in the room. There were six erasers in the package.

У кімнаті було десять хлопців. Там було дванадцять олівців/пер.

There were ten boys in the room. There were twelve pencils/pens there.

When one of these numbers and an animate noun are the direct object, the accusative [= G] form of the number is used along with the accusative [= G] plural form of the animate noun.

### Animate Nouns: Accusative Case

Я бачу п'ятьох дівчат у кімнаті. Я бачу шістьох хлопців у кімнаті.

I see five girls in the room. I see six boys in the room.

When one of these numbers and **an inanimate noun** are the direct object, the accusative [= N] form of the number is used with the genitive plural form of the inanimate noun.

### Inanimate Nouns: Accusative Case

Bih κγηής π'ять τήмοκ. Bih κγηής π'ять οлівців/пер. He is buying five erasers. He is buying five pencils/pens.

There are no distinctions between animate and inanimate nouns in the remaining cases.

Genitive Case: Ми купуємо сувеніри для двадцятьох родичів.

We are buying souvenirs for twenty relatives.

Ми не маємо ста марок.

We don't have a hundred stamps.

Instrumental Case: Він розмовляє з вісьма товаришами.

He is conversing with eight friends[m].

Dative Case: Вона пише десятьом товаришкам.

She is writing to ten friends[f].

Locative Case: Я бачила цей роман у п'ятьох книгарнях.

I saw this novel in five bookstores.

Practise Oral Exercise 36.6

Do Written Exercises 36.5, 36.6

# LESSON 37

## A. VOCABULARY

### **Nouns**

angel

baby, infant[human]

best man[groom's attendant]

bridesmaid

calf [cow's offspring]

carpenter

colt

council

coward

cowboy

cripple

debt

devil

director

-----

drunkard

fairy

God

grandchild

hypocrite

interview

judge

lazybones, idler

letter carrier

loan

match-maker, starosta

mayor

mermaid

miser

name, personal name

nuisance [of a person]

orphan

salary, wages

slob

soul

witch

ангел

дитя́ [n], немовля́ [n]

дру́жба[m]

дру́жка

теля́[п]

те́сля[m]

лоша́ [n]

ра́да

боягу́з

ковбо́й

каліка [m,f]

борг

дідько, диявол, чорт, біс

директор [h]; директорка

п'яниця[т,f]

фея

For

онуча, внуча

лицемір[h]

íнтерв'ю [indecl.]

суддя [т]

нероба [m,f]

листоно́ша [m,f]

позичка

староста [т]

мер[h]

руса́лка

скупа́р[s]

im'я[n], pl. імена́

приче́па [m,f]

сирота́ [m,f]

платня́

нечепу́ра[m,f]

душа́

відьма, g.pl. відьом

# Adjectives

dishonest, dishonourable honest, honourable

impatient married

patient

tired, exhausted unmarried

worried

нечесний чесний

нетерпеливий одружений

терпеливий

стомлений, змучений

неодружений зажурений

# **Vocabulary Notes**

- The noun crápocra was formerly used for the male go-between who asked for a young girl's hand in marriage on behalf of the would-be groom; it is still used for the master of ceremonies at a wedding reception.
- 2. It should be noted that some of the neuter nouns denoting young offspring have another neuter form that includes either the suffix -at or -at. These forms would probably be easier for you to use as they end in the familiar ending -o and are declined like neuter hard declension nouns: дитя - дитятко, немовля - немовлятко, внуча - внучатко, теля - телятко, лоша - лошатко.

#### MASCULINE NOUNS: -A/-A B.

You already know the Hard, Mixed, Soft 1, and Soft 2 Declensions of masculine nouns. You also know that masculine personal names like Микола are declined like feminine nouns.

There are a number of other masculine nouns that end in either -a or -s in the nominative singular case. Some of them refer almost exclusively to males; others may be used in reference to either males or females.

#### **B.1** Nouns Referring to Both Males and Females

Some masculine nouns ending in either -a or -n in the nominative singular case, like cuporá, have traditionally been applied to either male or female beings,

Він сирота.

Вона теж сирота.

He's an orphan.

She's also an orphan.

When nouns like cuporá are modified, the modifiers have masculine endings if they refer to a male being, and feminine endings if they refer to a female being.

Він нещасний сирота.

Вона нещасна сирота.

He's an ill-fated orphan.

She's an ill-fated orphan.

In the Vocabularies in this text, these nouns are designated as [m,f].

# B.2 Declension: Masculine Nouns, -a/-я [m,f]

Masculine nouns ending in -a that refer to both males and females are declined exactly like feminine nouns ending in -a. To help you remember this fact, the declension of the *feminine noun* кузи́на and the *masculine noun* сирота́ is presented below.

	Singular		Plural	
	Feminine Noun	Masculine Noun	Feminine Noun	Masculine Noun
N.	кузи́н-а	сирот-а́	кузи́н-и	си́рот-и
G.	кузи́н-и	сирот-и́	кузи́н	си́рі́т
A.	кузи́н-у	сирот-у́	[=G]	[=G]
v.	кузи́н-о	сирот-б	[=N]	[=N]
I.	кузи́н-ою	сирот-бю	кузи́н-ами	си́рот-ами
D.	кузи́н-і	сирот-і	кузи́н-ам	си́рот-ам
L.	кузи́н-і	сирот-і́	кузи́н-ах	си́рот-ах

# **B.3** Nouns Referring Almost Exclusively to Males

A few of the masculine nouns ending in either -a or  $-\pi$  in the nominative singular case are either inherently masculine, or refer to what used to be traditionally male roles in society.

The word дружба (a bridegroom's attendant or best man) is a good example of a noun that is inherently masculine. The words суддя́ (judge), те́сля (carpenter), and ста́роста (match-maker) are examples of nouns that refer to what were once traditionally male occupations.

The declension of nouns like суддя́ differs from the feminine hard declension in only the genitive plural case. For суддя́ and nouns like it, the genitive plural ending is the masculine ending  $-i\mathbf{B}$ .

Nouns like суддя́ are modified by adjectives that have masculine endings even when reference is being made to a woman.

Він д**обр<u>ий</u> суддя́.** 

Вона добрий суддя.

He's a good judge.

She's a good judge.

In the Vocabularies in this text, these nouns are designated as [m].

# B.4 Declension: Masculine Nouns, -a/-я [m]

To help you see that there is only one difference between the declension of *feminine* nouns that end in -a or -s, and masculine nouns (that refer almost exclusively to males) that end in -a or -s, their declensions are juxtaposed below.

### 1. Hard Declension Nouns

	Singular	,	Plural	
	Feminine Noun	Masculine Noun	Feminine Noun	Masculine Noun
N.	кузи́н-а	дру́жб-а	кузи́н-и	дру́жб-и
G.	кузи́н-и	дру́жб-и	кузи́н	дру́жб-ів
A.	кузи́н-у	дру́жб-у	[=G]	[=G]
v.	кузи́н-о	дру́жб-о	[=N]	[=N]
ī.	кузи́н-ою	дру́жб-ою	кузи́н-ами	дру́жб-ами
D.	кузи́н-і	дру́жб-і	кузи́н-ам	дру́жб-ам
L.	кузи́н-і	дру́жб-і	кузи́н-ах	дру́жб-ах

## 2. Soft Declension Nouns

	Singular		Plural		
	Feminine Noun	Masculine Noun	Feminine Noun	Masculine Noun	
N.	учени́ц-я	судд-я́	учени́ц-і	су́дд-і	
G.	учени́ц-і	судді	учени́ц-ь	су́дд- <b>ів</b>	
Α.	учени́ц-ю	судд-ю́	[=G]	[=G]	
v.	учени́ц-е	судд-é	[=N]	[=N]	
I.	учени́ц-ею	суд-е́ю	учени́ц-ями	су́дд-ями	
D.	учени́ц-і	судд-í	учени́ц-ям	су́дд-ям	
L.	учени́ц-і	судд-і	учени́ц-ях	су́дд-ях	

Practise Oral Exercises 37.1, 37.2

**Do Written Exercise 37.1** 

(EE)

### C. NEUTER NOUNS: -A/-Я

You already know the Hard, Mixed, Soft 1, and Soft 2 Declensions of neuter nouns. In this lesson you will learn the declension of neuter nouns that end in either -a or -n in the nominative singular case. Most of these nouns refer to the young offspring of humans and animals.

# C.1 Using Neuter Nouns Ending in -a/-я

Although neuter nouns ending in -a or -s in the nominative singular case refer to animate beings, the adjectives that are used to modify them have neuter endings.

Де га́рне немовля́? Where's the nice infant?

When a pronoun is substituted for these animate neuter nouns, it is the neuter pronoun that is used.

Де немовля?

Воно тут.

Where is the infant?

It is here.

## C.2 Declension: Neuter Nouns: -a/-я

When neuter nouns ending in either -a or - $\pi$  in the nominative singular case are declined, a suffix is added to the stem in several of the cases.

The suffix -aT is added to nouns ending in -a, and -AT is added to nouns ending in -A.

Singular			Plural		
	Nouns in -a	Nouns in -я	Nouns in -a	Nouns in -я	
N.	лош-а́ лош-а́т-и	тел-я́ тел- <b>я́т</b> -и	лош- <b>а́т-</b> а лош <b>-а́т</b>	тел-я́т-а тел-я́т	
A.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]	
v.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]	
1.	лош-а́м	тел-я́м	лош <b>-а́т-</b> ами	тел- <b>я́т</b> -ами	
D.	лош <b>-а́т-</b> і	тел-я́т-і	лош <b>-а́т-</b> ам	тел- <b>я́т</b> -ам	
L.	лош- <b>а́т-</b> і	тел- <b>я́т-</b> і	лош- <b>а́т-</b> ах	тел- <b>я́т-</b> а	

# C.3 Declension: ім'я, небеса

There are two inanimate nouns in the neuter -a, -s declension that you will learn at this time. The suffix -eH is added to im's in both its singular and plural forms; the suffix -ec is added to Héбo in its plural declensional forms.

	Singular iм'я	<i>Plural</i> ім'я	Plural небо
N.	ім'-я́	ім-ен-а́	неб <b>-ес</b> -а́
G.	<b>íм-ен</b> -и	iм-е́н	неб- <b>éс</b>
Α.	[=N]	[=N]	[=N]
v.	[=N]	[=N]	[=N]
I.	ім-ен-ем (ім'-ям)	ім-ен-а́ми	неб- <b>ес-</b> а́ми
D.	íм- <b>е</b> н-і	ім-ен-а́м	неб <b>-ес-</b> а́м
L.	ім-ен-і	ім <b>-ен-</b> а́х	неб <b>-ес</b> -а́х



**Do Written Exercise 37.2** 

# D. COLLECTIVE NUMERALS

Collective numerals are used with nouns that are always plural, with groups of people, and with pronouns.

The collective numerals that are commonly used are listed for you now.

	···		
		11	одина́дцятеро
2	дво́є	12	двана́дцятеро
3	тро́є	13	трина́дцятеро
4	че́тверо	14	чотирна́дцятеро
5	п'я́теро	15	п'ятна́дцятеро
6	ше́стеро	16	шістна́дцятеро
7	се́меро	17	сімна́дцятеро
8	во́сьмеро	18	вісімна́дцятеро
9	де́в'ятеро	19	дев'ятна́дцятеро
10	де́сятеро	20	два́дцятеро
		30	три́дцятеро

The collective numerals from 1-9 may also be used with cardinal numbers from 40-100 (e.g. **cópok τρόε**).

### D.1 Declension of Collective Numerals

Except for their nominative forms, the collective numerals are declined like their respective cardinal numbers. A few examples (without the alternate forms that were given in Lesson 36 for numbers like 5 and 7) are presented below.

		<u></u>		
N.	дво́є	тро́є	п'я́теро	се́меро
G.	двох	трьох	п'ятьо́х	сімо́х
A.	[= G or N]			
v.		_		_
I.	двома́	трьома́	п'ятьма́	сімома́
D.	двом	трьом	п'ятьо́м	сімо́м
L.	двох	трьох	п'ятьо́х	сімо́х

# D.2 Using Collective Numerals

Collective numerals agree with the noun that they modify in number and case with only two exceptions.

1. When collective numerals are used in the nominative case, they are followed by the genitive plural form of a noun or pronoun.

### Nominative Case

У кімнаті було троє жінок.

There were three women in the room.

У кімнаті було троє чоловіків.

There were three men in the room.

У кімнаті було троє дверей.

There were three doors in the room.

У кімнаті нас було троє.

There were three of us in the room.

2. When collective numerals are used with inanimate nouns in the accusative case, the numeral is in the nominative form, while the inanimate noun that follows it is in the genitive plural form.

### Accusative Case

У кімнаті ми бачили троє дверей.

We saw three doors in the room.

# Е. обидва, обидві, обоє

In English, no distinction is made in the use of the word both when we speak about males or females.

In Ukrainian, we use оби́два in the nominative case to speak about two masculine nouns, оби́дві to speak about two feminine nouns, and the collective numeral обоє to speak about masculine and feminine nouns together.

# E.1. Declension: обидва, обидві, обоє

The words обийва, оби́дві, обоє are declined like два.

	Feminine	Mixed Genders	Masculine and Neuter
N.	оби́дві	οδόε	оби́два
G.		обо́х	
Α.	[= G or N]	[= G or N]	[= G or N]
v.			_
I.	обома́	обома́	обома́
D.	обо́м	обо́м	обо́м
L.	обо́х	обо́х	обо́х

# E.2 Using обидва, обидві, обоє

With animate nouns, the forms оби́два and оби́дві are used only in the nominative case. In the accusative case, обо́х is used.

Nominative Case	Accusative Case
Обидва студенти вчаться.	Ми бачили обо́х студе́нтів.
Both students [m] are studying.	We saw both students [m].
Оби́дві студе́нтки вча́ться.  Both students[f] are studying.	Ми ба́чили обо́х студе́нток. We saw both students[f].

With inanimate nouns оби́два and оби́дві are used in both the nominative and accusative cases.

Nominative Case	Accusative Case
Обидва зощити на столі.	Він купи́в оби́дві кни́жки.
Both notebooks are on the table.	He bought both books.
Оби́дві кни́жки на поли́ці.  Both books are on the shelf.	Вона́ купи́ла оби́два зо́шити. She bought both notebooks.

In all the remaining cases, the forms of οδόε are used with both animate and inanimate nouns.

Genitive Case:

Ми не можемо бачити обох сестер.

We can't see both sisters.

Instrumental Case:

Вона пообідала з обома братами.

She had dinner with both brothers.

Dative Case:

Вони потелефонували обом зятям.

They telephoned both sons-in-law.

Locative Case:

Він читав про аварію в обох газетах.

He read about the accident in both newspapers.

Practise Oral Exercises 37.4, 37.5

**Do Written Exercise 37.3** 

## F. ADVERBS OF QUANTITY

In English, adverbs, like many and few, do not change.

In Ukrainian, adverbs of quantity, like кілька and бага́то, are declined when they are used with plural nouns.

# F.1 Declension: Adverbs of Quantity

Most of the adverbs of quantity are declined like the numeral два. Let's look at the declensions of два and кілька.

	два	кі́лька
N.	два	кі́лька
G.	двох	кілько́х
A.	[= G or N]	[= G or N]
v.		
I.	двома́	кількома́
D.	двом	кілько́м
L.	двох	кілько́х

Two of the adverbs of quantity that you know, бага́то and небага́то are declined like the numeral три, except for a slight difference in the instrumental case.

Let's look at the declension of три and багато.

	три	бага́то
N.	три	бага́то
G.	трьох	багатьо́х
A.	[= G or N]	[= G or N]
v.		
I.	трьома́	багатьма́
D.	трьом	багатьо́м
L.	трьох	багатьо́х

# F.2 Using Adverbs of Quantity

When adverbs of quantity are used as the subject of the sentence, they are followed by nouns in the genitive plural case. For inanimate nouns the nominative and accusative cases are formed identically.

### 1. Nominative Case

Кілька чоловіків виходило з театру.

A few men were leaving the theatre.

Кілька книжок лежало на столі.

A few books were lying on the table.

### 2. Accusative Case

Ми бачили кількох чоловіків у театрі.

We saw a few men in the theatre.

Ми бачили кілька книжок на столі.

We saw a few books on the table.

In all the remaining cases, adverbs of quantity are declined along with the noun.

**Practise Oral Exercise 37.6** 

**Do Written Exercises 37.4, 37.5, 37.6** 

# LESSON 38

# A. VOCABULARY

### Nouns

ambassador

border [of a country]

Christian citizen

country

customs [at a border crossing]

duty [tax on imported goods]

embassy

c .

foreigner

goods, merchandise

government

language nation

peasant

percent

population president

property, wealth

province

Slav tax

United Nations (UN)

посо́л (посл-)

границя, кордон

християнин; християнка громадянка

край, країна, держава

ми́тниця

ми́то

посольство, амбасада

чужинець (чужинц-); чужинка іноземець (іноземц-); іноземка

това́р [h]

ýряд

мо́ва

нація, народ

селянин; селянка

процент, відсоток (відсотк-)

насе́лення [п]

президент

майно́[sg]

провінція

слов'янин; слов'янка

податок (податк-)

чужий, іноземний

Організація Об'єднаних Націй (ООН)

# **Adjectives**

foreign

native

рідний

### **Pronoun**

alone, oneself

сам/самий

### Countries

Cou	ntry	Adjective	Male Inhabitant	Female Inhabitant
America	Аме́рика	америка́нський	америка́нець	америка́нка
Australia	Австра́лія	австралійський	австралієць	австралійка
Canada	Кана́да	кана́дський канаді́йський	кана́дець канаді́єць	кана́дка канадійка
China	Китай	кита́йський	кита́єць	кита́йка
England	Áнглія	англійський	англі́єць	англійка
Europe	Евро́па	европейський	европе́єць	европейка
France	Фра́нція	францу́зький	францу́з	францу́женка
Germany	Німе́ччина	німе́цький	німець	німке́ня, ні́мка
Greece	Гре́ція	гре́цький	грек	греки́ня
India	Íндія	індійський	індієць	індійка
Ireland	Ірля́ндія	ірля́ндський	ірля́ндець	ірля́ндка
Italy	Іта́лія	італійський	італі́єць	італійка
Japan	Япо́нія	япо́нський	япо́нець	япо́нка
Korea	Коре́я	коре́йський	коре́єць	коре́йка
Mexico	Méxiko	мехіка́нський	мехіка́нець	мехіка́нка
Poland	По́льща	по́льський	поля́к	по́лька
Russia	Росія	російський	росія́нин	росія́нка
Scotland	Шотля́ндія	шотля́ндський	шотля́ндець	шотля́ндка
Spain	Еспанія	еспа́нський	еспа́нець	еспанка
Ukraine	Украї́на	украї́нський	украї́нець	украї́нка

# **Vocabulary Notes**

1. In both English and Ukrainian, the names of countries are capitalized.

In English, the adjectives derived from the name of the country are also capitalized, as are the terms used for the male and female inhabitants: e.g. Canadian.

In Ukrainian, the adjective derived from the name of a country is not capitalized, nor are the terms used for the male and female inhabitants.

2. Méxiko is an indeclineable noun.

Four of the countries included in the above chart have alternate spellings that are preferred in Ukraine.

Europe	<b>Є</b> вро́па	<b>є</b> вропе́йський	<b>є</b> вропе́єць	<b>є</b> вропе́йка
Ireland	Íрл <b>а</b> ́ндія	ірл <b>а</b> ́ндський	ірл <b>а</b> ́ндець	ірл <b>а</b> ́ндка
Mexico	Ме́ксіка	ме <b>кс</b> іка́нськйи	мексіка́нець	мексіка́нка
Scotland	Шотла́ндія	шотл <b>а</b> ́ндський	шотла́ндець	шотла́ндка

There are changes in the noun stems of most of the nouns that refer to the male inhabitants of the countries listed in the chart.

американець (американц-)	австралієць (австралійц-)
еспанець (еспанц-)	англі́ <b>є</b> ць (англі <b>й</b> ц-)
ірла́ндець (ірландц-)	европе́ <b>є</b> ць (европейц-)
ірля́ндець (ірла́ндц-)	європе́єць (європейц-)
кана́дець (канадц-)	інд <b>іє</b> ць (інді <b>й</b> ц-)
мексіканець (мексіканц-)	італі́ <b>є</b> ць (італійц-)
мехіканець (мехіканц-)	канаді <b>є</b> ць (канадійц-)
ні́мець (німц-)	кита́єць (китайц-)
українець (українц-)	коре́єць (корейц-)
шотла́ндець (шотландц-)	
шотля́ндець (шотляндц-)	
японець (японц-)	

In Ukrainian, the full name for the United States of America is Сполучені Шта́ти Аме́рики, abbreviated as США (USA); however, the country is usually referred to as Аме́рика.

## B. NOUNS: MASCULINE NOUNS ENDING IN -MH

There are a few masculine nouns that end in the suffix -ин.

The stems of these nouns differ in the singular and plural declensions.

The stem for their singular declension is the whole word; the stem for the plural declension is formed by dropping the suffix -ин.

	Singular Stem	Plural Stem
громадя́нин	громадянин-	громадян-
росія́нин	росіянин-	росіян-
селяни́н	селянин-	селян-
християни́н	християнин-	християн-

Except for the genitive plural case, these nouns are declined exactly like masculine Hard Declension nouns.

To form the genitive plural case of these masculine nouns, you simply use the stem of the noun.

	Singular	Plural
N.	селяни́н	селя́н-и
G.	селяни́н-а	селя́н
A.	[=G]	[=G]
v.	[=N]	[=N]
I.	селянин-ом	селя́н-ами
D.	селяни́н-ові	селя́н-ам
L.	селяни́н-ові	селя́н-ах

Notice that the corresponding feminine forms of the words do not have the suffix -ин.

Masculine Noun	Feminine Noun
громадя́н-ин	громадя́н-ка
росія́н-ин	росія́н-ка
селян-ин	селя́н-ка
християн- <b>и́н</b>	христия́н-ка
християн- <b>и́н</b>	христия́н-ка



Do Written Exercise 38.1

(ma)

# C. INTENSIVE (EMPHATIC) PRONOUNS

In both English and Ukrainian, intensive (emphatic) pronouns are used to emphasize the fact that something is being done by a particular person.

In English, the pronoun oneself, which is used as a reflexive pronoun (see Lesson 22), is also used as an intensive pronoun.

## English Reflexive Pronoun

He bought himself a car.

## English Intensive Pronoun

He himself said that he bought himself a car.

In Ukrainian, the reflexive pronoun is **ceбé** (see Lesson 22); the intensive pronoun is **cam/camíй**.

## Ukrainian Reflexive Pronoun

Він купив собі авто.

He bought himself a car.

## Ukrainian Intensive Pronoun

Він сам сказав, що він купив собі авто.

He himself said that he bought himself a car.

# C.1 Declension of сам/самий

The intensive pronoun cam/camúй is declined like a Hard Declension Adjective. In the masculine nominative singular case, the intensive pronoun may have either the short adjectival form cam, or the long adjectival form camúй.

		сам/сами	й	
	Feminine Singular	Masculine Singular	Neuter Singular	All Genders Plural
N.	сама	сам/самий	саме́	самі
G.	само́ї	само	го	самих
A.	саму́	[=G or N]	[=N]	[=G or N]
v.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
l <b>,</b>	само́ю	сами	íм	сами́ми
D.	самій	само	<b>іму</b>	сами́м
L.	самій		мо́му амі́м)	самих

# C.2 Using Intensive Pronouns

Let's look at a few examples of how the intensive pronoun cam/camúй is used. Remember that it must agree in gender, number, and case with the noun or pronoun that it modifies.

He himself can fix the car.

Він сам (самий) може злагодити авто.

She herself saw the accident.

Вона сама бачила аварію.

The children themselves told me about the thief  $\lfloor m \rfloor$ .

Діти самі мені сказали про злодія.

In Ukrainian, the intensive pronoun cam is often used to give special emphasis to the reflexive pronoun ce6é. (In English, the intensive pronoun is usually omitted in such cases.)

Діти самі себе можуть доглядати.

The children (themselves) can look after themselves.

Вона сама собі пошила цю блюзку.

She (herself) sewed this blouse for herself.

Він сам з собою любить говорити.

He likes to talk to himself.

### C.3 An Additional Use of Intensive Pronouns

In both English and Ukrainian, the intensive pronouns are also used to convey the meaning alone or by oneself.

Діти самі вдома.

The children are home alone (by themselves).

Чому ти сам ходив у кіно?

Why did you [m,s] go to the movies by yourself (alone)?

Чи вона сама написала роман?

Did she write the novel by herself?

Practise Oral Exercise 38.2

Do Written Exercise 38.2

### D. RELATIVE CLAUSES

In both English and Ukrainian, subordinate clauses are widely used. You already know how to form clauses that begin with adverbs (see Lesson 8). You will now learn how to form subordinate clauses that begin with pronouns.

In English, the pronoun that introduces a subordinate clause is known as a relative pronoun and it refers, or is related to, a word in the principal clause.

In Ukrainian, relative clauses are formed in the same way as they are in English. The interrogative pronouns that you already know are used as relative pronouns to introduce them: котрий, який, чий, хто, що.

Let's look at a few examples. In all the sentences presented below, the relative clause is bolded and the relative pronoun is underlined.

We all know the skaters who won the trophies.

Ми всі знаємо ковзанярів, котрі виграли трофеї.

My father built the house in which we are living. Мій батько збудував хату, у якій ми живемо.

The ambassador with whom you[p] spoke no longer works here.

Посол, з яким ви говорили, уже тут не працює.

The student [f], in whose car we came here, won the lottery. Студентка, чиїм а́втом ми сюди́ приїхали, виграла льотерію.

They know who is to blame.

Вони знають, хто винен.

Do you [s] remember what was in the wallet? Чи ти пам'ятаєш, що було в гаманці?

### Points to Remember

- 1. In Ukrainian, a relative clause is always set off with commas.
- 2. The interrogative pronouns котрий, який, чий, хто, and що, are used as relative pronouns to introduce a subordinate relative clause.
- 3. The relative pronouns який and котрий are the same in gender and number as the word (antecedent) in the principal clause to which they are related.

The case of який and котрий is determined by the function that they serve in the subordinate clause in which they are found.

Let's take a closer look at the examples that were presented earlier.

а) Ми всі знаємо ковзанярів, котрі виграли трофеї.

**Котрі** is plural in form to agree with its antecedent, the plural noun ковзанярів.

Kotpí is in the nominative case because it is the subject in the subordinate clause. Its antecedent, ковзанярів, is in the accusative case as it is the direct object of the affirmative verb знаємо in the principal clause.

b) Мій батько збудував хату, у якій ми живемо.

Якій is feminine singular in form to agree with its antecedent, хату.

Якій is in the locative case to indicate location after the preposition y in the subordinate clause. Its antecedent, ха́ту, is in the accusative case as it is the direct object of the affirmative verb збудува́в in the principal clause.

с) Посол, з яким ви говорили, уже тут не працює.

Яким is masculine singular in form to agree with its antecedent, посо́л.

Яки́м is in the instrumental case after the preposition 3 in the subordinate clause. Its antecedent,  $\mathbf{noco}_{\Lambda}$ , is in the nominative case as it is the subject of the principal clause.

4. The relative pronoun **чий** agrees in gender, number, and case with the noun that it modifies in the subordinate clause.

Студентка, чиїм автом ми сюди приїхали, виграла льотерію.

Чиїм is in the neuter singular instrumental form to agree with авто.

5. When **xTO** and **IUO** are used as relative pronouns, the antecedent is often omitted, even though it is understood to be there.

Вони знають (того), хто винен.

Чи ти пам'ятаєш (те), що було в гаманці?

The case of the relative pronouns **xTo** and **щo** in a subordinate clause is determined by the function that they serve in that clause.

6. The relative pronoun **μ0** is often used as the equivalent of the English relative pronouns **who** and **that** when they are the subject of the subordinate relative clause.

Who saw the bird that was singing in the orchard?

Хто бачив пташку, що співала в саду?

Do foreigners who live in Canada pay taxes? Чи чужинці, що живуть у Канаді, платять податки?

Practise Oral Exercise 38.3

Do Written Exercises 38.3, 38.4

(mag)

# APPENDIX A: DECLENSION OF NOUNS

# 1. Singular Endings

# **Feminine**

	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2
N.	дружи́н-а	афіш- <b>а</b>	учени́ц-я	ле́кці-я
G.	дружи́н-и	афіш- <b>і</b>	учени́ц-і	ле́кці-ї
A.	дружи́н- <b>у</b>	афіш <b>-у</b>	учени́ц <b>-ю</b>	ле́кці-ю
V.	дружи́н-о	афіш- <b>е</b>	учени́ц-е	ле́кці-є
I.	дружи́н-ою	афіш <b>-ею</b>	учени́ц <b>-ею</b>	л <b>е́кці-єю</b>
D.	дружи́н-і	афіш- <b>і</b>	учени́ц-і	ле́кці-ї
L.	дружи́н-і	афі́ш- <b>і</b>	учени́ц- <b>і</b>	ле́кці-ї

# **Masculine Animate**

	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2
N.	брат	ро́дич	учи́тел-ь	злбді-й
G.	бра́т- <b>а</b>	ро́дич <b>-а</b>	учи́тел-я	зло́ді-я
A.	[=G]	[=G]	[=G]	[≈G]
V.	бра́т- <b>е</b>	ро́дич-у	учи́тел-ю	зло́ді- <b>ю</b>
I,	брат-ом	ро́дич- <b>ем</b>	учи́тел-ем	зло́ді-єм
D.	бра́т <b>-ові</b>	ро́дич- <b>еві</b>	учи́тел- <b>еві</b>	зло́ді <b>-єві</b>
L.	бра́т <b>-ові</b>	ро́дич <b>-еві</b>	учи́тел-еві	злбді <b>-єві</b>

# **Masculine Inanimate**

	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2
N.	зо́шит	ключ	мі́сяц-ь	музе́-й
G.	зóшит <b>-а</b>	ключ-á	мі́сяц-я	музе́-ю
A.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
V.	збшит- <b>е</b>	клю́ч-у	мі́сяц-ю	музе́-ю
I.	зо́шит-ом	ключ-е́м	мі́сяц- <b>ем</b>	музе́-єм
D.	збшит <b>-ові</b>	ключ-е́ві	мі́сяц- <b>еві</b>	музе́-єві
L.	зо́щит- <b>і</b>	ключ <b>-і</b> ́	мі́сяц- <b>і</b>	музе́-ї

# Neuter

	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2
N.	мі́ст-о	прі́звищ-е	по́л-е	завда́нн- <b>я</b>
G.	мі́ст-а	прі́звищ <b>-а</b>	пол-я	завда́нн-я
A.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
V.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
I.	мі́ст-ом	прі́звищ-ем	по́л-ем	завда́нн-ям
D.	мі́ст-у	прі́звищ <b>-у</b>	пóл <b>-ю</b>	завда́нн- <b>ю</b>
L.	мі́ст- <b>і</b>	прі́звищ- <b>і</b>	по́л- <b>і</b>	завда́нн- <b>і</b>

# 2. Plural Endings

# Feminine

	Hard (animate)	Mixed (inanimate)	Soft 1 (animate)	Soft 2 (inanimate)
N.	дружи́н-и	афіш- <b>і</b>	учени́ц- <b>і</b>	ле́кці-ї
G.	дружи́н	афіш	учени́ц-ь	ле́кці-й
A.	[=G]	[=N]	[=G]	[=N]
V.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N] .
l.	дружи́н-ами	афіш <b>-ами</b>	учени́ц-ями	ле́кці-ями
D.	дружи́н-ам	афіш <b>-ам</b>	учени́ц-ям	ле́кці-ям
L.	дружи́н- <b>ах</b>	афіш- <b>ах</b>	учени́ц- <b>ях</b>	ле́кці-ях

# **Masculine Animate**

	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2
N.	брат-и́	ро́дич- <b>і</b>	учител-í	злоді-ї
G.	брат <b>-і́в</b>	рбдич- <b>ів</b>	учител- <b>і́в</b>	злоді-їв
A.	[=G]	[=G]	[=G]	[=G]
V.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
I.	брат-а́ми	ро́дич-ами	учител- <b>я́ми</b>	злоді-ями
D.	брат-а́м	ро́дич-ам	учител- <b>я́м</b>	злоді-ям
L.	брат- <b>а́х</b>	ро́дич-ах	учител-я́х	злоді-ях

# **Masculine Inanimate**

	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2
N.	зо́шит- <b>и</b>	ключ-і́	місяц- <b>і</b>	музе́-ї
G.	зо́шит- <b>ів</b>	ключ- <b>і́в</b>	місяц- <b>і́в</b>	музе́-їв
A.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
V.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
I.	зо́шит-ами	ключ- <b>а́ми</b>	місяц <b>-я́ми</b>	музé-ями
D.	зо́шит <b>-ам</b>	ключ-а́м	місяц- <b>я́м</b>	музе́-ям
L.	зошит-ах	ключ-ах	місяц-я́х	музе́-ях

# Neuter

	Hard	Mixed	Soft 1	Soft 2
N.	міст-а́	прі́звищ-а	пол-я́	завда́нн-я
G.	міст	прі́звищ	піл-ь	завда́н-ь
A.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
V.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
I.	міст-а́ми	прі́звищ-ами	пол-я́ми	завда́нн-ями
D.	міст- <b>а́м</b>	прі́звищ- <b>ам</b>	пол-я́м	завда́нн-ям
L.	міст-áx	прі́звищ-ах	пол-я́х	завда́нн-ях

# 3. Plural Only Nouns

**Note:** Nouns from Lessons 11-22 that are used only in the plural are declined below for review purposes. Check the Vocabularies at the end of the text for the declension of plural nouns that are introduced in later lessons.

## **Animate Nouns**

N.	діт-и	лю́ <b>д-и</b>	батьк-и́	дівча́т-а
G.	діт- <b>е́й</b>	люд-е́й	батьк <b>-і́в</b>	дівча́т
A.	[=G]	[=G]	[=G]	[=G]
V.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
I.	діт-ьми	люд- <b>ьми́</b>	батьк- <b>а́ми</b>	дівча́т-ами
D.	ді́т-ям	лю́д- <b>ям</b>	батьк- <b>а́м</b>	дівча́т-ам
L.	діт-ях	лю́д <b>-ях</b>	батьк- <b>а́х</b>	дівча́т-ах

# **Inanimate Nouns**

N.	джі́нс-и	сход-и	ша́х-и	штан-и́	шо́рт-и
G.	джі́нс-ів	схо́д- <b>ів</b>	шáх- <b>ів</b>	штан- <b>і́в</b>	шо́рт- <b>ів</b>
A.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
V.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
I.	джі́нс-ами	схо́д-ами	ша́х- <b>ами</b>	штан-а́ми	шо́рт-ами
D.	джі́нс-ам	схбд-ам	ша́х- <b>ам</b>	штан <b>-а́м</b>	шбрт <b>-ам</b>
L.	джі́нс- <b>ах</b>	схо́д- <b>ах</b>	шáх- <b>ах</b>	штан <b>-а́х</b>	шо́рт-ах

N.	окуля́р-и	цимба́л-и	ме́бл-і	грóш- <b>і</b>	две́р-і
G.	окуля́р- <b>ів</b>	цимба́л- <b>ів</b>	ме́бл- <b>ів</b>	грóш <b>-ей</b>	двер-е́й
A.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
V.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
_		~,	~~		,
I.	окуля́р-ами	цимбал-ами	ме́бл-ями	гріш-ми грош-йма	двер-ми́ двер-и́ма
I. D.	окуля́р-ами окуля́р-ам	цимбал-ами цимбал-ам	меол-ями ме́бл-ям	•	· · · •

N.	ка́рт-и	шашк-и	канікул-и	вака́ці-ї	нóжиц- <b>i</b>
G.	ка́рт	ша́шок	канікул	вака́ці-й	ножиц-ь
A.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
V.	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]	[=N]
I.	ка́рт-ами	ша́шк <b>-ами</b>	канікул- <b>ами</b>	вака́ці-ями	но́жиц- <b>ями</b>
D.	ка́рт-ам	ша́шк <b>-ам</b>	канікул <b>-ам</b>	вака́ці-ям	но́жиц- <b>ям</b>
L.	ка́рт- <b>ах</b>	шáшк <b>-ах</b>	кані́кул- <b>ах</b>	вака́ці-ях	но́жиц-ях

# **APPENDIX B: PREPOSITIONS**

# 1. Locative Case

на	На чо́му?	По́суд уже́ <b>на сто</b> лі́. Він гра́є <b>на скри́пці</b> .
0	О котрІ́й?	О котрій годи́ні ти ляга́єш спа́ти? О деся́тій годи́ні.
y	У чо́му?	Студенти розмовляють у коридорі

# 2. Genitive Case

без	Без ко́го?	Він ї́де без діте́й.
	Без чо́го?	Я п'ю чай без цу́кру.
біля	Біля ко́го?	Хто сидить біля студента?
	Біля чо́го?	Я живу́ бі́ля крамни́ці.
бли́зько	Бли́зько ко́го?	Дити́на сиди́ть бли́зько ма́ми.
	Бли́зько <b>чо́го</b> ?	Ми живемо близько парку.
від	Від ко́го?	Чи це лист від діду́ся?
	Від чо́го?	Він біжи́ть додо́му від зупи́нки. Вона́ тут від четверга́.
для	Для <b>ко́го</b> ?	Де подарунок для дитини?
	Для <b>чо́го</b> ?	Ось образ для помешкання.
до	До ко́го?	Дити́на біжи́ть до бабу́сі.
	До <b>чо́го</b> ?	Студе́нт іде́ до табли́ці. Я працю́ю до вівті́рка.
3	3 ко́го?	Хто сміється з генія?
	З чо́го?	Учні вже вихо́дять з шко́ли.
за́мість	Замість кого?	Дочкá готує сніда́нок замість мами.
	Замість чого?	Він купує шампунь замість мила.
ко́ло	Ко́ло <b>ко́го</b> ?	Діти сидя́ть ко́ло та́та.
	Ко́ло чо́го?	Вона́ стоі́ть ко́ло вікна́.
крім	Крім ко́го?	Крім дітей, у парку нікого не було.
	Крім чо́го?	Крім зощитів, у шухляді не було нічої

недале́ко	Недале́ко ко́го? Недале́ко чо́го?	Я сиджу́ недале́ко това́ришки в шко́лі. Фа́рма недале́ко ріки́.
після	Після ко́го?	Хто співає після студентки?
	Після чого?	Ми обідаємо після футбо́лу.
проти	Проти кого?	Що ти маєш проти професора? Хто сидить проти тебе в лябораторії?
	Про́ти <b>чо́го</b> ?	Ща́фа стоі́ть про́ти двере́й.
се́ред	Се́ред ко́го?	Чому учень сидить серед учителів?
	Се́ред чо́го?	Пес лежи́ть <b>се́ред хідника́</b> .
y	У ко́го?	Ми живемо у дя́дька. У сестри́ ма́ло гро́шей.

# 3. Accusative Case

3a	За ко́го? За що?	Хто пла́тить за у́чнів? Сього́дні я плачу́ за ка́ву.
на	На ко́го?	Ми чека́ємо на студе́нтку. Сестра́ ди́виться на бра́та.
	На що?	Ми чека́ємо <b>на по́їзд.</b> Він ди́виться <b>на банду́ру.</b> Я кладу́ зо́шит <b>на сті</b> л. Вона́ готу́є ю́шку <b>на вече́рю</b> . Ми йдемо́ <b>на го́кей</b> .
по	По ко́го?	Вона ї́де по діте́й до шко́ли.
	По що?	Вона́ йде по хліб до крамни́ці.
про	Про ко́го?	Вони́ гово́рять про вчи́тельку. Ба́тько жу́риться про си́на.
	Про що?	Вона думає про лекцію. Я журюся про завдання.
y	У що?	Вона́ вхо́дить <b>у кімна́ту.</b> Ми всі гра́ємо в <b>гольф.</b> Вони́ гра́ють <b>у ка́рти</b> .
че́рез	Че́рез ко́го?	Батьки не можуть спати через дитину.
.,	Че́рез що?	До бабу́сі тре́ба йти́ че́рез ліс. Ми не мо́жемо вчи́тися че́рез му́зику.

# 4. Instrumental Case

3	3 ким?	Вона́ розмовляє з това́ришем. Він одру́жується з акто́ркою.
	3 чим?	Я п'ю ка́ву з цу́кром.
3a	За ким?	Він сиди́ть за студе́нткою. Ми шука́ємо за вчи́телем.
	За чим?	Вони́ чека́ють за двери́ма. Вони́ шука́ють за поме́шканням.
між	Між ким?	Я ба́чу дочку́ між студе́нтками.
	Між чим?	Перо тут, між олівця́ми.
над	Над чим?	Птахи літа́ють над о́зером.
перед	Пе́ред ким?	Вона́ стоі́ть пе́ред та́том.
	Пе́ред чим?	Він чекає перед книгарнею.
під	Під чим?	Пес спить під ліжком.

# **APPENDIX C: ADVERBS OF QUANTITY**

бага́то	Бага́то кого́?	У театрі багато людей.
	Бага́то чого́?	У те́чці бага́то зо́шитів. На тарілці бага́то м'я́са.
більше	Більше кого́?	У мене більше студентів.
	Більше чого?	У ньо́го <b>бі́льше гро́шей.</b> На поли́ці <b>бі́льше ми́ла</b> .
до́сить	Досить кого?	У нас досить робітників.
	Досить <b>чого́?</b>	У неї досить блюзок. У мене досить кави.
кілька	Кілька кого́?	Я бачу кілька хлопців.
	Кілька чого?	Він купує кілька цитрин.
ма́ло	Ма́ло кого́?	На концерті мало людей.
	Ма́ло чого́?	У поме́шканні ма́ло ме́блів. На столі ма́ло молока́.
ме́нше	Ме́нше кого́?	Сьогодні в парку менше дітей.
	Ме́нше чого́?	Сього́дні в ґара́жі ме́нше авт. Я ду́маю, що в ме́не ме́нше борщу́.
небага́то	Небагато кого?	Біля зупи́нки <b>небага́то у́чнів.</b>
	Небагато чого?	На поли́ці <b>небага́то книжо́к.</b> Тут <b>небага́то ковбаси</b> ́.
скі́льки	Скільки кого?	Скільки дітей у клясі?
	Скільки чого?	Скільки крісел на бальконі? Скільки морозива в морозильнику?
сті́льки	Стільки кого́?	Чому тут стільки комарів?
	Стільки чого́?	Чому́ тут сті́льки мух? Чому́ тут сті́льки води́?
тро́хи	Трохи чого?	На ки́лимі тро́хи піску́.

Remember: When an adverb of quantity is the subject of a sentence, it is treated like a neuter singular noun and a singular third person verb is used with it.

Скільки людей виходить з театру? Скільки людей буде на вечірці? Скільки людей було на концерті?

# APPENDIX D: EXPRESSIONS USED IN ORAL EXERCISES

## **UKRAINIAN-ENGLISH**

A Bu? – And how are you p? 3 А в тебе? - And how are things with you? 5 A  $\tau u$ ? – And you [s]? 3 A що таке? – What's the matter? 13 Бувай - So long! 5 Будь ласка. - Please. 7 Будь ласка. - You're welcome! 12 Вибач, ... - I'm sorry, ... 13 Вибачте, ... – I'm sorry,.. 13 Гара́зд! - Okay! That's good! 13 Дійсно? - Really? 8 Добре, дякую! - Fine, thanks. 3 Добридень! - Hello. (Good day!) 5 Добрий вечір! - Good evening! 5 Добрий день! - Good day! 11 Доброго ранку! - Good morning! 3 До за́втра! - See you tomorrow! 5 До побачення! - Good bye! 3 Дякую! - Thanks! 3 Звичайно. - Of course, 8 Значить ... - That means ... It means ... 29 Ha все добре! – All the best! 3 На добраніч! – Good night! 5 Невже́ ж! - You don't say! 8 Нема́ за́ що! - Don't mention it! Not at all! No problem! 11 Не може бути! - That can't be so! 8 Непогано. - Not bad. 5 Нічого. - That's okay. It's nothing! Never mind! 13 Hy ... – Well ... 5 Hy, звичайно! - But of course! 5 O! - Oh! 12 Обере́жно! - Watch out! Ве careful! 13 Очеви́дно. - Obviously. It goes without saying. 8

по-англійському - in English, 13 по-українському – in Ukrainian, 13 Почекайте! - Wait up! 12 Привіт! - Ні! 5 - Приємно! - It's a pleasure! 12 Пробачте! - Excuse me! 12 Прошу. - You're welcome. 11 Прощу дуже. - You're very welcome. 13 Скажи, будь ласка ... - (You [s]) tell me, please ... 8 Скажіть, будь ласка ... - (You [p]) tell me, please ... 8 Смачного - Bon appetit! Enjoy your meal! 23 Спасибі. - Thanks! 12 Справді? – Really? 5 Так собі! - So-so. 5 Також добре, дякую. - Also fine, thanks. 3 У чому справа? – What's the matter? 12 Ходімо ... - Let's go ... 13 Це неправильно. - That's wrong. That's incorrect. 13 Це правильно. - That's right. That's correct. 13 Цим разом ти маєш рацію. - This time you're [s] right. 28 Час ... - It's time ... 13 Чудово! - Great! Just great! That's great! 5 Шкода! - That's too bad! 13 Щасливо! - All the best! 5 Щи́ро дя́кую! - Many thanks! 12 Що ти?! - What are you [s] saying? What do you[s] mean? 29 Як ніколи! - Never better! 5 Як справи? - How are things going? 5 Як ся маєте? – How are you [p]? 3 Як ся має $\mathfrak{m}$ ? – How are you [s]? 3 Ясно! - I see! I understand! 13

## **ENGLISH-UKRAINIAN**

All the best! - На все добре! 3 All the best! - Щасливо! 5 Also fine, thanks. - Також добре, дякую. 3 And how are things with you? - A B Téбe? 5 And how are you [p]? - A Bu? 3 And you [s]? – A ти? 3 Be careful! - Обере́жно! 13 Bon appetit! - Смачного. 23 But of course! - Hy, звичайно! 5 Don't mention it! - Нема за що! 11 Enjoy your meal! - Смачного! 23 Excuse me! - Пробачте! 12 Fine, thanks. - Добре, дякую! 3 Good bye! - До побачення! 3 Good day! - Добрий день! 11 Good day! - Добридень! 5 Good evening! – Добрий вечір! 5 Good morning! - Доброго ранку! 3 Good night! ~ На добраніч! 5 Great! - Чудово! 5 Hello. – Добридень! 5 Hi! - Привіт! 5 How are things going? - Як справи? 5 How are you [p]? – Як ся маєте? 3 How are you [s]? – Як ся маєш? 3 I'm sorry, ... - Вибач, ... 13 I'm sorry, ... - Вибачте, ... 13 in English - по-англійському, 13 in Ukrainian - по-українському, 13 I see! I understand! - Ясно! 13 It goes without saving. - Очевидно. 8 It means ... - Значить ... 29 It's a pleasure! - Приємно! 12 It's nothing! - Нічо́го. 13 It's time ... - Yac ... 13 Just great! - Чудово! 5 Let's go ... - Ходімо ... 3 Many thanks! - Щиро дякую! 12

Never better! - Як ніколи! 5 Never mind!, - Hiyóro. 13 No problem! - Нема за що! 11 Not at all! - Нема за що! 11 Not bad. - Henoráno. 5 Obviously. - Очеви́дно. 8 Of course. - Звичайно. 8 Oh! - O! 12Okay! - Гаразд! 13 Please. - Будь ласка. 7 Really? - Дійсно? 8 Really? - Справді? 5 See you tomorrow! - До завтра! 5 So long! - Бувай! 5 So-so. - Tak cobí! 5 Thanks! - Дя́кую! 3 Thanks! - Спасибі. 12 That can't be so! - He мóже бути! 8 That means ... - Значить ... 29 That's correct. - Це правильно. 13 That's good! - Гара́зд! 13 That's great! - Чудово! 5 That's incorrect. - Це неправильно. 13 That's okay. - Нічого. 13 That's right. - Це правильно. 13 That's too bad! - Шкода́! 13 That's wrong. - Це неправильно. 13 This time you're [s] right. Цим ра́зом ти маєш ра́цію. 28 Wait up! - Почекайте! 12 Watch out! - Обережно! 13 Well ... - Hy ... 5

What are you[s] saying? – Що ти?! 29 What do you [s] mean? – Що ти?! 29 What's the matter, - А що таке? 13 What's the matter? - У чому справа? 12

You don't say! - Невже́ ж! 8 You're very welcome. - Прошу дуже. 13 You're welcome! - Будь ласка. 12 You're welcome. - Прошу. 11 (You [p]) tell me, please ... Скажіть, будь ласка ... 8 (You[s]) tell me, please ... - Скажи, будь ласка ... 8

# APPENDIX E: PERSONAL NAMES AND SURNAMES

This Appendix includes the personal names and surnames that have been used in the *Text, Oral Exercises* and *Written Exercises*.

The numbers that follow the names indicate the first time that these names are used.

13 Lesson 13 in the Text

130 Lesson 13 in Oral Exercises

13w Lesson 13 in Written Exercises

The English versions that have been given for the Ukrainian names represent only a few of the many different ways in which Ukrainian names have been translated into English in Canada.

# **UKRAINIAN-ENGLISH**

#### MASCULINE PERSONAL NAMES

Адам - Adam, 13o

Андрій - Andriy, Andrew, 13

Богда́н - Bohdan, Robert, Bob, 13

Борис - Borys, Boris, 130

Василь - Vasyl, Wasyl, William, Bill, 130

Ві́ктор - Victor, 13o

Віта́лій - Vitaliy, 130

Володимир [h] - Volodymyr, Walter, 130

Григорій – Hryhoriy, Gregory, 130

Дави́д - David, Dave, 130

Данило - Danylo, Daniel, Dan, 130

Денис - Dennis, 17o

Дмитро - Dmytro, Metro, 13o

Éдвард – Edward, 13

Іва́н - Ivan, John, 12o

Іва́сь – Ivas, Johnny, 13o

Írop – Ihor, 12w

Лука́ш - Lukash, 130

Любомир - Lubomyr, 17w

Максим - Maksym, Maxim, 130

Маркія́н - Markian, 17o

Mapκó – Marko, Mark, 12

Мартин - Martin, 13o

Микита - Mykyta, 20o

Микола - Mykola, 13

Мирон – Myron, 13o

Михайло - Mykhaylo, Michael, 13o

Миха́сь - Mykhas, Mike, 13o

Наза́р [h] - Nazar, 13о

Hécтор [h] - Nestor, 13w

Оле́г - Oleh, 17o

Олекса - Oleksa, Alex, 13o

Олександер [h] - Oleksander, Alexander, 130

Олексій – Oleksiy, Alex, 130

Оре́ст - Orest, 12w

Оста́п - Ostap, 17o

Павло - Pavlo, Paul, 13o

Петрик - Petryk, Patrick, 130

Петро – Petro, Peter, 12

Пили́п – Philip, 13o

Роман - Roman, 13

Ромко - Romko, 17o

Сергій – Serhiy, Serge, 13o

Славко - Slavko, Slavko, 13o

Степан - Stefan, Stephan, Steven, Steve 130

Стефан - Stefan, Stephan, Steven, Steve 13w

Tapác - Taras, Terry, 13o

Тимотей - Timothy, 13o

Христофор - Christopher, 20w

Ю́рій - Yuriy, George, 130

Яросла́в - Yaroslaw, 13w

Ясон - Jason, 13o

#### **FEMININE PERSONAL NAMES**

Алі́на - Alina, 17o

Bарва́ра – Barbara, 13о Bíра – Vira, Vera, 13о

Галина - Halyna, Helen, 130

Да́рія – Daria, 130

Дару́ся – Darusia, 13o

Діяна - Diana, Diane, Deana, 13

Éва – Eve, 17о

Іва́нна – Ivanna, Joanne, 130

Ірина – Iryna, Irene, 180

Калина - Kalyna, 13o

Карина - Karyna, Karen, 17о

Катерина - Katherine, Catherine, Kathryn, 13o

Катру́ся – Katrusia, Kathy, Cathy, 130

Ла́ра - Lara, 13o

Лари́са - Larysa, Larissa, 13o

Ле́ся - Lesia, Lesya, 130

Люба – Lyuba, Luba, 180

Марія - Maria, Mary, Marie, 12

Марина - Maryna, 13

Марійка - Mariyka, Marika, 130

Ма́рта – Martha, 13

Мару́ся - Marusia, 13o

Мела́нія - Melania, Melanie, 130

Надія – Nadia, Nadiya, 13o

Надя - Nadia, Nadya, 13o

Ната́лія - Natalia, 13o

Наталка - Natalka, 17o

Ната́ля - Natalie, 13o

Híна - Nina, 12w

Одарка - Odarka, Audrey, 13w

Окса́на - Oksana, 13o

Óльга – Olha, Olga, 170

Олекса́ндра - Oleksandra, Alexandra, 13o

Оле́на - Olena, Elaine, 130

Оля - Olia, Olya, 13o

Павлина - Pavlyna, Pauline, Paula, 170

Paíca - Raissa, Raisa, 130

Рома - Roma, 13o

Світлана - Svitlana, 13w

Со́ня - Sonia, Sonya, 12o

Софія – Sophia, Sophie, 130

Стефанія - Stefania, Stefanie, 130

Суза́нна – Susanna, 13

Тама́ра – Tamara, 12o

Та́ня - Tania, Tanya, 13o

Тере́за - Theresa, 21w

Христина - Christine, 20w

## **SURNAMES**

Антоненко - Antonenko, 12w

Бо́днар - Bodnar, 13w

Бойчу́к - Boychuk, 13o

Гончар - Honchar, 13

Дершко - Dershko, 13w

До́рош - Dorosh, 13w

Дуда́р – Dudar, 12w

Ду́дик - Dudyk, Dudyck, 13o

Жук – Zhuk, Zuck, Zuk, Zook, 160

Іваненко - Ivanenko, 13o

Кіндрачук - Kindrachuk, 13w

Клименко – Klymenko, 13o

Коваленко - Kovalenko, Kowalenko, 31w

Kosáк - Kozak, 12

Кравчу́к - Krawchuk, Kravchuk, 130

Лабач - Labach, 31w

Maкáренко - Makarenko, 13o

Панчук - Panchuk, 12w

Петришин - Petryshyn, 13w

Равлик – Rawlyk, 12w

Савчу́к - Sawchuk, 12

Сенчу́к - Senchuk, 12w

Сич – Sych, 13o

Сірко - Sirko, 12o

Ткачу́к - Tkachuk, 13w

Трач - Trach, 13o

Фарина - Faryna, 12w

Федун - Fedun, 13w

Франко - Franko, 13w

Шевченко – Shevchenko, 13o

Шевчу́к - Shewchuk, Shevchuk, 120

Чайка - Chayka, 18w

Чуба́к – Chubak, 12w

# **ENGLISH-UKRAINIAN**

# **MASCULINE PERSONAL NAMES**

Adam - Адам, 13o

Alex - Олекса, Олексай, 130

Alexander - Олександер, 130

Andrew - Андрій, 13

Andriy – Андрій, 13

Bill - Василь, 13о

Bob - Богдан, 13

Bohdan - Богдан, 13

Boris - Бори́с, 130

Borys - Бори́с, 13o

Christopher - Христофор, 20w

Dan - Данияло, 13o

Daniel - Данило, 13o

Danylo - Данило, 130

Dave - Давид, 13o

David - Давид, 130

Dennis – Денис, 170

Dmytro – Дмитро, 130

Edward - Éдвард, 13

George - Юрій, 13о

Gregory - Григорій, 13o

Hryhoriy - Григорій, 13o

Ihor - Írop, 12w

Ivan - Ibáh, 12o

Ivas - Івась, 13o

Jason - Ясо́н, 13o

John - Іва́н, 12o

Johnny - Іва́сь, 13o

Lubomyr – Любомир, 17w

Lukash - Лука́ш, 13o

Maksym - Максим, 130

Mark - Марко, 12

Markian - Маркія́н, 170

Marko - Mapκó, 12

Martin - Мартин, 130

Махіт - Максим, 130

Metro – Дмитро, 13o

Michael – Михайло, 130

Mike - Михась, 13o

Mykhas - Михась, 13о

Mykhaylo - Михайло, 13о

Mykola - Микола, 13

Мукуtа - Микита, 20o

Мугоп - Мирон, 130

Nestor - Hécrop, 13w

Oleh - Олег, 17o

Oleksa - Олекса, 13o

Oleksander - Олександер, 130

Oleksiy - Олексій, 13o

Orest - Орест, 12w

Ostap - Octán, 17o

Patrick - Петрик, 130

Paul - Павло, 130

Pavlo - Павло, 130

Peter - Петро́, 12

Petro - Петро, 12

Petryk - Петрик, 13o

Philip - Пили́п, 130

Robert - Богдан, 13

Roman - Роман, 13

Romko - Ромко, 17o

Serge - Сергій, 13о

Serhiy - Сергій, 13о

Slavko - Славко, 13o

Slawko - Славко, 13o

Stefan - Степан, Стефан, 130

Stephan - Степан, Стефан, 130

Steve - Степан, Стефан, 130

Steven - Степан, Стефан, 130

Taras - Tapác, 13o

Terry - Tapác, 13o

Timothy – Тимотей, 13о

Vasyl – Василь, 13o Victor – Віктор, 13o

17: 1: Di ( : v 10

Vitaliy – Віта́лій, 13о

Volodymyr - Володимир, 130

Walter - Володимир, 130

Wasyl - Василь, 13o

William – Василь, 130

Yaroslaw - Яросла́в, 13w

Yuriy - Юрій, 13о

# **FEMININE PERSONAL NAMES**

Alexandra – Олександра, 130

Alina - Аліна, 170

Audrey - Одарка, 220

Barbara - Bapsápa, 13o

Catherine - Катерина, 130

Cathy - Катруся, 13о

Christine - Христина, 20w

Daria - Дарія, 13o

Darusia - Даруся, 13o

Deana - Діяна, 13

Diana - Діяна, 13

Diane - Діяна, 13

Elaine - Олена, 13o

Eve – Є́ва, 17о

Halyna - Галина, 13o

Helen - Галина, 13o

Irene - Ірина, 180

Iryna - Іри́на, 180

Ivanna - Іванна, 130

Joanne - Іва́нна, 13o

Kalyna – Калина, 130

Karen – Кари́на, 17о

Кагупа – Карина, 17о

Katherine - Катерина, 130

Kathy – Kaтрýся, 13o

Kathryn - Катерина, 130

Katrusia – Kaтру́ся, 13o

Lara - Ла́ра, 13o

Larissa - Лариса, 13o

Larysa - Лари́са, 13o

Lesia – Ле́ся, 13o

Lesya - Леся, 13o

Luba – Люба, 180

Lyuba - Люба, 180

Marika - Марійка, 130

Mariyka - Марійка, 13о

Maria - Марія, 12

Marie - Марія, 12

Martha - Mápra, 13

Marusia – Мару́ся, 13о

Maryna - Марина, 13

Mary – Марія, 12

Melania - Меланія, 130

Melanie - Меланія, 130

Nadia - Надія, Надя, 13o

Nadya – Надія, Надя, 13о

Natalia – Ната́лія, 130

Natalie - Наталя, 13o

Natalka - Наталка, 170

Nina - Hína, 12w

Odarka - Одарка, 220

Oksana - Оксана, 130

Oleksandra - Олександра, 130

Olena - Олена, 13o

Olga - Ольга, 170

Olha – Ольга, 170

Olia – Óля, 13o

Olya – Оля, 13o

Pauline - Павлина, 170

Paula – Павла, 170

Pavlyna - Павлина, 170

Raisa - Paíca, 13o

Raissa - Paíca, 13o

Roma - Рома, 13o

Sonia - Соня, 12o

Sonya – Соня, 12o

Sophia - Софія, 13o

Sophie - Софія, 130

Stefania – Стефанія, 130

Stefanie - Стефанія, 130

Susanna – Суза́нна, 13

Svitlana - Світлана, 13w

Tamara - Тама́ра, 12o

Tania - Таня, 13o

Tanya - Таня, 13o

Theresa - Tepésa, 21w

Vera - Bípa, 13o

Vira - Bípa, 13o

#### **SURNAMES**

Antonenko - Ahtonéhko, 12w

Bodnar – Бо́днар, 13w

Boychuk - Бойчу́к, 13o

Chayka - Чайка, 18w

Chubak - Чубак, 12w

Dershko - Дершко, 13w

Dorosh - Дорош, 13w

Dudyck - Дудик, 130

Dudyk - Ду́дик, 130

Dudar – Дудар, 12w

Faryna - Фарина, 12w

Fedun - Феду́н, 13w

Franko - Франко, 13w

Honchar - Гончар, 13

Ivanenko - Іваненко, 130

Kindrachuk - Кіндрачук, 13w

Klymenko - Клименко, 130

Kovalenko - Коваленко, 31w

Kowalenko - Коваленко, 31w

Kozak - Koзáк, 12

Kravchuk – Кравчу́к, 13o

Krawchuk - Кравчук, 130

Labach - Лабач, 31w

Makarenko - Макаренко, 13о

Panchuk - Панчук, 12w

Petryshyn - Петришин, 13w

Rawlyk - Равлик, 12w

Sawchuk - Савчук, 12

Senchuk - Сенчу́к, 12w

Shevchenko - Шевченко, 130

Shevchuk - Шевчук, 120

Shewchuk - Шевчу́к, 120

Sirko - Cipkó, 12o

Sych - Сич, 13o

Tkachuk - Tkauýk, 13w

Trach - Tpau, 130

Zhuk - Жук, 160

Zook - Жук, 160

Zuck - Жук, 160

Zuk - Жук, 160

# VOCABULARY LEGEND

#### **General Comments**

- 1. Every word is followed by the number of the lesson in which it is introduced: apple, 15.
- Words used more commonly in Ukraine than in Canada are printed in slanted letters: lamp - ля́мпа, ла́мпа; lemon - цитрина, лимо́н.
- 3. Synonyms are separated by a semi-colon: інколи; іноді.
- Words like удома/вдома are defined under у (удома at home); they are also listed under в with the following notation: (see удома).

## **Adjectives**

- 1. Only the masculine nominative singular forms are given: га́рний.
- Adjectives are listed only in the positive degree, except for the comparative forms that are introduced prior to and during the discussion of the comparison of adjectives in Lesson 30.
- 3. Adjectives that belong to the soft declension are identified with the abbreviation [s]: cúhiŭ [s]
- 4. Adjectives that have a special meaning when they are used as substantives are identified by the abbreviation [sub.].

```
молоди́й – young молоди́й [sub.] – bridegroom молода́ [sub.] – bride
```

#### **Adverbs**

Adverbs are listed only in the positive degree, except for the comparative forms that are introduced prior to and during the discussion of the comparison of adverbs in Lesson 31.

#### **Nouns**

- 1. The genitive singular form is given for all masculine inanimate nouns and for nouns belonging to the consonant declension of feminine nouns.
- 2. Changes in noun stems are indicated: будинок, будинку; сік, соку.
- 3. If the stress shifts in the declension of a noun, the genitive singular and/or the nominative plural forms are given: співак, співака, pl. співаки́.
- 4. If the genitive plural case of a noun is irregular or difficult to form, it is given: торба, pl. торби, торби; спальня, g.pl. спальнь.
- The genitive and locative forms are given for all nouns that are always used in the plural: христини [pl], христин, ... христинах.
- Irregularities that occur in individual cases are noted: τάτο, ν.sg. τάτy; берег, ... берегові <u>i</u> ... березі.
- 7. Nouns that depart in most of their cases from the declensional rules given in this text are declined fully: бко, ... бці; pl. бчі, оче́й, оче́й, оче́м, ... оча́х.
- 8. The following abbreviations are used for nouns:

## **English Nouns**

[f] or [m] to mark English nouns that do not clearly indicate gender: teacher [f] — учи́телька; teacher [m] — учи́тель.

#### **Ukrainian Nouns**

[f] for feminine nouns ending in a consonant: Hiu[f]

[h] for hard declension masculine nouns ending in p: доктор[h]

[m] for masculine nouns ending in -a/-я: дружба [m]

[m,f] for nouns ending in -a/-x that may be used to refer

to either males or females: листоноща [m,f]

[mx] for mixed declension masculine nouns ending in p: маля́р[mx]

[n] for neuter nouns ending in the vowel я: оповіда́ння [n]

[pl] for nouns that are always plural in Ukrainian: двері [pl]

[s] for soft declension masculine nouns ending in p: πίκαρ[s]

[sg] for nouns that are always singular in Ukrainian: городина [sg]

# **Prepositions**

The case or cases that a preposition governs are indicated.

до [+G]

y [+L] y [+A

y [+A] y [+G]

#### **Pronouns**

Pronouns that are declined like adjectives are listed under their masculine singular nominative form, followed by the feminine and neuter singular forms, and the plural nominative form:

цей, ця, це, ці

### Verbs

For imperfective verbs, the present tense stem is identified, and the present tense endings of the verb forms for  $\pi$  and  $\tau\mu$  are given. Changes that occur in the present tense stem are bolded.

**Perfective infinitives** are identified with the abbreviation pf. The future perfective stem is identified, and the future tense endings of the verb forms for n and n are given. Changes that occur in the future perfective stems are bolded.

#### **Imperfective Verbs**

## Perfective Verbs

 чита́ти: чита́-ю, -єш
 pf. прочита́ти: прочита́-ю, -єш

 писа́ти: пиш-ý, -еш
 pf. написа́ти: напиш-ý, -еш

 сиді́ти: сиджý, сид-и́ш
 pf. поси́діти: поси́джу, поси́д-иш

# **UKRAINIAN-ENGLISH VOCABULARY**

#### A архіте́кт – architect, 24 a - and, 3архіте́ктор [h] – architect, 24 a - but. 3 асисте́нт - assistant[m], 22 абó - or, 3 асисте́нтка – assistant [f], 22 або ... або – either... or, 3 аудиторія – auditorium, 35 абрикоса - apricot, 30 афіша – poster, 11 ава́рія – accident, collision, 29 авдиторія – auditorium, 35 Б австралієць, австралійця - Australian [m], 38 австралійка - Australian [f], 38 баба, pl. баби, бабів – grandmother, 13 австралійський - Australian, 38 бабуся – grandmother, granny, 13 Австра́лія - Australia, 38 бавитися: бав-люся, -ишся — to play, 34 áвто – car, automobile, 12 багаж, багажу - baggage, 25 автобус, -a - bus, 18 багажник, -a - trunk [of a car], 25 автосани, pl. автосаней, автосаньми, базáр[h], -y — market, 35 ... автоса́нях - snowmobile, 34 багатий - rich, 26 автоставка - parking lot, 35 багато - much, a lot, 4 автострада - highway, 35 багатше - more richly, 31 адвокат - lawyer, 24 багатший - richer, 30 адре́са - address, 18 байка, pl. байки, байок – fable, tale, 36 аеродром, -y - airport, 35 балет, -y - ballet, 36 аеропорт, -y – airport, 35 балко́н, -a – balcony, 14 акордео́н, -a - accordion, 16 баль, балю, pl. балі – formal dance, ball, 15 акордіо́н, -a – accordion, 16 балько́н, -a - balcony, 14 aктóp[h] — actor, 24 бана́н, -a - banana, 15 акторка - actress, 24 банда - band [musical], 16 актриса - actress, 24 бандаж, бандажа, pl. бандажі – bandage, 31 алé - but, 3 банду́ра — bandura, 16 амбаса́да – embassy, 38 банк, банку - bank [building], 13 Аме́рика (США) – America (USA), 38 банка - jar, can, tin, 30 американець, американця - American [m], 38 бараба́н, -a - drum, 16 американка - American [f], 38 басе́йн, -y - swimming pool, 25 америка́нський - American, 38 баскетбо́л, -y - basketball [game], 15 áнгел - angel, 37 батарейка - battery, 32 англієць, англійця - Englishman, 38 батьки́ [pl], батьків - parents, 13 англійка - Englishwoman, 38 батько, pl. батьки, батьків - father, 13 англійський - English, 38 бачити: бач-у, -иш - to see, 8 Англія – England, 38 бджола, pl. бджоли, бджіл – bee, 21 ансамбль, ансамбля - band [musical], 16 $6e_3[+G]$ – without, 18 апельси́н, -a - orange, 15 бейсбо́л, -y - baseball [game], 15 апте́ка - drugstore, pharmacy, 28 беко́н, -y – bacon, 19 aптéкар [s] - pharmacist [m], druggist [m], 24 бензи́н, -y – gasoline, 35 апте́карка – pharmacist [f], druggist [f], 24 бензина - gasoline, 35

бенкет, -y - banquet, 22 берег, берега, ... берегові і ... березі, pl. береги - bank [of a river], shore, 21 березень, березня - March, 16 бібліоте́ка – library, 12 бібліоте́кар [s] — librarian [m], 12 бібліоте́карка – librarian [f], 12 бігати: біга-ю, -єш [it.] - to run, 10 бі́гти: біжý, -йш [dur.] — to run, 8 бідний – роог, 26 бідніше - more poorly, 31 бідніший - poorer, 31 бідно - poorly, 31 білий – white, 26 біліший - whiter, 30 біля [+G] – beside, by, 18 біль, болю - pain, ache, 31 більше - more, 4 більший - bigger, 30 біс, біса, pl. бісй - devil, 37 блискавка - lightning, 33 блискати: блискає - to lighten, to flash lightning, 33 близько [+G] - near, close to, 22 блузка, pl. блузки, блузок - blouse, 20 блюзка, pl. блюзки, блюзок - blouse, 20 бляшанка - can, tin, 30 бо - because, 6 **Бог**, Бога, v.sg. Боже! pl. боги – God, 37 болільник — fan [enthusiastic supporter], 34 боліти: болить, болять - to ache, to hurt, 31 борг, боргу, ... боргу, pl. борги - debt, 37 борода́, pl. бо́роди, борі́д, ... бо́родах – beard, 31 боротися: бор-юся, -ешся - to struggle, to fight, 7 борщ, борщу, pl. борщі – borshch, 19 босоніжка – sandal, 20 боягу́з – coward, 37 боятися: бо-юся, -їшся - to fear, to be frightened, 9 браслет, -a - bracelet, 28 брат, брата, pl. брати - brother, 13 брати: бер-ý, -éш - to take, 7 брехати: бреш-ý, -еш - to tell a lie; to lie, 7 брехнути: брехн-у, -еш pf. - to tell a lie; to lie, 23 бри́тва – razor, 28 брова́, pl. брови, брів - eyebrow, 31

брудний - dirty, 26 брудніше - more dirtily, 31 брудніший - dirtier, 30 бру́дно - dirtily, 31 **бу́вший** – former, 33 будильник, -a - alarm clock, 29 будинок, будинка і будинку - building, 12 будинок, будника і будинку – house, 12 будіве́льник – builder, construction worker, 24 будівник, будівника, pl. будівники builder, construction worker, 24 будувати: буду-ю, -єш – to build, 32 букет, -a - bouquet, 22 бу́лочка – bun, 19 буря - storm, 33 буря́к, -a – beet, 30 бур'я́н, бур'янý, pl. бур'яни́ — weed, 21бу́ти: я  $\epsilon$ , ти  $\epsilon$  – to be, 2 буха́лтер - accountant, 24 бухальтер - accountant, 24

#### В

 $\mathbf{B}$  – (see y) важливий - important, 32 важити: важ-у, -иш - to weigh, 8 ва́за – vase, 17 вазо́нок, вазо́нка – house plant, plant [potted], 17 вакації [pl], вакацій, ... вакаціях – vacation, 25 валізка – suitcase, valise, 18 ва́нна - bathtub, 28 вантажка - truck, 35 варе́ник, -a – dumpling, varenyk, perogy, 19 ватра, g.pl. ватер - bonfire, 25 ваш, ваша, ваше, ваші – your [p], yours [p], 28 ввечорі/ввечері - (see увечорі/увечері) **вго́ру** – (see уго́ру) вдень - (see удень) вдолину - (see удолину) вдома - (see удома) ведме́дик, -a - teddy bear, 32 везти: вез-ý, -éш [dur.] – to haul, to transport, 6 вели́кий - big, great, 26 велосипе́д, -a - bicycle, bike, 18 вера́нда – veranda, 14 ве́ресень, ве́ресня - September, 16 вертоліт, вертольота - helicopter, 35

```
верхи – on horseback, 34
вершки́, [pl], вершків, ... вершка́х
    - cream [sweet], 19
вершник - horseback rider, 34
вершниця - horseback rider, 34
весе́лий - happy, 26
веселіше - more happily, more merrily, 31
веселіший - happier, 30
весе́лка – rainbow, 33
весело - happily, merrily, 31
\mathbf{Beci}лля [n] — wedding reception, 27
весна - spring, 16
весня́ний – spring, 33
вечеря – supper, evening meal, 15
вечеряти: вечеря-ю, -сш - to have supper, 4
вечір [h], вечора, pl. вечори - evening, 29
вечі́рка - party, evening social, 15
вже - (see ужé)
вживати - (see уживати)
вжити - (see ужити)
взимку - (see узимку)
взяти: візьм-ý, -ещ pf. - to take, 23
ви - you p_1, 2
вибирати: вибира-ю, -єш
   - to choose, to select, 17
вибрати: вибер-у, -еш pf.
   - to choose, to select, 23
вигравати: вигра-ю, -єш - to win, 32
виграти: вигра-ю, -еш pf. - to win, 32
виделка - fork, 17
вийти; вийд-у, -еш pf.
   - to come out of, to exit, 23
винен/винний - to be owing something,
   to be at fault, guilty, blameable, 32
вино - wine, 15
виногра́д [sg], -y - grapes, 30
випадок, випадку - accident, 29
ви́пити: ви́п'-ю, -єш pf. - to drink, 23
випрасувати: випрасу-ю, -єш pf. - to iron, 26
ви́прати: ви́пер-у, -еш pf. - to launder, 26
ви́рости: ви́рост-у, -еш pf. - to grow, 23
висо́кий - high, tall, 26
високо - highly, 31
виставка - exhibition, public display, 32
витерти: витр-у, -ещ pf. – to dry, 28
витертися: витр-уся, -ешся pf.
   - to dry oneself, 28
```

```
витирати: витира-ю, -єш – to dry, 28
витиратися: витира-юся, -єшся
   - to dry oneself, 28
вихід, виходу, pl. виходи - exit, 35
виходити: виходжу, виход-иш
   - to come out of, to exit, 18
вишивати: вишива-ю, -єш - to embroider, 32
ви́шивка - embroidered article, 32
вишити: виши-ю, -єш pf. – embroider, 32
вишитий - embroidered, 32
вище - higher, 31
вищий - taller, 30
вівторок, вівтірка - Tuesday, 16
\mathbf{Big}[+G] — from, 18
відбуватися: відбува-ється, -ються
   - to happen, to take place, 27
відбутися: відбуд-еться, -уться pf.
   - to happen, to take place, 27
відео [indecl.] - videoplayer, VCR, 17
відійти́: відійд-ý, -éш pf. - to depart [on foot], 29
від'їжджати: від'їжджа-ю, -єш
   - to depart [by vehicle], 27
від'їхати: від'їд-у, -еш pf.
   - to depart [by vehicle], 27
відповідь [f], відповіді — answer, 36
відповідати: відповіда-ю, -єш
   - to answer, to reply, 35
відповісти: відпові-м, -си pf.
   - to answer, to reply, 35
відпочивати: відпочива-ю, -єш - to rest, 22
відпочити: відпочин-у, -еш pf. – to rest, 23
відсвяткувати: відсвятку-ю, -єщ pf.
   - to celebrate, 27
відсоток, відсотка - percent, 38
відходити: відходжу, відход-иш
   - to depart [on foot], 29
відчинити: відчин-ю, -иш pf. - to open, 29
відчинитися: відчин-иться, -яться
   - to be opened, 29
відчиняти: відчиня-ю, -єш - to open, 29
відчинятися: відчиня-ється, -ються
   - to be opened, 29
відьма, pl. відьми, відьом – witch, 37
вíза – visa, 18
візок, візка, pl. візки - wagon, 34
вікно, pl. вікна, вікон – window, 17
він - he, 2
ві́ник, -a - broom, 22
ві́нча́ння [n] — wedding ceremony, marriage, 27
```

```
вірити: вір-ю, -иш - to believe, 32
                                                          вужче - more narrowly, 31
                                                          вужчий - narrower, 30
вірш, вірша – poem [short], 36
                                                          вузький - narrow, 30
вісім – eight, 19
                                                          ву́зько – narrowly, 31
вісімдеся́т - eighty, 19
                                                          ву́лиця – street, 14
вісімдеся́тий – eightieth, 27
                                                          вус, pl. вуса і вуси, g.pl. вус- mustache, 31
вісімна́дцятий - eighteenth, 27
                                                          вуста́ [pl], вуст – lips, 28
вісімна́дцять - eighteen, 19
                                                          Býxo – ear, 28
вісімсот – eight hundred, 19
                                                          вчитель - (see учитель)
вітальня, g.pl. віталень – living room, 14
                                                          вчителька - (see учителька)
вітер, вітру, pl. вітри — wind, 33
                                                          вчитися - (see учитися)
вітерець, вітерця - breeze, 33
                                                          вчо́ра – (see учо́ра)
вітри́льник, -a - sailboat, 25
                                                          вхід, вхо́ду, pl. вхо́ди – entrance, 35
вітрина – showcase, display window, 14
                                                          входити: входжу, вход-иш
вітряно – it's windy, 33
                                                             - to enter, to come into, 15
вія - eyelash, 31
                                                          в'язниця - jail, 35
ві́яти: ві́-ю, -єш – to blow, 33
вкра́сти – (see укра́сти)
влітку - (see улітку)
вмивати - (see умивати)
                                                          газета – newspaper, 17
вмирати - (see умирати)
                                                          га́лстук, -a – necktie, tie, 20
вмити - (see умити)
                                                          галерея – gallery, 35
вміти - (see уміти)
                                                          гаманець, гаманця, pl. гаманці – wallet, 18
вниз - (see униз)
                                                          гара́ж, -y - garage, 12
вночі – (see уночі)
                                                          га́рний - nice, pretty, 26
внук - grandson, 13
                                                          гарніше - more beautifully, better, 31
вну́ка - granddaughter, 13
                                                          гарніший - nicer, prettier, 30
внуча [n] – grandchild, 37
                                                          га́рно - nicely, well, 31
вода, води, pl. води - water, 15
                                                          ге́ній – genius, 11
водій, водія, v.sg. водію, pl. водії - driver, 12
                                                          героїня – heroine, 36
водограй, водограю - fountain, 25
                                                          геро́й – hero, 36
                                                          гідра́нт, -a - hydrant, 35
водяні лижі – water skis, 34
вози́ти: вожу, воз-иш [it.]
                                                          ríрше - worse, 4
   - to haul, to transport, 10
                                                          гірший – worse, 30
волейбо́л, -y - volleyball [game], 15
                                                          гість, гостя, рі. гості, гостей, гістьми, гостям,
                                                             ... гостях — guest [m], 25
воло́сся [n] — hair, 28
                                                          ritápa – guitar, 16
вонá - she, 2
                                                          говори́ти: говор-ю, -иш - to talk, to speak, 8
вони - they, 2
                                                          година - hour, 29
воно́ - it, 2
                                                          годинник, -a - clock, watch, 17
восени - in the fall, 8
                                                          гойдалка - swing, 25
восьмий - eighth, 27
                                                          гойдатися: гойда-юся, -єшся
вранці - (see уранці)
                                                             - to rock, to swing, 34
Bce - (see ycé)
                                                          го́кей, го́кею - hockey, 15
BCi – (see ycí)
                                                          голити: гол-ю, -иш – to shave, 28
вставати - (see уставати)
                                                          голи́тися: гол-ю́ся, -ишся – to shave oneself, 8
всю́ди - (see усю́ди)
                                                          голова́, pl. го́лови, голі́в, ... голова́х
втішитися - (see утішитися)

 head, 31

вуж, вужа́, pl. вужі́ - snake, garter snake, 21
                                                          голо́дний - hungry, 26
```

۲

голодніше - more hungrily, 31 голодніший - hungrier, 30 го́лодно - hungrily, 31 голосніше - more loudly, 31 го́лосно – loudly, 5 голубець, голубця, pl. голубці – cabbage roll, 19 **гольф**, гольфу – golf, 15 гора́, гори́, pl. гори, гір - mountain, 21 горб, горба, pl. горба - hill, 34 ropíx, ropíxa, ... ropíci - nut, 19 горло, g.pl. горел і горлів – throat, 31 горнятко - сир, 17 горо́д, -y - garden, 30 горо́дина [sg] - vegetables, 30 ropóx [sg], ropóxy, ... ropóci – peas, 30 гостя, pl. (see гість) – guest [f], 25 готе́ль, готе́лю - hotel, 12 готівка [sg] — cash, 18 гото́вий - ready, prepared, 36 готувати: готу́-ю, -єш - to prepare, 15 гра, pl. і́гри, і́гор – game, 32 град, граду - hail, 33 границя – border [of a country], 38 грати: гра-ю, -єш - to play, 15 гребінь, гребеня – comb, 28 грек, грека, pl. греки - Greek [m], 38 **греки́ня** – Greek [f], 38 Гре́ція — Greece, 38 грецький - Greek 38 гриб, гриба, pl. гриби - mushroom, 19 гриміти: гримить - to thunder, 33 громадя́нин, pl. громадя́ни, громадя́н - citizen [m], 38 громадя́нка - citizen [f], 38 грім, грому – thunder, 33 гроші [pl], грошей, грішми і грошима, грошам, ... грошах - топеу, 14 гру́день, гру́дня - December, 16 гру́ди, [pl], грудей, грудьми і грудима, гру́дям, ... гру́дях, 31 грузови́к, a - truck, 35 гру́ша – pear, 30 грушка - pear, 30 губа́, pl. гу́би, губ і губів, ... гу́бах – lip, 28 губити: губ-лю, -иш - to lose, 22 губна помада - lipstick, 28 гураган - hurricane, 33

газета – newspaper, 17 галерія - gallery, 35 гара́ж, у - garage, 12 riта́ра - guitar, 16 гольф, гольфу - golf, 15 гу́дзик, a - button, 22 rýмка - eraser, 11 Д давати: да-ю, -єш – to give, 20 данти́ст – dentist [m], 24 данти́стка - dentist [f] 24 дата - date [calendar], 27 дати: да-м, -си pf. - to give, 23 да́ча – cottage, summer cottage, 25 два [m,n] – two, 19 двадця́тий - twentieth, 27 два́дцять - twenty, 19 двана́дцятий - twelfth, 27 двана́дцять - twelve, 19 двері [pl], дверей, дверми і дверима, дверям, ... дверях – door, 11 дві [f] - two, 19 двісті – two hundred, 19 двір, двора́ і двору, pl. двори́ – yard, 21 де - where: in what place, 2 дев'ятдесят - ninety, 19 дев'ятдеся́тий - ninetieth, 27 дев'ятий - ninth, 27 дев'ятна́дцятий - nineteenth, 27 дев'ятнадцять - nineteen, 19 дев'яно́стий - ninetieth, 27 дев'яно́сто - ninety, 19 де́в'ятсо́т - nine hundred, 19 де́в'ять - nine, 19 дезодора́нт, -a - deodorant, 28 дентист - dentist [m], 24 денти́стка – dentist [f], 24 день, дня - day, 16

день народження [n] – birthday, 27

де́рево [sg] — wood, 32

держава - country, 38

десе́рт, -y - dessert, 19

деся́тий - tenth, 27

де́сять – ten, 19

дерево, pl. дерева - tree, 21

десь - somewhere: at some place, 7 детектив - detective, 36 детективний - detective, 36 дéхто – some [people], 6 дещевий - inexpensive, cheap, 26 де́шево - cheaply, 31 дещевше - more cheaply, 31 дещевший - cheaper, 30 дещо - some [things], 6 джем, джему - jam, 19 **джи́нси**[pl], джи́нсів, ... джи́нсах – jeans, 20 джінси [pl], джінсів, ... джінсах — jeans, 20 джіп, джіпа – јеер, 35 дзвонити: дзвон-ю, -иш - to ring, 31 дзеркало, pl. дзеркала, дзеркал - mirror, 17 дивитися: див-люся, -ишся - to look at, 9 дивувати - to astonish someone, to amaze someone, to surprise someone, 33 дире́ктор — director [m], 37 дире́кторка - director [f], 37 дити́на, pl. діти – child, 13 дитсадо́к, дитсадка́ - kindergarten, 32 дитя́[n] - baby, infant, 37 диявол, -a - devil, 37 дівчата [pl], дівчат, ... дівчатах - girls, 13 дівчина, pl. дівчата - girl, 13 дід, v.sg. діду! pl. діди – grandfather, 13 діду́сь – grandfather, 13 дідько, -a – devil, 37 дієта - diet, 22 дім, дому, pl. доми - home, 12 діставати: діста-ю, -єш - to get, 35 дістати: дістан-у, -еш pf. – to get, 35 діти [pl], дітей, дітьми, дітям, ... дітях - children, 13 для [+G] — for, 18  $\mathbf{дo}[+G]$  — toward, 18 доба – twenty-four hour period, 29 добре – fine, well, 4 добрий - good, 26 до́вгий – long, 26 до́вго – for a long time, 9 довше – for a longer time, 9 довший - longer, 30 доглядати: догляда-ю, -єш - to look after, to take care of, 21 доглянути: доглян-у, -еш pf. - to look after, to take care of, 23

додому - home: towards home, 7 до́лар [h], -a – dollar, 18 до́ляр [h], -a - dollar, 18 до́ктор [h], pl. доктори́ — doctor [m], 12 до́кторка — doctor[f], 12 дбповідь [f], дбповіді – speech, 36допомога - help, assistance, 36 дорога, pl. дороги, дорог - road, 14 дорогий - expensive, 26 до́рого - expensively, 31 дорожче - more expensively, 31 доро́жчий - more expensive, 30 д**осить** – enough, 19 дочка, pl. дочки, дочок - daughter, 13 дошка - chalkboard, 11 дощ, дощу, pl. дощі – rain, 33 дощити: дощить – to rain: it's raining, 33 дощовик, дощовика, pl. дощовики - raincoat, 20 драбина - ladder, 34 другий - second, 27 дружба [m] – best man [groom's attendant], 37 дружка, pl. дружки, дружок,- bridesmaid, 37 дружина - wife, 13 дуже - very, 4 думати: дума-ю, -єш - to think, 4 дурний - foolish, stupid, 26 дурніший – more foolish, 30 дурніше – more foolishly, more stupidly, 31 ду́рно - in vain; free of charge, 31 духи́ [pl], духі́в, ... духа́х – perfume, 28 душ, душу – shower, 28 душа́, pl. душі, душ, ... душах – soul, 37 д**ушно** – it's hot, 33 дюжина - dozen, 30 дя́дько, pl. дядьки - uncle, 13 дя́кувати: дя́ку-ю, -єш – to thank, 20

# E

Евро́па – Europe, 38 европеєць, европейця — European [m], 38 европейка – European [f], 38 европейський - European, 38 екза́мен, -y - exam, 29 екску́рсія – excursion, outing, 25 експонат, -a - artifact, 32

еле́ктрик — electrician, 24 електробри́тва — razor, 28 Еспанія — Spain, 38 еспа́нець, еспа́нця — Spaniard [m], 38 еспа́нка — Spaniard [f], 38 еспа́нський — Spanish, 38

# Ж

жакет, a - jacket, 20

жартува́ти: жарту́-ю, -єш — to joke, 5 живі́т, живота́, pl. животи́ — abdomen, 31 живоплі́т, живопло́ту — hedge, 22 жи́ти: жив-у́, -єш — to live, 6 життя́[n] — life, 36 жі́нка, pl. жінки́, жіно́к — woman, 11, wife, 13 жо́втень, жо́втня — October, 16 жо́втий — yellow, 26 жовті́ший — yellower, 30 журні́тися: жур-ю́ся, -ишся — to worry, 8 журна́л, журна́лу — magazine, 17 журналі́ст — journalist [m], 24

журналістка – journalist [f], 24

3 (i3, 3i, 30) [+G] – from out of, 18

# 3

3 (i3, 3i, 30) [+1] – with, along with, 21 3a[+I] – behind, beyond, 21 3a/+A/ - for, 15; 183a[+A] - in[in time expressions], 29заба́ва – formal dance, ball, 15 забавка, pl. забавки, забавок - toy, 25 заблискати: заблискає pf. - to lighten, to flash lightning, 33 заболіти: заболить, заболять – to ache, to hurt, 31 забувати: забува-ю, -єш - to forget, 22 забути: забуд-у, -еш pf. - to forget, 23 завда́ння [n] — assignment, homework, 11 за́вжди - always, 3 завір'ю́ха – snowstorm, 33 *заво́д*, -*y* – factory, 35 завча́сно - too early, 29 загриміти: загримить pf. - to thunder, 33 загубити: загуб-лю, -иш pf. - to lose, 23 зажу́рений - worried, 37 заїзд, -y – driveway, 35

зал, залу – hall, 29 зáля – hall, 29 за́втра – tomorrow, 16 3áмість [+G] — instead of, in place of, 22 замовити: замов-лю, -иш pf. - to order, 23 замовляти: замовля-ю, -єш – to order, 17 замовча́ти: замовч-ý, -и́ш pf. – to be silent, 23 заморо́зити: заморо́жу, заморо́з-иш pf., 33 запам'ятати: запам'ята-ю, -єш pf. to remember, 23 запі́зно – too late, 29 запла́кати: запла́ч-у, -еш pf. - to cry, 23 заплатити: заплачу, заплат-иш pf. - to pay, 23 заправка – gasoline station, 35 запросити: запрошу, запрос-иш pf. - to invite, 36 запрошувати: запрошу-ю, -єш – to invite, 36 зап'я́сток, зап'я́стка – wrist, 31 3ápa3 – right now, at this time, 5 заручуватися: заручу-юся, -єшся - to become engaged, 36 заручитися: заруч-уся, -ишся pf. - to become engaged, 36 засвистати: засвищ-ý, -еш pf. - to whistle, 31 3aciдання[n] – meeting, 27 засміятися: засмі-ю́ся, -є́шся pf. – to laugh, 23 заспівати: заспіва-ю, -єш pf. – to sing, 23 застогнати: застогн-ý, -еш pf. – to groan, 23 захід, заходу - west, 16 захмаритися: захмариться pf. - to become cloudy, overcast, 33 захотіти: захоч-у, -еш pf. - to want, 23 зацікавити: зацікав-лю, -иш pf. - to be of interest to someone, 33 зачесати: зачеш-ý, -ещ pf. – to comb, 28 зачесатися: зачеш-ýся, -ешся pf. - to comb oneself, 28 зачинити: зачин-ю, -иш pf. - to close, 29 зачинитися: зачин-иться, -яться pf. - to be closed, 29 зачиняти: зачиня-ю, -єш – to close, 29 зачинятися: зачиня-ється, -ються - to be closed, 29 за́чіска – hairdo, 28 зачі́сувати: зачі́су-ю, -єш – to comb, 28 зачісуватися: зачісу-юся, -єшся - to comb oneself, 28

збиточний - mischievous, 32

```
збори [pl], зборів, ... зборах - meeting, 27
                                                         змінюватися: зміню-юся, -єшся
                                                             - to change oneself, 33
збудувати: збуду-ю, -єш pf. - to build, 32
                                                         змогти: змож-у, -еш pf. - to be able, 23
зважити: зваж-у, -иш pf. - to weigh, 23
                                                         зму́сити: зму́шу, зму́сиш pf. — to have to, 23
звихати: звиха-ю, -єш – to sprain, 31
                                                         змучений - tired, exhausted, 37
звихнути: звихн-у, -еш pf. - to sprain, 31
                                                         знайомити: знайом-лю, -иш - to acquaint, 36
звичайніше - more commonly, 31
                                                         знайомитися: знайом-люся, -ишся
звича́йно - usually, 3
                                                             - to become acquainted, 36
звідки - from where, 9
                                                          знайти: знайд-ý, -éш pf. - to find, 23
звідси – from here, 9
                                                          знати: зна-ю, -єш – to know, 4
звідти - from there. 9
                                                          знаходити: знаходжу, знаход-иш - to find, 22
звір [h], звіра — animal [wild], 25
                                                          знов/знову - again, 3
зготувати: зготу-ю, -єш pf. - to prepare, 23
                                                          зо́всім не – not at all, 9
здаватися: зда-є́ться, -ються - to seem, 33
                                                          зонтик, -a - umbrella, parasol, 18
здатися: зда-сться, зда-дуться pf. - to seem, 33
                                                          зоопа́рк, -y - zoo, 25
здача [sg] - change [money], 18
                                                          зорати: зор-ю, -еш pf. - to plough, 23
здивувати pf. - to astonish someone, to amaze
                                                          зо́шит, -a - notebook, 11
   someone, to surprise someone, 33
                                                          зробити: зроб-лю, -иш pf. - to do, 23
здібний – bright [mentally], capable, 26
                                                          зрозуміти: эрозумі-ю, -єш pf. - to understand, 23
здібніше - more capably, 31
                                                          зуб, зуба, pl. зуби - tooth, 28
здібніший - brighter [mentally], more capable, 30
                                                          зубна паста – toothpaste, 28
здібно - capably, 31
                                                          зубна́ щітка – toothbrush, 28
здоровий - healthy, 26
                                                          зуміти: зумі-ю, -єш pf. - to know how, 23
здо́рово - healthily, 31
                                                          зу́па - soup, 19
здоро́вше – more healthily, 31
                                                          зупинка - bus stop, 18
здоровший – healthier, 30
                                                          зустрінутися і зустрітися pf.
зеле́ний - green, 26
                                                             зустрін-уся, -ешся – to meet, 35
зеленіший - greener, 30
                                                          зустрічатися: зустріча-юся -єшся – to meet, 35
земля́, pl. землі, земе́ль, ... землях
                                                          зять, зятя, pl. зяті - son-in-law, 13
   - earth, ground, 27
3épo - zero, 19
зима, зими, pl. зими, зим – winter, 16
зимовий - winter, 33
                                                          його́ [indecl.] – his, its, 28
зірка, зірки, pl. зірки, зірок – star, 33
з'їзд, з'ї́зду – conference, convention, 27
з'ї́сти: з'ї-м, -си pf. - to eat, 23
злагодити: злагоджу, злагод-иш pf.
                                                          i/n - and, 3
   - to fix, repair, 23
                                                          i \dots i - both ... and, 3
зловити: злов-лю, -иш pf. - to catch, 34
                                                          і́граціка — toy, 25
злодій, pl. злодії — thief [m], 12
                                                          іко́на – icon, 32
злодійка, pl. злодійки, злодійок – thief [f], 12
                                                          im'я[n], pl. iмена - name, personal name, 37
зломити: злом-лю, -иш pf. - to break, 31
                                                          індієць, індійця — Indian [m], 38
змага́ння [n] — contest, 34
                                                          індійка — Indian [f], 38
змінити: змін-ю, -иш pf.
                                                          індійський - Indian, 38
   - to change something, 33
                                                          Íндія – India, 38
змінитися: змін-юся, -ишся pf.
                                                          iнженéр [h] - engineer, 24
   - to change oneself, 33
                                                          інколи - sometimes, 3
змінювати: зміню-ю, -єш
                                                          íноді – sometimes, 3
    - to change something, 33
```

інститут, -y - institute, 35 канікули [pl], канікул, ... канікулах - school holidays, 25 інтерв'ю [indecl.] - interview, 37 канцеля́рія - office, 12 íнший - other, another, 36 капелю́х, капелю́ха, ... капелю́сі – hat, 20 ірля́ндець, ірля́ндця - Irishman, 38 капець, капця - slipper, 20 Ірля́ндія – Ireland, 38 капу́ста [sg] – cabbage, 30 ірля́ндка – Irishwoman, 38 карта – тар, 35 ірля́ндський - Irish, 38 ка́рти [pl], карт - cards [playing cards], 15 **і́спит**, -y – exam, 29 карти́на - painting, picture, 17 історичний – historical, 36 карто́пля [sg] — potatoes, 30 **італієць**, італійця — Italian [m], 38 карусе́ля - merry-go-round, 34 iталійка – Italian /f/, 38 карусе́ль [f], карусе́лі - merry-go-round, 34 італійський - Italian, 38 ка́ca - cash register, 14 Іта́лія - Italy, 38 касета - cassette, 25 іти́: ід-ý, -éш [dur.] - to go/come [on foot], 6 каси́р [h] – cashier [m], 14 каси́рка – cashier [f], 14 кататися: ката-юся, -єшся - to engage in a leisure activity that involves їда́льня, g.pl. їда́лень - dining room, 14 movement on something, 34 ї́здити: ї́жджу, ї́зд-иш*[it.]* кафетерій - cafeteria, 12 - to go/come [by vehicle], 10 кафетерія - cafeteria, 12 ii [indecl.] - her, hers, 28 каша - porridge, 19 їсти: їм, їси, їсть, їмо, їсте, їдять – to eat, 10 кварта́л, -y - block [city block], 35 "ix [indect.] - their, theirs, 28 кварти́ра - apartment, 12 їхати: їд-у, -еш [dur.] — to go/come [by vehicle], 7 квасо́ля [sg] - beans, 30 їхній, їхня, їхнє, їхні – their, theirs, 28 квито́к, квитка́, pl. квитки́ - ticket, 15 квітень, квітня - April, 16 квітник, квітника, pl. квітники – flower bed, 22 K квітка, pl. квітки, квіток – flower, 21 кабіне́т, -y - office, 12 кед, кеда – running shoe, gym shoe, 20 кабінет, -y - study, 14 ке́пка – baseball cap, 20 ка́ва - coffee, 15 кидати: кида-ю, -єш - to throw, 34 ка́вник, -a - coffee pot, percolator, 17 ки́ли́м, -a, pl. килими́ - rug, 14 казати: каж-ý, -еш - to say, 7 кинути: кин-у, -еш pf. - to throw, 34 китаєць, китайця - Chinese [m], 38 казка, pl. казки, казок - fairy tale, 36 Кита́й - China, 38 календар [s], календаря, pl. календарі - calendar, 27 кита́йка - Chinese If1, 38 каліка [m,f] - cripple, 37 кита́йський - Chinese, 38 кишеня - pocket, 22 кало́рія – calorie, 22 кілограм, -a – kilogram, 19 калькуля́тор [h], -a — calculator, 22 кіломе́тр [h], -a – kilometer, 34 кальо́рія – calorie, 22 кілька – several, some, a few, 19 камінь, каменя - stone, 22  $\kappa$ і́лькість [f], кі́лькости — quantity, 36 Kaнáда - Canada, 38 кільце́ – ring, 28 канадець, канадця; канадієць, канадійця - Canadian [m], 38 кімн**а́та** – room, 14 канадка; канадійка - Canadian [f], 38  $\kappa$ іне́ць, кінця́, pl. кінці́ – end, 29 кана́дський; канадійський - Canadian, 38 кіно́ [indecl.] - movies, movie theatre, 15 кана́па - couch, 14 кінчати: кінча-ю, -єш – to end, to finish, 29

кінчатися: кінча-ється, -ються - to come to an end, 29 кінь, коня pl. коні, коней, кіньми, коням, ... ко́нях - horse, 21 кіо́ск, -a – kiosk, 35 кістка, pl. кістки, кісток – bone, 31 кісточка, pl. кісточки, кісточок - ankle, 31 кістяк, кістяка, рІ. кістяки - skeleton, 31 кіт, кота, pl. коти - cat, 21 клас, класу - class, classroom, 11 класти: клад-ý, -éш - to place, to put, 15 кликати: клич-у, -еш - to call, to summon, 35 кліє́нт — client [m], 24 кліє́нтка – client [f], 24 клімат, -y - climate, 33 ключ, ключа, pl. ключі – key, 18 кля́са, g.pl. кляс і кля́сів - class, classroom, 11 книгарня, g.pl. книгарень - bookstore, 14 книжка, pl. книжки, книжок – book, 11 ковбаса, pl. ковбаси – sausage, 19 ковбой - cowboy, 37 ковдра, pl. ковдри, ковдр і ковдер, ... ковдрах – quilt, 22 ковзан, ковзана, pl. ковзани - skate, 34 ко́взанка – skating rink, 34 ковзаня́р [h], ковзаняра́, pl. ковзанярі́ skater[m], 34 ковзаня́рка — skater [f], 34 ковзатися: ковза-юся, -єшся – to skate, 34 ковтати: ковта-ю, -єш - to swallow, 31 ковтнути: ковтн-у, -éш - to swallow, 31 кожен/кожний - every, everyone, 32 кожух, кожуха, ... кожуху і ... кожусі - fur coat, 20 коктейль, коктейлю - cocktail, 15 коли - when, 5 колі́но - knee, 31 ко́лір, ко́льору – colour, 32 ко́ло [+G] – beside, by, 18 команда - team, 34 комар [h], комара, n.pl. комарі – mosquito, 21 комора, g.pl. комор – pantry, storage room, 14 комп'ю́тер [h], -a – computer, 11 конверт, -a - envelope, 18 конве́рта - envelope, 18 конкурс, -y - competition, 32 концерт, концерту - concert, 15 кора́лі [pl], кора́лів, ... кора́лях – coral beads, 28

кордо́н, -y - border [of a country], 38 коре́єць, коре́йця — Korean [m], 38 коре́йка - Korean [f], 38 корейський - Когеап, 38 Kopéя - Korea, 38 коридор [h], -a — corridor, 11 коричневий - brown, 26 коробка, pl. коробки, коробок – box, 25 коро́ва, g.pl. корі́в - cow, 21 короткий - short, brief, 26 ко́ротко – briefly, 31 коро́тше – more briefly, 31 коро́тший - shorter, briefer, 30 коса́рка – lawn mower, 22 костю́м, -a – suit, 20 ко́тедж, -y - cottage, summer cottage, 25 котрий - which, 26 кохати: коха-ю, -єш – to love, to cherish, 36 ко́шик, -a - basket, 25 коштувати: кошту-ю, -єш – to cost, 17 крава́тка — tie, 20край, краю, pl. краї – country, 38 країна – country, 38 краси́вий – beautiful, 26 крамниця - store, 14 красти: крад-ý, -éш - to steal, 6 краще - better, 4 кра́щий – better, 30 краяти: кра-ю, -єш - to cut, to slice, 21 крейда [sg] - chalk, 11 крем, крему: крем для рук - hand lotion, 28 крижі [pl], крижів, ... крижах back [lower], 31 крикнути: крикн-у, -еш pf. - to shout, to scream, 23 кричати: крич-ý, -иш - to shout, to scream, 8  $\kappa pim[+G]$  – besides, except for, 22 крісло – chair, 12 кров [f], крови – blood, 36 кубик, -a - block [child's toy], 32 куди - where: to what place, 7 куди́сь – somewhere: to some place, 7 кузе́н – cousin [m], 13 кузи́на – cousin [f], 13 кузинка - cousin[f], 13 кукуру́дза [sg] - corn, 30 кулак, кулака, pl. кулаки - fist, 31 ку́льчик, -a - earring, 28

майда́нчик, -a - playground, 25

майно́ [sg] - property, wealth, 38

мале́нький - little, small, 26

ма́йже - almost, 9

купа́льник, -a – bathing suit, 20 лід, льо́ду, ... льоду́, pl. льоди́ – ice, 34 купати: купа-ю, -єш – to give a bath, 28 **ліжко**, g.pl. ліжок – bed, 14 купатися: купа-юся, -єшся – to bathe oneself, 5 лізти [dur.]: ліз-у, -еш – to climb, to crawl, 34 купи́ти: куп-лю́, -иш pf. — to buy, 23 лі́кар [s], pl. лікарі́ — doctor [m], 12 купувати: купу-ю,  $-\epsilon \mathbf{m}$  – to buy, 5 лікарка – doctor [f], 12 курити: кур-ю, -иш - to smoke, 8 лікарня, g.pl. лікарень - hospital, 12 ку́ртка - jacket, 20 ліки [pl], ліків, ... ліках, - medicine, 31 куто́к, кутка́, pl. кутки́ - corner, 17 **лікоть**, ліктя – elbow, 31 ку́хар [s], pl. кухарі - chef, cook, 24 ліпше - better, 4 куха́рка - chef, cook, 24 ліпший - better, 30 ліс, лісу, pl. ліси, лісів - forest, 21 кухня, g.pl. кухонь - kitchen, 14 літа́к, літака́, pl. літаки́, літаків – airplane, 18 кущ, куща, pl. кущі – bush, 21 літати: літа-ю, -єш [it.] – to fly, 10 літній [s] — summer, 33 літо – summer, 16 П  $\pi$ irp [h],  $\pi$ irpa – litre, 30 лаборато́рія – laboratory, 22 ліфт, ліфта – elevator [in a building], 35 ла́ва - bench, 21 ліхтар [s], ліхтаря́, pl. ліхтарі́ – street light, 35 ла́вка - bench, 21 ліхта́рик, -a - flashlight, 18 лагодити: лагоджу, лагод-иш лічи́льник, -a - parking meter, 35 - to fix, to repair, 21 ловити: лов-лю, -иш - to catch, 34 лазанка - jungle gym, 34 ложечка, pl. ложечки, ложечок – teaspoon, 17 ла́зити [it.]: ла́жу, ла́з-иш – to climb, to crawl, 34 ложка, pl. ложки, ложок - spoon, 17 лазничка - bathroom, 14 ломити: лом-лю, -иш - to break, 31 ла́мпа - lamp, 17 лотере́я – lottery, 32 легкий - easy, light, 30 лоша [n] - colt, 37 ле́гко - easily, lightly, 31 любити: люб-лю, -иш - to love, to like, 9 ле́гше – more easily, more lightly, 31 любов [f], любови - love, 36 ле́гший - easier, lighter, 30 лю́ди [pl], людей, людьми, лю́дям, ... лю́дях лежати: леж-ý, -иш - to be lying down, 8 - people, 13 ле́кція – lesson, lecture, 11 людина, pl. люди - person, 13 летіти: лечу́, лет-иш [dur.] – to fly, 9 лютий [sub.], лютого - February, 16 летовище - airport, 35 лябораторія – laboratory, 22 лижа - ski, 34 лягати: ляга-ю, -єш – to lie down, 16 лижник — skier [m], 34 лягти: ляж-у, -ещ pf. - to lie down, 23 лижниця - skier [f], 34 ля́лька, pl. ляльки, ляльо́к - doll, 32 лимо́н, -a - lemon, 19 ля́мпа - lamp, 17 липень, липня - July, 16 льотерія – lottery, 32 лист, листа, pl. листа - letter, 18 листівка - postcard, 18 листоноша [m,f] - letter carrier, 37 M листопад, -a - November, 16 ма́буть - probably, 3 лице, лиця, pl. лиця, лиц - face, 31 магази́н, -y - store, 14 лицемір [h] – hypocrite, 37

лишати: лиша-ю, -єш - to leave, 22

лиши́ти: лиш-ý, -иш pf. - to leave, 23

лишé – only, 9

ліворуч – to the left, б

малий - little, small, 26 ма́ло - little, not much, 4 малювати: малю-ю, -єш - to paint, 32 маля́р [mx], маляра́, pl. малярі́ – painter, 24 маля́рка - painter [f], 24 мама, pl. мами, мамів - mother, mom, 13 мáпа – map, 35 маргари́н, -y - margarine, 19 маргарина - margarine, 19 ма́рка – stamp, postage stamp, 18 мармела́д, -y - marmalade, 19 мармеля́да – marmalade, 19 маршрут, -y - itinerary, 29 ма́сло - butter, 19 мати: ма-ю, -єш - to have, 15 мати [f], матері, pl. матері – mother, 36 машина - car, automobile, 12 меблі [pl], меблів, ... меблях - furniture, 14 мед, меду, pl. меди - honey, 19 медаля - medal, 34 меда́ль [f], меда́лі - medal, 34 медбрат, pl. медбрати - nurse [m], 12 медсестра, pl. медсестри, медсестер, медсестрами, медсестрам, ... медсестрах - nurse [f], 12 медовий місяць - honeymoon, 36 ме́нше - less, 4 ме́нший – smaller, 30 меню [indecl.] - menu, 22 мер [h], мера - mayor, 37 мета́л, -y - metal, 32 мета́ль, -ю - metal, 32 мете́лик, -a - butterfly, 21 метро́[indecl.] - subway, 29 меха́нік - mechanic, 12 мехіка́нець, мехіка́нця — Mexican [m], 38 мехіка́нка – Mexican [f], 38 мехіка́нський - Mexican, 38 Méxiko - Mexico, 38 ми - we, 2мину́лий – past, 33 **ми́ло** - soap, 28 ми́ля - mile, 34 миска, pl. миски, мисок - bowl, soup bowl, 17 ми́тниця – customs [at a border crossing], 38 мито – duty [on imported goods], 38 між[+I] – among, between, 21

мій, моя́, моє́, мої́ - mine, my, 28 міліціоне́р[h] – police officer, 12 мі́нус – minus, 33 мінута - minute, 29 міст, моста і мосту, pl. мости - bridge, 21 місто, pl. міста, міст – city, town, 12 місце, pl. місця, місців і місць - place, location, 11 місяць, місяця, pl. місяці - month, moon, 16 мітла, мітли, pl. мітли, мітел - broom, 22 мішати: міша-ю, -єш - to stir, to mix, to shuffle, 21 міше́чок, міше́чка – bag, 25 мо́ва – language, 38 мовчати: мовч-ý, -иш - to be silent, 8 могти: мож-у, -еш - to be able, 6 може - perhaps, maybe, 3 можливо - perhaps, maybe, 3 можна – it is possible, permitted, 9 молода [sub.], молодої – bride, 26 молодий [sub.], молодого - bridegroom, 26 молодий - young, 26 мо́лодо – youthfully, 31 моло́дше - more youthfully, 31 моло́дший - younger, 30 молоко, pl. молока, молок - milk, 15 море, pl. моря, морів - sea, 21 мо́рква [sg] - carrots, 30 моро́з, -y - frost, 33 морозиво - ice cream, 19 морозильник, -a - deep freeze, freezer, 17 моро́зити: моро́жу, моро́з-иш – to freeze, 33 моте́ль, моте́лю - motel, 12 мотосани [pl], мотосаней, мотосаньми, ... мотоса́нях – snowmobile, 34 мотоцикл, -a – motorcycle, 18 му́дрий - wise, smart, 26 мудріше – more wisely, more smartly, 31 мудріший - wiser, smarter, 30 му́дро – wisely, smartly, 31 муж, мужа, pl. мужі – husband, 13 музей, музею - museum, 11 му́зика - music, 32 музика́нт — musician [m], 24 музика́нтка – musician [f], 24 мусити: мушу, мус-иш - to have to, 9 му́скул, -a - muscle, 31 му́ха - fly, 21

м'яз, м'яза - muscle, 31 м'яса́рня, g.pl. м'яса́рень - meat market, 35 м'я́со - meat, 19 м'яч, м'яча, pl. м'ячі - ball [games, sports], 25 Н Ha[+L],[+A] – on, at, 14 Ha[+A] - for, 15; 18навесні - in the spring, 8 навіть - even, 4 навчитися: навч-уся, -ишся pf. - to learn, to study, 23 навшпиньки - on tiptoe, 34 нагоро́да - prize, 34 над[+I] – overhead, above, 21 надвір – outdoors: to the outdoors, 7 надворі – outdoors: in the outdoors, 2 надіятися: наді-юся, -єшся – to hope, 32 на́зва – name [of book, object], 36 налисник, -a - crepe, nalysnyk, 19 намалювати: намалю-ю, єш pf. - to paint [a picture], 32 намисто - necklace, 28 написати: напиш-ý, -еш pf. - to write, 23 наплечник, -a - knapsack, 11 наречена [sub.], нареченої - fiance, 36 наречений [sub.], нареченого - fiancée, 36 наро́д, -y - nation, 38 народжувати: народжу-ю, -єш - to give birth, 27 народжуватися: народжу-юся, -єшся - to be born, 27 народити: народжу, народ-иш pf. - to give birth, 27 народитися: народжуся, народ-ишся pf. - to be born, 27 насе́лення [n] - population, 38 насту́пний – following, next, 33 науковець, науковця - scientist, 24 нація - nation, 38 нача́льник — boss, manager [m], 12 нача́льниця — boss, manager [f], 12 наш, наша, наше, наші - our, ours, 28 не - not, 4 небагато - not much, little, 4 небо, pl. небеса – heaven, sky, 27 невістка - daughter-in-law, 13

него́да - bad weather, 33 недале́ко [+G] – not far from, 22 неділя - Sunday, 16 недорогий - inexpensive, cheap, 26 незаба́ром – soon, in a short time, 29 нема/немає - there is no, there are no, 19 немовля [n] - baby, infant [human], 37 ненадовго - for a short time, 29 неодружений - unmarried, 37 неприємний - unpleasant, 26 нероба [m,f] – lazybones, 37 несподіванка - surprise, 34 нести: нес-ý, -éш [dur.] - to carry, 6 нетерпеливий - impatient, 37 нечепу́ра [m,f] — slob, 37 нечесний - dishonest, dishonourable, 37 нещасливий - unfortunate, unlucky, 26 нещасний - miserable, unhappy, 26 нижче - lower, 33 нині - today, 9 нi - no, 2 ні . . . ні – neither . . . nor, 3 ніготь, нігтя - fingernail, toenail, 31 ніде - nowhere: at no place, 7 ніж - than, 30 ніж, ножа́, pl. ножі - knife, 17 ніко́ли - never, 7 ніку́ди – nowhere: to no place, 7 ніс, носа, pl. носи - nose, 31 ніхто́ – no one, nobody, б **Німе́ччина** — Germany, 38 німець, німця — German [m], 38 німецький - German, 38  $\mathbf{H}$ íмка — German [f], 38 німкеня - German [f], 38  $\mathbf{Hiq}[f]$ ,  $\mathbf{H6qi} - \mathbf{night}$ , 29 ніщо́ – nothing, б новий - new, 26 новина, pl. новини - news item, 29 новинка - news item, 29 новіший - newer, 30 нога, pl. ноги, ніг - foot, 31 ножиці [pl], ножиць, ... ножицях - scissors, 17 носити: ношý, нос-иш[it.] – to carry, to wear, 10 нудний - boring, 32

**нуль**, нуля, pl. нулі – zero, 19 ня́ня – baby sitter, nanny, 25 нянька, pl. няньки, няньок - baby sitter, nanny, 25

## 0

0/06[+L] – at [in time expressions], 29 обід, -y - dinner, meal at noon, 15 обід: після обіду - in the afternoon, 8 обідати: обіда-ю, -єш – to have dinner, 4 обличчя [n], g.pl. обличчів і облич - face, 31 образ, -a, pl. образи - painting, picture, 17 обрус, -a - tablecloth, 22 о́воч, -y - fruit, 30  $\delta BOY$ , -y - vegetable, 30 oripók, oripká, pl. oripkú – cucumber, 30 оголошення [n] - advertisement, 28 одержувати: одержу-ю, -єш - to receive, 22 одержати: одерж-у, -иш - to receive, 23 оди́н [m] — one, 19 одина́дцятий - eleventh, 27 одинадцять - eleven, 19 одна́ [f] — one, 19 одне́ [n] — one, 19 одружений - married, 37 одружитися: одруж-уся, -ишся pf. - to marry, to get married, 23 одружуватися: одружу-юся, -єшся - to marry, to get married, 5 одяг [sg], -y - clothes, clothing, 20 одягати: одяга-ю, -єш, - to dress, 28 одягатися: одяга-юся, -єшся, - to dress, 5 одягнути: одягн-у, -еш pf. - to dress, 28 одягнутися: одягн-уся, -ешся pf. - to dress oneself, 23 ósepo, pl. osépa, osep i osip – lake, 21 око, ока, ... оці, pl. очі, очей, очима, очам, ... оча́х – eye, 31 окуліст – oculist, optometrist, 24 окуля́ри [pl], окуля́рів, ... окуля́рах - eyeglasses, 18 олівець, олівця, pl. олівці – pencil, 11 он - there, 2 ону́к - grandson, 13 ону́ка - granddaughter, 13 онуча́ [n] – grandchild, 37

о́пис, -y – description, 36 опівдні – at noon, 29 опівночі – at midnight, 29 оповіда́ння [n] — short story, 36 оптиміст — optimist /m, 32 оптимістка — optimist [f], 32 оранжевий - orange, 26 орати: op-ю, -eш – to plough, 7 Організація Об'єднаних Націй (ООН) - United Nations (UN), 38 opκécτp[h], -y - orchestra, 16 орке́стра – orchestra, 16 осе́ля – summer camp, camp, 25 осі́нній [s] — fall, 33 óсінь [f], óсени – autumn, fall, 16 оста́нній [s] — last, 33 ось – here, 2 oфiцiáнт - waiter, 13 офіція́нт – waiter, 13 офіціантка - waitress, 13 офіціянтка – waitress, 13

#### П

па́дати: па́да-ю, -єш – to fall, 22 паку́нок, паку́нка - parcel, 18 палець, пальця - finger, 28 палець на нозі - toe, 31 пальто pl. пальта - coat [winter], 20 пампушка – doughnut, 30 па́м'ятник, -a - monument, 21 пам'ятати: пам'ята-ю, -єш - to remember, 4 пан, пана, pl. пани, v.pl. панове - Mr., sir, 13 пані [indecl.] - Mrs., madam, 13 панна, pl. панни, паннів - Miss, 13 панчо́ха, g.pl. панчіх - stocking, 20 naníp[h], nanépy – paper, 32парасо́ля – umbrella, parasol, 18 парасо́ль, -я – umbrella, parasol, 18 парк, парку - park, 21 парка – parka, 20 паркан, паркана, pl. паркани - fence, 21 па́рно – it's sultry, 33 пасок, паска, pl. паски - belt, 20 паспорт, -a – passport, 18 паціє́нт — patient [m], 12 паціє́нтка – patient [f], 12

```
пахощі [pl], пахощі, пахощів, ... пахощах
   - perfume, 28
пачка, pl. пачки, пачок - package, carton, 18
пе́вен/пе́вний - sure, certain, 32
\mathbf{nékap}[s] - \mathbf{baker}[m], 24
пе́карка - baker [f], 24
пека́рня - bakery, 35
пекло - hell, 27
пекти: печ-ý, -éш - to bake, 32
пе́ред [+1] – in front of, before, 21
пере́клад, -y - translation, 36
перекладати: переклада-ю, -єш
   - to translate, 36
перекладач - translator [m], 36
перекладачка - translator [f], 36
перекласти: переклад-ý, -éш pf.
   - to translate, 36
пере́куска - snack, light lunch, 15
перехід, переходу – crosswalk, 35
перехре́стя [n] - intersection, 12
перо́, pl. пера - pen, 11
персик, -a - peach, 30
перстінь, перстеня, pl. перстені - ring, 28
перука́р [s] - hair stylist, hairdresser [m], 24
перука́рка – hair stylist, hairdresser [f], 24
перука́рня – hair salon, 35
перший - first, 27
пес, пса, pl. пси - dog, 21
песиміст – pessimist [m], 32
песимістка – pessimist [f], 32
печиво [sg] - baked goods, pastry, 30
m'éca - play, 36
пивниця - basement, 14
пи́во - beer, 15
пилосмо́к, -a - vacuum cleaner, 17
пилосо́с, -a - vacuum cleaner, 17
пиріг, пирога, pl. пироги
   - dumpling, varenyk, perogy, 19
писанка, pl. писанки, писанок
   - pysanka, Easter egg, 32
писати: пиш-ý, -еш - to write, 7
письме́нник — writer [m], 36
письменниця – writer [f], 36
пита́ння [n] – question, 36
питати: пита-ю, -єш – to ask, to inquire, 4
пити: п'-ю, -єш – to drink, 5
nianíno [indecl.] - piano, 16
пів - half, 29
```

```
півгоди́ни - half an hour, 29
південь, півдня - noon, south, 16
північ [f], півночі - midnight, north, 16
пігу́лка – pill, 31
\pi i \pi [+I] – under, beneath, 21
підборіддя [n], g.pl. підборідь і підборіддів
    - chin, 31
підвал, -y - basement, 14
підземка - subway, 29
підлога, g.pl. підлог – floor, 14
підручник, -a - textbook, 11
піжама [sg] – pyjamas, 20
пізній [s] - late, 33
пізніше - later, 10
пізно - late, 5
пікнік, пікніка, pl. пікніки – picnic, 21
пілот – pilot, 24
пілю́ля – pill, 31
після /+G1 - after, 18
післязавтра - day after tomorrow, 16
після обіду – in the afternoon, 8
пісо́к, піску́, pl. піски́ - sand, 25
пісня, pl. пісні, пісень - song, 32
піти́: під-ý, -éш pf. - to go, to walk, 23
пішки – on foot, 34
піч [f], печі – oven, 36
піяні́но – piano, 16
плавати: плава-ю, -єш [it.] - to swim, 10
плакати: плач-у, -еш - to cry, 7
пластинка - record [music], 25
платити: плачу, плат-иш - to рау, 9
платівка – record [music], 25
платня - salary, wages, 37
пла́ття [n] - dress, 20
плащ, плаща, pl. плащі — coat [spring, fall], 20
племінник - nephew, 13
племінниця – піесе, 13
плече, pl. плечі, плечей, плечима, плечам,
   ... плечах – shoulder, 31
плисти: плив-ý, -éш [dur.] - to swim, 6
плюс – plus, 33
пляж, пляжу – beach, 21
пля́ма – spot, stain, 22
пляшка, pl. пляшки, пляшок – bottle, 30
\Pi o[+A]; [+L] - for, 22; all over, about, 34
побавитися: побав-люся, -ишся pf.
   - to play, 34
побачення [n] - appointment, date, 29
```

пое́ма — poem [long], 36

```
побачити: побач-у, -иш pf. - to see, 23
                                                        \mathbf{по\acute{e}r} — poet [m], 36
побітти: побіж-ý, -иш pf. - to run, 23
                                                        noeréca — poet [f], 36
поборотися: побор-юся, -ешся pf. - to fight, 23
                                                        пое́зія - poetry, 36
повезти: повез-у, -ещ pf. - to haul, to transport, 23
                                                        пожартувати: пожарту-ю, -єш pf. – to joke, 23
повернути: поверн-у, -еш pf.
                                                        пожежна машина - fire truck, 35
   - to give back, to return, 29
                                                        пожежник - fire fighter, 35
повернутися: поверн-уся, -ешся pf.
                                                        пожити: пожив-ý, -éш pf. - to live, 23
   - to come back, to return, 29
                                                        пожуритися: пожур-юся, -ишся pf.
повертати: поверта-ю, -єш
                                                            - to worry, 23
   - to give back, to return, 29
                                                        позавчора – day before yesterday, 16
повертатися: поверта-юся, -єшся
                                                        позичати: позича-ю, -єш
   - to come back, to return, 29
                                                           - to lend, to borrow, 20
повечеряти: повечеря-ю, -еш pf.
   - to have supper, 23
                                                        позичити: позич-у, -иш pf.
                                                           - to lend, to borrow, 23
пови́дло - jam, 19
                                                        позичка – loan, 37
пови́нен/пови́нний - ought, should, 32
                                                        познайомити: познайом-лю, -иш pf.
повільний - slow, 32
                                                           - to acquaint, 36
повільно - slowly, 5
                                                        познайомитися: познайом-люся, -ишся pf.
повільніше – more slowly, 31
                                                            - to become acquainted, 36
повінь [f], повені – flood, 36
                                                        поїзд, -a, pl. поїзди - train, 18
повірити: повір-ю, -иш pf. - to believe, 32
                                                        поїхати: поїд-у, -еш pf.
повість [f], повісті, повістей – novelette, 36
                                                           - to go by vehicle, to ride, 23
повіяти: пові-ю, -єш pf. - to blow, 33
                                                        показати: покаж-\dot{y}, -еш pf. – to show, 31
пово́лі – slowly, 5
                                                        показувати: показу-ю, -єш - to show, 31
повторювати: повторю-ю, -єш
                                                        покататися: поката-юся, -єшся pf.
   і повторя́ти: повторя́-ю, -єш - to repeat, 35
                                                           - to engage in a leisure activity that involves
повторити: повтор-ю, -иш pf. - to repeat, 35
                                                               movement on something, 34
поганий - bad, 26
                                                        покласти: поклад-у, -еш pf.
noráno - badly, poorly, 4
                                                           - to place, to put, 23
поговорити: поговор-ю, -иш pf. - to talk, 23
                                                        покликати: поклич-у, -еш pf.
пого́да - weather, 33
                                                           - to call, to summon, 35
погойдатися: погойда-юся, -єшся pf.
                                                        поковзатися: поковза-юся, -єшся pf.
   - to rock, to swing, 34
                                                           - to skate, 34
поголити: погол-ю, -иш pf. - to shave, 28
                                                        покохати: покоха-ю, -єш – to love, to cherish, 36
поголитися: погол-юся, -ишся pf.
                                                        покраяти: покра-ю, -єш pf. - to cut, 23
   - to shave oneself, 23
                                                        покупець, покупця, pl. покупці
пограти: погра-ю, -еш pf. - to play, 23
                                                           - customer [m], 14
подарунок, подарунка - gift, present, 18
                                                        покупка – purchase, purchased item, 30
податок, податку – tax, 38
                                                        покупниця — customer [f], 14
подзвонити: подзвон-ю, -иш - to ring, 31
                                                        покурити: покур-ю, -иш pf. - to smoke, 23
подивитися: подив-люся, -ишся pf.
                                                        поле, pl. поля, піль і полів - field, 21
   - to look at, 23
                                                        полежати: полеж-у, -иш pf.
подібний – similar, 36
                                                            - to be lying down, 23
подобатися: подоба-юся, -єшся – to appeal, 33
                                                        полетіти: полечу, полет-иш pf. - to fly, 23
подорож [f], подорожі - trip, 36
                                                        полиця - shelf, 14
подумати: подума-ю, -єш pf. - to think, 23
                                                        поліцай – police officer, 12
подушка, pl. подушки, подушок - pillow, 22
                                                        полізти: поліз-у, -ещ pf. - to climb, to crawl, 34
подя́кувати: подя́ку-ю, -єш pf. – to thank, 23
```

полуниця - strawberry, 30

```
полюбити: полюб-лю, -иш pf.
   - to love, to like, 23
поля́к, поляка́, pl. поляки́ — Pole [m], 38
по́лька - Pole [f], 38
польський - Polish, 38
По́льща – Poland, 38
помагати: помага-ю, -єш – to help, to assist, 20
пома́лу - slowly, 5
помалювати: помалю-ю, -єш pf.
   - to paint (a building, etc.), 32
помара́нча – orange, 15
помара́нчовий - orange, 26
померти: помр-ý, -ещ – to die, 27
помéшкання[n] – apartment, 12
помідо́р [h], -a - tomato, 30
поміч [f], помочі - assistance, help, 36
помішати: поміша-ю, -єш pf.
   - to stir, to mix, to shuffle, 23
помогти: помож-ý, -ещ pf. - to help, to assist, 23
понеділок, понеділка - Monday, 16
понести: понес-у, -еш pf. - to carry, 23
поносити: поношу, понос-иш pf. - to wear, 23
пообідати: пообіда-ю, -єш pf.
   - to have dinner, 23
поплисти: поплив-ý, -éш pf. - to swim, 23
пополудні – in the afternoon, 8
попрацювати: попрацю-ю, -єш pf.
   - to work, 23
попросити: попрошу, попрос-иш pf.
   - to request, to plead, 23
nopá – season, time, 16
порадити: пораджу, порад-иш pf.
   - to advise, to give advice, 35
порозмовляти: порозмовля-ю, -єш pf.
   - to converse, to speak, 23
портфе́ль, -я – briefcase, 11
посвітити: посвічу, посвіт-иш pf.
   - to shine for a while, 33
поси́діти: поси́джу, поси́д-иш pf.
   - to be sitting, 23
посилати: посила-ю, -єш – to send, 20
поскаржитися: поскарж-уся, -ишся pf.
   - to complain, 23
послати: пошл-ю, -ещ pf. - to send, 23
послухати: послуха-ю, -єш pf. - to listen, 23
посміти: посмі-ю, -єщ pf. - to dare, 36
поснідати: посніда-ю, -єш pf.
   - to have breakfast, 23
посо́л, посла́, pl. посли́ – ambassador, 38
```

```
посо́льство - embassy, 38
поспати: посп-лю, -иш pf. - to sleep, 23
поспішити: поспіш-ў, -йш pf. – to hurry, 23
постояти: посто-ю, -їш pf.
   - to stand, to be standing, 23
\mathbf{nócy}\mathbf{\pi}[sg], -y - dishes, 17
посудомийка, g.pl. посудомийок
   - dishwasher, 17
потанцювати: потанцю-ю, -єш pf.
   - to dance, 23
потелефонувати: потелефону-ю, -єш pf.
   - to telephone, 23
потім – afterwards, then, 5
потрібен/потрібний – needed, necessary, 33
потрібно – it is needed, it is necessary, 20
потяг, -y - train, 18
похвали́ти: похвал-ю́, -иш pf. – to praise, 29
похвалится: похвал-юся, -ишся pf.
   - to boast, to brag, 29
поховати: похова-ю, -єш pf. - to bury, 27
по́хорон, -y - funeral, 27
поцілувати: поцілу-ю, -єш pf. - to kiss, 32
почати: почн-ý, -éш pf. - to begin, 29
початися: почн-еться, -уться pf. - to begin, 29
початок, початку - beginning, 29
почекати: почека-ю, -єш pf. – to wait, 23
починати: почина-ю, -єш – to begin, 29
починатися: почина-ється, -жться
   - to begin, 29
почистити: почищу, почист-иш pf.
   - to clean, 23
почу́ти: почу́-ю, -\epsilonш pf. – to hear, 23
пошити: поши-ю, -єщ pf. – to sew, 26
по́шта – post office, 18
поштова скринька – mailbox, 35
пошукати: пошука-ю, -єш pf.
   - to look for, to search, 23
пояснити: поясн-ю, -иш pf. - to explain, 35
поя́снювати: поя́сню-ю, -єш - to explain, 35
прабаба - great grandmother, 13
правнук - great grandson, 13
правнука – great granddaughter, 13
праворуч – to the right, 6
пра́дід – great grandfather, 13
прасувати: прасую-ю, -єш - to iron, 26
прати: пер-ý, -éш - to launder, 26
працівник, працівника рі. працівники
   - worker [m], employee [m], 12
```

```
працівниця – worker [f], employee [f], 12
                                                         продати: прода-м, -си pf. - to sell, 23
працювати: працю-ю, -єш - to work, 5
                                                         проза – prose, 36
праця - work, 29
                                                         просити: прошу, прос-иш
                                                            - to request, to plead, 9
президент - president, 38
                                                         проти [+G] — across from, against, 22
прекрасний - beautiful, 26
прекрасно - excellently, 4
                                                         профе́сор [h], pl. профе́сори́ – professor, 11
                                                         прохід, проходу – walk, 25
пригадувати: пригаду-ю, -єш
   - to recall, to remind, 32
                                                         проце́нт, -a – percent, 38
пригадати: пригада-ю, -єш pf.
                                                         прочитати: прочита-ю, -єш pf. - to read, 23
   - to recall, to remind, 32
                                                         прошу - please, 9
пригода, pl. пригоди, пригод - adventure, 36
                                                         прямо - straight ahead, 6
пригодницькикй - adventureful, 36
                                                         психіатр [h] — psychiatrist, 24
пригрівати: пригріва-ю, -єш – to warm, 33
                                                         психіятр [h] - psychiatrist, 24
пригріти: пригрі-ю, -єш pf. - to warm, 33
                                                         психо́лог - psychologist, 24
приємний - pleasant, 26
                                                         птах, птаха́, pl. птахи́ - bird [big], 21
приємніше - more pleasantly, 31
                                                         пташка, pl. пташки, пташок - bird [small], 21
приємніший - more pleasant, 30
                                                         пу́динг, -y - pudding, 19
приємно - pleasantly, 31
                                                         пу́динг, -y - pudding, 19
приймати: прийма-ю, -єш
                                                         пуло́вер [h], -a – pullover, 20
   - to accept, to welcome, 28
                                                         пуля́ре́с, -a – purse, 18
прийняти: (future) прийм-ý, -éш pf.
                                                         пунш, пуншу - punch [drink], 15
   (past) прийня-в ,-ла, -ло- ли
                                                         пурпу́рний - purple, 26
   - to accept, to welcome, 28
                                                         пурпуровий - purple, 26
прийти: прийд-ý, -éш pf. - to arrive [on foot], 29
                                                         п'яни́ця /m,f / – drunkard, 37
приїжджати: приїжджа-ю. -єш
                                                         п'ята́, pl. п'яти́, п'ят – heel, 31
   - to arrive [by vehicle], 27
приїхати: приїд-у, -еш pf.
                                                         п'ятдесят - fifty, 19
   - to arrive [by vehicle], 27
                                                         п'ятдеся́тий – fiftieth, 27
приснитися: присн-юся, -ишся pf.
                                                         п'я́тий - fifth, 27
   - to appear to someone in a dream, 33
                                                         п'ятна́дцятий - fifteenth, 27
приходити: приходжу, приход-иш
                                                         п'ятна́дцять - fifteen, 19
   - to arrive [on foot], 29
                                                         п'ятниця – Friday, 16
приче́па [m,f] - nuisance [of a person], 37
                                                         п'ятсот – five hundred, 19
приз, призу, pl. призи - prize, 34
                                                         п'ять - five, 19
прізвище - surname, 11
npo[+A] — about, 15
                                                         P
провінція - province, 38
прогноз, -у: прогноз погоди
                                                        ра́да – council, 37
   - weather forecast, 33
                                                         ра́дити: ра́джу, ра́д-иш
                                                            - to advise, to give advice, 35
програвати: програ-ю, -єш
                                                         ра́діо [indecl.] - radio, 17
   - to lose [opp. of to win], 32
                                                         радіопередача - radio program, 29
програти: програ-ю, -єш pf.
   - to lose [opp. of to win], 32
                                                         ра́зом – together, 5
прогулянка – walk, 25
                                                         рай, раю – paradise, 27
продавати: прода-ю, -єш - to sell, 5
                                                        рамено́, рамена́, pl. рамена, рамен
                                                            - shoulder, 31
продавець, продавця, pl. продавці
   - salesclerk [m], 14
                                                        раніше - earlier, 10
                                                         ра́нній [s] - early, 33
продавниця – salesclerk [f], 14
продавщиця - salesclerk [f], 14
                                                         ра́но - early, 5
```

рукавичка - glove, 20

```
ра́нок, ра́нку – morning, 29
ратуша - city hall, 35
реда́ктор [h] - editor [m], 24
редакторка - editor [f], 24
реклама – advertisement, 28
рекляма - advertisement, 28
ремінь, ременя - belt, 20
рестора́н - restaurant, 12
риба - fish, 19
ри́нок, ри́нку - market, 35
рі́дко – seldom, rarely, 3
рі́дний - native, 38
рідня - family [extended], 13
рі́дше – less frequently, less often, 31
piзьбá – carving, carved artifact, 32
рік, ро́ку, ... ро́ці, pl. роки́ – year, 16
ріка́, pl. ріки – river, 21
piu[f], péui – thing, 36
робити: роб-лю, -иш – to do, 9
робітник, робітника, pl. робітники

    labourer [m], 12

робітниця – labourer [f], 12
робо́та – work, 29
родина - family [immediate], 13
póдич – relative [m], 13
ро́дичі [pl], g.pl. ро́дичів – relatives, parents, 13
póдичка – relative [f], 13
роже́вий - pink, 26
розігравка – raffle, 32
розмовляти: розмовля-ю, -єш
   - to converse, to speak, 4
розтанути: розтане pf.- to thaw, 33
розуміти: розумі-ю, -єш - to understand, 4
розумний - intelligent, 26
розумніше - more intelligently, 31
розумніший – more intelligent, 30
розу́мно – intelligently, 31
ро́лик, -a - roller skate, 34
рома́н, -y - novel, 36
російський - Russian, 38
росія́нин, pl. росія́ни, росія́н – Russian [m], 38
pociя́нка – Russian [f], 38
Pocíя – Russia, 38
рослина - plant [in general] 25
pocти́: pocт-ý, -éш - to grow, 6
рот, рота, pl. роти, - mouth, 31
рука́, pl. ру́ки, рук – hand, arm 28
рукавиця – mitt, mitten, 20
```

```
руса́лка - mermaid, 37
рух, руху (вуличний рух) - traffic, 35
ручка - pen, 11
рушник, рушника, pl. рушники - towel, 28
рюкзака, рюкзака, pl. рюкзаки - knapsack, 11
C
сад, саду, ... саду́ і саді, pl. сади́ - orchard, 30
садовина [sg] - fruit, 30
садочок, садочка - kindergarten, 32
сала́т, -y - lettuce, salad, 19
салата - lettuce, salad, 19
caм/caмий – alone, oneself, 38
сандаля - sandal, 20
са́ндвіч. -a - sandwich, 19
cáнки́ [pl], cáнóк - sled, 34
сантéхнік - plumber, 24
све́кор [h], све́кра - father-in-law [woman's], 13
свекру́ха — mother-in-law [woman's], 13
светер [h], светра – sweater, cardigan, 20
светр[h], светра - sweater, cardigan, 20
свистати: свищ-ý, -еш - to whistle, 31
свій, своя́, своє́, своі́ – one's own, 28
світ, світу, pl. світи - world, 27
світити: свічу, світ-иш - to shine, 33
світлофор [h], -a - traffic lights, 18
свічка pl. свічки, свічок – candle, 32
свічника, свічника, pl. свічники
   - candlestick, 32
святкувати: святку-ю, -єш - to celebrate, 27
свя́то – holiday, feast day, 27
священик - priest, 24
ceбé - oneself, 22
ceкpeтáp[s], секpeтаря́, pl. секpeтарі́
   - secretary [m], 12
секрета́рка – secretary [f], 12
секу́нда - second [time], 29
селе́ра [sg] — celery, 30
село́, pl. се́ла, сіл - village, small town, 12
селянин, pl. селя́ни, селя́н – peasant [m], 38
селя́нка - peasant [f], 38
серветка – serviette, 22
cépeд[+G] – among, in the middle of, 22
середа́ - Wednesday, 16
сере́жка - earring, 28
```

```
серйо́зний - serious, 36
                                                          склянка, pl. склянки, склянок
                                                             - glass [for drinking], 17
серпень, серпня - August, 16
                                                          скочити: скоч-у, -иш pf. - to jump, to leap, 34
серце, pl. серця, сердець - heart, 31
                                                          скриня – trunk, chest, 32
сестра, pl. сестри, сестер, сестрами, сестрам,
   ... се́страх – sister, 13
                                                          скрипка, pl. скрипки, скрипок - violin, 16
сивіший – greyer [of hair], 30
                                                          скупар [s], скупаря, pl. скупарі – miser, 37
си́вий - grey [of hair], 26
                                                          скупа́ти: скупа́-ю, -є́ш pf. – to give a bath, 28
                                                         скупатися: скупа-юся, -ещся pf.
сидіти: сиджу, сид-иш – to be sitting, 9
                                                             - to bathe oneself, 23
си́льний - strong, 26
                                                         слива - plum, 30
сильніше – more strongly, 31
                                                         сливка - plum, 30
сильніший - stronger, 30
                                                         словник, словника, pl. словники
си́льно - strongly, 31
                                                             - dictionary, 11
син, v.sg. сину!, pl. сини - son, 13
                                                         слово, pl. слова, слів – word, 27
си́ній [s] - blue, 26
                                                         слов'янин, рl. слов'яни, слов'ян
синіше - more bluely, 31
                                                             Slav [m], 38
синіший - bluer, 30
                                                         слов'янка - Slav [f], 38
си́ньо - bluely, 31
                                                         слоїк, -a - jar, 30
сир [h], сиру, pl. сири - cheese, 19
                                                         слухати: слуха-ю, -єш - to listen, 4
сире́на – siren, 35
                                                         сльоза, pl. сльози, сліз - tear, 31
сирота́ [m,f] - orphan, 37
                                                         сльота - rainy weather, 33
сідати: сіда-ю, -єш – to sit down, 16
                                                         смачний - tasty, 30
сік, со́ку, pl. со́ки – juice, 15
                                                         смачніше - more tastily, 31
сіль [f], с6ли – salt, 36
                                                         смачніший - tastier, 30
сім – seven, 19
                                                         смачно - tastily, 31
сімдеся́т – seventy, 19
                                                         смерть [f], смерти - death, 36
сімдесятий – seventieth, 27
                                                         смета́на - cream [sour], 19
cimcór – seven hundred, 19
                                                         смі́тн: смі́-ю, -єш – to dare, 36
cim'я́, cim'ї́, cim'є́ю; pl. cím'ї, cimе́й і cím'їв,
                                                         смітник, смітника, pl. смітники
   сім'ями – family [immediate], 13
                                                             - garbage can, 35
сімна́дцятий - seventeenth, 27
                                                         смішний - funny, 36
сі́рий – grey, 26
                                                         снитися: сн-юся, -ишся
сіріший – greyer, 30
                                                             - to appear to someone in a dream, 33
сі́сти: ся́д-у, -еш pf. to sit down, 23
                                                         сніг, снігу, pl. сніги - snow, 33
січень, січня - January, 16
                                                         снігова́ ба́ба – snowman, 34
сказати: скаж-ý, -еш pf. - to say, 23
                                                         сніговий дід - snowman, 34
скака́лка – skipping rope, 34
                                                         сміятися: смі-юся, -єшся – to laugh, 5
скакати: скач-ý, -еш - to jump, to leap, 34
                                                         сніданок, сніданку - breakfast, 15
скаржитися: скарж-уся, -ишся - to complain, 8
                                                         снідати: сніда-ю, -єш - to have breakfast, 4
скатертина - tablecloth, 22
                                                         сніжити: сніжить - to snow: it's snowing, 33
скейт, -y - skateboard, 34
                                                         сніжка - snowball, 34
скелет, -a - skeleton, 31
                                                         соло́дкий - sweet, 30
скільки – how much, 4
                                                         со́лодко - sweetly, 31
                                                         соло́дше - more sweetly, 31
скінчити: скінч-ý, -иш pf. - to finish, to end, 29
                                                         соло́дший - sweeter, 30
скінчитися: скінч-иться, -аться pf.
   - to come to an end, 29
                                                         солонина - bacon, 19
склеп, склепу - store, 14
                                                         соло́ма – straw, 32
скло - glass, 32
                                                         со́нце, pl. со́нця, со́не́ць і со́нців – sun, 33
```

со́нячно – it's sunny, 33 coпілка – sopilka, 16 со́рок - forty, 19 сороко́вий - fortieth, 27 сорочка, pl. сорочки, сорочок - shirt, 20 сотий – hundredth, 27 спальня, g.pl. спалень - bedroom, 14 спати: сп-лю, -иш - to sleep, 9 спе́ка - heatwave, 33 спекти: спеч-ý, -éш pf. - to bake, 32 спина - back [upper], 31 спитати: спита-ю, -єш pf. - to ask, to inquire, 23 співак, співака, pl. співаки - singer [m], 24 співати: співа-ю, -єш - to sing, 4 співа́чка – singer [f], 24 спідниця - skirt, 20 спізнитися: спізн-юся, -ишся pf. - to be late, 35 спізнюватися: спізню-юся, -єшся - to be late, 35 спішити: спіш-ý, -иш - to hurry, 8 сподобатися: сподоба-юся, -єшся pf. - to appeal, 33 Сполучені Штати Америки (США) - United States of America (USA) спорт, спорту - sport, 34 спуска́лка - slide, 25 стадіо́н, -y - stadium, 15 стайня, pl. стайні, стаєнь - barn, 21 ста́нція – station [train], 29 старий - old, 26 ста́роста [m] - match-maker, starosta, 37 ста́рший – older, 30 стежка, pl. стежки, стежок - path, 21 сте́рео [indecl.] - stereo, 17 стіл, стола, pl. столи - table, 12 стілець, стільця, pl. стільці – chair, 12 стільки – so much, so many, 19 стіна, стіни, pl. стіни - wall, 14 cro - hundred, 19 стогнати: стогн-у, -еш - to groan, 7 **стодо́ла** – barn, 21 **сто́лик**, -a – coffee table, end table, 17 **століття** [n] - century, 27 стомлений - tired, exhausted, 37 сторінка, pl. сторінки, сторінок - раде, 27 cторіччя[n] – century, 27 сторож, pl. сторожі, сторожів - janitor, 24

стоянка - parking lot, 35 стояти: сто-ю, -їш – to stand, to be standing, 9 студе́нт - student [m], 11 студе́нтка – student [f], 11 стукати: стука-ю, -єш - to knock, 31 стукнути: стукн-у, -еш pf. - to knock, 31 субота - Saturday, 16 сувені́р [h], -a - souvenir, 18 суддя́ [m] — judge, 37 сукенка - dress, 20 суконка - dress, 20 сумка - purse, 18 сумний - sad, 26 **сумніше** – more sadly, 31 сумніший - sader, 30 су́мно - sadly, 31 суниця - strawberry, 30 суп, супу, pl. супи - soup, 19 cyciд – neighbour [m], 25 cycíдка - neighbour [f], 25 сфотографувати: сфотографу-ю, -єш pf. - to photograph, 23 **cxi**д, cxóду – east, 16 сховати: схова-ю, - $\epsilon$ ш – to hide, 27 сховатися: схова-юся, -єшся - to hide, conceal oneself, 27 **схоті́ти**: схо́ч-у, -еш pf. – to want, 23 схотітися: схочеться pf. - to feel an urge to do something, 33 сходи [pl], сходів, ... сходах - stairs, 11 сюди - here: to this place, 7 сюрприз, -y – surprise, 34 сього́дні - today, 9 сього́дні вве́чері – tonight, this evening, 9 сьогодні ввечорі – tonight, this evening, 9 сьогодні вранці - this morning, 9 сьо́мий - seventh, 27

## T

тá – and, 11 тáбір [h], тáбору – summer camp, camp, 25 табле́тка – pill, 31 табли́ця – chalkboard, 11 так – yes, 2 так – in such a manner, so, 8

```
також – too, also, 2
                                                           ти́хше – more quietly, 31
Taκcí [indecl.] - taxi, cab, 12
                                                           ті́ло, pl. тіла́, тіл – body, 31
таксівка – taxi, cab, 12
                                                           тільки – only, 9
талановитий - talented, 30
                                                           тістечко - cookie, 19
талановито - talentedly, 31
                                                           тісто – dough [for bread, etc.], 32
там - there. 2
                                                           тітка, pl. тітки, тіток — aunt, 13
                                                          тішити: тіш-у, -иш
танець, танцю, pl. танці – dance, 32
                                                              - to make someone happy, 28
та́нути: та́не - to thaw, to melt, 33
                                                          тішитися: тіш-уся, -ишся
танцювати: танцю-ю, -єш - to dance, 5
                                                              - to be delighted, glad, happy, 8
танцюри́ст — dancer [m], 24
                                                          ткани́на - fabric, 32
танцюристка - dancer [f], 24
                                                          TO - that, 11
тарілка, pl. тарілки, тарілок - plate, 17
                                                          тобо́ган - toboggan, 34
тато, v.sg. тату! - dad, 13
                                                          това́р [h], -y - goods, merchandise, 38
тварина - animal [in general], 25
                                                          товариш, pl. товариші - friend [m], 11
твій, твоя, твоє, твої – your [s], yours [s], 28
                                                          товаришка, pl. товаришки - friend [f], 11
теа́тр [h], -y — theatre, 15
                                                          тоді – then, at that time, 5
теж - too, also, 2
                                                          той, та, те, ті - that, 27
телевізор [h], -a – television set, 17
                                                          тому що - because, 6
телепередача - television program, 29
                                                          торбинка - purse, 18; bag, 25
телефон, -y - telephone, 17
                                                          торна́до - tornado, 33
телефон-автомат (автомат, -а)
                                                          торт, торта, pl. торти - cake, 19
   - pay telephone, 35
                                                          трава́, трави́, pl. трави – grass, 21
телефоні́ст – telephone operator [m], 24
                                                          тра́вень, тра́вня - Мау, 16
телефоністка – telephone operator [f], 24
                                                          травник, траника, pl. травники – lawn, 22
телефонна будка - telephone booth, 35
                                                          трактор [h], -a, pl. трактори - tractor, 25
телефонувати: телефону-ю, -єш
                                                          трамвай, трамвая - streetcar, 29
   - to telephone, 5
Tеля[n] – calf, 37
                                                          трамплі́н, -a – trampoline, 34
                                                          треба – it is necessary, 9
темний - dark, 33
                                                          тре́тій [s] — third, 26
температу́ра – temperature, 33
                                                          три – three, 19
те́ніс, -y ~ tennis, 15
тенісівка - running shoe, gym shoe, 20
                                                          тридця́тий - thirtieth, 27
те́ніска - T-shirt, 20
                                                          триколісник, -a - tricycle, 34
тепер - now, 2
                                                          тринадцятий - thirteenth, 27
теплий - warm, 33
                                                          три́дцять - thirty, 19
тéпло – it's warm, 33
                                                          трина́дцять – thirteen, 19
термометр, -a - thermometer, 33
                                                          триста - three hundred, 19
терпеливий - patient, 37
                                                          троле́йбус, -a - trolley bus, 29
Téсля[m] – carpenter, 37
                                                          τροτyάρ[h], -y – sidewalk, 14
тесть, тестя, pl. тесті – father-in-law [man's], 13
                                                          трофей, трофея - trophy, 34
течка - briefcase, 11
                                                          тро́хи - not much, a little bit, 19
теща - mother-in-law [man's], 13
                                                          трудний - difficult, 32
ти - you, 2
                                                          туале́т, -y - bathroom, 14
ти́сяча – one thousand, 19
                                                          туди - there: to that place, 7
тиждень, тижня - week, 16
                                                          тума́н, -у - fog, 33
ти́хо - quietly, 5
                                                          тума́нно - it's foggy, 33
```

```
туне́ль, туне́лю - tunnel, 35
тури́ст – tourist [m], 12
тури́стка — tourist [f], 12
TyT - here: in this place, 2
\mathbf{T}\mathbf{\hat{y}}\mathbf{\hat{\phi}}\mathbf{\mathbf{\mathcal{I}}}\mathbf{\mathbf{\mathcal{I}}} - shoe, 20
тюрма́ - jail, 35
тяжкий - heavy, 29
тя́жчий - heavier, 30
У
y/B[+G] - at, 18
y/B[+L], [+A] - in, 14; into, 15
уве́сь, уся́, усе́, усі́ – all, 28
уве́чері/вве́чері – in the evening, 8
уве́чорі/вве́чорі – in the evening, 8
увійти/ввійти: увійд-у, -ещ pf.
   - to enter, to come into, 23
yrópy/brópy - up, upwards, 6
уде́нь/вдень – during the day, in the daytime, 8
удолину/вдолину - down, downwards, 6
удома/вдома - at home, 2
уже́/вже – already, 2
уживати: ужива-ю, -єш - to use, 28
ужити: ужив-ý, -éш pf. - to use, 28
узимку/взимку - in the winter, 8
узя́ти/взя́ти: візьм-ў, -еш pf. – to take, 23
Україна — Ukraine, 38
українець, українця — Ukrainian [m], 38
українка — Ukrainian [f], 38
український - Ukrainian, 38
украсти/вкрасти: украд-ý, -éш pf. – to steal, 23
улітку/влітку – in the summer, 8
улюблене заня́ття [n] — hobby, 32
улюблений – favorite, 32
умерти: умр-ý, -ещ pf. - to die, 27
умива́льня, g.pl. умива́лень — bathroom, 14
умивати: умива-ю, -єш – to wash, 28
умиватися: умива-юся, -єщся
   - to wash oneself, 28
умирати: умира-ю, -єш – to die, 27
умити: уми-ю, -єш pf. - to wash, 28
умитися: уми-юся, -єшся pf.
   - to wash oneself, 28
уміти/вміти: умі-ю, -єш - to know how, 4
униз/вниз - down, downwards, 6
```

університет, -y – university, 11 yhoui/bhoui – at night, 8 упасти: упад-ý, -éш pf. - to fall, 23 урага́н, -y - hurricane, 33 ура́нці/вра́нці – in the morning, 8 уро́дини [pl], уро́дин, ... уро́динах birthday, 27 ypóκ, -y- lesson, 11 ýряд, -y - government, 38 ycé/Bce – everything, 6 ycí/Bci – everyone, everybody, 6 усміхатися: усміха-юся, -єшся – to smile, 31 усміхнутися: усміхн-уся, -ещся рf. - to smile, 31 ýспіх, -y - success, 34 уста́ [pl], уст, ... уста́х - lips, 28 уставати/вставати: уста-ю, -єш - to get up, 5 устати/встати: устан-у, -еш pf. - to get up, 23 усю́ди/всю́ди – everywhere, 7 утішити/втішити: утіш-у, -иш pf. - to make someone happy, 28 утішитися/втішитися: утіш-уся, -ишся pf. - to be delighted/glad/happy, 23 учениця – pupil [f], 11 ýчень, ýчня — pupil[m], 11 учитель/вчитель, pl. учителі — teacher [m], 11 учителька/вчителька, pl. учительки, учительо́к - teacher [f], 11 учитися/вчитися: уч-ўся, -ишся - to learn, to study, 8 учо́ра/вчо́ра - yesterday, 16

#### Φ

фа́брика — factory, 35 фа́рба — paint, 32 фа́рма — farm, 13 фа́рмер [h] — farmer [m], 13 фа́рмерка — farmer [f], 13 фа́со́ля [sg] — beans, 30 фе́рма — farm, 13 фе́рмер [h] — farmer [m], 13 фе́рмерка — farmer [f], 13 фе́рмерка — fairy, 37 фільм, фільму, pl. фільми — film, 32 фіра́нка — curtain, 17 фонта́н, -a — fountain, 25

фото [indecl.] – photograph, 18 хо́лодно - it's cold, 33 фотоапарат, -a - camera, 18 хоро́ший – nice, pretty, 26 фото́граф – photographer, 24 **хоті́ти**: хо́ч-у, -еш – to want, 7 фотографія – photograph, 18 хотітися: хочеться - to feel an urge to do something, 33 фотографувати: фотографу-ю, -єш - to photograph, 21 хребет, хребта, pl. хребты - spine, 31 Франція - France, 38 хрест, хреста́, pl. хрести́ - cross, 32 француженка - Frenchwoman, 38 христини[pl], христин, ... христинах - baptism, christening, 27 францу́з – Frenchman, 38 християнин, pl. християни, християн французький - French, 38 - Christian [m], 38 фризбі [indecl.] – frizbee, 34 христия́нка - Christian /f/, 38 фрукт, фрукта, pl. фрукти – fruit, 30 xto - who, 3фунт, фу́нта, pl. фунти́ – pound, 30 хтонебудь - anyone, anybody, 6 футбо́л, -y - football [game], 15 хтось - someone, 6 футболка - T-shirt, 20 художник - artist [m], 24 художниця – artist [f], 24 **ху́стка**, pl. хустки, хусто́к – kerchief, 20 X ху́тро, g.pl. хутр і ху́тер – fur coat, 20 xáтa, pl. хати́, хат i хатів – house, 12 хвалити: хвал-ю, -иш - to praise, 29 хвалитися: хвал-юся, -ишся Ц - to boast, to brag, 29 це - this, 11 хвилина - minute, 29 цей, ця, це, ці – this, 27 хви́ля - wave, 34 цент, цента - penny, cent, 18 хво́рий – ill, sick, 26 церква, pl. церкви, церков – church, 18 хворіший – more ill, sicker, 30 цибу́ля [sg] - onions, 30 хемчи́стка – drycleaning shop, 28 цимба́ли[pl], цимба́лів, ... цимба́лах хідник, хідника, pl. хідники - sidewalk, 14 - tsymbaly, dulcimer, 16 хімчи́стка – drycleaning shop, 28 цитрина - lemon, 19 xipýpr – surgeon, 24 ціка́вий – interesting, 32 хліб, хліба, pl. хліби - bread, 19 цікавити: цікав-ю, -иш хлібина - loaf of bread, 30 - to be of interest to someone, 33 хлопець, хлопця – boy, 13 цілувати: цілу-ю, -єш – to kiss, 32 хма́ра - cloud, 33 цуке́рка – candy, sweets, 30 хмаритися: хмариться цукерок, цукерка - candy, sweets, 30 - to become cloudy, overcast, 33 цу́кор [h], цу́кру – sugar, 19 хма́рно - it's cloudy, 33 ховати: хова-ю, -єш - to bury; to hide, to conceal, 27 ч ховатися: хова-юся, -єшся чай, чаю, pl. чаї- tea, 15 - to hide oneself, to conceal oneself, 27 ча́йник, -a - teapot; kettle, 17 ходити: ходжу, ход-иш [it.] - to go/come [on foot], 10 час, часу, pl. часи - time, 29 хокей, хокею - hockey, 15 часник [sg], часникý – garlic, 30 холодильник, -a - refrigerator, fridge, 17 ча́сом - sometimes, 3 холо́дний - cold, 33 ча́сто – often, frequently, 3

часто: як часто - how often, 10 частіще – oftener, more frequently, 31 чáшка, pl. чашки, чашок – cup, 17 чверть [f], чверти - one-fourth, quarter, 29 чекати: чека-ю, -єш - to wait, 4 че́мний - obedient, polite, 32 чемода́н, -a - suitcase, valise, 18 червень, червня - June, 16 червоний - red, 26 червоніший - redder, 30 че́рга – line-up, queue, 35 черевик, -a - shoe, 20 черево, pl. черева, черев - abdomen, 31 uépes [+A] - across, through, because of, 22 чесний - honest, honourable, 37 четвер [h], четверга - Thursday, 16 четвертий - fourth, 27  $\mathbf{u}_{\mathbf{u}}$  – or, 3; if, whether (conj.), 8 чий, чия, чиє, чиї - whose, 28 числівник, -a - numeral, 27 число, pl. числа, чисел - date [calendar], 27 чистий - clean, 26 чистити: чищу, чист-иш - to clean, 22 чистіше - more cleanly, 31 чистіший - cleaner, 30 чисто - cleanly, 31 читати: чита-ю, -єш - to read, 4 чобіт, чобота, pl. чоботи, чобіт, чобітьми. ... чоботах – boot, 20 човен, човна, pl. човни - boat, 21 чоловік - man, 11; husband, 13 чому́ - why, 6 чо́рний - black, 26 чорніший - blacker, 30 чорт, чорта, pl. чорти - devil, 37 чоти́ри - four, 19 чоти́риста - four hundred, 19 чотирна́дцятий - fourteenth, 27 чотирнадцять - fourteen, 19 чужий - foreign, 38 чужи́нець, чужи́нця  $\sim$  foreigner [m], 38 чужинка - foreigner [f], 38 чýти: чý-ю, -єш - to hear, 4

Ш ша́лик, -a - scarf, 20 шампунь, щампуню - shampoo, 28 шапка, pl. шапки, шапок - cap; baseball cap, 20 шатро, pl. шатра, шатер - tent, 25 шафа, pl. шафи, шафив - cupboard, closet, 14 ша́хи [pl], ша́хів, ... ша́хах - chess, 15 шашки [pl], шашок, ... шашках - checkers, 15 швидка допомога - ambulance, 35 швидкий - fast, 30 шви́дко - quickly, 5 шви́дше - more quickly, 31 шви́дший - faster, 30 шептати: шепч-ý, -еш - to whisper, 7 шепнути: шепн-у, -éш pf. - to whisper, 23 **шинка** – ham, 19 широ́кий - wide, 30 ши́роко – widely, 31 ши́рше - more widely, 31 ши́рший – wider, 30 шити: ши-ю, -єш - sew, 26 шия - neck, 28 шістдеся́т – sixty, 19 шістдеся́тий - sixtieth, 27 шістнадцятий - sixteenth, 27 шістнадцять - sixteen, 19 шістсот – six hundred, 19 шість - six, 19 шкарпетка - sock, 20 шкіра - skin, 31 шко́ла, g.pl. шкіл – school, 11 школя́р [mx], школяра́ pl. школярі́ - pupil [m], 11 школя́рка — pupil [f], 11 шлу́нок, шлу́нку - stomach, 31 шлюб, шлюбу – wedding ceremony, marriage, 27 шокола́дка - chocolate bar, 30 шоколя́дка - chocolate bar, 30 шо́рти [pl], шо́ртів, ... шо́ртах – shorts, 20 шосе́ [indecl.] - highway, 35 ш**о́стий** - sixth, 27 шотля́ндець, шотля́ндця — Scot [m], 38 Шотля́ндія - Scotland

шотля́ндка — Scot [f], 38

шотля́ндський - Scottish, 38 шофе́р [h] – chauffeur, 12 шпиталь, шпиталю - hospital, 12 штани́[pl], штані́в, ... штана́х - pants, 20 шуба - fur coat, 20 шукати: шука-ю, -єш - to look for, to search for, 18 шухля́да - drawer, 14

## Ш

щасливий - fortunate, lucky, 26 щасливіше - more fortunately, 31 шасливіший – more fortunate, luckier, 30 щасливо - fortunately, luckily, 31 ще - still, yet, 2 ще ні – not yet, 3 щітка, pl. щітки, щіток - brush, 28 що - what, 3; that (conj.), 8 шоб - so that, 35 щове́чора - every evening, 10 щогодини - every hour, 10 щодня - every day, 10 щока, pl. щоки, щік - cheek, 31 щомісяця - every month, 10 щонебудь - anything, 6 щоночі - every night, 10 щора́нку – every morning, 10 щоро́ку – every year, 10 щось - something, 6 щотижня - every week, 10 щохвилини - every minute, 10

#### Ю

ювілей, ювілею - anniversary, 27 юри́ст – lawyer, 24 ющка, pl. юшки, юшбк - soup, 19

### Я

я – I, 2 **я́блуко** – apple, 15 я́года - berry, 30 язик, язика, pl. язики - tongue, 31 яйце́, pl. яйця, яє́ць – egg, 19  $n\kappa$  - how, 4; as, like, than, 30 який - what (kind), 26 я́кість [f], я́кости – quality, 36 як часто - how often, 10 японець, японця - Japanese [m], 38 Японія - Japan, 38 японка - Japanese [f], 38 японський - Japanese, 38 ярина́ [sg] - vegetables, 30 я́сно – it's clear, 33

# **ENGLISH-UKRAINIAN VOCABULARY**

```
Α
                                                       all over -\pi o[+L], 34
                                                       almost - майже. 9
abdomen - живіт, живота, pl. животи;
   черево, рі. черева, черев, 31
                                                       alone - сам/самий, 38
able, to be - могти: мож-у, -еш, б
                                                       along with -3 (i3, 3i, 30) [+1], 21
   pf. змоти: змож-у, -еш, 23
                                                       a lot - багато, 4
about – \pi po[+A], 15; \pi o[+L], 34
                                                       already - уже́/вже, 2
above - над [+1], 21
                                                       also - також; теж, 2
accept - приймати: прийма-ю, -єш
                                                       always – завжди, 3
   pf. прийняти: (future) прийм-ý, -éш
                                                       amaze - дивувати: диву-ю, -єш, 33
   (past) прийня-в, -ла, -ло- ли, 28
                                                          pf. здивувати: здиву-ю, -єш, 33
accident - аварія; випадок, випадку, 29
                                                       ambassador - посо́л, посла́, pl. посли́;
                                                          амбаса́дор [h], 38
accordion - акордіон, -а; акордеон, -а, 16
                                                       ambulance - швидка допомога, 35
accountant - бухгальтер[h]; бухгалтер[h], 24
                                                       America (USA) - Америка (США)
ache - біль [f], болю, 31
                                                       American – американський, 38
ache - боліти: болить, болять, 31
                                                       American [f] – американка, 38
   рf. заболіти: заболить, заболять, 31
                                                       American [m] — америка́нець, америка́нця, 38
acquaint - знайомити: знайом-лю, -иш
                                                       among — між [+I], 21; се́ред [+G], 22
   рf. познайомити: познайом-лю, -иш, 36
                                                       and - i/ä, a, 3; та, 11
acquaint: to become acquainted

знайомитися: знайом-люся, -ишся

                                                       angel - а́нгел, 37
   рf. познайомитися:
                                                       animal [in general] - тварина, 25
      познайом-люся, -ишся, 36
                                                       animal [wild] - 3Bip, 3Bipa [h], 25
across - че́рез [+А], 22
                                                       ankle - кісточка, pl. кісточки, кісточок, 31
across from - проти [+G], 22
                                                        anniversary – ювілей, ювілею, 27
actor - aktóp [h], 24
                                                        another – інший. 36
actress - акторка; актриса, 24
                                                       answer — відповідь [f], відповіді, 36
address – адре́са, 18
                                                        answer - відповідати: відповіда-ю, -єш
adventure - пригода, pl. пригоди, пригод, 36
                                                          pf. відпові́сти: відпові́-м, -си, 35
adventureful - пригодницький, 36
                                                        anybody – хтоне́будь, б
advertisement — оголошення [n];
                                                        anyone – хтонебудь, б
   рекляма; реклама, 28
                                                        anything – щонебудь, б
advise - радити: раджу, рад-иш
                                                        apartment - помешкання [n]; квартира, 12
   рf. порадити: пораджу, порад-иш, 35
                                                        appeal - подобатися: подоба-юся, -єшся
a few - кілька, 19
                                                           pf. сподобатися: сподоба-юся, -єшся, 33
after — \piicля [+G], 18
                                                        appear in a dream to someone
afternoon: in the afternoon – після обіду, 8
                                                           - снитися: сн-юся, -ишся,
                                                           pf. приснитися: присн-юся, -ишся, 33
afterwards - потім, 5
again - знов/знову, 3
                                                        apple – яблуко, 15
                                                        appointment – побачення [n], 29
against — проти [+G], 22
airplane - літак, літака, pl. літаки, 18
                                                        April – квітень, квітня, 16
airport - летовище; аеродром;, -у,
                                                        apricot – абрикоса, 30
   аеролорт, -у, 35
                                                        architect - apxitékt; apxitéktop[h], 24
alarm clock - будильник, -a, 29
                                                        arm – рука́, руки́, pl. ру́ки, рук, 28
a little bit - трбхи, 19
                                                        arrive [by vehicle]
all, everyone, everything
                                                           - приїжджати: приїжджа-ю. -єш
                                                           pf. приїхати: приїд-у, -еш, 27
   – увесь, уся́, усе́, усі́, 6, 29
```

arrive [on foot] baked goods - печиво [sg], 30 - приходити: приходжу, приход-иш baker [f] - пе́карка, 24 pf. прийти: прийд-у, -éш, 29 baker [m] –  $\pi$ ékap [s], 24 artifact - експонат, -a, 32 bakery - пекарня, 35 artist [f] - художниця, 24 balcony - балькон, -a; балкон, -a, 14 artist [m] - художник, 24 ball [formal dance] - заба́ва; баль, ба́лю, pl. балі, 15  $as - \pi \kappa$ , 30 ball [games, sports] - м'яч, м'яча́, pl. м'ячі́, 25 ask - питати: пита-ю, -єш, 4 ballet - балет, -у, 36 pf. спитати: спита-ю, -єш, 23 banana - банан, -a, 15 assignment – завда́ння [n], 11 band [musical] - банда; ансамбль. assist – помагати: помага-ю, -єш, 20 ансамбля, 16 pf. помогти: помож-у, -еш, 23 bandage - бандаж, бандажа, pl. бандажі, 31 assistance - поміч[f], помочі; допомога, 36 bandura - бандура, 16 assistant [f] – асисте́нтка, 22 bank [building] - банк, банку, 14 assistant [m] - acuctéht, 22 bank [of a river] - берег, берега, ... берегові і astonish - дивувати: диву-ю, -єш, ... бе́резі, pl. береги́, 21 pf. здивувати: здиву-ю, -єш, 33 banquet - бенкет, -y, 22 at [in time expressions] - 0/06 [+L], 29 baptism - христини [pl], христин, at - Ha[+L],[+A], 14... христинах, 27 at home - удома/вдома, 2 barn - стайня, pl. стайні, стаєнь; стодола, 21 at midnight — опівночі, 29 baseball [game] - бейсбол, -y, 15 at night – уночі/вночі, 8 baseball cap – шапка; кепка, 20 at noon - опівдні, 29 basement - пивниця; підвал, -у, 14 at that time – тоді, 5 basket – ко́шик, -a, 24 at this moment - 3ápa3, 5 basketball [game] - баскетбол, -y, 15 auditorium – авдиторія; аудиторія, 35 bathe: to give a bath – купати: купа-ю, -єш, 27 pf. скупати: скупа-ю, -єш, 27 August – серпень, серпня, 16 bathe oneself - купатися: купа-юся, -єшся, 5 aunt - тітка, pl. тітки, тіток, 13 pf. скупатися: скупа-юся, -єшся, 23 Australia – Австра́лія, 38 bathing suit — купа́льник, -a, 20 Australian – австралійський, 38 bathroom - лазничка; умивальня; туалет, -у, 14 **Australian** [f] – австралійка, 38 bathtub - ванна, 28 Australian [m] — австралієць, австралійця, 38 battery - батарейка, 32 **autumn** – осінь [f], осени, 16 be – бу́ти: я є, ти є, 2 be able - могти: мож-у, -ещ, 6 pf. змогти: змож-у, -еш, 23 В beach – пляж, пля́жу, 21 **baby** [human] — дитя́ [n], немовля́ [n], 37 beans – квасо́ля [sg]; фасо́ля [sg], 30 baby sitter - няня; нянька, 24 beard - борода, pl. бороди, борід, 31 back [lower] - крижі [pl], крижів,... крижах, 31 beautiful – прекрасний; красивий, 26 back [upper] - спина, 31 be blameable - винен/винний, 32 bacon - солонина; бекон, -y, 19 be born – народжуватися: народжу-юся, -єшся bad – поганий, 26 pf. народитися: народжуся, народ-ишся, 27 badly - noráno, 4 because - бо; тому що, б bad weather - негода, 33 bag - торбинка; мішечок, мішечка, 25 become acquainted baggage – бага́ж, -ý, 25 - знайомитися: знайом-люся, -ищся bake - пекти: печ-у, -еш pf. познайомитися: познайом-люся. pf. спекти: спеч-ý, -éш, 32 -ишся, 35

become cloudy - хмаритися: хмариться pf. захмаритися: захмариться, 33 become engaged - заручуватися: заручу-юся, -єщся pf. заручитися: заруч-уся, -ишся, 36 bed - ліжко, g.pl. ліжок, 14 be delighted - тішитися: тіш-уся, -ишся, 8 pf. утішитися: утіш-уся, -ишся, 23 bedroom - спальня, g.pl. спалень, 14 bee – бджола́, pl. бджо́ли, бджіл, 21 beer - пи́во [sg], 15 beet - буря́к, -a, 30 before – пе́ред [+I], 21 be frightened – боя́тися: бо-ю́ся, -ї́шся, 9 begin - починати: почина-ю, -єш pf. почати: почн-ý, -éш, 29 begin – починатися: почина-ється, -ються pf. початися: почн-еться, -уться, 29 beginning – початок, початку, 29 be glad - тішитися: тіш-уся, -ишся, 8 pf. утішитися: утіш-уся, -ишся, 23 **behind** -3a[+1], 21belt - пасок, паска, pl. паски; ремінь, ременя, 20 be late - спізнюватися: спізню-юся, -єшся pf. спізнитися: спізн-юся, -ишся, 35 believe - вірити: вір-ю, -иш pf. повірити: повір-ю, -иш, 32 be lying down – лежати: леж-у, -иш, 8 pf. полежати: полеж-у, -иш, 23 bench - ла́ва; ла́вка, 21 beneath  $- \pi i \pi [+I]$ , 21 berry – я́года, 30 **beside** — біля [+G]; ко́ло [+G], 18 besides –  $\kappa pim[+G]$ , 22 be silent - мовчати: мовч-у, -иш, 8 pf. замовчати: замовч-ў, -йш, 23 be sitting - сидіти: сиджу, сид-иш, 9 pf. посидіти: посиджу, посид-иш, 23 be standing – стояти: сто-ю, -їш, 9 pf. постояти: посто-ю, -їш, 23 best man [groom's attendant] - дружба [m], 37 better - краще; ліпше, 4 better - кращий; ліпший, 30 between - mix[+l], 21**beyond** - 3a[+1], 21bicycle - велосипед, -a, 18 big – великий, 26 bigger - більший, 30

**bike** - велосипе́д, -a, 18 bird [big] - птах, птаха, pl. птахи, 21 bird [small] - пташка, pl. пташки, пташок, 21 birth: to give birth народжувати: народжу-ю, -єщ pf. народити: народжу, народ-иш, 27 **birthday** - день нарбдження [n]; урбдини [pl], урбдин, ... урбдинах, 27 black - чорний, 26 blacker - чорніший, 30 block [child's toy] - кубик, -a, 32 block [city block] - квартал, -у, 35 **blood** — кров [f], крови, 36 blouse - блюзка, pl. блюзки, блюзок; блузка, pl. блузки, блузок, 20 blow - віяти: ві-ю, ві-єш pf. повіяти: пові-ю, -єш, 33 blue - си́ній [s], 26 bluer - синіший, 30 boat - човен, човн-а, pl. човий, 21 boast - хвалитися: хвал-юся, -ишся pf. похвалится: похвал-юся, -ищся, 29 **body** – ті́ло, *pl*. тіла́, тіл, 31 **bone** – кі́стка, *pl.* кістки́, кісто́к, 31 bonfire - Bátpa, g.pl. Bátep, 25 **book** – книжка, pl. книжки, книжок, 11 bookstore - книгарня, g.pl. книгарень, 14 boot - чобіт, чобота, pl. чоботи, чобіт, чобітьми, ... чоботах, 20 border [of a country] - границя; кордон, -у, 38 **boring** – нудний, 32 borrow - позичати: позича-ю, -єш, 20 pf. позичити: позич-у, -ищ, 23 **borshch** – борщ, борщу́, *pl.* борщі́, 19 boss [f] - начальниця, 12 boss [m] - начальник, 12 **both** ... and – i ... i, 3 bottle – пляшка, pl. пляшки, пляшок, 30 bouquet - букет, -a, 22 bowl - миска, pl. миски, мисок, 17 box - коробка, pl. коробки, коробок, 25 boy – хлопець, хлопця, 13 bracelet - браслет, -a, 28 brag - хвалитися: хвал-юся, -ишся рf. похвалится: похвал-юся, -ишся, 29 bread - хліб, хліба, pl. хліби, 19 break - ломити: лом-лю, -иш pf. зломити: злом-лю, -иш, 31

breakfast – сніданок, сніданку, 15

breakfast: to have breakfast call - кликати: клич-у, -еш снідати: сніда-ю, -єш, 4 pf. покликати: поклич-у, -еш, 35 pf. поснідати: посніда-ю, -єш, 23 calorie – кальорія, калорія, 22 breast - груди [pl], грудей, грудьми camera – φοτοαπαράτ, -a, 18 і грудима, ... грудях, 31 camp - табір [h], табору; оселя g.pl. осель, 25 breeze - вітерець, вітерця, 33 can – блящанка; банка, 30 bride – молода [sub.], молодої, 26 Canada - Канада, 38 bridegroom - молодий [sub.], молодого, 26 Canadian - канадський; канадійський, 38 bridesmaid - дружка, pl. дружки, дружок, 37 Canadian /f/ - канадка; канадійка, 38 bridge - міст, моста́ і мосту, pl. мости́, 21 Canadian[m] — кана́дець, кана́дця; brief - короткий, 26 канадієць, канадійця, 38 briefcase – течка; портфель, портфеля, 11 candle – свічка, pl. свічки, свічок, 32 briefer - коро́тший, 30 candlestick - свічник, свічника, bright [mentally] - здібний, 26 pl. свічники, 32 brighter [mentally] - здібніший, 30 candy - цукерка; цукерок, цукерка, 30 cap – шапка, pl. шапки, шапок: кепка, 20 broom – мітла́, pl. мітли, мітел; віник, -a, 22 brother - брат, брата, pl. брати, 13 capable - здібний, 26 brown - коричневий, 26 capable: more capable - здібніший, 30 brush - щітка, pl. щітки, щіток, 28 **capably** — здібно, 31 capably: more capably - здібніще, 31 build - будувати: буду-ю, -єш pf. збудувати: збуду-ю, -єш, 32 car - а́вто; машина, 12 builder – будівник, будівника, pl. будівники; cardigan - cBérep[h], cBérpa; cBerp[h], будівельник, 24 *све́тра*, 20 building – будинок, будинка і будинку, 12 cards [playing cards] - ка́рти [pl], карт, bun - бу́лочка, 19 ... ка́ртах, 15 carpenter - тéсля [m], 36 bury - ховати: хова-ю, -єш pf. поховати: похова-ю,-єш, 27 carrots - морква [sg], 30 bush - кущ, куща, pl. кущі, 21 carry - нести: нес-ý, -éш [dur.], 6 pf. понести: понес-ý, -éш, 23 bus - автобус, -a, 18 carry - носити: ношу, нос-иш [it.], 10 bus stop - зупинка, 18 pf. понести: понес-у, -еш, 23 but – a; алé, 3 carton - пачка, pl. пачки, пачок, 18 butter - масло, 19 carved artifact – різьба, 32 butterfly - мете́лик, -a, 21 carving – різьба́, 32 button - ґу́дзик, -a, 22 cash - готівка [sg], 18 **buy** – купувати: купу́-ю, -єш, 5 pf. купити: куп-лю, -иш, 23 cashier [f] - касирка, 14 **by** – біля [+G]; ко́ло [+G], 18 cashier [m] - каси́р [h], 14 cash register - káca, 14 cassette - касета, 25 cat – кіт, кота́, pl. коти́, 21 cab - таксівка; таксі [indecl.], 12 catch - ловити: лов-лю, -иш cabbage - капуста [sg], 30 pf. зловити: злов-лю, -иш, 34 celebrate - святкувати: святку-ю, -єш cabbage roll – голубе́ць, голубця́, pl. голубці́, 19 pf. відсвяткувати: відсвятку-ю, -єш, 27 cafeteria - кафетерія; кафетерій, 12 celery [sg] – селе́ра, 30 cake - торт, торта, pl. торти, 19 cent – цент, цента, 18 calculator – калькуля́тор[h], -a, 22 century — сторіччя [n]; століття [n], 27 calendar – календар [s], календаря́, certain - певен/певний, 32 рІ. календарі, 27 chair – крісло; стілець, стільця, pl. стільці, 12 calf [cow's offspring] — теля́[n], 37

```
chalk – крейда [sg], 11
                                                         classroom - кляса, g.pl. кляс і клясів;
                                                             клас, -у, 11
chalkboard - таблиця; дошка, 11
                                                         clean - чистий, 26
change [money] — здача [sg], 18
                                                         clean - чистити: чищу, чист-иш, 22
change - змінювати: зміню-ю, -єш
                                                            pf. почистити: почищу, почист-иш, 23
   pf. змінити: змін-ю, -иш, 33
                                                         cleaner - чистіший, 30
change oneself
   - змінюватися: зміню-юся, -єшся
                                                         cleanly - чисто, 31
   pf. змінитися: змін-юся -ишся, 33
                                                         cleanly: more cleanly - чистіше, 31
chauffeur – шофе́р[h], 12
                                                         clear: it's clear - я́сно, 22
cheap – дешевий; недорогий, 26
                                                         client [f] - кліє́нтка, 24
cheaper – деше́вший, 30
                                                         client /m / - кліє́нт, 24
cheaply - дешево; недорого, 31
                                                         climate - клімат, -y, 33
cheaply: more cheaply - дещевще, 31
                                                         climb - лазити [it.]: лажу, лаз-иш
checkers - шашки [pl], шашок, ... шашках,15
                                                            лізти [dur.]: ліз-у, -еш
                                                            pf. полізти: поліз-у, -ещ, 34
cheek - щока́, щоки́, pl. щоки, щік, 31
cheese - сир [h], сиру, pl. сири, 19
                                                         clock - годинник, -a, 17
chef [f] – Kyxápka, 24
                                                         close - зачиняти: зачиня-ю, -єш
                                                            pf. зачинити: зачин-ю, -иш, 29
chef[m] - \kappa yxap[s], pl. \kappa yxapi, 24
                                                         close (shut) oneself in
cherish - кохати: коха-ю. -єш
   pf. покохати: покоха-ю, -єш, 36

зачиня́тися: зачиня́-юся, -єшся

                                                            pf. зачинитися: зачин-юся, -ишся, 29
chess – ша́хи [pl], ша́хів, ... ша́хах, 15
                                                         closet – шафа, pl. шафи, шафів, 14
chest [body] - гру́ди [pl], грудей, грудьми
   і грудима, ... грудях, 31
                                                         close to - близько [+G], 22
chest [trunk] - скриня, 32
                                                         clothes - бдяг [sg], -y, 20
child – дити́на, pl. діти, 13
                                                         clothing - бдяг[sg], -y, 20
children - діти, дітей, дітьми, дітям,
                                                         cloud - xmápa, 33
   ... дітях, 13
                                                         cloudy: it's cloudy - хма́рно, 33
chin - підборі́ддя [n], g.pl. підборідь і
                                                         coat [spring, fall] - плащ, плаща, pl. плащі, 20
   підборіддів, 31
                                                         coat [winter] - пальто, pl. пальта, 20
China - Kután, 38
                                                         cocktail - коктейль, коктейлю, 15
Chinese - китайський, 38
                                                         coffee - ка́ва, 15
Chinese [f] - китайка, 38
                                                         coffee table - столик, -a, 17
Chinese [m] – кита́єць, кита́йця, 38
                                                         coffee pot - ка́вник, -a, 17
chocolate bar - шоколя́дка; шокола́дка, 30
                                                         cold - холодний, 33
choose - вибирати: вибира-ю, -єш, 17
                                                         cold: it's cold - холодно, 33
   pf. вибрати: вибер-у, -ещ, 23
christening - христини [pl], христин,
                                                         colour - колір, кольору, 32
   ... христинах, 27
                                                         colt - лоша [n], 37
Christian [f] – христия́нка, 38
                                                         comb - гребінь, гребеня, 28
Christian [m] — християни́н, pl. христия́ни,
                                                         соть - зачісувати: зачісу-ю, -єш
   християн, 38
                                                            pf. зачесати: зачеш-ý, -еш, 28
church – церква, pl. церкви, церков, 18
                                                         comb oneself – зачісуватися: зачісу-юся, -єщся
citizen [f] – громадя́нка, 38
                                                            pf. зачесатися: зачеш-уся, -ешся, 28
citizen[m] — громадя́нин, pl. громадя́ни,
                                                         come [by vehicle] — їздити: їжджу, їзд-иш [it.], 10
   громадян, 38
                                                            pf. поїхати: поїд-у, -еш, 23
city - mícto, pl. mictá, mict, 12
                                                         come [by vehicle] - їхати: їд-у, -еш [dur.], 7
city block - квартал, -y, 35
                                                            pf. поїхати: поїд-у, -еш, 23
city hall – ратуша, 35
                                                         come [on foot] - iти́: iд-ý, -éш [dur.], б
class — кля́са, g.pl. кляс і кля́сів; клас, -y, 11
                                                            pf. піти: під-ý, -éш, 23
```

```
come [on foot] - ходити: ходжу, ход-иш [it.], 10
   pf. піти: під-у, -еш, 23
come back - повертатися: поверта-юся, -єшся
   рf. повернутися: поверн-уся, -ещся, 29
come into – входити: входжу, вход-иш, 15
   pf. увійти: увійд-у́, -е́ш, 23
come out of
   - виходити: виходжу, виход-иш, 18
   pf. вийти: вийд-у, -еш, 23
commonly: more commonly - звичайніше, 31
competition - конкурс, -y, 32
complain - скаржитися: скарж-уся, -ишся, 8
   pf. поскаржитися: поскарж-уся, -ишся, 23
computer - комп'ютер [h], -a, 11
conceal - ховати: хова-ю, -єш
   pf. заховати: захова-ю, -єш, 27
conceal oneself - ховатися: хова-юся, -єшся
   pf. схова́тися: схова́-юся, -єшся, 27
concert - концерт, -y, 15
conference – з'їзд, з'ї́зду, 27
construction worker - будіве́льник;
   будівник, будівника, pl. будівники, 24
contest - змага́ння <math>[n], 34
convention – з'їзд, з'ї́зду, 27
converse - розмовляти: розмовля-ю, -єш, 4
   pf. порозмовля́ти: порозмовля́-ю, -єш, 23
cook [f] - куха́рка, 24
\operatorname{cook}[m] - \operatorname{K\acute{y}}\operatorname{xap}[s], pl. \operatorname{Kyxap\acute{i}}, 24
cookie - тістечко, 19
coral beads - кора́лі [pl], кора́лів,
   ... кора́лях, 28
corn – кукуру́дза [sg], 30
corner - куток, кутка, pl. кутки, 17
corridor - коридор [h], -a, 11
cost - коштувати: кошту́-ю, -єш, 17
cottage - котедж, -y; дача, 25
couch - канапа, 14
council - ра́да, 37
country - край, краю, pl. краї; країна;
   держава, 38
cousin [f] - кузина; кузинка, 13
cousin [m] - кузе́н, 13
cow – коро́ва, g.pl. корі́в, 21
coward - боягуз, 37
cowboy - ковбой, 37
crawl - лазити [it.]: лажу, лаз-иш
   лізти [dur.]: ліз-у, -еш
   pf. полізти: поліз-у, -еш, 34
cream [sour] - сметана, 19
```

cream [sweet] - вершки [pl], вершків, ... вершках, 19 стере – налисник, -а, 19 **cripple** – каліка [*m,f*], 37 cross - хрест, хреста, pl. хрести, 32 crosswalk - перехід, переходу, 35 сту - плакати: плач-у, -еш, 7 pf. заплакати: заплач-у, -ещ, 23 cucumber – огіро́к, огірка́, pl. огірки́, 30 cup - горнятко; чашка, pl. чашки, чашок, 17 **cupboard** – шафа, pl. шафи, шафів, 14 curtain - фіранка, 17 customer [f] - покупниця, 14 customer[m] - покуп'ець, покупц'я,pl. покупці, 14 customs [at a border crossing] - митниця, 38 cut – краяти: кра-ю, -єш, 21 pf. покраяти: покра-ю, -єш, 23 D dad – тато, v.sg. тату!, 13 dance [formal] — забава; баль, балю, pl. балі, 15 dance – та́нець, та́нцю, pl. та́нці, 32 dance - танцювати: танцю-ю, -єш, 5 pf. потанцювати: потанцю-ю, -єш, 23 dancer[f] — танцюристка, 24 dancer [m] - танцюрист, 24 dare - сміти: смі-ю, -єш, pf. посміти: посмі-ю, -єш, 36 dark - темний, 33 date - побачення [n], 29 date [calendar] - дата; число, pl. числа, чисел, 27 daughter - дочка, pl. дочки, дочок, 13 daughter-in-law - невістка, pl. невістки, невісток, 13 day - день, дня, 16 day after tomorrow – післяза́втра, 16 day before yesterday - позавчора, 16 day: every day – щодня, 10 day: during the day – удень/вдень, 8 daytime: in the daytime - удень/вдень, 8 death – смерть [f], смерти, 36 debt – борг, боргу, ... боргу́, pl. борги́, 37 December - грудень, грудня, 16

deep freeze - морозильник, -a, 17

delighted: to be – тішитися: тіш-уся, -ишся, 8 pf. утішитися: утіш-уся, -ишся, 23

dentist[f] — дентистка; дантистка, 24 dentist [m] - дентист; дантист, 24 deodorant - дезодорант, -a, 28 depart [by vehicle] - від'їжджати: від'їжджа-ю, -єш pf. від'їхати: від'їд-у, -еш, 27 depart [on foot] відходити: відходжу, відход-иш рf. відійти: відійд-у, -еш, 29 description – о́пис, -y, 36 dessert - десе́рт, -y, 19 detective - детектив, 36 detective - детективний, 36 devil - диявол; дідько; чорт, чорта, pl. чорти; біс, біса, pl. біси dictionary - словник, словника, pl. словники, 11 die - умирати: умира-ю, -єш pf. у/по/мерти: у/по/мр-ý, -ещ, 27 diet - дієта, 22 difficult - трудний, 32 dining room – їдальня, g.pl. їдалень, 14 dinner [meal at noon] - обід, -y, 15 dinner [evening meal] - вечеря, 15 dinner: to have dinner - обідати: обіда-ю, -єш, 4 рf. пообідати: пообіда-ю, -єш, 23 director[f] – дире́кторка, 37 director[m] – дире́ктор [h], 37 dirtier - брудніший, 30 dirtily – бру́дно, 31 dirtily: more dirtily - брудніше, 31 dirty - брудний, 26 dishes – посуд [sg], -y, 17 dishonest - нечесний, 37 dishonourable - нечесний, 37 dishwasher – посудомийка, g.pl. посудомийок, 17 display window - вітрина, 14 **do** – робити: роб-лю, -иш, 9 pf. зробити: зроб-лю, -ищ, 23 doctor[f] — лі́карка; до́кторка, 12 doctor[m] - лі́кар[s], pl. лі́карі́; до́ктор[h],pl. доктори, 12 dog - пес, пса, pl. пси, 21 doll - ля́лька, 32 dollar - доляр[h], -a; долар[h], -a, 18 door - двері [pl], дверей, дверми і дверима, дверям, ... дверях, 11

dough [for bread, etc.] - Tícto, 32 doughnut - пампушка, 30 down - униз/вниз, удолину/вдолину, 6 downwards - униз/вниз, удолину/вдолину, 6 dozen - дюжина, 30 drawer - шухля́да, 14 dress - сукенка; суконка; плаття, 20 dress oneself - одягатися: одягаю-ся. -єшся, 5 pf. одягнутися: одягн-уся, -ешся, 23 dress - одягати: одяга-ю, -єш pf. одягнути: одягн-у, -еш, 28 drink - пити: п'-ю, -єш, 5 pf. випити: вип'-ю, -єщ. 23 drive [by vehicle] - їхати: їд-у, -еш [dur.], 7 pf. поїхати: поїд-у, -ещ, 23 drive[by vehicle] - їздити: їжджу, їзд-иш [it.], 10 рf. поїхати: поїд-у, -еш, 23 driver – водій, водія, и. sg. водію, pl. водії, 12 driveway – заїзд, -y, 35 druggist [f] - аптекарка, 24 druggist [m] – aπτέκαp [s], 24 drugstore - аптека, 28 drum - барабан, -a, 16 drunkard - п'яниця[m,f], 37 drycleaning shop - хемчистка; хімчистка, 28 dry - витирати: витира-ю, -єш рf. витерти: витр-у, -ещ, 28 dry oneself - витиратися: витира-юся, -єшся рf. витертися: витр-уся, -ешся, 28 dulcimer – цимбали [pl], цимбалів, ... цимбалах, 16 dumpling - вареник; пиріг, пирога, pl. пироги, 19 during the day – уде́нь/вдень, 8 duty [tax on imported goods] - MUTÓ, 38

## Ε

ear – býxo, 28

```
easily: more easily - ле́гше, 31
easy - легкий, 30
eat - ї́сти: їм, їси, їсть, їмо, їсте, їдять, 10
   рf. з'їсти: з'ї-м, -си, 23
editor [f] - редакторка, 24
editor [m] — редактор [h], 24
egg - яйце, pl. яйця, яєць, 19
eight - вісім, 19
eighteen – вісімнадцять, 19
eighteenth — вісімна́дцятий, 27
eighth - восьмий, 27
eight hundred - вісімсо́т, 19
eightieth – вісімдеся́тий, 27
eighty - вісімдесят, 19
either ... or - abó ... abó, 3
elbow - лікоть, ліктя, 31
electrician - електрик, 24
elevator [in a building] — ліфт, ліфта, 35
eleven - одинадцять, 19
eleventh - одинадцятий, 27
embassy - посольство; амбасада, 38
embroider - вишивати: вишива-ю, -єш
   pf. вишити: виши-ю, -єш, 32
embroidered - вишитий, 32
embroidered article - вишивка, 32
employee [f] – працівниця, 20
employee [m] — працівник, працівника,
   pl. працівники, 20
end – кінець, кінця, pl. кінці, 29
end - кінчати: кінча-ю, -єш
   pf. скінчити: скінч-ў, -иш, 29
end: to come to an end
   - кінчатися: кінча-ється, -ються
   pf. скінчитися: скінч-иться, -аться, 29
end table - столик, -a, 17
engage in a leisure activity that involves
   movement on something
   - кататися: ката-юся, -єщся
   pf. покататися: поката-юся,-єшся, 34
engage: to become engaged
   - заручуватися: заручу-юся, -єшся
   pf. заручитися: заруч-уся, -ишся, 36
engineer - ihmehép[h], 24
England - Англія, 38
English - англійський, 38
Englishman – англієць, англійця, 38
Englishwoman – англійка, 38
enough - досить, 19
```

enter, - входити: входжу, вход-иш, 15 pf. увійти: увійд-у, -ещ, 23 entrance – вхід, вхо́ду, pl. вхо́ди, 35 envelope – конверта; конверт, -a, 18 eraser – rýmka, 11 **Europe** – Европа, 38 European - европейський, 38 European [f] – европейка, 38 European [m] - европеєць, европейця, 38 even - навіть, 4 evening – вечір [h], вечора, pl. вечори, 29 evening: every evening – щовечора, 10 evening: in the evening - увечорі/ввечорі, увечері/ввечері, 8 evening meal - вечеря, 15 evening social - вечірка, 15 evening: this evening - сьогодні ввечорі; сьогодні ввечері, 9 every - кожен/кожний, 32 everybody - ycí/Bci, 6 every day - щодня, 10 every evening - щовечора, 10 every hour - щогодини, 10 every minute - щохвилини, 10 every month - щомісяця, 10 every morning - щора́нку, 10 every night - щоночі, 10 everyone - ycí/Bci, 6 every one - кожен/кожний, 32 everything - ycé/Bce, 6 every week - щотижня, 10 everywhere - усюди/всюди, 7 every year – щороку, 10 exam - іспит, -y; екзамен, -y, 29 excellently - прекрасно, 4 except for - KPIM [+G], 22excursion - ekckýpcia, 25 exhausted - стомлений; змучений, 37 exhibition - виставка, 32 exit - виходити: виходжу, виход-иш, 18 рf. вийти: вийд-у, -еш, 22 exit – вихід, виходу, pl. виходи, 35 expensive - дорогий, 26 expensive: more expensive - дорожчий, 30 expensively – дорого, 31 expensively: more expensively - дорожче, 31 

 explain — поя́снювати: поя́сню-ю, -єш,

 pf. поясни́ти: поясн-ю, -и́ш, 35

 eye — о́ко, ... о́ці, pl. о́чі, оче́й, очи́ма, оча́м,

 ... оча́х, 31

 eyebrow — брова́, pl. бро́ви, брів, 31

 eyelash — вія, 31

 eyeglasses — окуля́ри [pl], окуля́рів,

 ... окуля́рах, 18

eyeglasses — окуля́ри [pl], окуля́рів, F fable - байка, pl. байки, байок, 36 fabric - тканина, 32 face - лице, pl. лиця, лиць; обличчя [n], g.pl. облич і обличчів, 31 factory – фабрика; завод, -у, 35 fairy - фея, 37 fairy tale - казка, pl. казки, казок, 36 fall - ocíhhin [s], 16 **fall** – бсінь[f], бсени, 16 fall - падати: пада-ю, -єш, 22 pf. упасти: упад-у, -ещ, 23 fall: in the fall - восени, 8 family [extended] - рідня [sg], 13 family [immediate] - родина; сім'я́, сім'я́, сім'є́ю; сім'ї, сімей і сім'їв, сім'ями, ... сім'ях, 13 fan [enthusiatic supporter] – болільник, 34 farm - фарма, ферма, 13 **farmer** [f] — фармерка; фермерка, 13 farmer [m] –  $\phi$ ápmep [h];  $\phi$ épmep [h], 13 fast — швидкий, 30 **faster** — швидший, 30 **father** - батько, pl. батьки, 13 father-in-law [man's] - тесть, тестя, pl. тесті, 13 father-in-law [woman's] - све́кор [h], све́кра, pl. све́кри, 13 fault: to be at fault - винен/винний, 32 favorite - улюблений, 32 fear - боятися: бо-юся, -їшся, 9 feast day - свято, 27 February - лютий [sub.], лютого, 16 feel like doing something - хотітися: хочеться pf. схотітися: схочеться, 33 fence - паркан, паркана, pl. паркани, 21 few — кілька, 19 fiancé – наречений [sub.], нареченої, 36 fiancée - наречена [sub.], нареченого, 36

field - поле, pl. поля, піль і полів, 21

fifteen - п'ятнадцять, 19

fifteenth – п'ятна́дцятий, 27 fifth - п'ятий, 27 fiftieth - п'ятдесятий, 27 fifty - п'ятдесят, 19 fight – боро́тися: бор-ю́ся, -ешся, 7 рf. поборотися: побор-юся, -ешся, 23 film – фільм, фільму, pl. фільми, 32 find – знаходити: знаходжу, знаход-иш, 22 pf. знайти: знайд-ý, -éш, 23 fine – добре, 4 finger – палець, пальця, pl. пальці, 28 fingernail - ніготь, нігтя, pl. нігті, 31 finish - кінчати: кінча-ю, -єш pf. скінчити: скінч-ў, -иш, 29 finish: to be finished - кінчатися: кінча-ється, -ються, pf. скінчитися: скінч-иться, -аться, 29 fire fighter - пожежник, 35 fire truck - пожежна мащина, 35 first — перший, 27 fish - риба, 19 fist – кулак, кулака, pl. кулаки, 31 five - п'ять, 19 five hundred - п'ятсот, 19 fix – лагодити: лагоджу, лагод-ищ, 21 pf. злагодити: злагоджу, злагод-иш, 23 flashlight - ліхта́рик, -a, 18 flash of lightning – блискавка, 33 flash lightning - блискати: блискає, 33 pf. заблискати: заблискає flood - повінь [f], повені, 36 floor - підлога, g.pl. підлог, 14 flower - квітка, pl. квітки, квіток, 21 flower bed - квітник, квітний, pl. квітний, 22 fly - летіти: лечу, лет-иш [dur.], 9 pf. полетіти: полечу, полет-иш, 23 fly - літати: літа-ю, -єш [it.], 10 pf. полетіти: полечу, полет-иш, 23 fly - mýxa, 21 fog - туман, -у, 33 foggy: it's foggy - туманно, 33 following - наступний, 33 foolish – дурний, 26 foolish: more foolish – дурніший, 26 foot - Horá, pl. Hóru, Hir, 31 football [game] - футбол, -у, 15 for -3a[+A]; +a[+A], 15; +a[+A], 18; +a[+A], 22 for a long time - до́вго, 9

frost - мороз, -y, 33

```
for a longer time - довше, 9
                                                        fruit – садовина [sg]; овоч, -у; фрукт, фрукта,
                                                            рі. фрукти, 30
for a short time - ненадовго, 29
                                                        funeral - по́хорон, -y, 27
foreign - чужий; іноземний, 38
                                                        funny - смішний, 36
foreigner [f] - чужинка; іноземка, 38
                                                        fur coat - xýtpo, g.pl. xytp i xýtep; кожýx,
foreigner[m] — чужи́нець, чужи́нця;
                                                           кожуха, ... кожуху і ... кожусі; шуба, 20
   іноземець, іноземця, 38
                                                        furniture - меблі [pl], меблів, ... меблях, 14
forest – ліс, лісу, pl. ліси, 21
forget - забувати: забува-ю, -єш, 22
   pf. забути: забуд-у, -еш, 23
                                                        G
fork - виделка, 17
formal dance - забава; баль, балю, pl. балі, 15
                                                        gallery - галерія, галерея, 35
                                                        game - гра pl. ігри, ігор, 32
former - бу́вший, 33
for nothing - дурно, 31
                                                        garage - гара́ж, -у; гара́ж, -у, 12
                                                        garbage can - смітник, смітника,
fortieth - сороковий, 27
                                                           pl. смітники, 35
fortunate - щасливий, 26
                                                        garden – горо́д, -y, 30
fortunate: more fortunate - щасливіший, 30
                                                        garlic - часник [sg], часнику, 30
fortunately - щасливо, 31
                                                        garter snake - вуж, вужа́, pl. вужі́, 21
fortunately: more fortunately – щасливіще, 31
                                                        genius - ге́ній, 11
forty - cópok, 19
                                                        gasoline - бензина, бензин,-у, 35
fountain - водограй, водограю; фонтан, -у, 21
                                                        gas station - заправка, 35
four - чотири, 19
                                                        German - німецький, 38
four hundred - чотириста, 19
                                                        German[f] – німкеня; німка, 38
fourteen - чотирнадцять, 19
                                                        German[m] — німець, німця, 38
fourteenth - чотирна́дцятий, 27
                                                        Germany - Німеччина, 38
fourth - четвертий, 27
                                                        get - діставати: діста-ю, -єш
France - Франція, 38
                                                          pf. дістати: дістан-у, -еш, 35
freeze - морозити: морожу, мороз-иш,
                                                        get married

    одружуватися: одружу-юся, -єшся, 5

   рf. заморозити: заморожу, замороз-иш, 33
                                                          pf. одружитися: одруж-уся, -ишся, 23
freezer - морозильник, -a, 17
                                                        get up - уставати/вставати: уста-ю, -єш, 5
French - французький, 38
                                                           pf. устати/встати: устан-у, -еш, 23
Frenchman – францу́з, 38
                                                        gift - подарунок, подарунка, 18
Frenchwoman – француженка, 38
                                                        girl - дівчина, pl. дівчата, 13
frequently – часто, 3
                                                       give - давати; да-ю, -єш, 20
frequently: more frequently - частіше, 31
                                                          рf. дати: да-м, -си, 23
Friday - п'ятниця, 16
                                                        give advice - радити: раджу, рад-иш
fridge - холоди́льник, -а, 17
                                                           pf. порадити: пораджу, порад-иш, 35
friend[f] — това́ришка, pl. товаришки́,
                                                        give back - повертати: поверта-ю, -єш
   товаришок, 11
                                                           pf. повернути: поверн-у, -еш, 29
friend[m] — това́риш, pl. товариші, 11
                                                        give birth - народжувати: народжу-ю, -єш,
frightened, to be – боятися: бо-юся, -їшся, 9
                                                           народити: надоджу, народ-иш, 27
frizbee - фризбі [indecl.], 34
                                                        glad: to be glad - тішитися: тіш-уся, -ишся, 8
from -\operatorname{Big}[+G], 18
                                                           рf. утішитися: утіш-уся, -ишся, 23
from here - звідси, 9
                                                        gladden someone - тішити: тіш-у, -иш,
from out of -3[+G], 18
                                                           pf. утішити: утіш-у, -иш, 28
from there – звідти, 9
                                                        glass - скло, 32
from where - звідки, 9
                                                        glass [for drinking] - склянка, pl. склянки,
```

склянок, 17

```
glove – рукавичка, 20
                                                         н
go [by vehicle] - їхати: їд-у, -еш [dur.], 7
                                                         hail – град, граду, 33
   pf. поїхати: поїд-у, -ещ, 23
                                                         hair — волосся [n], 28
go [by vehicle] - їздити: їжджу, їзд-иш [it.], 10
                                                         hairdo – зачіска, 28
   pf. поїхати: поїд-у, -ещ, 23
                                                         hairdresser [f] - перука́рка, 24
go [on foot] - iти: iд-ý, -éш [dur.], 6
                                                         hairdresser [m] - περγκάρ [h], 24
   pf. піти: під-у, -ещ, 23
                                                         hair salon - перукарня, 35
go [on foot] - ходити: ходжу, ход-иш [it.], 10
                                                         hair stylist [f] – перукарка, 24
   pf. піти: під-ў, -е́ш, 23
                                                         hair stylist [m] – перука́р [h], 24
God - For, Fóra, v.sg. Fóжe! pl. боги, 37
                                                         half - пів. 29
golf – гольф, -у; гольф, -у, 15
                                                         half an hour - півгодини, 29
good - добрий, 26
                                                         hall – заля; зал, залу, 29
goods - това́р [h], това́ру, 38
                                                         ham - шинка, 19
government – ýряд, -y, 38
                                                         hand – рука́, pl. ру́ки, рук, 28
grandchild - онуча [n], внуча [n], 37
                                                         hand lotion - крем, -у: крем для рук, 28
granddaughter – онука; внука, 13
                                                         happen - відбуватися: відбува-ється, -ються, 27
grandfather - дід, v.sg. діду!
                                                            рf. відбутися: відбуд-еться, -уться
   pl. діди; дідусь, 13
                                                         happier - веселіший, 30
grandmother – баба, pl. баби́, бабі́в; бабу́ся, 13
                                                         happily - весело, 31
grandpa - дід, v.sg. діду! pl. діди; діду́сь, 13
                                                         happily: more happily – веселіше, 31
grandson - онук; внук, внука, 13
granny - баба, pl. баби, бабив; бабуся, 13
                                                         happy - веселий, 26
                                                         hat – капелюх, капелюха, ... капелюсі, 20
grapes — виногра́д [sg], -y, 30
                                                         haul - везти́: вез-ý, -éш [dur.], б
grass - трава́, трави́, pl. трави, 21
                                                            pf. повезти: повез-у, -еш, 23
great - великий, 26
                                                         haul - возити: вожу, воз-ищ [it.], 10
greater - більший, 30
                                                            pf. повезти: повез-у, -ещ, 23
great granddaughter - правнука, 13
                                                         have - мати: ма-ю, -єш, 15
great grandfather – прадід, v.sg. прадіду!
                                                         have breakfast - снідати: сніда-ю, -єш, 4
   pl. прадіди, 13
                                                            pf. поснідати: посніда-ю, -єш, 23
great grandmother - πραδάδα, 13
                                                         have dinner - обідати: обіда-ю, -єш, 4
great grandson - правнук, 13
                                                            pf. пообідати: пообіда-ю, -єш, 23
Greece – Гре́ція, 38
                                                         have supper - вечеряти: вечеря-ю, -єш, 4
Greek - грецький, 38
                                                            pf. повечеряти: повечеря-ю, -єш, 23
Greek [f] – греки́ня, 38
                                                         have to - мусити: мушу, мус-иш, 9
Greek [m] - грек, грека, pl. греки, 38
                                                            рf. змусити: змушу, змус-иш, 23
green - зелений, 26
                                                         he - BiH, 2
greener - зеленіший, 30
                                                         head – голова́, pl. го́лови, голі́в,
grey - сі́рий; си́вий [of hair], 26
                                                            ... головах, 31
greyer – сіріший; сивіший [of hair], 30
                                                         healthier – здоро́вший, 30
groan - стогнати: стогн-у, -еш, 7
                                                         healthily - здорово, 31
   pf. застогнати: застогн-ý, -еш, 23
                                                         healthily: more healthily – здоровще, 31
ground - земля, 27
                                                         healthy - здоровий, 26
grow - рости: рост-ý, -éш, 6
                                                         hear - чýти: чý-ю, -єш, 4
   pf. вирости: вирост-у, -еш, 23
                                                            pf. почути: почу-ю, -єш, 23
guest [f] — гостя, pl. (see гість), 25
                                                         heart - серце, pl. серця, сердець, 31
guest[m] — гість, гостя, pl. гості, гостей
                                                         heatwave – спека, 33
   гістьми, гостям, ... гостях, 25
                                                         heaven - Hégo, pl. Hegecá, 27
guilty - винен/винний, 32
                                                         heavier - тя́жчий, 30
guitar - ritápa; ritápa, 16
                                                         heavily – тя́жко, 31
gym shoe - тенісівка: кед, кеда, 20
```

heavily: more heavily - тя́жче, 31 **hot**: it's hot – душно, 33 heavy - тяжкий, 30 hotel - готель, готелю, 12 hedge - живопліт, живоплоту, 22 hour – година, 29 heel - п'ята́, п'яти́, pl. п'яти, п'ят, 31 hour: every hour - щогодини, 10 helicopter - вертоліт, вертольота, 35 house - хата, pl. хати, хат i хатів; будинок, hell - пекло, 27 будинка і будинку, 12 help - поміч [f], помочі; допомога, 36 house plant - вазонок, вазонка, 17 help - помагати: помага-ю, -єш, 20 how - як, 4 рf. помогти: помож-у, -еш, 23 how much - скільки, 4 her - if [indecl.], 28 how often - як часто, 10 here: from here - звідси, 9 **hundred** - **cto**, 19 here: in this place - тут, 2 hundredth - сотий, 27 here, - ось, 2 hungrier - голодніший, 30 here: to this place - сюди, 7 **hungrily** – голодно, 31 hero - герой, 36 hungrily: more hungrily - голодніше, 31 heroine - героїня, 36 hungry - голодний, 26 hers - ií [indecl.], 28 hurricane – гураган, -у; ураган, -у, 33 hide - ховати: хова-ю, -єш hurry - спішити: спіш-у, -иш, 8 pf. сховати: схова-ю, -єш, 27 pf. поспішити: поспіш-ў, -иш, 23 hide oneself - ховатися: хова-юся, -єшся, 27 hurt - боліти: болить, болять pf. сховатися: схова-юся, -єшся pf. заболіти: заболить, заболять high - високий, 26 husband – чоловік; муж, мужа, pl. мужі, 13 **higher** – вищий, 30 hydrant - гідра́нт, -a, 35 highly – високо, 31 hypocrite — лицемір [h], 37 highly: more highly – вище, 31 highway – щосе [indecl.]; автострада, 35 hill - горб, горба, pl. горби, 34 his - його́ [indecl.], 28  $I - \pi, 2$ historical – історичний, 36 ісе – лід, льоду, ... льоду, рі. льоди, 34 hobby - улюблене заняття [n], 32 hockey - гокей, гокею; хокей, хокею, 15 ісе стеат - морозиво, 19 icon - ікона, 32 holiday – свя́то, 27 holidays – вакації [pl], вакацій, ... вакаціях, 25 idler – нероба [m,f], 37 home - дім, дому, pl. доми, 12 if - чи, 8 home: at home - удома/вдома, 2 ill – хворий, 26 home: to a home, homewards - додому, 7 ill: more ill – хворіший, 30 homewards - додому, 7 impatient - нетерпеливий, 37 homework - завда́ння [n], 11 important – важливий, 32 honest - чесний, 37 in [in time expressions] - 3a [+A], 4épe3 [+A], 29 honey - мед, меду, pl. меди, 19 in - y/B[+L],[+A],[+G], 14 honeymoon - медовий місяць, 36 in a short time - незабаром, 29 honourable - чесний, 37 India – І́ндія, 38 hope - надіятися: наді-юся, -єшся, 32 Indian - індійський, 38 horse - кінь, коня́, pl. коні, коней, кіньми, Indian [f] - індійка, 38 коням, конях, 21 **Indian** [m] – індієць, індійця, 38 horseback rider [f] - ве́ршниця, 34 inexpensive - дешевий, недорогий, 26 horseback rider [m] - ве́ршник, 34 inexpensive: more inexpensive - дешевший, 30 hospital – лікарня, g.pl. лікарень; шпиталь, inexpensively – де́шево, 31 шпиталю, 12

inexpensively: more inexpensively - дещевше, 31 J infant - дитя́[n], немовля́[n], 37 jacket – жакет, -a; куртка, 20 jail - тюрма; в'язниця, 35 in front of - перед /+//, 21 jam - повидло; джем, джему, 19 in place of -3ámic+G, 22 janitor - сторож, сторожа, pl. сторожі, 24 inquire - питати: пита-ю, -єш, 4 pf. спитати: спита-ю, -єш, 23 January - січень, січня, 16 Japan - Японія, 38 instead of - замість [+G], 22 institute – інститут, -y, 35 Japanese - японський, 38 **Japanese** [f] – японка, 38 in such a manner - Tak, 8 **Japanese** [m] – японець, японця, 38 intelligent – розумний, 26 jar – слоїк, -a; банка, 30 intelligent: more intelligent – розумніший, 30 jeans - джінси [pl], джінсів, ... джінсах; intelligently - розумно, 31 джинси, джинсів, ... джинсах, 20 intelligently: more intelligently - розумніше, 31 јеер – джіп, джіпа, 35 interest: to be of interest to someone joke – жартувати: жарту-ю, -єш, 5 ціка́вити: ціка́в-лю, -иш pf. пожартувати: пожарту-ю, -єш, 23 pf. зацікавити: зацікав-лю, -иш, 33 journal – журнал, -y, 17 interesting - ціка́вий, 32 journalist [f] – журналістка, 24 intersection – перехре́стя [n], 12 journalist [m] - журналіст, 24 interview - інтерв'ю [indecl.], 37 iudge — суддя [m], 37 in the afternoon - пополудні, після обіду, 8 juice - cik, cóку, pl. cóки, 15 in the daytime - удень/вдень, 8 July - липень, липня, 16 in the evening jump - скакати: скач-у, -еш увечорі/ввечорі; увечері/ввечері, 8 pf. скочити: скоч-у, -иш, 34 in the fall - восения, 8 June - червень, червня, 16 in the middle of – cépe $\pi_{I+GI}$ , 22 jungle gym – ла́занка, 34 in the morning – ура́нці/вра́нці, 8 in the spring - Habechí, 8 in the summer — улітку/влітку, 8 K in the winter - узимку/взимку, 8 kerchief – ху́стка, pl. хустки, хусто́к, 20 into -y/B[+A], 15 kettle - чайник, -a, 17 invite - запрошувати: запрошу-ю, -єш **key** – ключ, ключа, pl. ключі, 18 рf. запросити: запрошу, запрос-иш, 36 kilogram – кілограм, -a, 19 Ireland – Ірляндія, 38 kilometer - кілометр, -a, 34 kindergarten - садочок, садочка; дитсадок, Irish – ірля́ндський, 38 дитсадка, 32 Irishman – ірля́ндець, ірля́ндця, 38 kiosk - kióck, -a, 35 Irishwoman – ірля́ндка, 38 kiss - цілувати: цілу-ю, -єш iron - прасувати: прасу-ю, -єш pf. поцілувати: поцілу-ю, -єш, 32 pf. випрасувати: випрасу-ю, -єш, 26 kitchen - кухня, g.pl. кухонь, 14 it - воно, 2 knapsack - наплечник, -a; рюкзак, рюкзака, Italy – Іта́лія, 38 pl. рюкзаки́, 11 Italian - італійський, 38 knee - колі́но, 31 Italian [f] — італійка, 38 knife - ніж, ножа́, pl. ножі, 17 knock - стукати: стука-ю, -єш Italian [m] — італієць, італійця, 38 pf. стукнути: стукн-у, -еш, 31 itinerary - маршру́т, -y, 29 know - знати: зна-ю, -єш, 4 its - його [indecl.], 28

know how - уміти/вміти: умі-ю, -єш, 4 pf. зуміти: зумі-ю, -єш, 23 **Korea** – Корея, 38 Korean - коре́йський, 38 Korean [f] — коре́йка, 38 **Korean** [m] — коре́єць, коре́йця, 38 kylym – ки́ли́м, -a, pl. килими́, 14 laboratory – лябораторія; лабораторія, 22 labourer [f] — робітниця, 12 labourer [m] - робітник, робітника, pl. робітники, 12 ladder – драбина, 34 lake - ósepo, pl. osépa, osép i osíp, 21 lamp – ля́мпа; ла́мпа, 17 language - мова, 38 last - останній [s], 33 late - пі́зній /s/, 33 late - пізно, 5 late: to be late - спізнюватися: спізню-юся, -єшся pf. спізнитися: спізн-юся, -ишся, 35 **later** – пізніше, 10 laugh - сміятися: смі-юся, -єшся, 5 pf. засміятися: засмі-юся, -єщся, 23 launder – прати: пер-ý, -е́ш pf. випрати: випер-у, -еш, 26 lawn – травник, травника, pl. травники, 22 lawn mower - косарка, 22 lawyer - адвокат; юрист, 24 lay oneself down - лягати: лягаю, -єш, 16 pf. лягти: ляж-у, -еш, 23 **lazybones** — нероба [*m,f*], 37 leap - скакати: скач-ý, -еш pf. скочити: скоч-у, -иш, 34 learn - учитися/вчитися: уч-уся, -ишся, 8 pf. навчитися: навч-уся, -ишся, 23 leave - лишати: лиша-ю, -єш, 22 pf. лишити: лиш-ý, -иш, 23 lecture – ле́кція, 11 left: to the left – лівбруч, 6 lemon - цитрина; лимон, -a, 19 lend - позичати: позича-ю, -єш, 20 pf. позичити: позич-у, -иш, 23 less - ме́нше, 4 **lesson** – лéкція; *урбк*, -*y*, 11 letter - лист, листа, pl. листи, 18

letter carrier – листоноша [m,f], 37 lettuce - салата; салат, -у, 19 librarian [f] — бібліоте́карка, 12 librarian [m] — бібліоте́кар [s], 12 library - бібліотека, 12 lie down – лягати: ляга-ю, -єш, 16 pf. лягти: ляж-у, -еш, 23 lie: to be lying down - лежати: леж-ý, -иш, 8 pf. полежати: полеж-у, -иш, 23 lie: to tell a lie - брехати: бреш-ý, -еш, 7 pf. брехнути: брехн-ý, -ещ, 23 life – життя /n/, 36 light — ле́гкий, 30 lighten - блискати: блискає, pf. заблискати: заблискає, 33 lighter – ле́гший, 30 light lunch – пере́куска, 15 lightly – ле́гко, 31 lightly: more lightly - ле́гше, 31 lightning – блискавка, 33 like - ніж; як, 29 like – любити: люб-лю, -иш, 9 pf. полюбити: полюб-лю, -иш, 23 line-up — черга, черги, pl. черги, 35 lip – губа, губи, pl. губи, губів, ... губах; уста/вуста [pl], уст/вуст, 28 lipstick - губна помада, 28 listen - слухати: слуха-ю, -єш, 4 pf. послухати: послуха-ю, -єш, 23 litre –  $\pi$ irp [h],  $\pi$ irpa, 30 little - малий; маленький, 26 little - мало; небагато, 4 live - жити: жив-ý, -éш, 6 pf. пожити: пожив-у, -ещ, 23 living room - вітальня, g.pl. віталень, 14 loaf of bread - хлібина, 30 loan - позичка, 37 location - місце, pl. місця́, місців і місць, 11 long - довгий, 26 long: for a long time - довго, 9 longer - довший, 30 longer: for a longer time, 9 - довше look after - доглядати: догляда-ю, -єш, 21 pf. доглянути: доглян-у, -еш, 23 look at - дивитися: див-люся, -ишся, 9 pf. подивитися: подив-люся, -ишся, 23 look for – шукати: шука-ю, -єш, 18 pf. пошукати: пошука-ю, -єш, 23

lose – губити: губ-лю, -иш, 22 pf. загубити: загуб-лю, -иш, 23 lose[opp. of to win] - програвати: програ-ю, -є́ш pf. програти: програ-ю, -єщ, 32 lot: a lot – бага́то, 4 lottery - льотерія, лотерея, 32 loudly - го́лосно, 5 loudly: more loudly - голосніше, 31 love - любов[f], любови, 36 love – любити: люб-лю, -иш, 9 pf. полюбити: полюб-лю, -иш, 23 lower - нижче, 31 luckier - щасливіше, 30 luckily - щасливо, 31 luckily: more luckily - щасливіше, 31 lucky - щасливий, 28 lunch [meal at noon] - обід, -y, 15 lunch [light lunch] - пере́куска, 15 lying down, to be - лежати: леж-ý, -иш, 5 pf. полежати: полеж-у, -иш, 23 М madam - па́ні [indecl.], 13 magazine - журнал, -y, 17 mailbox - поштова скринька, 35 man - чоловік, 11 manager [f] - начальниця, 12 manager[m] — начальник, 12 manner: in such a manner - Tak, 8 тар - мапа; карта, 35 March - березень, березня, 16 margarine - маргарина; маргарин, -у, 19 market - базар [h]; ринок, ринку, 35 marmalade – мармеля́да; мармела́д, -у, 19 marriage - вінчання [n]; шлюб, шлюбу, 27 married - одружений, 37 marry: get married - одружуватися: одружу-юся, -єшся, 5 pf. одружитися: одруж-уся, -ишся, 23 match-maker – ста́роста [m], 37 Мау - травень, травня, 16 maybe – може; можливо, 3 **mayor** – мер, мера, 36 meal at noon – обід, -y, 15 meat - м'ясо, 19 meat market - м'ясарня, 35 mechanic - механік, 12 medal - медаля; медаль [f], медалі, 34

medicine - ліки [pl], ліків, ... ліках, 31 meet - зустрічатися: зустріча-юся, -єшся pf. зустрінутися і зустрітися: зустрін-уся, -ешся, 35 meeting – збори [pl], зборів, ... зборах; засідання [п], 27 melt - танути: тане pf. розтанути: розтане, 33 menu - меню́ [indecl.], 22 merchandise – това́р, -y, 38 mermaid - русалка, 37 merry-go-round – карусе́ля; карусе́ль[f], карусе́лі, 34 metal - металь, металю; метал, -у, 32 Mexican – мехіканський, 38 Mexican [f] - mexikánka, 38 Mexican[m] — мехіка́нець, мехіка́нця, 38 Mexico - Méxiko, 38 midnight –  $\pi$ íвніч[f],  $\pi$ íвночі, 16 mile - миля, 34 milk - молоко, pl. молока, молок, 15 mine - min, moń, moć, moń, 28 minute - хвилина; мінута, 29 minute: every minute - щохвилини, 10 mirror – дзеркало, pl. дзеркала, дзеркал, 17 mischievous – збиточний, 32 miser – ckynáp [s], ckynapá, pl. ckynapí, 27 miserable - нещасний, 26 Miss - панна, pl. панни, паннів, 13 mitt - рукавиця, 20 mitten – рукавиця, 20 mix -- мішати: міша-ю, -єш, 21 pf. помішати: поміша-ю, -єш, 23 mom - мама, pl. мами, мамів, 13 Monday - понеділок, понеділка, 16 money - гроші [pl], грошей, грішми і грошима, грошам, ... грошах, 14 month - місяць, місяця, pl. місяці, 16 month: every month – щомісяця, 10 monument - пам'ятник, -a, 21 moon – місяць, місяця, pl. місяці, 16 more - більше, 4 morning - páhok, páhky, 29 morning: every morning – щора́нку, 10 morning: in the morning - ура́нці/вра́нці, 8 morning: this morning - сьогодні вранці, 9 mosquito - комар[h], комара, n.pl. комарі, 21

never - ніколи, 7

nut - ropíx, ropíxa, ... ropíci, 19

```
0
                                                       P
obedient - чемний, 32
                                                       package - пачка, pl. пачки, пачок, 18
October - жовтень, жовтня, 16
                                                       раде - сторінка, pl. сторінки, сторінок, 27
oculist – окуліст, 24
                                                       pain – біль, бо́лю, 31
office - канцелярія; кабінет, -у, 12
                                                       paint - фарба, 32
often - часто, 3
                                                       paint - малювати: малю-ю, -єш
often: how often - як часто, 10
                                                           pf. (a picture) намалювати: намалю-ю, -єш
old - старий, 26
                                                           pf. (a building, etc.) помалювати:
                                                              помалю-ю, -ещ, 32
older - старший, 30
                                                        painter [f] - маля́рка, 24
on, at - Ha, 14
one - один, одна, одне, 19
                                                        painter [m] - маля́р [mx], маляра́, pl. малярі́, 24
one-fourth – чверть [f], чверти, 29
                                                        painting – карти́на; образ, -a, pl. образи, 17
oneself - ce6é, 22
                                                        pantry - комора, g.pl. комор, 14
oneself - сам/самий, 38
                                                       pants - штани́ [pl], штанів, ... штана́х і
one's own – свій, своя, своє, свої, 28
                                                           штанях, 20
on foot - пішки, 34
                                                        paper – naníp/h, nanépy, 32
on horseback - верхи, 34
                                                       paradise - рай, раю, 27
onions - цибу́ля [sg], 30
                                                        parasol - парасоля; парасоль, -я;
only - тільки; лише, 9
                                                        збнтик, -а, 18
on tiptoe - навшпиньки, 34
                                                        parcel - пакунок, пакунка, 18
open - відчиняти: відчиня-ю, -єш
                                                        parents — батьки́ [pl], батькі́в; ро́дичі [pl],
   pf. відчинити: відчин-ю, -иш, 29
                                                           родичів, 13
open: to be opened
                                                        park - парк, парку, 21

    відчинятися: відчиня-ється, -ються

                                                        parka – парка, 20
   pf. відчинитися: відчин-иться, -яться, 29
                                                        parking lot - автоставка; стоянка, 35
optimist[f] – оптимістка, 32
                                                        parking meter - лічильник, -a, 35
optimist[m] — оптиміст, 32
                                                        party - вечірка, 15
optometrist - окуліст, 24
or - або; чи, 3
                                                        passport – паспорт, -a, 18
                                                        past - минулий, 33
orange - помаранча; апельсин, -a, 15
orange - помаранчовий; оранжевий, 26
                                                        pastry - печиво [sg], 30
orchard – сад, саду, ... саду і саді, pl. сади, 30
                                                        path - стежка, pl. стежки, стежок, 21
orchestra - opkéctpa; opkéctp [h], -y, 16
                                                        patient - терпеливий, 37
order – замовляти: замовля-ю, -єш, 17
                                                        patient [f] — паціє́нтка, 12
   pf. замовити: замов-лю, -иш, 23
                                                        patient [m] - паціє́нт, 12
orphan - сирота [m,f], 37
                                                        рау - платити: плачу, плат-иш, 9
other - інший, 36
                                                           рf. заплатити: заплачу, заплат-иш, 23
ought - повинен/повинний, 32
                                                        pay telephone - телефон-автомат
our - наш, наша, наше, наші, 28
                                                           (телефон, -у; автомат, -а), 35
ours – наш, наша, наше, наші, 28
                                                        peach - персик, -a, 30
outdoors – надворі, 2
                                                        pear – груша, грушка, 30
outdoors: to the outdoors - надвір, 7
                                                        peas - ropóx [sg], ropóxy, ... ropóci, 30
outing – екскурсія, 25
                                                        peasant [m] - селя́нин, pl. селя́ни, селя́н, 38
outside - надворі, 2
                                                        peasant[f] — селя́нка, 38
oven - піч [f], печі, 36
                                                        pen – перо, pl. пера; ручка, 11
overcast - хмаритися: хмариться
                                                        penny – цент, цента, 18
   pf. захмаритися: захмариться, 33
                                                        pencil - олівець, олівця, pl. олівці, 11
overcoat - пальто, pl. пальта, 20
                                                        people - люди[pl], людей, людьми, людям,
overhead - над[+I], 21
                                                           ... лю́дях, 13
owe: to owe something - винен/винний, 32
                                                        percent - процент, -а; відсоток, відсотка, 38
```

```
percolator - ка́вник, -a, 17
perfume – па́хощі [pl], па́хощів, па́хощах;
   духи́ [pl], духів, ... духа́х, 28
perhaps - може; можливо, 3
perogy - вареник, -а; пиріг, пирога,
   pl. пироги, 19
person – людина, pl. люди, людей, 13
personal name - iм'я[n], pl. імена, 37
pessimist [f] - песимістка, 32
pessimist [m] - песиміст, 32
pharmacist [f] – апте́карка, 24
pharmacist [m] - arītékap [s], 24
pharmacy - аптека, 28
photo – фотографія; фото [indecl.], 18
photograph – фотографія; фото [indecl.], 18
photograph – фотографувати:
   фотографу-ю, -єш, 21
   рf. сфотографувати: сфотографу-ю, -ещ, 23
photographer - фотограф, 24
piano - піяніно; піаніно [indecl.], 16
picnic - пікнік, пікніка, pl. пікніки, 21
picture – картина; образ, -a, pl. образи, 17
pill - таблетка; пігулка; пілюля, 30
pillow – подушка, pl. подушки, подушок, 22
pilot - пілот, 24
pink - роже́вий, 26
place - місце, pl. місця́, місців і місць, 11
place - класти: клад-ý, -éш, 15
   pf. покласти: поклад-ý, -éш, 23
plant [in general] - рослина, 25
plant [potted] - вазонок, вазонка, 17
plate - тарілка, pl. тарілки, тарілок, 17
play - π'éca, 36
play - бавитися: бав-люся, -ишся
   pf. побавитися: побав-люся, -ишся, 34
play – грати: гра-ю, -єш, 15
   pf. пограти: погра-ю, -єш, 23
playground – майданчик, -a, 25
plead - просити: прошу, прос-иш, 9
   рf. попросити: попрошу, попрос-иш, 23
pleasant - приємний, 26
pleasanter - приємніший, 30
pleasantly – приємно, 31
pleasantly: more pleasantly - приємніше, 31
plough - орати: ор-ю, -еш, 7
   pf. зорати: зор-ю, -еш, 23
plum - слива; сливка, 30
plumber - cantéxnik, 24
pocket - кищеня, 22
```

```
poem [long] - поема, 36
poem [short] — вірш, вірша, 36
poet[f] – noeréca, 36
poet [m] - поет, 36
poetry - поезія, 36
Poland – Польща, 38
police officer - поліцай; міліціоне́р [h], 12
Polish - польський, 38
Polish [f] — полька, 38
Polish [m] — поляк, поляка, pl. поляки, 38
polite – чéмний, 32
poor - бідний, 26
poorer - бідніший, 30
poorly - погано, 4; бідно, 31
poorly: more poorly - поганіше; бідніше, 31
population – насе́лення [n], 38
porridge - каша, 19
postcard - листівка, 18
poster - афіша, 11
postage stamp - марка, 18
post office - пошта, 18
potatoes — картопля [sg], 30
pound – фунт, фунта, pl. фунти, фунтів, 30
praise - хвалити: хвал-ю, -иш
   pf. похвалити: похвал-ю, -иш, 29
prepare – готувати: готу́-ю, -єш, 15
   pf. зготувати: зготу-ю, -єш, 23
prepared – готовий, 36
present – подару́нок, подару́нка, 18
president - президент, 38
pretty - гарний, 26
prettier - гарніший, хороший, 30
priest - священик, 24
prize - нагоро́да; приз, призу, pl. призи, 34
probably - мабуть, 3
professor – профе́сор [h], pl. профе́сори́, 11
property - майно [sg], 38
prose - проза, 36
province - провінція, 38
psychiatrist - психіятр[h]; психіатр [h], 24
psychologist – психолог, 24
public display - виставка, 32
pudding - пудинг-у; пудинг, -у, 19
pullover – пуловер [h], -a, 20
punch [drink] — пунш, -y, 15
pupil [f] - учениця; школярка, 11
```

```
pupil[m] - ýчень, ýчня; школя́р[mx], школяра́,
                                                       relative [f] - родичка, 13
   pl. школярі, 11
                                                       relative [m] — родич, 13
purchase - покупка, 30
                                                       remember - пам'ята́ти: пам'ята́-ю, -єщ, 4
purchased item - покупка, 30
                                                          рf. запам'ятати: запам'ята-ю, -єш, 23
purple – пурпуровий; пурпурний, 26
                                                       remind - пригадувати: пригаду-ю, -єш
                                                          pf. пригадати: пригада-ю, -єш, 32
purse - торбинка; пулярес, -a; сумка, 18
                                                       request - просити: прошу, прос-иш, 9
put - класти: клад-у, -еш, 15
                                                          pf. попросити: попрошу, попрос-иш, 23
   pf. покласти: поклад-у, -ещ, 23
                                                       repair - лагодити: лагоджу, лагод-иш, 21
pyjamas – піжа́ма [sg], 20
                                                          pf. злагодити: злагоджу, злагод-иш, 23
pysanka - писанка, pl. писанки, писанок, 32
                                                       repeat - повторювати: повторю-ю, -єш
                                                          і повторяти: повторя-ю, -єш
                                                          pf. повторити: повтор-ю, -иш, 35
Q
                                                       reply - відповідати: відповіда-ю, -єш
quality – я́кість [f], я́кости, 36
                                                          pf. відповісти: відпові-м, -си, 35
quantity - кількість [f], кількости, 36
                                                       reply – відповідь [f], відповіді, 36
quarter - чверть [f], чверти, 29
                                                       rest - відпочивати: відпочива-ю, -єш, 22
                                                          pf. відпочити: відпочин-у, -еш, 23
question — пита́ння [n], 36
                                                       restaurant - рестора́н, -y, 12
queue – черга, черги, pl. черги, 35
                                                       return - повертатися: поверта-юся, -єшся
quickly - шви́дко, 5
                                                          pf. повернутися: поверн-уся, -ешся, 29
quickly: more quickly - швидше, 31
                                                       return - повертати: поверта-ю, -єш
quietly - ти́хо, 5
                                                          pf. повернути: поверн-у, -еш, 29
quietly: more quietly - тихше, 31
                                                       rich - багатий, 26
quilt - ковдра, pl. ковдр і ковдер, 22
                                                       richer - багатший, 30
                                                       ride [by vehicle] — їхати: їд-у, -еш [dur.], 7
                                                          pf. поїхати: поїд-у, -еш, 23
R
                                                       ride[by vehicle] — їздити: їжджу, їзд-иш [it.], 10
radio - радіо [indecl.], 17
                                                          pf. поїхати: поїд-у, -еш, 23
radio program - радіопередача, 29
                                                       right now - sápas, 5
raffle – posírpabka, 32
                                                       right: to the right - праворуч, 6
rain – дощ, дощу, pl. дощі, 33
                                                       ring - перстінь, перстеня, pl. перстені;
rain: to rain - дощити: дощить, 33
                                                          кільце, 28
rainbow - весе́лка, 33
                                                       ring - дзвонити: дзвон-ю, -иш
raincoat - дощовик, дощовика,
                                                          рf. подзвонити: подзвон-ю, -иш, 31
   рІ. дощовики, 20
                                                       river - ріка́, pl. ріки, 21
rainy weather – сльота́, 33
                                                       road - дорога, pl. дороги, дорог, 14
rarely - рідко, 3
                                                       rock - гойдатися: гойда-юся, -єшся
rarely: more rarely - рідше, 31
                                                          pf. погойдатися: погойда-юся, -єшся, 34
razor - бритва; електробритва, 28
                                                       roller skate - ро́лик, -a, 34
read - читати: чита-ю, -єш, 4
                                                       room - кімната, 14
   pf. прочитати: прочита-ю, -єш, 23
                                                       rug – килим, -a, pl. килими, 14
ready – готовий, 36
                                                       run - бі́гти: біж -ý, -и́ш [dur.], 8
                                                          pf. побітти: побіж-ў, -йш, 23
recall - пригадувати: пригаду-ю, -єш
   pf. пригадати: пригада-ю, -єш, 32
                                                       run - бігати: біга-ю, -єш [it.], 10
receive - одержувати: одержу-ю, -єш, 22
                                                          pf. побігти: побіж-ў, -йш, 23
   одержати: одерж-у, -иш, 23
                                                       running shoe – тенісівка; кед, кеда, 20
record [music] - платівка; пластинка, 25
                                                       Russia - Pocía, 38
red - червоний, 26
                                                       Russian – російський, 38
redder - червоніший, 30
                                                       Russian [f] – pociánka, 38
                                                       Russian [m] – росіянин, pl. росіяни, росіян, 38
```

refrigerator - холодильник, -a, 17

pf. вибрати: вибер-у, -ещ, 23

sick - хворий, 26

```
sicker - хворіший, 30
sidewalk - хідник, хідника, pl. хідники;
   тротуа́р[h], -у., 14
silent, to be: - мовчати: мовчу, -иш, 8
   pf. замовчати: замовч-ў, -иш, 23
similar – подібний, 36
sing - співати: співа-ю, -єш, 4
   pf. заспівати: заспіва-ю, -єш, 23
singer [f] — співачка, 24
singer[m] — співак, співака́, pl. співаки́, 24
Sir - пан, pl. пани, v.pl. панове, 13
siren - сирена, 35
sister - сестра, pl. сестри, сестер, сестрами,
   сестрам, ... сестрах, 13
sit: to be sitting – сидіти: сиджу, сид-иш, 9
   pf. посидіти: посиджу, посид-иш, 23
sit down - сідати: сіда-ю, -єш, 16
   pf. cíсти: сяд-у, -еш, 23
six - шість, 19
six hundred - шістсот, 19
ixteen - шістна́дцять, 19
sixteenth - шістнадцятий, 27
sixth - шбстий, 27
sixtieth - шістдеся́тий, 27
sixty - шістдесят, 19
skate - ковзан, козана, pl. ковсани, 34
skate - ковзатися: ковза-юся, -ешся
   рf. поковзатися: поковза-юся, -ешся, 34
skateboard - скейт, -y, 34
skater [f] — ковзаня́рка, 34
skater[m] — ковзаняр[h], ковзаняра́,
   pl. ковзанярі, 34
skating rink - ковзанка, 34
skeleton - скелет, -a; кістяк, кістька,
   pl. кістяки́, 31
ski - лижа, 34
skier [f] - лижниця, 34
skier [m] – ли́жник, 34
skin - шкіра, 31
skipping rope – скакалка, 34
skirt – спідниця, 20
sky - небо, pl. небеса, небес, 27
slacks – штани́ [pl], штані́в, ... штана́х, 20
Slav [f] - слов'янка, 38
Slav[m] – слов'яни́н, слов'я́ни, слов'я́н, 38
sled - санки [pl], санок, 34
sleep - спати: сп-лю, -иш, 9
   pf. поспати: посп-лю, -иш, 23
```

```
slice - краяти: кра-ю, -єш
   pf. покраяти: покра-ю, -єщ
slide – спускалка, 25
slipper - капець, капц-ю, 20
slob - нечепура [m,f], 37
slow - повільний, 32
slowly - повільно; поволі; помалу, 5
slowly: more slowly - повільніще, 31
small - малий; маленький, 26
smaller - ме́нший, 30
small town - село, 12
smart - му́дрий, 26
smarter – мудріший, 30
smartly - му́дро, 31
smartly: more smartly - мудріще, 31
smile - усміхатися: усміха-юся, -єшся
   pf. усміхнутися: усміхн-уся,-ещся, 31
smoke - курити: кур-ю, -иш, 8
   pf. покурити: покур-ю, -ищ, 23
snack - перекуска, 15
snake [garter snake] - вуж, вужа́, pl. вужі́, 21
snow - chir, chiry, pl. chirá, 33
snow: to snow - сніжити: сніжить, 33
snowball - сніжка, 34
snow man - сніговий дід, снігова баба, 34
snowmobile - мотосани [pl], мотосаней;
   мотосаньми, ... мотосанях; автосани [pl],
   автосаней, автосаньми, ... автосанях, 34
snowstorm - завір'юха, 33
so - Tak. 8
soap - мило, 28
soccer - футбол, -y, 15
sock – шкарпетка, 20
so many - стільки, 19
some [people] – де́хто, б
some [things] - де́що, б
some – кілька, 19
somebody - хтось, б
someone - хтось, б
someplace: at someplace - десь, 7
someplace: to someplace - кудись, 7
something - щось, 6
sometimes – іноді; інколи; часом, 3
somewhere: at some place - десь, 7
somewhere: to some place – кудись, 7
so much - стільки, 19
son - син, v.sg. сину!, pl. сини, 13
song - пісня, 32
```

straw - солома, 32

```
son-in-law – зять, з'я́тя, pl. з'яті, 13
                                                        strawberry - суниця; полуниця, 30
soon - незабаром, 29
                                                        street - ву́лиця, 14
sopilka - сопілка, 16
                                                        streetcar - трамвай, трамвая, 29
so that - щоб, 35
                                                        street light - nixtáp, nixtapá pl. nixtapí, 35
soul – душа́, pl. ду́ші, душ, ... ду́шах, 37
                                                        strong - сильний, 26
soup - юшка, pi. юшки, юшок; зупа;
                                                        stronger - сильніший, 30
   суп, супу, pl. супи, 19
                                                        strongly - сильно, 31
soup bowl - миска, pl. миски, мисок, 17
                                                        strongly: more strongly - сильніше, 31
south - південь, півдня, 16
                                                        struggle - боротися: бор-юся, -ешся, 7
souvenir - cybehíp [h], -a, 18
                                                           pf. поборотися: побор-юся, -ешся, 23
Spain - Éспáнія, 38
                                                        student [f] - студентка, 11
Spaniard [f] – еспанка, 38
                                                        student [m] - студе́нт, 11
Spaniard [m] - еспанець, еспанця, 38
                                                        study - кабінет, -у, 14
Spanish - еспанський, 38
                                                        study - учитися/вчитися: уч-уся, -ишся, 8
speak - говорити: говор-ю, -иш, 8
                                                           pf. навчитися: навч-уся, -ищся, 23
   pf. поговорити: поговор-ю, -иш, 23
                                                        stupid – дурний, 26
speech - доповідь [f], доповіді, 36
                                                        stupid: more stupid – дурніший, 30
spine – хребет, хребта, pl. хребти, 31
                                                        subway - підземка; метро [indecl.], 29
spoon – ложка, pl. ложки, ложок, 17
                                                        success – ýcпix, -y, 34
sport - спорт, спорту, 34
                                                        sugar – цу́кор[h], цу́кру, 19
spot - пляма, 22
                                                        suit - костюм, -a, 20
sprain - звихати: звиха-ю, -єш
                                                        suitcase – валізка; чемодан, -а, 18
   pf. звихнути: звихну, -ещ, 31
                                                        sultry: it's sultry - па́рно, 33
spring - весна, 16
                                                        summer - літо, 16
spring – весня́ний, 33
                                                        summer - лі́тній /s/, 33
spring: in the spring - Habechí, 8
                                                        summer camp - Táбip [h], Táбopy;
stadium - стадібн, -у, 15
                                                           осе́ля g.pl. осе́ль, 25
stain - пляма, 22
                                                        summer cottage – котедж, -y; дача, 25
stairs - сходи [pl], сходів, ... сходах, 11
                                                        summer: in the summer – улітку/влітку, 8
stamp [postage stamp] - mápka, 18
                                                        summon - клижати: клич-у, -иш
stand: to be standing – стояти: сто-ю, -їш, 9
                                                           pf. покликати: поклич-у, -ещ, 35
   pf. постояти: посто-ю, -їш, 23
                                                        sure - пе́вен/пе́вний, 32,
star - зірка, pl. зірки, зірок, 33
                                                        surgeon – xipýpr, 24
starosta - староста, 37
                                                        surname - прізвище, 11
station [train] - станція, 29
steal, красти: крад-у, -еш, б
                                                        surprise - дивувати: диву-ю, -єш, 33
   pf. украсти: украд-ý, -éш, 23
                                                           pf. здивувати: здиву-ю, -єш, 33
stereo - crépeo [indecl.], 17
                                                        surprise - несподіванка; сюрприз, -у, 34
still - ще, 2
                                                        sun – сонце, pl. сонця, сонець і сонців, 33
stir – мішати: міша-ю, -єш, 21
                                                        Sunday - неділя, 16
   pf. помішати: поміша-ю, -єш, 23
                                                       sunny: it's sunny - сонячно, 33
stocking – панчо́ха, g.pl. панчі́х, 20
                                                       supper [evening meal] — вечеря, 15
stomach - шлунок, шлунку, 31
                                                        supper: to have supper
stone - камінь, каменя, 22
                                                           - вечеряти: вечеря-ю, -єш, 4
storage room - комора, g.pl. комор, 14
                                                           рf. повечеряти: повечеря-ю, -єш, 23
store - крамниця; склеп, склепу;
                                                       swallow - ковтати: ковта-ю, -єщ
   магазин, -у, 14
                                                           pf. ковтнути: ковтну, -ещ, 31
storm - буря, 33
                                                        sweater - cBétep[h], cBétpa; cBetp[h],
                                                           светра, 20
straight ahead - прямо, 6
```

sweet - солодкий, 30

сьогодні ввечері, 9

```
sweeter - солодший, 30
                                                         telephone booth - телефонна будка, 35
sweetly - со́лодко, 31
                                                        telephone operator [f] – телефоністка, 24
sweetly:more sweetly - солодше, 31
                                                         telephone operator [m] - телефоніст, 24
sweets - цукерка; цукерок, цукерка, 30
                                                        television program - телепередача, 29
swim – плисти: плив-ý, -éш [dur.], 6
                                                        television set - телевізор/hl, -a, 17
   pf. поплисти: поплив-у, -ещ, 23
                                                        tell a lie - брехати: бреш-у, -ещ, 7
swim - плавати: плава-ю, -єш [it.], 10
                                                            pf. брехнути: брехн-у, ещ, 23
   pf. поплисти: поплив-у, -ещ, 23
                                                        temperature - температура, 33
swimming pool - басейн, -y, 25
                                                        ten – де́сять, 19
swing - гойдалка, 25
                                                        tennis - те́ніс, -y, 15
swing - гойдатися: гойда-юся, -єшся
                                                        tent - шатро, pl. шатра, шатер, 25
   pf. погойдатися: погойда-юся, -єшся, 34
                                                        tenth - десятий, 27
                                                        textbook - підручник, -a, 11
                                                        than - як; ніж, 30
T
                                                        thank - дякувати: дяку-ю, -єш, 20
table - стіл, стола, pl. столи, 12
                                                            pf. подякувати: подяку-ю, -єш, 23
tablecloth – обрус, -a; скатертина, 22
                                                        that - то, 11
take - брати: бер-ý, -éш, 7
                                                        that - той, та, те, ті, 27
   pf. взяти: візьм-ў, -е́ш, 23
                                                        that (conj.) – що, 8
take care of - доглядати: догляда-ю, -єш, 21
                                                        thaw - танути: тане,
   pf. доглянути: доглян-у, -еш, 23
                                                            pf. розтанути: розтане, 33
take place - відбуватися: відбува-ється, -ються
                                                        theatre - rearp [h], -y; кінотеатр, -y, 15
   pf. відбутися: відбуд-еться, -уться, 27
                                                        theatre: movie theatre - кіно [indecl.], 15
tale - байка, 36
                                                        their – їхній, їхня, їхнє, їхні; їх [indecl.], 28
talk - говорити: говор-ю, -иш, 8
                                                        theirs - íxhiй, íxha, íxhe, íxhi; ix [indecl.], 28
   pf. поговорити: поговор-ю, -иш, 23
                                                        then: afterwards - πότιμ. 5
tall – високий, 26
                                                        then: at that time - тоді, 5
taller - вищий, 30
                                                        there are no - Hemá/Hemáe, 19
talented - таланови́тий, 30
                                                        there is no - Hemá/Hemác, 19
talentedly - талановито, 31
                                                        there: from there - звідти, 9
tapestry - килим, -a, pl. килими, 14
                                                        there: in that place - там; он, 2
tastier - смачніший, 30
                                                        there: to that place - туди, 7
tastily - смачно, 31
                                                        thermometer - термометр, -a, 33
tastily: more tastily - смачніше, 31
                                                        they - вони, 2
tasty - смачний, 30
                                                        thief [f] - злодійка, pl. злодійки, злодійок, 12
tax - податок, податку, 38
                                                        thief [m] — злодій, pl. злодії, 12
taxi - таксівка; таксі [indecl.], 12
                                                        thing – річ [f], ре́чі, 36
tea - чай, чаю, pl. чаї, 15
                                                        think - думати: дума-ю, -єш, 4
teacher[f] – учителька, pl. учительки,
                                                            pf. подумати: подума-ю, -єш, 23
   учительок, 11
                                                        third - трéтій [s], 27
teacher[m] — учитель, pl. учителі, 11
                                                        thirteen - тринадцять, 19
team - команда, 34
                                                        thirteenth - тринадцятий, 27
teapot - чайник, -a, 17
                                                        thirtieth - тридцятий, 27
tear - сльоза, pl. сльози, сліз, 31
                                                        thirty - тридцять, 19
teaspoon - ложечка, pl. ложечки, ложечок, 17
                                                        this - це, 11
teddy bear – ведмедик, -a, 32
                                                        this – цей, ця, це, ці, 27
telephone - телефон, -y, 17
telephone - телефонувати: телефону-ю, -єш, 5
                                                        this evening - сьогодні ввечорі;
```

pf. потелефонувати: потелефону-ю, -єш, 23

this morning - сьогодні вранці, 9 thousand - тисяча, 19 three - три, 19 three hundred - триста, 19 throat - горло, g.pl. горе́л і горлів, 31 through - 4 + A, 22 throw - кидати: кида-ю, -єш pf. кинути: кин-у, -еш, 34 thunder - гриміти: гримить pf. загриміти: загримить, 33 thunder - грім, грому, 33 Thursday - четвер [h], четверга, 16 ticket – квито́к, квитка́, pl. квитки́, 15 tie – краватка; галстук, -a, 20 time - час, часу, pl. часи, 29 time: at that time - тоді, 5 time: at this time, right now - 3ápa3, 5 time: for a long time - довго, 9 time: for a longer time - довше, 9 tin - бляшанка; банка, 30 tired - стомлений; змучений, 37 toboggan - тобоган, -a, 34 today - сьогодні, нині, 9 toe - палець на нозі (пальця), 31 toenail - ніготь, нігтя, 31 together - pásom, 5 tomato – помідор [h], -a, 30 tomorrow - завтра, 16 tomorrow: day after tomorrow – післяза́втра, 16 tongue – язик, язика, pl. язики, 31 tonight – сьогодні ввечорі, сьогодні ввечері, 9 too - також; теж, 2 too early - завчасно, 29 too late - запізно, 29 tooth - зуб, зуба, pl. зуби, 28 tooth brush - зубна щітка, 28 toothpaste - зубна паста, 28 tornado - торнадо, 33 to the left - ліворуч, б to the right - правбруч, б tourist [f] - туристка, 12 tourist [m] - турист, 12 toward - до, 18 towel – рушник, рушника, pl. рушники, 28 town - mícto, pl. mictá, 12 town: small town - село́, pl. се́ла, сіл, 12 toy - забавка, pl. забавки, забавок; іграшка, 25

tractor - тра́ктор [h], -a, pl. трактори́, 25 traffic - рух, руху (вуличний рух), 35 traffic light - світлофор/h/, -a, 18 train - поїзд, -a, pl. поїзди; потяг, -a, 18 trampoline - трамплін, -a, 34 translate - перекладати: переклада-ю, -єш pf. перекласти: переклад-у, -ещ, 36 translation - переклад, -y, 36 translator [f] - перекладачка, 36 translator [m] - перекладач, 36 transport - везти́: вез-у́, -е́ш [dur.], б pf. повезти: повез-ý, -éш, 23 transport - возити: вожу, воз-иш [it.], 10 pf. повезти: повез-у, -еш, 23 tree - дерево, pl. дерева, 21 tricycle - триколісник, -a, 34 trip – подорож [f], подорожі, 36 trolley bus - троле́йбус, -a, 29 trophy - трофей, трофея, 34 truck - вантажка, грузовик, - а, 35 trunk - скриня, 32 trunk [of a car] - бага́жник, -а, 25 **T-shirt** – те́ніска; футболка, 20 tsymbaly - цимбали [pl], цимбалів, ... цимбалах, 16 Tuesday – вівторок, вівтірка, 16 tunnel - тунель, тунелю, 35 TV — телевізор [h], -a, 17 twelfth - двана́дцятий, 27 twelve - двана́дцять, 19 twentieth - двадця́тий, 27 twenty - двадцять, 19 twenty-four hour period - доба, 29 two - два; дві, 19 two hundred - двісті, 19

#### U

Ukrainian - український, 38 Ukrainian [f] - ykpaínka, 38 **Ukrainian** [m] — українець, українця, 38 Ukraine – Україна, 38 umbrella - парасоля; парасоль, -я; зонтик, -а, 18 uncle - дя́дько, pl. дядьки, 13 under - під[+1], 21 understand - розуміти: розумі-ю, -єш, 4 рf. зрозуміти: зрозумі-ю, -єш, 23

```
warm - пригрівати: пригріва-ю, -єщ
unfortunate - нещасливий, 26
                                                          pf. пригріти: пригрі-ю, -єш, 33
unhappy - нещасний, 26
                                                      warm: it's warm - те́пло. 33
United Nations (UN)
                                                       wash - умивати: умива-ю, -єш

    Організація Об'єднаних Націїй (ООН), 38

                                                          pf. умити: уми-ю, -єш, 28
United States of America (USA)
                                                      wash oneself - умиватися: умива-юся, -єшся
   - Сполучені Штати Америки (США), 38
                                                          pf. умитися: уми-юся, -єшся, 28
university - yhibepcurét, -y, 11
                                                      watch - годинник, -a, 17
unlucky - нещасливий, 26
                                                       water - вода, води, pl. води, 15
unmarried - неодружений, 37
                                                       water skis - водяні лижі, 34
unpleasant – неприємний, 26
                                                       wave [of water] - хвиля, 34
up - yrópy/brópy, 6
                                                       we - ми, 2
upwards - yrópy/brópy, 6
                                                       wealth - майно [sg], 38
use – уживати: ужива-ю, -єш
                                                       wear - носити: ношу, нос-иш, 10
   pf. ужити: ужив-ý, -éщ, 28
                                                          (carry) pf. понести: понес-у, -еш, 23
usually – звичайно, 3
                                                          (wear) pf. поносити: поношу, понос-иш, 23
                                                       weather – погода, 33
                                                       weather forecast - прогноз, -y:
                                                          прогноз погоди, 33
vacation – вакації [pl], вакацій, ... вакаціях, 25
                                                       wedding ceremony – вінчання [n]; шлюб, -у, 27
vacuum cleaner - пилосмок, -a; пилосос, -a, 17
                                                       wedding reception — весілля [n], 27
valise - валізка; чемодан, -а, 18
                                                       Wednesday – середа, 16
varenyk – вареник, -а; пиріг, пирога,
                                                       weed - бур'ян, бур'яну, pl. бур'яни, 21
   pl. пироги, 19
                                                       week - тиждень, тижня, 16
vase – Bása, 17
                                                       week: every week - щотижня, 10
VCR - відео [indecl.], 17
                                                       weigh - важити: важ-у, -иш, 8
vegetables - городина[sg]; ярина[sg]; овочі, 30
                                                          pf. зважити: зваж-у, -иш, 23
veranda - веранда, 14
                                                       welcome – приймати: прийма-ю, -єш
very - дуже, 4
                                                          pf. прийняти: (future) прийм-ý, -еш
videoplayer – відео [indecl.], 17
                                                          (past) прийня-в, -ла, -ло -ли, 28
village - село, pl. села, сiл, 12
                                                       well - добре, 4
violin - скрипка, pl. скрипки, скрипок, 16
                                                       west - sáxig, sáxogy, 16
visa - віза, 18
                                                       what – що, 3
volleyball [game] - волейбол, -y, 15
                                                       what kind – який, 26
                                                       when - коли, 5
                                                       where: from where - звідки, 9
W
                                                       where: in what place - де, 2
                                                       where: to what place - куди, 7
wages - платня, 37
wagon - візок, візка, pl. візки, 34
                                                       whether - чи. 8
                                                       which - котрий, 26
wait - чекати: чека-ю, -єш, 4
   pf. почекати: почека-ю. -єш, 23
                                                       whistle - свистати: свищ-у, -еш
                                                          pf. свиснути: свисн-у, -еш, 31
waiter – офіціянт; офіціант, 13
                                                       whisper – шептати: шепч-ý, -еш, 7
waitress - офіціянтка; офіціантка, 13
                                                          pf. ше́пнути: шепн-у́, -е́ш, 23
walk – прогу́лянка; про́хід, прохо́ду, 25
                                                       white - білий, 26
wall – стіна, стіни, pl. стіни, стін, 14
                                                       whiter – біліший, 30
wallet – гаманець, гаманця, pl. гаманці, 13
                                                       who - xTO, 3
want - хотіти: хоч-у, -еш, 7
                                                       whose – чий, чия, чиє, чиї, 28
   pf. c/за/хотіти: c/за/хоч-у, -ещ, 23
                                                       why - чому, б
warm - теплий, 33
```

```
wide - ширбкий, 30
widely — ши́ро́ко, 31
widely: more widely - ши́рше, 31
wider - ши́ркий, 30
wife – дружина; жінка, pl. жінки, жінок, 13
win - вигравати: вигра-ю, -єш
   pf. виграти: вигра-ю, -єш, 32
wind — вітер, вітру, pl. вітри, 33
windy: it's windy – вітряно, 33
window – Bikhó, pl. Bíkha, Bíkoh, 17
window: display window - вітрина, 14
wine - винб, 15
winter - зима, pl. зими, зим, 16
winter - зимовий, 33
winter: in the winter - узимку/взимку, 8
wise - мудрий, 26
wisely - му́дро, 31
wisely: more wisely - мудріше, 31
wiser - мудріший, 30
witch - відьма, g.pl. відьом, 37
with -3 [+1], 21
without - 6e3 [+G], 18
woman - жінка, pl. жінки, жінок, 11
wood – де́рево, 32
word - слово, pl. слова, слів, 27
work - праця; робота, 29
work - працювати: працю-ю, -єш, 5
   pf. попрацювати: попрацю-ю, -єш, 23
worker [f] - працівниця, 12
worker [m] - працівник, працівника,
   рІ. працівники, 12
world - світ, світу, pl. світи, 27
worried - зажурений, 37
worry - жури́тися: жур-ю́ся, -ишся, 8
   pf. пожуритися: пожур-юся, -ишся, 23
worse - гі́рше, 4
worse - гірший, 30
wrist - зап'ясток, зап'ястка, 31
write - писати: пиш-ý, -еш, 7
  pf. написати: напиш-ý, -еш, 23
writer [f] - письменниця, 36
writer [m] – письменник, 36
```

yard - двір, двора́ і двору, pl. двори́ 21 year – pik, póky, pl. pokú, 16 year: every year - щороку, 10 yellow - жовтий, 26 vellower - жовтіший, 30 yes - так, 2 yesterday – учора/вчора, 16 yesterday: day before yesterday - позавчора, 10 yet - ще, 3 you - ти; ви, 2 young - молодий, 26 younger - молодший, 30 your [p] - ваш, ваша, ваше, ваші, 28 your [s] — твій, твоя́, твоє́, твої́, 28 yours [p] — ваш, ваша, ваше, ваші, 28 yours [s] - твій, твоя, твоє, твої, 28 youthfully - молодо, 31 youthfully: more youthfully - молодше, 31

Υ

**Z zero** – зéро; нуль, нуля́, *pl.* нулі́, 19 **zoo** – зоопа́рк, -y, 25

# **A BRIEF INDEX**

Part of Speech	Lesson
ADJECTIVES	
Comparison of Adjectives	30
Hard and Soft Declensions	26
Declensional Charts	26
Masculine Short Adjectives	32
Possessive Adjectives	
ADVERBS	
Adverbs	2
Adverbs of Location and Directional Motion	7
Adverbs of Quantity	19, 37
Declensional Charts	
• Summary Chart	
Comparison of Adverbs	
Formation of Adverbs from Adjectives	31
AGE	20
ALPHABET	1
ARTICLES	11
CENTURIES	27
CONJUNCTIONS	3, 11
DATES OF THE MONTH	27
DAYS OF THE WEEK	16
DIRECTIONS	16
IMPERSONAL SENTENCES AND EXPRESSIONS	9, 20, 33
MONTHS OF THE YEAR	16
NOUNS	
Cases	
Accusative Case     Detire Case	
Dative Case      Genitive Case	
Instrumental Case	
Locative Case	14
Nominative Case	
Vocative Case	13

Complement	12
Declensional Charts:	
Hard, Mixed, Soft 1, Soft 2 Declension Nouns	Appendix A
Consonant Declension of Feminine Nouns	36
• Masculine Nouns ending in -a (-я) [m,f]	37
• Masculine Nouns ending in -a (-я) [m]	37
• Masculine Nouns ending in -ин	
• Neuter Nouns ending in -a (-я)	37
Declensions: Hard, Mixed, Soft 1, Soft 2	12
Direct Object	15, 17
Formation of Noun Stems	12
Gender	11
Indirect Object	20
Number	11
NUMBERS	
Cardinal Numbers: 1-1000	19
Declensional Charts	36
Collective Numerals	37
Declensional Charts	37
Ordinal Numberals: 1-100	27
Declensional Charts	27
PAIN	31
PARTICLES	
Conditional Particle: би	35
Emphatic Particle: ж (же)	9
Interrogative Particle: чи	2
Negative Particle: не	4
POLITE FORMS OF ADDRESS	
Second Person Pronouns: ти, ви	2
Using the Vocative Case of Nouns	13
PREPOSITIONS	
Summary Charts	Appendix B
Accusative Case	15, 22
Genitive Case	18, 22
Instrumental Case	21
Locative Case	14

## **PRONOUNS**

Demonstrative pronouns: це, то	11
Demonstrative Pronouns: цей, той	27 27
Indefinite Pronouns: хтось, щось, хтоне́будь, щоне́будь, де́хто, де́що, ніхто́, ніщо́  • Declensional Charts	22 6
Indefinite Pronoun: уве́сь  • Declensional Chart  • Nominative Case: ycí, ycé	29 29 6
Intensive (Emphatic) Pronoun:	38
Interrogative Possessive: чий	28 28
Interrogative Pronouns: xTO, IUO  Declensional Charts  Accusative Case  Dative Case  Genitive Case  Instrumental Case  Locative Case  Nominative Case	22 15-16 20 17-19 21 14 3, 12
Interrogative Pronouns: який, котрий	26 26
Personal Pronouns: я, ти, він, вона́, воно́, ми, ви, вони́  Declensional Charts  Accusative Case  Dative Case  Genitive Case  Instrumental Case  Locative Case  Nominative Case	22 15-16 20 17-19 21 14 2, 12
Possessives: мій, твій, її, його, наш, ваш, їхній; їх	28 28
Reflexive Possessive: свій	28 28
Reflexive Pronoun: ceбe	22 22
Substitution of Pronouns for Nouns	11
SEASONS	16
SUBORDINATE CLAUSES	
Adverbial Clauses	8
Relative Clauses	38
SUBSTANTIVES	26
TIME EXPRESSIONS	29

# **VERBS**

Aspects: Imperfective and Perfective Aspects	23
Auxiliary Verbs	6, 35
Conjugations: Present Tense	
• First Conjugation	4-7
- vowel stem 1	4
- vowel stem 2	5
- consonant stem 1	6
- consonant stem 2	7
- mixed group	7
Second Conjugation	8-9
– consonant stem л, н, р	8
– consonant stem ж, ч, ш, щ	8
– consonant stem б, в, м, п, ф	9
- consonant stem д, з, с, т	9
- vowel stem	9
Third Conjugation	10
• •	10
Declensional Charts	
• First Conjugation	7
Second Conjugation	9
All Three Conjugations	10
Mood	34
Indicative Mood	34
Imperative Mood	34
Conditional Mood	35
Reflexive Verbs	5
Tense	J
Present Tense:	4-10
• Future Imperfective Tense	24
• Future Perfective Tense	
	24
Past Imperfective Tense	25
Past Perfective Tense	25
Verb: To Be	
Present tense	2, 19
Future Tense	16, 19
Past Tense	16, 19
Verbs of Motion: Durative and Iterative	10
Verbs Used with Specific Cases	
• Accusative Case	16
Dative Case	20
• Genitive Case	18
Instrumental Case	21
WEATHER EXPRESSIONS	33
WORD ORDER IN UKRAINIAN	12, 14
YEARS	27